

Kaupunkistrategian 2026 strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Kaupunkistrategiassa 2026 on esitetty kaupungin lähivuosien strategiset tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteuttaminen vaatii koko organisaatiolta ja kaikilta toimialoilta yhteisiä toimenpiteitä. Alla olevassa taulukossa on kuvattu kaupunkitason keskeiset toimenpiteet ja mittarit vuodelle 2023. Näiden lisäksi eri toimialat arvioivat omissa toimintakertomusosuuksissaan omien toimenpiteidensä toteutumisen.

1 Maltillinen kasvu

Tavoite: Naantali on elinvoimainen kaupunki, jossa eri kaupunginosia kehitetään kasvumahdollisuudet ja palveluverkko huomioiden. Monipaikkainen työ on lisännyt kaupungin vetovoimaa ja tuonut Naantaliin vireyttä ja ostovoimaa.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2023	Mittari	Vastuuhenkilö(t)	Arvio toteutumisesta
Tuemme muuttovoittoa harkitulla maankäytöllä ja suunnittelulla sekä toteutamme aktiivista maapolitiikkaa.	Tonttitarjonnan lisääminen ja huolehtiminen asuntorakentamisen monipuolistamisesta. Asunto- ja maapoliittisen ohjelman laatiminen (AMO)	Asukasluvun kasvu 150–250 asukasta / vuosi. Luovutetut omakotitontit / 20–25 kpl/v rivitalotontit 4–5 kpl/v ja kerrostalotontit 1 kpl/v Asunto- ja maapoliittinen ohjelma hyväksytään keväällä 2023	Tekninen johtaja, maankäyttöpäällikkö, kaupunginarkkitehti Tekninen johtaja, maankäyttöpäällikkö	Naantalin asukasluku kasvoi vuonna 2023 143 asukkaalla. Joulukuun lopussa asukasluku oli 19 993 asukasta. Vuonna (tammi-joulukuu) 2023 luovutetut tontit: <ul style="list-style-type: none"> - omakotitontit: 23 kpl (joista vuokratontin lunastuksia 11 kpl) - rivitalotontit: 3 kpl - kerrostalotontit: 2 kpl - yritystontit 3 kpl - Lomarakennustontit: 1 kpl Kaupunginhallitus hyväksyi 16.1.2023 Naantalin Asunto- ja maapoliittisen ohjelman 2023–2026.
	E18 tiesuunnitelman valmistuminen hyväksymismenettelyyn.	Tiesuunnitelman valmistuminen Traficomien hyväksymismenettelyyn 2023	Tekninen johtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö	E18 Turun kehätien Raisio-Naantali tiesuunnitelman valmistunut 2023. Tiesuunnitelma menee Traficomien hyväksymismenettelyyn kevään 2024 aikana, kun kaikkien tiesuunnitelman alueiden kuntien asemakaavat ovat hyväksytyt. Naantalin kaupungin vaadittavat asemakaavat ovat lainvoimaiset.

	<p>Edunvalvonta E18 Turun kehätien perusparantamisen nopeuttamiseksi.</p>	<p>Edunvalvonta tiesuunnitelman E18 Raisio-Naantali valmistelussa.</p>	<p>Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja</p>	<p>Kaupunki on antanut lausunnon valtion investointiohjelmaan 2024–2031. Lausunnossa on perusteltu Raision keskustan ja Raisio–Naantali-välin investoinnin tärkeyttä ja merkitystä alueen asukkaille, elinkeinoelämälle, teollisuudelle, satamalle sekä koko Suomen huoltovarmuudelle. Hanketta valmistellaan toteuttamis- ja rahoituspäätösvalmiuteen.</p> <p>E18 tien edunvalvonnasta on laadittu edunvalvontasuunnitelma.</p>
		<p>E18 Raisio-Naantali tiesuunnitelma lainvoimaiseksi 2025. Rakentaminen TenT-ydinverkkokäytäväasetuksen tavoitteiden mukaisesti</p>	<p>Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja</p>	<p>E18 Turun kehätie Naantali-Raisio tiesuunnitelman laadinta on edennyt tavoiteaikataulussa. Tiesuunnitelma valmistui Traficomien hyväksymismenettelyyn syksyllä 2023.</p> <p>Tiesuunnitelma menee Traficomien hyväksymismenettelyyn kevään 2024 aikana, kun kaikkien tiesuunnitelman alueiden kuntien asemakaavat ovat hyväksytyt.</p>
	<p>E18 -alueen kaavoituksen valmistuminen</p>	<p>Asemakaavamuutos hyväksytään 2023</p>	<p>Tekninen johtaja, kaupunginarkkitehti</p>	<p>Naantalin kaupungin vaadittavat asemakaavat ovat lainvoimaiset</p>
	<p>Henkilöjuna liikenteen mahdollistaminen Turku-Naantali-radon teknisellä parantamisella ja sähköistyksellä.</p>	<p>Ratapihan suunnitelmat ja kaavoitus etenevät ratasuunnittelun aikataulussa.</p>	<p>Tekninen johtaja, kaupunginarkkitehti, yhdyskuntatekniikan päällikkö</p>	<p>Valtion investointiohjelmaluonnoksessa 2021–2031 Turku-Uusikaupunki radan peruskorjaus on investointikori 1A:ssa. Raisio-Naantali-väli on esitetty suunnitelmakartassa osana Turku-Uusikaupunki-hanketta. Raisio-Naantali-väliä ei ole erikseen esitetty investointiohjelmaan. Ohjelmaluonnoksen mukaan rakentamisvalmius on jo vuodelle 2024.</p> <p>Kaupunginhallitus päätti 19.12.2022 hyväksyä sopimuksen ratapihan suunnittelusta Väyläviraston kanssa. Naantalin ratapihan suunnittelu käynnistyi syksyllä 2023.</p> <p>Ratapihan toteuttamisen edellyttämät muutokset sisältyvät vireillä olevaan Asemanseudun ja keskustan marketalueen</p>

	Monimuotoisten asumismahdollisuuksien tukeminen.	Luovutetut tontit, yhteistyö Naantalin Vuokratalot Oy:n kanssa.	Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja, Naantalin Vuokratalot Oy:n toimitusjohtaja	<p>asemakaavamuutokseen, jota valmistellaan yhtäaikaaisesti ratasuunnitelman kanssa.</p> <p>Kaupunginhallitus päätti 19.6.2023 varata kerrostalotontin Naantalin Vuokratalot Oy:lle Naantalin keskustan alueelta. Rakennushankkeen suunnittelutyö on edennyt ja kohteen hallintaoikeuden on suunniteltu siirtyvän vuokraamisen myötä kesällä 2024. Syksyllä 2023 on käyty keskustelua koko ko. korttelin luovutuksesta Naantalin Vuokratalot Oy:lle</p>
--	--	---	--	---

2 Elinkeinot

Tavoite: Uusille työpaikka-alueille on sijoittunut energia-, bio-, cleantech-, ja kiertotalousalan yrityksiä ja kaupungin työpaikkaomavaraisuus on parantunut. Reagointi yrittäjien tarpeisiin on entistä nopeampaa. Työllisyyspalveluihin rakentuu selkeä malli.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuuhenkilö(t)	
Tuemme bio-, energia-, cleantech-, ja kiertotalousklusterin syntymistä alueellisessa yhteistyössä ja toteutamme alan työpaikkojen syntymistä tukevaa maanhankintaa ja investointeja.	Maanhankinta potentiaaleilta yritystoiminnan alueilta.	Hankitun tonttimaan määrä. Rakennuskelpoisten yritystonttien määrä.	Tekninen johtaja, maankäyttöpäällikkö	Kaupunki on neuvotellut Neste Oyj:n kanssa entisen jalostamoalueen pohjoisten maa-alueiden ostamisesta kaupungille vuosien 2022 ja 2023 aikana. Maakaupan ehdoista päästiin yhteisymmärrykseen syksyllä 2023. Maakauppa hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.11.2023 § 332 ja edelleen kaupunginvaltuustossa 11.12.2023 § 95.
	Nesteen entisen jalostamoalueen kehittäminen yhteistyössä alueen maanomistajien ja kehitysyhtiö Green Industry Park Oy:n kanssa ja satamasidonnan teollisuustoiminnan kehittämisedellytysten tukeminen	Työpaikkaomavaraisuuden kehitys (%) Uusien yritysten määrä (kasvu/kpl/vuosi)	Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja, elinkeinoasiamies	<p>Green 2 North Energyn vetyhankkeen ympäristövaikutusten arviointi Luolalassa ml. Nesteen Tupavuoren alueella käynnistyi keväällä 2023.</p> <p>Jalostamoalueen ja ympäröivien alueiden osalta on tehty monipuolista selvitystyötä sekä kehitysyhtiön että kaupungin toimesta.</p>

	Yhteistyö yritysten kanssa ja investointipäätösten tukeminen.	Sijoittuneiden yritysten määrä	Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja, elinkeinoasiamies	<p>Neuvottelut potentiaalisten yrityshankkeiden osalta ovat jatkuneet. Kehitysyhtiön toiminta päättyi kesäkuussa 2023 ja jatkuu osana Business Turun työtä. Kehitysyhtiö kävi sijoittumisneuvotteluita kymmenien yritysten kanssa ja laati runsaasti sijoittumista tukevia materiaaleja.</p> <p>Uusia yrityksiä rekisteröitiin Naantaliin 140 kpl, mikä oli 21 % enemmän kuin edellisvuonna.</p> <p>Yritysten verkostoitumista ja yhteistyötä tuetaan monipuolisten tilaisuuksien järjestämisellä, omalla mobiilisovelluksella sekä aktiivisella viestinnällä. Yhteistyötä yrittäjäjärjestöjen kanssa tehdään tiiviisti.</p> <p>Yritysten investointipäätöksentekoa tuetaan vuoropuheluin ja seudullisessa yhteistyössä Business Turun kanssa.</p>
Toteutamme elinvoimaa ja työllisyyttä parantavia hankkeita yhteistyössä	TE-palvelu-uudistukseen valmistautuminen: uuden työllisyys- ja yrityspalvelumallin valmistelu kaupunkiseudun kuntien kanssa.	Toimintamallin syntyminen	Kaupunginjohtaja, työllisyyspäällikkö, elinkeinoasiamies	Yhteistoimintasopimus Turun työllisyysalueesta sekä suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämisestä hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.10.2023.
	Oppilaitosyhteistyön tiivistäminen työllisyys- ja yrityspalveluissa	Harjoittelupaikkojen ja urapolkujen lukumäärä	Sivistysjohtaja, työllisyyspäällikkö, elinkeinoasiamies	Säännöllistä yhteistyötä tehdään yrittäjien osaamisen kasvattamiseksi. Työllisyyspalvelut on osallistunut Rasekon Joustavasti työhön - hankkeeseen (päättynyt 30.6.2023). Rasekon kanssa suunnitteilla uusi seudullinen hanke, jossa tähdätään työvoiman saatavuuden parantamiseen.
	Naantalin Vanhankaupungin rannan infrastruktuurin ja rannan palveluiden kehittäminen (Merisalin ja Uuden killan kilpailutus)	Merisalin kilpailutus, peruskorjaus ja sopimuksen laadinta 2023	Tekninen johtaja, kiinteistöpäällikkö	Merisalin vuokrasopimus kilpailutettiin ja sopimus laadittiin. Uusi vuokralainen aloittaa keväällä 2024. Merisalin peruskorjaus on käynnissä.

		Uuden Killan kilpailutus ja sopimuksen laadinta 2023–2024	Tekninen johtaja, kiinteistöpäällikkö	Tavastin Killan ja Valborgin vuokratilpailutus järjestetään kesällä 2024.
	Elinvoimaohjelman laadinta	Valmis 2/2023	Viestintä- ja kehittämisspäällikkö, elinkeinoasiamies	Elinvoimaohjelma hyväksytty kaupunginhallituksessa 17.4.23.
	Yrittäjämönteisyyden ja yritys yhteistyön vahvistamien, yritysten sijoittumisedellytysten kehittäminen.	Yrittäjämönteisyysarviointit (3. parhaan joukossa)	Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja, elinkeinoasiamies	Varsinais-Suomen Maakuntaennuste 2024:ssa Naantali arvioitiin toiseksi parhaaksi kunnaksi sekä "Yrittäjien arviot oman kunnan yrittäjyysilmapiiristä" (saldoluku 87/-2) että "Yrittäjien arviot oman kunnan ja yritysten välisestä yhteistyöstä" (saldoluku 73/-13) - osissa. Vuoden 2023 Maakuntaennusteessa Naantali oli paras kunta molemmissa osissa.
	Edunvalvonta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja työpaikkojen säilyttämiseksi Naantalissa		Kaupunginjohtaja	Varha laatii parhaillaan palveluverkkosuunnitelmaansa, jonka tavoiteaikataulu on kevät 2024. Kuntia ei ole vielä kuultu asiassa, eikä keskusteluja palveluverkosta aloitettu.

3 Sujuvat palvelut

Tavoite: Naantalissa on otettu käyttöön kestävä palvelutuotannon monituottajuusmalli.

Toimenpide	Näin me toimimme 2023	Mittari	Vastuhenkilö(t)	Arvio toteutumisesta
Kehitämme kaupungin organisaatorakennetta siten, että saamme luotua sujuvan yhteistyömallin hyvinvointialueen kanssa.	Hyvinvointikoordinaattorin toimeen ja kotouttamiseen resursointi. Seudullinen yhteistyö kotouttamisessa.	Täysiaikainen hyvinvointikoordinaattori. Seudullinen yhteistyösopimus kotouttamisessa.	Sivistysjohtaja, työllisyyspäällikkö	Hyvinvointikoordinaattorin täysiaikainen toimi täytettiin 1.2.2023 lukien. Hyvinvointikoordinaattorin työ on käynnistynyt verkostomaisesti kaupungin toimialojen välillä sekä yhteistyössä Varhan kanssa. Rasion kaupungin maahanmuuttokoordinaattorin työpanoksesta 50 % kohdistuu Naantalin maahanmuuttotyöhön.

	<p>Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa HVA-uudistuksen loppuunsaattamiseksi. (tilinpäätöksen valmistelu, arkistojen siirto, sopimusasiat).</p> <p>Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämiseksi.</p>	<p>Hyvinvointialueelle annettu tuki</p> <p>Toimiva ja selkeä HVA-yhdyspinta</p>	<p>Kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, tietohallintopäällikkö</p> <p>Kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja</p>	<p>Tuen antaminen jatkui sopimusten mukaisesti vuoden 2023 loppuun asti. Tietohallinto on tukenut Varhan käyttäjä-, järjestelmä-, ja lisenssienhallintaa koko vuoden 2023 ajan. Varhan käytössä olevia järjestelmiä on edelleen kaupungin konesalissa. Kaupunki tuottaa edelleen vuodenvaiheen 2023–2024 jälkeen tietoliikennepalveluja Varhalle.</p> <p>Varha on luonut useita yhdyspintarakenteita, joihin Naantalin edustaja tai Varha-alueen viisi yhteinen kuntaedustaja on osallistunut. Naantalin edustaja on nimetty useisiin työryhmiin. Varhan edustus on esim. kaupungin hyte-johtoryhmässä ja oppilashuollon ohjausryhmässä. Oppilashuollon yhdyspintarakenteen kehittäminen jatkuu 2024.</p>
<p>Kehitämme palvelujen monituottajuusmallia.</p>	<p>Selvitetään toimialojen mahdollisuudet laajempaan ostopalvelujen hankintaan/toiminnan ulkoistamismahdollisuudet.</p> <p>Selvitetään kaupungin toimintojen uudelleen organisointi vuoden 2023 aikana (määrittelyt, kuvaukset, selvitykset ja päätökset)</p>	<p>Uudet palvelutuotantomallit (kpl)</p> <p>Suunnitelma uudesta organisaatorakenteesta</p>	<p>Toimialajohtajat, tulosalueitten vastuuhenkilöt</p> <p>Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat</p>	<p>Tulosalueet ovat tuottaneet palveluja kaupungin omana työnä sekä ostopalveluja hyödyntäen.</p> <p>Organisaatiouudistusta toimitielimien osalta on esitelty ryhmien puheenjohtajille keväällä 2023. It-toimintamallista on tehty selvitys konsultilla ja tuloksia on esitelty kaupunginhallitukselle lokakuussa. It-palvelutuotannon järjestämisestä on tehty jatkoselvitystä syksyllä 2023. Talous- ja henkilöstöpalveluiden yhdistämistä koskeva selvitys on käynnissä. Päätöksentekopalveluiden keskittämistä koskeva selvitys on käynnistymässä.</p>

4 Perheystävällisyys

Tavoite: Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tilat ja resursointi vastaavat asiakkaiden tarpeisiin sekä opetuksen ja varhaiskasvatuksen vetovoima on lisääntynyt

Toimenpide	Näin me toimimme 2023	Mittari	Vastuhenkilö(t)	Arvio toteutumisesta
Varmistamme opetus- ja varhaiskasvatuksen resursoinnilla laadukkaan opetuksen, terveellisten ja turvallisten tilojen toteutumisen, sekä modernit oppimisympäristöt.	<p>Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano. Varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkon ensimmäinen vaihe:</p> <ul style="list-style-type: none"> Luonnonmaan perhetalon valmistuminen ja käyttöönotto Kalevanniemen kampuksen tilatarpeen vahvistaminen ja rakennussuunnittelu. <p>Palveluverkkosuunnitelman toisen vaiheen tilatarvearviointit</p>	<p>Luonnonmaan perhetalon käyttöönotto 08/2023</p> <p>Kalevanniemen kampuksen rakentaminen on kilpailutettu 31.12.2023 mennessä.</p> <p>Tilatarvearviointit tehty.</p>	<p>Tekninen johtaja, sivistysjohtaja</p> <p>Tekninen johtaja, sivistysjohtaja</p> <p>Sivistysjohtaja, tekninen johtaja</p>	<p>Luonnonmaan perhetalo valmistui urakkasopimuksen mukaisesti kesäkuun lopussa. Varhaiskasvatus otti tilat käyttöön 1.8.2023 ja koulutyö alkoi lukuvuoden 2023-2024 alussa.</p> <p>Kalevanniemen kampuksen suunnittelu etenee. Kampuksen rakentaminen toteutetaan vaiheittain. Vaiheistus hyväksyttiin rakennustoimikunnassa syksyn 2023 aikana. Ensimmäisten osien urakkakilpailut aloitetaan keväällä 2024.</p> <p>Ennuste lapsimäärän kehityksestä vuonna 2035 valmistui kesäkuussa ja tilatarvearviointien laatiminen on valmis. Palveluverkon toisen vaiheen päätöksenteko siirtyi vuodelle 2024.</p>
Varmistamme opetuksen ja varhaiskasvatuksen resurssit	<p>Tietojohtamisen vahvistaminen esi- ja perusopetuksen resurssien jaossa (Kikka- ja Konsti-hankkeet)</p> <p>Varhaiskasvatuksen palkkojen harmonisointi kaupunkiseudun keskitasoon.</p>	<p>Uusi tietojohtamisen malli on käytössä</p> <p>Varhaiskasvatuksen palkat ovat kilpailukykyiset</p>	<p>Sivistysjohtaja</p> <p>Sivistysjohtaja, henkilöstöpäällikkö</p>	<p>Tietojohtamisen mallintamisessa on valmistunut rehtoreiden ja oppilashuollon käyttöön poissaolojen analysointimalli. Kehitystyö hyvinvointidatan analysoimiseksi on alkanut ja se valmistuu 2024.</p> <p>Varhaiskasvatuksen tehtäväkohtaiset palkat on tarkistettu 1.2.2023 lukien.</p>
Tuemme kasvua ja oppimista inklusioperiaatteiden mukaisesti.	Koulun tukipalveluverkon vahvistaminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Yhdyspinnat on kuvattu	Sivistysjohtaja	Varhan yhdyspintojen kuvauksia on tehty ja työtä jatketaan vuonna 2024.

5 Hyvinvointi ja terveys

Tavoite: Naantalissa on luotu pohja elinikäiselle liikunnan ja kulttuurin harrastamiselle. Panostukset kulttuuriin ja vapaa-aikaan ovat parantaneet naantalilaisten hyvinvointia

Toimenpide	Näin me toimimme 2023	Mittari	Vastuuhenkilö(t)	Arvio toteutumisesta
Toteutamme pitkäjäteistä yhteistyötä hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoitua vahvistetaan sivistyspalveluissa. Yhdyspinnat HVA:lle kuvataan ja rakennetaan HVA:een kanssa.	TEA-viisarin tulos paranee HYTE-kerroin kasvaa Toteutunut yhteistyö (yhteistapahtumat, käynnistetyt hankkeet) Yhdyspinnat HVE:een on kuvattu	Kaupunginjohtaja Toimialajohtajat	21.6.2023 päivitetty TEA-viisarin tulos parantui edellisestä mittauskerrasta. Tulos on maan keskiarvon yläpuolella. Vuoden 2023 HYTE-kerroin on parantunut edellisestä vuodesta. RightToBelong tutkimus ja kehittämishankkeen pilotointiin osallistuminen Mielenterveyden edistämisen tutkimushanke Hyvinvointia liikunnalla -kehittämishanke Varhan yhdyspintojen kuvauksia on tehty ja työtä jatketaan vuonna 2024.
Varmistamme riittävät toimitilat ja selvitämme tilojen riittävyyden	Yhdistysten tilaselvityksen laatiminen Luonnonmaan perhetalon valmistuminen parantaa liikunnan ja harrastamisen olosuhteita. Tilojen kunnostus ajanmukaiseksi: Velkuan omatoimikirjasto 2023.	Toteutunut selvitys tiloista. Kävijämäärien kehitys Tilojen kunnostus toteutettu Kävijämäärien kehitys	Tekninen johtaja, sivistysjohtaja Sivistysjohtaja Sivistysjohtaja	Tilaselvityksen päivitystä tehdään. Päätöksentekoon tilakysymykset tuodaan tapauskohtaisesti. Kreivinniityn päiväkodin ylätalo kunnostettiin yhdistyskäyttöön. Perhetalon toiminta käynnistyi 1.8.2023. Kerätään kokemuksia kävijämääristä. Omatoimikirjasto on otettu käyttöön. Kävijämäärän kehitystä tarkastellaan vuositasolla.
Osallisuuden vahvistaminen	Vaikuttamistoimielinten toiminnan uudelleen organisointi.	Uudelleenorganisointi toteutettu	Sivistysjohtaja	Vaikuttamistoimielimien toimintasäännöt on uudistettu ja ne tuodaan päätöksentekoon 2024.

6 Saaristokaupunki

Tavoite: Naantalissa on elinvoimaista saaristoasumista ja vetovoimaista saaristomatkailua

Toimenpide	Näin me toimimme 2023	Mittari	Vastuuhenkilö(t)	Arvio toteutumisesta
Tuemme saariston asumisen ja matkailun edellytyksiä infrastruktuuri-investoinneilla	Vuokra-asuntojen rakentamisedellytysten selvittäminen saaristossa.	Rakentamisselvitys valmis 31.1.2023	Kaupunginjohtaja, Naantalin Vuokratalot Oy:n toimitusjohtaja	Rakentamisselvitys valmistui 10/2022. Kaupunki selvittää parhaillaan olemassa olevien Merimaskun ja Rymättylän rivitalojen siirtoa NVT:lle vuoden 2024 aikana.
	Rengastien kehittämissuunnitelman laatiminen ELY-keskuksen ja rengastien kuntien kanssa.	Suunnitelma valmis 06/2023	Yhdyskuntatekniikan päällikkö	Saariston rengastien jalankulun ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma on valmistunut keväällä 2023. Tiesuunnitelman laatiminen Rymättylängentielle jalankulku ja pyörätien rakentamista varten on käynnistynyt syksyllä 2023
	Merellisten asuinalueiden suunnittelu ja kaavoitus	Taimonrannan asemakaavaehdotus hyväksytään 2023. Muurila-Hellemaan asemakaavan yleiskaavallinen tarkastelu ja asemakaavaluonnos valmistuvat 2023.	Kaupunginarkkitehti	Taimonrannan asemakaavaehdotuksen nähtäville asettaminen siirtyi alkuvuoteen 2024. Hyväksymiskäsittely on keväällä 2024. Asemakaavaluonnoksen valmistelu on käynnissä. Suunnittelutyöhön sisältyy yleiskaavallinen tarkastelu. Kaupunki on jatkanut aktiivisesti maanhankintaneuvotteluita alueen maanomistajien kanssa.
Toteutamme vahvaa saaristobrändäystä asumisessa ja matkailussa	Naantalin Matkailu Oy:n strategian uusiminen kaupunkistrategiaan ja elinvoimaohjelmaan pohjautuen sekä rajapintojen selkeyttäminen kaupungin elinkeinotoimintaan.	Elinvoimaohjelma hyväksytty 2/2023.	Viestintä- ja kehittämispäällikkö, elinkeinoasiamies	Elinvoimaohjelma vuosille 2023–2026 on hyväksytty kaupunginhallituksessa 17.4.2023.
		Matkailustrategia hyväksytty 31.12.2023.	Naantalin Matkailu Oy:n toimitusjohtaja	Matkailustrategiatyö alkaa seudullisen matkailuyhtiön Visit Turku Archipelagon strategian valmistuttua. Naantalin matkailutoimintojen järjestämistä suunnitellaan vuoden 2024 aikana.

	Aktiivinen toiminta seudullisessa matkailuyhtiössä (Visit Turku Archipelago)	Osakkuus Visit Turku Archipelago Oy:ssä	Kaupunginjohtaja	Visit Turku Archipelago Oy:n osakkeiden hankinta sekä osakassopimus ja palvelusopimus on käsitelty kaupunginvaltuustossa 8.5.2023. Yhteistyösopimukset on allekirjoitettu.
--	--	---	------------------	--

HALLINTOPALVELUT

Toimialajohtaja

Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Hallintopalvelut tuottaa kaupungin sisäisiä tukipalveluita sekä huolehtii ylimmän luottamus- ja viranhaltijajohdon kokouspalveluista. Palvelualue jakaantuu hallinto- ja kansliapalveluihin, rahatoimeen, tietohallintoon ja henkilöstöpalveluihin. Palvelut ovat pääsääntöisesti tukipalveluita.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA /+MRM
KÄYTTÖTALOUS *)							
Tulot, ulkoiset	662 717,60	662 970	0	662 970	1 193 642,49	530 672,49	180,0 180,0
Menot, ulkoiset	8 727 039,08	8 678 749	62 000	8 740 749	7 679 843,66	1 060 905,34	88,5 87,9
Toimintakate	-8 064 321,48	-8 015 779	-62 000	-8 077 779	-6 486 201,17	1 591 577,83	80,9 80,3

*) pl KOM-tulo ja sataman kate

Perustelut poikkeamille:

Hallintopalvelujen ulkoinen toimintakate (-6 486 200 euroa) parani 1 591 600 euroa arvioidusta, kun laskelmassa ei ole mukana KOM-tuloa ja sataman katetta. Hyvinvointialueelle siirtyneistä toiminnoista syntyneitä tuloja ja menoja ei ollut budjetoitu, koska niitä ei osattu arvioida. Tuloja Varhalla tuli 170 000 euroa IT-palveluiden myymisestä ja 300 000, kun soten vanha riita-asia ratkesi Naantalin hyväksi. Myös tontinluovutuksista tuli tuloja arvioitua enemmän. Toimintamenoissa saavutetuista säästöistä merkittävimmät kohdentuivat henkilöstömenosäästöihin. Työllisyyspalveluissa palkkatukityöllistämisen vähyydestä johtuen henkilöstömenot jäivät alhaiseksi. Hyvityksiä aikaisempien vuosien eläkemaksuista tuli noin 90 000 euroa. Asiantuntijapalveluissa säästettiin hallintopalveluiden osalta noin 350 000 euroa. Kunnallisverotuksen toteuttamisesta maksettiin 290 000 euroa budjetoitua vähemmän.

Toimielimistä hallintopalveluihin kuuluvat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kehitys- ja henkilöstöjaosto ja saaristolautakunta.

Merkittävät toiminnalliset muutokset:

Naantalin kaupunki päätti liittyä Turun työllisyysalueeseen. Kaupunki on osallistunut aktiivisesti Turun työllisyysalueen valmisteluun, Kaupungin sisäinen TE24 johtoryhmä perustettiin.

Yhteistoiminta kotouttamisen järjestämisessä Naantalin ja Raision välillä onnistui hyvin.

Palkkatukityöhön ohjautui aikaisempaa vähemmän asiakkaita.

Osaamisen kehittämisen toimintamallia uudistettiin.

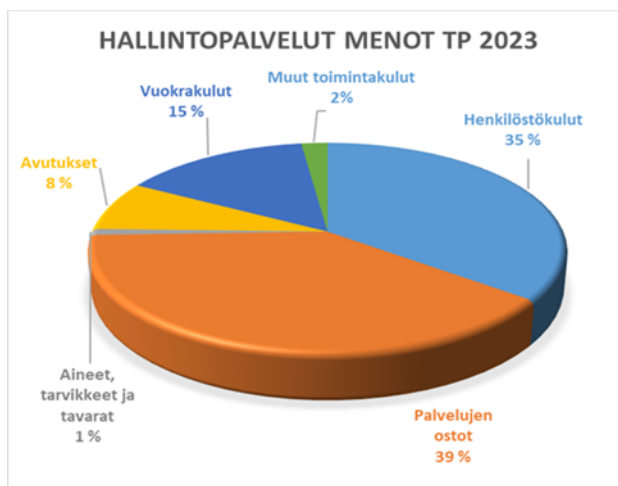
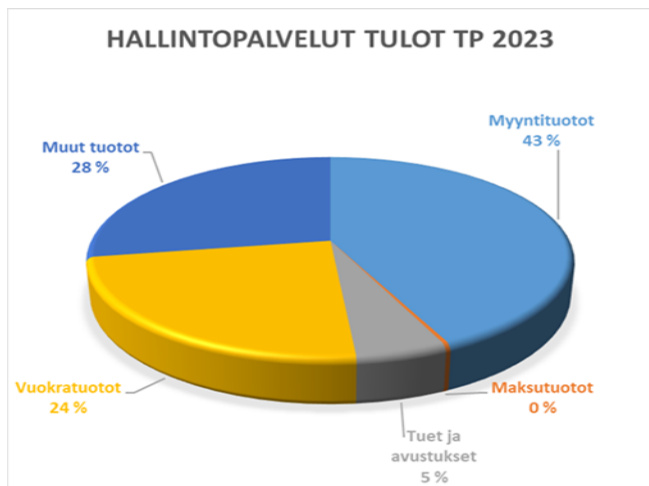
Velkuan palvelupisteen aukioloaikoja supistettiin vastaamaan palvelujen kysyntää. Postin palvelupistetoiminto lakkautettiin. Terveyskeskuksen ja kaupungin puhelinvaihteet eriytettiin. Mobiilivahdetta voidaan hoitaa myös kaupungintalon ulkopuolelta.

Postimaksukoneen leasing-sopimus irtisanottiin. Valtaosa postista toimitetaan sähköisesti. Vähäinen paperiposti hoidetaan jatkossa valmiksi maksetuilla kirjekuorilla. Toimintatapamuutokset tehostavat henkilöstöresurssin käyttöä.

Sähköisen säilyttämisen käyttöönottoa edistettiin. Vanhojen tietokantojen siirrolla saavutetaan kustannussäästöjä.

Tiedonhallintamallin laatimisessa Naantali on valtakunnallinen edelläkävijä. Muutosvaikutusten arviointiin kehitettiin toimintamalli.

Sote-toimintojen siirtyminen Varhalle 1.1.2023 vaikutti sisäisten palveluiden vähenemiseen. Yksi It-suunnittelija ja terveyskeskuksen puhelinvaihte siirtyivät Varhalle. Tietohallinnossa jatkettiin hyvinvointialueen tukemista, sillä Varha ei kyennyt käyttöönottamaan uusia teknisiä palveluitaan täysimääräisesti. Kaupungin sisäinen posti huolehti edelleen Varhan postin jakelusta vuoden 2023.

Toimielin: KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tulosalue: Vaalit

Vastuuhenkilö: Kaupunginlakimies (Turo Järvinen)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti huolehtia valtiollisten, alueellisten ja kunnallisten vaalien järjestämisestä kuntatasolla.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	43 229,70	35 000		35 000	38 169,60	3 169,60	109,1	109,1
Myyntituotot		35 000		35 000	38 169,60	3 169,60	109,1	109,1
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	43 229,70							
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	57 262,04	64 893		64 893	65 373,79	-480,79	100,7	100,7
Henkilöstökulut	39 519,27	46 070		46 070	37 770,87	8 299,13	82,0	82,0
Palvelujen ostot	13 054,86	17 743		17 743	23 700,68	-5 957,68	133,6	133,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 687,91	1 080		1 080	3 902,24	-2 822,24	361,3	361,3
Avustukset								
Vuokratulot								
Muut toimintakulut								
TOIMINTAKATE	-14 032,34	-29 893		-29 893	-27 204,19	2 688,81	91,0	91,0
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-17 727,85	-18 045		-18 045	-19 840,19	-1 795,19	109,9	109,9
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-31 760,19	-47 938		-47 938	-47 044,38	893,62	98,1	98,1
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	43 229,70	35 000		35 000	38 169,60	3 169,60	109,1	109,1
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	43 229,70	35 000		35 000	38 169,60	3 169,60	109,1	109,1
Ulkoiset toimintamenot	45 720,01	48 070		48 070	46 270,37	1 799,63	96,3	96,3
Sisäiset toimintamenot	11 542,03	16 823		16 823	19 103,42	-2 280,42	113,6	113,6
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	57 262,04	64 893		64 893	65 373,79	-480,79	100,7	100,7
TOIMINTAKATE	-14 032,34	-29 893		-29 893	-27 204,19	2 688,81	91,0	91,0

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Kaupungin oma henkilöstö toimii pääosin ennakoöänestysten vaalivirkailijoina, mutta tilapäisen henkilöstön palkkaamisen tarve kasvoi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan siirryttyä hyvinvointialueen palvelukseen.

TOIMINTAKATSAUS

Eduskuntavaalien vaalipäivä oli 2.4.2023 ja ennakoöänestys kotimaassa 22. – 28.3.2023. Äänestysalueita oli seitsemän. Kaupungin alueella oli viisi ennakoöänestyspaikkaa: kaupungintalo, Velkuan, Merimaskun,

Rymättylän kirjastot/palvelupisteet sekä K-Supermarket Ukko-Pekka. Ennakoöänestyspaikat olivat kaikki kaupungin ylläpitämiä.

Ennakoöänestysvirkailijoita oli 22 henkilö ja 6 varahenkilöä, pääosin kaupungin omaa henkilökuntaa, yhdeksän oli ulkopuolelta rekrytoituja.

Äänioikeutettuja oli eduskuntavaaleissa 15 904. Oikeusministeriö suoritti korvausta eduskuntavaaleista 2,4 euroa per äänioikeutettu henkilö.

Toimielin:	KAUPUNGINVALTUUSTO
Tulosalue:	Kaupunginvaltuusto
Vastuuhenkilö:	Hallintojohtaja (Riitta Luotio)
Toiminnan luonne:	Kaupungin ylin päätöksenteko Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Kaupunginvaltuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto vastaa kaupungin taloudesta ja toiminnasta. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa muille toimielimille.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Valtuuston hyväksymä kaupunkistrategia 2026 ohjaa kaupungin toimintaa.	Strategian perusteella määritellään strategiset toimenpiteet, joiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle 6 kk:n osavuositarkastuksessa ja tilinpäätöksessä.	Talousarvion laadinnan yhteydessä on asetettu kaupunkitason strategisia toimenpiteitä, joiden toteutumisen raportointi on suoritettu 6 kk:n osavuositarkastuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.								
Myyntituotot								
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	197 291,72	257 408		257 408	191 493,72	65 914,28	74,4	74,4
Henkilöstökulut	61 683,31	66 190		66 190	50 915,59	15 274,41	76,9	76,9
Palvelujen ostot	48 120,76	104 096		104 096	43 550,84	60 545,16	41,8	41,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 134,52	5 336		5 336	285,76	5 050,24	5,4	5,4
Avustukset								
Vuokratulot	82 309,07	81 786		81 786	96 741,53	-14 955,53	118,3	118,3
Muut toimintakulut	44,06							
TOIMINTAKATE	-197 291,72	-257 408		-257 408	-191 493,72	65 914,28	74,4	74,4
Poistot ja arvonalentumiset	-16 494,00	-9 896		-9 896	-9 896,40	-0,40	100,0	100,0
Laskennalliset erät	-22 991,06	-24 731		-24 731	-25 576,52	-845,52	103,4	103,4
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-236 776,78	-292 035		-292 035	-226 966,64	65 068,36	77,7	77,7

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot								
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ								
Ulkoiset toimintamenot	118 464,88	139 490		139 490	85 707,42	53 782,58	61,4	61,4
Sisäiset toimintamenot	78 826,84	117 918		117 918	105 786,30	12 131,70	89,7	89,7
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	197 291,72	257 408		257 408	191 493,72	65 914,28	74,4	74,4
TOIMINTAKATE	-197 291,72	-257 408		-257 408	-191 493,72	65 914,28	74,4	74,4

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Ei henkilöstöresursseja

TOIMINTAKATSAUS

Muuttunut toimintaympäristö

Paikallishallinnon historian merkittävin uudistus tapahtui vuoden 2023 alussa, kun sosiaali- ja terveystalouden tuottaminen siirtyi kunnilta hyvinvointialueille.

Uudistus aiheutti merkittäviä muutoksia sekä kaupungin talouteen, että tehtävien painotuksiin.

Elinvoiman ja työllisyyden edistämisen rooli kaupungin palvelutuotannossa kasvoi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Kiihtyvässä muutostahdissa mukana pysyminen edellyttää kaupungilta uudenlaista ennakoitua siitä, mitä kaupunki tulevaisuudessa tekee ja miten palvelut jatkossa järjestetään. Kestävä kehitys, HINKU-hankkeet sekä toimenpiteet Saaristomeren hyväksi ovat konkreettisia esimerkkejä siitä, miten Naantalin kaupungissa on tartuttu ajankohtaisiin haasteisiin ja

pyrityt rakentamaan kestävämpää yhteiskuntaa tulevaisuuteen.

Jatkossa kaupungin rooli hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden rakentajina korostuu. Vaikka asukkaat ovat ensisijaisesti vastuussa omasta ja läheistensä hyvinvoinnista, kaupunki toimii mahdollistajana niin fyysisissä, kuin digitaalisissa ympäristöissä sekä muilla alustoilla.

Kaupungin tehtävien painopiste siirtyy yhä vahvemmin korjaavista palveluista ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. Yhdenvertaisten mahdollisuuksien vahvistaminen on tärkeää mm. turvallisuudessa, terveellisissä elintavoissa, liikkumisessa ja kulttuurissa. Yhteistyö asukkaiden, hyvinvointialueiden, järjestöjen ja kaupungin eri toimintojen välillä on tärkeässä asemassa. Viestinnän merkitys yhteistyön kehittämisessä painottuu.

Vahva osallisuus ja aktiiviset asukkaat tekevät kaupungista yhteisöllisen, elinvoimaisen ja sosiaalisesti kestävän. Kaupungin toiminnassa huomioidaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Toimenpiteissä pyritään huonosuuden ja eriarvoisuuden kierteen katkaisemiseen sekä tasapuolisten elämän perusedellytysten tukemiseen. Kaupungilla on olennainen merkitys paikallisen yhteisöllisyyden tukijana. Yhteisöllisyys toimiikin arvokkaana voimavarana kaupungin toiminnassa.

Isoja muutoksia on myös edessäpäin. Työvoimapalvelujen sijoittaminen kuntien tehtäväksi on seuraava moniulotteinen uudistus. Työvoimapalvelujen toimintaympäristö muuttuu kuntakentän ja aluerakenteen suuren myllerryksen jälkeen työvoimapalvelumalli ”TE2024” edetessä.

Kaupunginvaltuuston kokoukset

Kaupunginvaltuusto piti vuoden 2023 aikana 9 kokousta. Lisäksi valtuustolle järjestettiin kaksi iltakoulua, joista toinen käsitteli Naantalín ja Maskun rannikkoviesien laatua ja toinen kaupunkiseudun kuntayhtymän tavoitteita vuodelle 2023.

Keskeisimmät päätökset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi toimintavuoden aikana E18 Turun kehätien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (Ak-370). Kaavalla järjestellään Turun kehätien Naantalín osuuden liikennejärjestelyt kehätien yleissuunnitelman mukaisiksi. Lisäksi kaavalla mahdollistetaan kaupallisten palveluiden lisääminen ja monipuolistaminen sekä rata-alueen liityntäpysäköintialueen toteuttaminen.

Toimintavuoden aikana valtuusto hyväksyi Röölán ranta-asemakaavan (Ak-361), Livonsaaren ranta-asemakaavan 1 muutoksen sekä Nimetön-Patarauta-Renkoranta-asemakaavan muutoksen. Kaksi viimeistä kaavamuutosta olivat maanomistajien käynnistämisiä.

Vuoden 2023 aikana kaupunginvaltuusto hyväksyi kotouttamisohjelman vuosille 2023–2026. Ohjelman laadittamisen lähtökohtana on laki kotouttamisen edistämisestä (1386/2010). Ohjelman tarkoituksena on edistää kotoutumista ja monialaista yhteistyötä. Ohjelma tarkistetaan valtuustossa neljän vuoden välein. Voimassa oleva kotouttamisohjelma oikeuttaa kaupungin valtion maksamiin korvauksiin kotouttamispalveluiden järjestämisestä.

Kaupunki on liittynyt HINKU-kuntien verkkoon vuoden vaiheessa 2021–2022. Naantalín kaupunki on sitoutunut HINKU-yhteistyöhön ja ilmastotavoitteisiin uusimassa kaupunkistrategiassaan. Kesäkuussa valtuusto hyväksyi Naantalín ilmastotiekartan. HINKU-verkoston jäsenten tavoitteena on vähentää kasvihuonepäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Ilmastotiekartta sisältää selvityksen kaupungin ilmastopäästöjen ja ilmastotoimien lähtötilanteesta sekä koosteen toimista, joilla päästöjä pyritään vähentämään.

Vastuu työvoimapalveluista siirretään valtiolta pääosin kuntien vastuulle 1.1.2025 lukien. Uudistuksella halutaan parantaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa ja nopeuttaa työllistymistä. Tavoitteena on tuoda julkiset työllisyyspalvelut lähemmäksi asiakkaita osana kuntien elinvoimatoimintoja. Uudistuksen keskeiset sisällöt koskevat järjestämisvastuuta, palveluja, rahoitusta, henkilöstöä ja tietojärjestelmäkokonaisuutta.

Varsinais-Suomeen on muodostumassa kaksi työllisyysaluetta; Turun työllisyysalue ja Salon työllisyysalue. Työllisyysalueen kunnat järjestävät järjestämislain mukaiset työvoimapalvelut ja niihin liittyvät tehtävät yhteistoimintana vastuukuntamallilla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa 2023 Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja suunnitelman työvoimapalveluiden järjestämisestä. Naantali kuuluu Turun työllisyysalueelle, jonka vastuukuntana toimii Turun kaupunki.

Marraskuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2024–2030. Suunnitelman tarkoituksena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia kunnassa. Hyvinvointisuunnitelman sisällöstä säädetään lastensuojelulaissa. Suunnitelma tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.

Kaupunginvaltuusto avusti Naantalín Musiikkijuhlasäätiötä vuoden 2023 aikana 54 000 euron lisäavustuksella. Elokuussa 2023 kaupunginvaltuusto sitoutui kaikkien valtuutettujen allekirjoittamalla julkilausumalla työskentelemään määrätietoisesti yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi.

Kaupunginvaltuustolle saatettiin tiedoksi keskeisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset.

Hallinnon avoimuuden edistäminen

Kaupunginvaltuuston kokousten suoratoistoa kaupungin yleisillä verkkosivuilla jatkettiin. Kokoustallenteet ovat olleet tekstitettävissä saavutettavuusdirektiivin mukaisesti lokakuusta 2023 lukien.

Nuorisovaltuuston edustajalla oli läsnäolo ja puheoikeus kaupunginvaltuuston kokouksissa.

Kuntalaisaloite.fi –palvelun kautta laadittujen kuntalaisaloitteiden vastaukset julkaistiin po. palveluportaalissa.

Kaupunginvaltuusto	2020	2021	2022	2023
kokouksia	9	9	9	9
käsitellyjä pykäläiä	99	129	123	98

Kaupunginvaltuusto	2020	2021	2022	2023
valtuustoaloitteita kpl/v	20	26	22	7

Kummivaltuutetut

Nuorisovaltuuston kummivaltuutettuina toimikaudella 24.8.2021- 31.5.2025 toimivat Toni Forsblom, Markus Helenius, Leena Haanpää, Annika Urpolahi, David Mbing, Harri Palomäki ja Tommy Björkskog.

Kummivaltuutettujen tehtävänä on toimia linkkinä nuorisovaltuuston ja kaupungin päätöksentekoaikojen välillä.

Aloitteet

Aloite on keino saada kaupungin käsittelyyn asioita, joita viranhaltijat eivät tuo esiin. Aloitteita käsitellään kaupungin organisaatiossa asianomaisessa toimielimessä. Valtuusto päättää omaan toimivaltaansa kuuluvan aloitteen hyväksymisestä tai toteaa sen muuten loppuun käsitellyksi.

Valtuustoaloitteen valmistelulle on asetettu yhden vuoden määräaika.

Toimintavuoden aikana laadittiin 7 valtuustoaloitetta. Näistä 3 käsiteltiin loppuun vuoden 2023 aikana.

Kuntalaisaloitteita jätettiin 10 kappaletta. Näistä neljään on laadittu vastaus vuoden 2023 aikana.

Valtuustoaloite valtuuston puheenjohtajiston luottamuksen/epäluottamuksen selvittämiseksi käsiteltiin loppuun syyskuun kaupunginvaltuustossa.

Valtuustoryhmien tukeminen

Kaupunki tukee kaupungin valtuustoryhmiä luovuttamalla niiden kokouskäyttöön tiloja vastikkeetta.

Vuonna 2021 aloittaneille kaupunginvaltuutetuille ja muille luottamushenkilöille suunniteltiin laaja koulutusohjelma luottamushenkilötehtäviin ja kaupungin eri toimintoihin perehdyttämiseksi.

Kaikkien uusien valtuutettujen käytössä on laajasisältöinen verkkokoulutusportaali. Tietopankkiin on tallennettu videotallenteita, Power Point-tietoiskuja, lähdevinkkejä, harjoituksia ja vapaaehtoisia testejä. Sisällöt on tuotettu nykyaikaisesti ja aktivoivaan muotoon. Koulutusalan tietopankki on valtuutettujen hyödynnettävissä koko valtuustokauden ajan. Kouluttautuminen on omaehtoista ja vaatii käyttäjiltä itsenäistä aktiivisuutta. Koulutusportaalin avulla kaupunki on tarjonnut valtuutettujen omaehtoiselle opiskelulle mahdollisuuden. Innostus ja aktiivisuus oppimiseen pitää kuitenkin syntyä jokaisessa itsessään. Kaupunki ei ole asettanut tavoitetta sille, kuinka aktiivisesti luottamushenkilöt palvelua käyttävät.

Lisäksi kaupunki on toteuttanut keskitettyä luottamushenkilökoulutusta sekä omana toimintana, että ulkopuolisilta toimijoilta ostettuna. Osa koulutuksista toteutettiin alueellisina, jolloin niihin oli mahdollista osallistua myös naapurikunnista.

Luottamushenkilöiden tiedonsaannin turvaamiseksi on järjestetty iltakouluja, foorumeita ja seminaareja. Työtavat on pyritty ajoittamaan siten, että ne mahdollistavat luottamushenkilöille tosiasiallisen vaikuttamisen.

Hallituksen vuoden 2023 talousarvion kokoukseen kutsuttiin myös niiden valtuustoryhmien puheenjohtajat, joilla hallituksessa ei ole edustusta.

Tietotekniikan merkitys luottamushenkilötyöskentelyssä on korostunut. Digitaaliset ja kaupungin yleisten toimintatapojen sisäistäminen on keskeinen edellytys luottamushenkilönä toimimiselle. Luottamushenkilöille tarjottiin digiturvakoulutusta verkkokoulutuksena Teams-työtilassa.

Kaupunki on kustantanut kaikille valtuutetuille ja hallituksen jäsenille naantali.fi -loppuisen sähköpostiosoitteen ja kannettavan tietokoneen. Valtuustoryhmien käyttöön on hankittu lainattavia kaiutinpuhelimia.

Eri toimielimille on perustettu Teams- ja pikaviestintäryhmiä.

Toimielin: TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tulosalue: **Tarkastustoimi**

Vastuuhenkilö: Controller (Riikka Söderlund)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Tarkastuslautakunta vastaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja konsernissa toteutuneet ja laatii valtuustolle annettavan arviointikertomuksen.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Annetaan valtuustolle arviointikertomus ja tarvittaessa väliraportteja arviointityössä tehdyistä havainnoista.	Arviointikertomus laaditaan kerran vuodessa.	Tarkastuslautakunta laati arviointikertomuksen vuodelta 2022.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Seurataan hallintoa, kuullaan eri tehtävälueiden vastuuhenkilöitä sekä kaupungin johtoa, tehdään arviointikäyntejä toimintayksiköissä.	Tehdään 2-4 arviointikäyntiä vuoden aikana.	Lautakunta teki Luonnonmaan uudelle perhetalolle arviointikäynnin ja kuuli samassa yhteydessä sivistystoimen johtavaa viranhaltijaa ja luottamushenkilöitä. Muut vuoden 2023 arviointiin liittyvät kuulemiset ovat tapahtuneet kokouksissa toimialojen viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden katsauksin ja haastatteluin.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	500,00	500		500	500,04	0,04	100,0	100,0
Myyntituotot	500,00	500		500	500,04	0,04	100,0	100,0
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	42 947,09	47 610		47 610	50 221,17	-2 611,17	105,5	105,5
Henkilöstökulut	13 058,26	12 360		12 360	12 591,77	-231,77	101,9	101,9
Palvelujen ostot	29 888,83	34 848		34 848	37 503,99	-2 655,99	107,6	107,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		302		302	125,41	176,59	41,5	41,5
Avustukset								
Vuokratulot								
Muut toimintakulut		100		100		100,00		
TOIMINTAKATE	-42 447,09	-47 110		-47 110	-49 721,13	-2 611,13	105,5	105,5
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	19 624,01	47 110		47 110	24 279,16	-22 830,84	51,5	51,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-22 823,08				-25 441,97	-25 441,97		
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot								
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot	500,00	500		500	500,04	0,04	100,0	100,0
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	500,00	500		500	500,04	0,04	100,0	100,0
Ulkoiset toimintamenot	40 987,30	44 900		44 900	47 837,42	-2 937,42	106,5	106,5
Sisäiset toimintamenot	1 959,79	2 710		2 710	2 383,75	326,25	88,0	88,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	42 947,09	47 610		47 610	50 221,17	-2 611,17	105,5	105,5
TOIMINTAKATE	-42 447,09	-47 110		-47 110	-49 721,13	-2 611,13	105,5	105,5

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii hallinnon asiantuntija. Asiat lautakunnan kokouksessa päätetään puheenjohtajan esittelystä.

TOIMINTAKATSAUS

Tarkastusyhteisönä toimi BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana toimi JHT, KHT Pii-Tuulia Rauhala. Tilintarkastuksen toteuttamisesta ja havainnoista on raportoitu tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa.

Toimielin:	KAUPUNGINHALLITUS	
Tulosalue:	Hallinto	
Vastuuhenkilö:	Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)	
Toiminnan luonne:	Kaupunkikonsernin yleisjohto	Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloushoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, ellei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.	

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Huolehdimme talouden tasapainosta ja kaupungin investointikyvystä seuraamalla tiiviisti kaupungin talouden kehitystä ja tekemällä ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.	Talouden tasapaino sekä kaupungin ja kaupunkikonsernin investointien rahoittaminen vähintään 60 %:sti tulorahoituksella (seuranta kolmen vuoden tarkastelujaksolla.)	Kaupunginhallitus on seurannut tiiviisti kaupungin talouden kehitystä. Taloudellinen tulos vuonna 2023 oli selkeästi positiivinen, kuten useana edellisenä vuotena.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	Digitaalisen turvallisuuden taitojen kehittäminen edistämällä henkilöstön ja luottamushenkilöiden ymmärrystä digitaalisen turvallisuuden riskien vaikutuksista ja vastuista.	<p>Kaupungin henkilöstöstä 59,2 prosenttia on suorittanut tietoturvaa ja -suoja koskevat verkkokoulutukset.</p> <p>Käytännesäännöt ilmenevät Naantalin kaupungin tietosuojakäsikirjasta. Intraan on lisäksi linkitetty tietosuojavaltuutetun toimiston kattavat ohjeistukset.</p> <p>Kaupunki osallistui TAISTO2023 -harjoitukseen 23.11.2023.</p>
Osallisuuden ja avoimuuden edistäminen	Tietosuojaohjeistusten laatiminen julkisten, ei julkisten ja salaisten asioiden osalta.	Yksityiskohtaisia kuntakohtaisia ohjeita ei kustannustehokkuussyistä ole laadittu. Julkisuuslaki ja EU:n tietosuoja-asetus määrittävät periaatteet. Perusohjeistus tietosuojasta ja tietoturvasta on toteutettu verkkokoulutuksena

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	164 016,56	117 340		117 340	143 162,60	25 822,60	122,0	122,0
Myyntituotot	73 556,47	62 340		62 340	62 320,19	-19,81	100,0	100,0
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	24 146,87							
Vuokratuotot					619,36	619,36		
Muut toimintatuotot	66 313,22	55 000		55 000	80 223,05	25 223,05	145,9	145,9
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	2 030 627,69	2 369 070	8 000	2 377 070	1 914 982,33	462 087,67	80,8	80,6
Henkilöstökulut	845 183,25	906 020		906 020	863 112,12	42 907,88	95,3	95,3
Palvelujen ostot	1 004 207,89	1 204 800		1 204 800	817 191,53	387 608,47	67,8	67,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	40 855,86	42 948	8 000	50 948	40 115,81	10 832,19	93,4	78,7
Avustukset	12 500,00	43 000		43 000	10 000,00	33 000,00	23,3	23,3
Vuokratulot	106 413,85	143 802		143 802	159 543,89	-15 741,89	110,9	110,9
Muut toimintakulut	21 466,84	28 500		28 500	25 018,98	3 481,02	87,8	87,8
TOIMINTAKATE	-1 866 611,13	-2 251 730	-8 000	-2 259 730	-1 771 819,73	487 910,27	78,7	78,4
Poistot ja arvonalentumiset	-14 605,11	-9 359		-9 359	-9 358,92	0,08	100,0	100,0
Laskennalliset erät	53 539,43	120 083		120 083	74 951,49	-45 131,51	62,4	62,4
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 827 676,81	-2 141 006	-8 000	-2 149 006	-1 706 227,16	442 778,84	79,7	79,4

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	95 016,56	58 000		58 000	83 822,60	25 822,60	144,5	144,5
Sisäiset toimintatulot	63 480,00	52 810		52 810	52 809,96	-0,04	100,0	100,0
Keskinäiset toimintatulot	5 520,00	6 530		6 530	6 530,04	0,04	100,0	100,0
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	164 016,56	117 340		117 340	143 162,60	25 822,60	122,0	122,0
Ulkoiset toimintamenot	1 852 041,79	2 129 200	8 000	2 137 200	1 677 585,13	459 614,87	78,8	78,5
Sisäiset toimintamenot	178 585,90	239 870		239 870	237 397,20	2 472,80	99,0	99,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	2 030 627,69	2 369 070	8 000	2 377 070	1 914 982,33	462 087,67	80,8	80,6
TOIMINTAKATE	-1 866 611,13	-2 251 730	-8 000	-2 259 730	-1 771 819,73	487 910,27	78,7	78,4

HENKILÖSTÖRESURSSIT

nimike / htv	2021	2022	2023
Kaupunginjohtaja	1	1	1
Hallintojohtaja	1	1	1
Kaupunginkamreeri	0	0	0
Talousjohtaja	1	1	1
Kaupunginlakimies	1	1	1
Controller	1	1	1
Elinkeinoasiamies	1	1	1
Kehittämisen- ja viestintätäpääällikkö	0,4	0,4	0,4
Kulttuuri- ja viestintäsuunnittelija	0,5	0,5	0,5
Viestinnän suunnittelija (aik. viestintäasistentti)	1	1	1
Yhteensä	7,9	7,9	7,9

TOIMINTAKATSAUS

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus kokoontui vuoden 2023 aikana 25 kertaa. Lisäksi kaupunginhallitus järjesti kaksi iltakouluja, joista toinen käsitteli tiloja ja toinen taloutta.

Kesäkuussa toteutettiin yhteistyökumppaneiden kanssa valtakunnallinen vaikuttajatapahtuma Naantali24h 13. – 14.6.2023. Teemana oli ”Kriisejä ja konflikteja”. Keskusteluihin osallistui yhteensä 230 vaikuttajaa.

Yhdenvertaisuussuunnitelma

Yhdenvertaisuus on perusoikeus ja keskeinen ihmisoikeusperiaate. Suomen perustuslakiin on kirjattu ihmisten yhdenvertaisuus lain edessä ja syrjinnän kieltö. Perus- ja ihmisoikeudet kuuluvat kaikille. Sopimukset ja lait ovat tärkeitä, mutta lopulta yhdenvertaisuus toteutuu tai jää toteutumatta ihmisten arjessa.

Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, miellipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden,

seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta kieltää sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa ihmisen tausta ei saisi vaikuttaa mahdollisuuksiin päästä koulutukseen ja saada työtä tai palveluja. Yhdenvertaisuus on sitä,

että jokainen voi elää arkeaan sujuvasti ja turvallisesti sekä oikeuksiltaan tasavertaisena yhteisön jäsenenä.

Yhdenvertaisuuslain mukaan viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Naantalin kaupungin hallitus on vuonna 2022 hyväksynyt toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnitelman.

Yhdenvertaisuussuunnittelu on jatkuva ja kehittyvä prosessi, jonka osalta suoritetaan säännöllistä seuranta.

Tietosuoja-asiat

Naantalin kaupungissa laadittiin tietotilinpäätös viidettä kertaa. EU:n tietosuoja-asetus velvoittaa kuntaa rekisterinpitäjänä osoittamaan, että tietosuoja otetaan huomioon lainsäädännön velvoittamalla tavalla kaupungin toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa.

Naantalin kaupunki osallistui marraskuussa digi- ja väestötietoviraston organisoimaan TAISTO23-harjoitukseen. Harjoituksessa harjoiteltiin käytännön toimintamalleja ja prosesseja erilaisten häiriötilateiden varalta.

Kaupunki osallistui digi- ja väestötietoviraston organisoimaan Digiurva-aiheeseen 25. – 29.9.2023. Viikon teemana oli ”Digirohkeus ei ole uhkarohkeutta!” Webinaareissa keskusteltiin ajankohtaisista asioista sekä jaettiin käytännön vinkkejä digiturva-asioiden ymmärtämiseen, hallintaan ja edistämiseen. Lisäksi tietohallinto järjesti viikon aikana omia koulutustuokioita asian tiimoilta.

Henkilökunnan on edellytetty suorittavan tietosuoja- ja tietoturva-asioiden opintokokonaisuuksia verkkopalvelukoulutuksina. Koulutus alustaa päivitetään loppuvuodesta uusilla sisällöillä. Vuoden 2023 loppuun mennessä verkkokoulutuskokonaisuuksia oli suorittanut 59,2 % henkilöstöstä. Palvelualueittain koulutusosioita oli suoritettu seuraavasti:

Palvelu-alue	Henkilöstöä	Suoritettut koulutusosiot (ka)	%henkilöstöstä
Hallinto	54	43	79,6
Sivistys	629	364	58,7
Tekniset	214	120	55,5
yhteensä	890	527	59,2

Suomi.fi-palvelut

Suomi.fi -palveluja kehitettiin valtakunnallisessa jatkokehityshankkeessa. Suomi.fi -verkkopalvelu tarjoaa julkishallinnon asiakkaille pääsyn palveluihin helposti yhdestä paikasta. Verkkopalvelun kehittämisen johtovisio on tukea ihmisiä arjessa.

Palvelutietovarannossa ylläpidettiin Väestörekisterikeskuksen toimituspolitiikkaa noudattavia Naantalin

kaupungin palvelukuvauksia. Palvelutietovarannon kuvauksia voidaan hyödyntää rajapintojen kautta eri palveluihin.

Palvelutietovarannon ylläpitoa koordinoi viestintä. Palvelutietovarannon ylläpito on toimialojen vastuulla ja siihen osallistuu kaupungin organisaatiossa lähes 20 henkilöä hajautetusti, oman työnsä ohella.

Pysäköinninvalvonta

Kesäkaudelle oli palkattuna neljä pysäköinnintarkastajaa. Muulloin yksi viranhaltija toimii pysäköinnintarkastajana oman virkansa ohella. Pysäköinninvalvojana toimiminen kuuluu kaupunginlakimiehen virkatehtäviin. Vuonna 2023 Naantalissa kirjoitettiin 1954 pysäköintivirhemaksua. Niistä poliisin antamia oli viisi. Kirjallisia huomautuksia annettiin 297 kpl. Pysäköintivirhemaksun suuruus oli 40 euroa. Pysäköintivirhemakutuloa kertyi kaupungille lähes 76 000 euroa eli 21 000 euroa yli arvioidun.

Viestintä

Kaupungin tiedotuslehti Nasta ilmestyi 4 kertaa vuoden aikana ja sen painosmäärä oli vuoden lopussa 12160. Postin kautta jaettiin 11918 lehteä (lisäys +860). Yhteistyö jatkui Naantalin Energian kanssa, jonka asiakaslehti ilmestyy Nastan liitteenä 2 kertaa vuodessa. Nastan yhteydessä julkaistiin myös erillinen yritysliite. Saaristotiedote ilmestyi 11 kertaa vuodessa.

Kaupungin Facebook-tilin seuraajien määrä on kasvanut tasaisesti: vuoden lopussa seuraajia oli 7127, joista vuoden aikana tulleita uusia seuraajia oli 200.

Valtuuston kokousvideoiden tekstitykseen hankittiin pilvipalvelu, jolla vastataan saavutettavuusdirektiivin vaatimuksiin.

Kuvapankki-sovellus valmistui vuoden lopulla ja se otetaan henkilöstön yleiseen käyttöön alkuvuodesta. Päivittäistä mediaseurantapalvelua jatkettiin ja tilattiin media-analyysi vuosilta 2020–2022.

Kaupungin viestinnässä tuotettiin positiivisia nostoja medialle, verkkopalveluun ja someen säännöllisesti, mm. viikoittaiset Aurinkoiset uutiset.

Uusille asukkaille järjestettiin keväällä infotilaisuus kaupungintalolla. Tilaisuuteen osallistui noin 200 henkilöä.

Toimialoja kannustettiin viestimään ja niitä tuettiin asiantuntija-avulla, markkinoinnilla, työpajoilla ja koulutuksilla. Viestintä ylläpitää uutiskirjepohjaa, joka on käytössä kulttuuri- ja yrityspalveluissa. Palvelua ollaan laajentamassa myös liikuntapalveluihin.

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyessä hyvinvointialueelle tehtiin alkuvuodesta viestinnässä mittava työ verkkosivujen uudistamiseksi, mm. rakennetta muuttamalla, uudelleenlinkityksillä ja ohjauksilla.

Kaupungin verkkosivujen sisältöä kehitetään jatkuvasti sekä omana kehittämistyönä että asiakkailta saadun palautteen perusteella. Verkkosivujen palvelutyytyväisyyskysely teetettiin ja vastaajien arvosana oli edelleen hyvällä tasolla 8,09 (v. 2022 8,08).

Tavoitteena on lisätä verkkosivujen asiakaslähtöisyyttä. Sen edistämiseksi aloitettiin vuoden lopulla kehitystyö, jolla tekoälyn avulla personoidaan asiakaskemusta. Tämän lisäksi saadaan parannettua verkkosivujen analytiikkaa automaattisen dashboardin kautta.

Naantali osallistui Turun seudun kuntien yhteiseen hankkeeseen, jossa kehitettiin verkkosivujen tapahtuma-, harrastus- ja koulutusdatan laatua asiakaslähtöisesti. Seudullinen tapahtumakalenteri on valmistunut ja se otetaan Naantalissa käyttöön maaliskuussa. Tapahtumakalenteri parantaa tapahtumien näkyvyyttä ja sitä voivat käyttää myös yritykset ja yhdistykset. Palvelusta järjestetään koulutusta sekä henkilöstölle, että yhdistyksille.

Saavutettavuuden edistäminen on kuntia velvoittavaa ja se perustuu lakiin digitaalisten palvelujen tarjoamisesta. Kaupungin verkkopalvelu vastaa pääosin EU:n saavutettavuusdirektiivin vaatimuksiin ja sitä kehitetään jatkuvasti entistä ymmärrettävämmäksi, selkokieliseksi ja helppokäyttöiseksi. Saavutettavuuden arvioimiseksi teetettiin ulkopuolisella asiantuntijalla saavutettavuusarvio, jonka havaintojen mukaisesti parannettiin saatavuutta.

Osallistuttiin vuoden 2023 Rakenna-messuille, Turun Messukeskuksessa. Erilaisia markkinointitoimenpiteitä toteutettiin, mm. Uusien tonttialueiden markkinoinnissa, rekrytoinneissa (mm. Rekrymessut). Kaupungin rekrymarkkinoinnin konseptin kehittäminen aloitettiin yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa. Kaupungin tervetulo-lytöt uusittiin. Yritysten tapahtumien markkinointia tuettiin, mm. joulutapahtuma, taidetaivallus. Vastasyntyneille jaettiin neuvolassa Muumipipot.

Teetettiin suunnitelma erilaisista näkyvyselementeistä satama-alueella, jotta voitaisiin paremmin ohjata matkailijoita Naantalın palveluihin. Suunnitelmaa toteutetaan vuonna 2024.

Kriisiviestinnän valmiuksia harjoitettiin eri valmiusharjoituksissa.

Elinkeinopalvelut

Pitkäjänteinen työ yritysystävällisyyden sekä kaupungin ja yritysten välisen yhteistyön kehittämiseksi näkyi, kun Naantali nousi vuosittain julkaistavassa Varsinais-

Suomen maakuntaennusteessa ensimmäiselle sijalle molemmissa kategorioissa.

Elinkeinojen, matkailun ja saariston kehittämisen yhdistävä elinvoimaohjelma vuosille 2023-2026 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa huhtikuussa. Osana elinvoimaohjelmaa solmimme yhdessä Naantalın ja Rymättylän Yrittäjien kanssa elinvoimalupauksen, jonka puitteissa pyrimme määrätietoisesti edistämään kaupungin elinvoimaisuutta ja yrittäjystävällisyyttä.

Maaliskuussa myönnettiin jälleen 20 palveluseteliä mikroyritysten liiketoiminnan kehittämiseen. Yhden palvelusetelin arvo oli 500 euroa.

Asuntomessuvuonna käynnistetty keskusta-alueen kivijalkojen yhteismarkkinointikampanja ”Parasta Naantalista” jatkui ja houkutteli mukaan uusia yrityksiä. Päivitettyyn esitteeseen tuli mukaan 37 yritystä.

Elinvoimaa yrittäjämäisellä osaamisella –hanke käynnistyi kesällä. Kaupunki osallistuu hankkeeseen pilottikuntana yhdessä Paraisten kaupungin kanssa. Hankkeen tavoitteena on luoda kaupunkiin pysyvä yrittäjyyskasvatuksen toimintamalli.

Yritysuutiskirje lähetettiin kerran kuukaudessa, minkä lisäksi viestintää yrittäjien suuntaan toteutettiin myös kohdennetulla sähköpostiviestinnällä, kaupungin some-kanavia hyödyntäen sekä oman mobiilisovelluksen kautta. Mobiilisovelluksen käyttäjämäärä oli vuoden lopussa yli 200 hlöä. Sovelluksessa toimii myös yrittäjien tueksi rakennettu asiantuntijaverkosto. Työnantajayrityksille suunnattu uutiskirje lähetettiin vuoden aikana kaksi kertaa. Yrityksille suunnattua viestintää oli myös kaupungin tiedotuslehdessä Nastassa. Kaupungin ulkopuolella toimivia yrityksiä pyrittiin tavoittamaan digimarkkinoinnin avulla sekä eri julkaisuissa.

Yritysvierailuja tehtiin vuoden aikana säännöllisesti. Yhteistyötä tehtiin sekä Naantalın että Rymättylän yrittäjähdistysten kanssa. Varsinais-Suomen vuoden yritykseksi valittiin Suomen Filatelialpalvelu Oy.

Naantalın suurimpien työnantajayritysten, oppilaitosten ja kaupungin välinen keskustelufoorumi vakiinnutti paikkansa. Foorumi mahdollistaa uudenlaisen vuoropuhelun kolmen osapuolen kesken. Keskustelufoorumin tavoitteena on, että tiedonkulku yritysten, oppilaitosten ja kaupungin välillä olisi säännönmukaista ja näin yhteistyö tiivistyisi ja konkretisoituisi sekä lyhyellä että pidemmällä aikavälillä. Keskustelutilaisuuksia järjestetään 2-3 kertaa vuodessa.

Syksyllä solmimme yhteistyösopimuksen Keksintösäätiön kanssa. Yhteistyösopimuksen tavoitteena on tuoda keksintösäätiön osaaminen ja verkostot paikallisten yritysten käyttöön.

Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden yhteistyö tiivistyi työllisyyspalveluiden siirryttyä sote-uudistuksen myötä

osaksi hallintopalveluita. Valmistelutyötä tehtiin TE24-uudistukseen liittyen.

Elinkeinopalvelut osallistui vuoden aikana aktiivisesti useiden seutukunnallisten ja valtakunnallisten verkostojen toimintaan.

Yrityskysely naantalilaisille yrityksille toteutettiin syksyllä kaupungin toimesta jo neljättä kertaa. Kyselyn tavoitteena on saada tietoa kaupungin toiminnan ja yrityspalveluiden kehittämiseksi. Kyselyyn vastasi 168 yrittäjää.

Yrittäjille järjestettiin aamukahvitilaisuuksien lisäksi info- ja verkostoitumistilaisuuksia. Osallistujamäärät vaihtelivat 25 henkilöstä 50 henkilöön.

Vuoden 2023 tapahtumista suurimpia olivat Rekrymessut, jotka järjestettiin kahden vuoden tauon jälkeen Naantalin kylpylässä helmikuussa sekä Meriverkostotapahtuma maaliskuussa, mikä houkutteli paikalle näytteilleasettajia yli 30 paikkakunnalta. Messuvieraita tapahtumassa oli 300 hlöä eri puolilta Suomea.

TUNNUSLUVUT

Kaupungin-hallitus	2020	2021	2022	2023
Kokouksia	34	30	23	25
Käsiteltyjä pykälä	402	506	395	358

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: **Asiahallinto**

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Asiahallinnon tehtäväalueella huolehditaan toimialalle kuuluvien asioiden valmistelusta, ylimmän luottamus- ja viranhaltijajohdon kokouspalveluista, päätösten toimeenpanosta, asiakirjojen arkistoinnista sekä asiointi- ja palvelupisteistä.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI				TOTEUTUMINEN		
Tehostamme työprosesseja ja palvelujen tuottamistapoja toimialojen rajat ylittäen.	Sähköisen säilytysjärjestelmän integraatio asiahallinto-ohjelmaan ja muihin järjestelmiin laaditun suunnitelman mukaisesti.				Kaupunki on toteuttanut oman osuutensa, mutta ulkopuolisen toimijan osalta työ on myöhässä.		
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %
						EUR	/ TA /+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	11 463,03	130 770		130 770	57 970,04	-72 799,96	44,3 44,3
Myyntituotot	11 463,03	9 900		9 900	8 344,25	-1 555,75	84,3 84,3
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset		120 870		120 870	49 625,79	-71 244,21	41,1 41,1
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAMENOT YHT.	583 128,48	706 590		706 590	649 466,53	57 123,47	91,9 91,9
Henkilöstökulut	429 437,34	432 190		432 190	409 113,59	23 076,41	94,7 94,7
Palvelujen ostot	46 775,64	128 833		128 833	104 373,20	24 459,80	81,0 81,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	12 055,59	13 487		13 487	3 893,18	9 593,82	28,9 28,9
Avustukset							
Vuokratulot	94 802,31	132 080		132 080	132 028,96	51,04	100,0 100,0
Muut toimintakulut	57,60				57,60	-57,60	
TOIMINTAKATE	-571 665,45	-575 820		-575 820	-591 496,49	-15 676,49	102,7 102,7
Poistot ja arvonalentumiset		-1 000		-1 000	-6 837,12	-5 837,12	683,7 683,7
Laskennalliset erät	457 272,56	483 818		483 818	497 388,38	13 570,38	102,8 102,8
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-114 392,89	-93 002		-93 002	-100 945,23	-7 943,23	108,5 108,5
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %
						EUR	/ TA /+MRM
Ulkoiset toimintatulot	11 411,29	130 770		130 770	57 911,34	-72 858,66	44,3 44,3
Sisäiset toimintatulot	51,74				58,70	58,70	
Keskinäiset toimintatulot							
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	11 463,03	130 770		130 770	57 970,04	-72 799,96	44,3 44,3
Ulkoiset toimintamenot	460 854,94	541 350		541 350	486 065,37	55 284,63	89,8 89,8
Sisäiset toimintamenot	122 273,54	165 240		165 240	163 401,16	1 838,84	98,9 98,9
Keskinäiset toimintamenot							
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	583 128,48	706 590		706 590	649 466,53	57 123,47	91,9 91,9
TOIMINTAKATE	-571 665,45	-575 820		-575 820	-591 496,49	-15 676,49	102,7 102,7

HENKILÖSTÖRESURSSIT

nimike/htv	2021	2022	2023
Tiedonhallinnan asiantuntija	0,8	0,8	0,92
Tiedonhallinta-sihtööri	1	1	1
Johdon assistentti	1	1	1
Toimistosihtööri	1,6	1,6	1,6
Hallinnon asiantuntija	1,1	1	0,75
Palveluneuvoja	4	3	2
Tp. Projekti-suunnittelija	0,8	0,8	0,8
Yhteensä	10,2	9,2	8,07

TOIMINTAKATSAUS

Asiahallinnon toimintaa vuoden 2023 aikana rajoitti merkittävästi käytettävissä olevan henkilöstöresurssin rajallisuus. Kaksi palveluneuvojaa eläköityi ja heidän tehtävänä järjesteltiin uudelleen. Kaksi viranhaltijaa siirtyi toisen organisaation palvelukseen, joista toinen palasi takaisin tehtäviinsä myöhemmin. Useampi työntekijä teki lyhennettyä työaika. Myös toimistosihtööriresurssissa oli vajetta.

Asiakirjahallinto

Asiakirjahallintoa ja tiedonhallintaa on Naantalissa kehitetty pitkäjänteisesti ja tuloksekkaasti usean vuoden ajan. Vuodenvaihteessa 2020-2021 käyttöön otettu asianhallintajärjestelmän ohjelmistoversio on mahdollistanut asiahallinnan kehittämisen organisaatiossa sähköinen asioinnin, sähköisen arkistoinnin ja sähköisen alikirjoituksen osalta.

Sähköinen säilytys

Sähköinen säilytysjärjestelmä (Kätkö) on edelleen käyttöönottoaiheessa. Hankintaan kuulunut vanhan henkilöstöhallinnon järjestelmän (Status) tietojen siirto Kätköön on lähes valmis, mutta edellyttää vielä viimeisteleviä toimenpiteitä. Työllä saavutetaan kustannussäästöjä, sillä siirron jälkeen ei enää muodostu kustannuksia vanhojen palvelimien ylläpitomaksuista.

Lisäksi vuoden aikana on valmisteltu rahatoimen aineistojen automaattista jaksottaista siirtoa Kätköön. Siirto tullaan testaamaan ja käyttöönottamaan vuoden 2024 aikana. Tällä työllä mahdollistetaan rahatoimen aineiston sähköinen säilyttäminen turvallisesti sekä parannetaan aineistosta tapahtuvaa tiedonhakua.

Vanhan asianhallintajärjestelmän (Dynasty 6) tiedot on myös tarkoitus siirtää Kätköön. Työtä on edistetty vuoden aikana, mutta siirto on viivästynyt järjestelmäntoimittajan resurssipulan vuoksi. Työllä saavutetaan vanhasta palvelimesta luopuminen sekä järjestelmän ylläpitoon liittyvien kustannusten säästö.

Innofactorin tiedonohjausjärjestelmä (TOJ) ollaan myös integroimassa sähköiseen säilytysjärjestelmään. Tätäkin integraatiota on edistetty vuoden aikana, mutta integraation loppuunsaattaminen edellyttää toimenpiteitä tiedonohjausjärjestelmän järjestelmäntoimittajalta. Jatkossa tiedonohjaussuunnitelma tulee ohjaamaan Kätköön vietävien tietoaineistojen säilyttämistä muun muassa säilytysaikojen osalta.

Kätkön hankintasopimukseen sisältyy sähköisen säilytyksen käyttöönottokoulutus järjestelmätoimittaja Disecin toteuttamana. Koulutus toteutetaan ryhmittäin pääkäyttäjille sekä muille henkilöille, jotka tietoa säilytysjärjestelmästä hakevat. Ennen koulutusta on kuitenkin saatava integraatiot ja migraatiot sellaiseen päteeseen, että käyttäjät ja koulutettavat voivat tosiasiallisesti opetella muun muassa tiedon hakua järjestelmästä.

Hankintojen kilpailutusjärjestelmä Claudian integraatio Dynasty10:n on edistynyt. Tavoitteena on toteuttaa tämäkin integraatio ennen kesää 2024, jolloin käyttöönotkokulut voidaan kohdentaa Varsin Digi -hankkeelle. Integraatiolla mahdollistetaan hankinta-asiakirjojen sähköinen säilytettävyyden sekä tiedon elinkaarenhallinta.

Lisäksi asiakirjojen automaattinen siirtyminen asianhallintajärjestelmään poistaa työaikaa sitoneen aineiston manuaalisen tallentamisen järjestelmien välillä.

Tiedonhallintamallin osalta on tehty valtakunnallisesti noteerattua kehittämistyötä ja Naantalin kaupunki on ehdottomasti yksi edelläkävijöistä veloitteiden toteuttamisen näkökulmasta. "Naantalin mallia" on edelleen esitelty useassa valtakunnallisissa webinaarissa ja tilaisuudessa.

Asiahallinnossa on viime vuosina tehty merkittävää kehittämistyötä. Vaativien hankkeiden läpivieminen rajallisilla henkilöstöresursseilla on vaatinut tekijöiltään joustoa ja venymistä. Kausina, jolloin asiahallinnossa huolehditaan oman työn ohessa myös vaalien toimittamisesta ja toimeenpanosta, on kehittämistoimintaa kuitenkin mahdotonta edistää. Vaalien ruuhkavuonna 2024 tämä tulee väistämättä tarkoittamaan kehittämissä hankkeiden jarruttamista.

VarsinDigi -hanke

Naantalin kaupunki osallistui Valtiovarainministeriön digitalisaation yhteishankkeisiin yhdessä Paimion, Parainen, Raisio ja Salon kaupunkien kanssa.

Hankkeella pyritään löytämään ylikunnallisia toimintatapoja tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon saralla. Hankkeen toimintaa ohjaa tiedonhallintalaki, digipalvelulaki sekä kansallisarkiston määräys 22.12.2021 arkistoitavien asiakirjojen muodosta. Hankkeessa hyödynnetään projektityöntekijöiden henkilöstöresursssia yli kuntarajojen.

Naantalin tiedonhallintamallia pyritään soveltuvin osin hyödyntämään muissa kunnissa sekä jakamaan hyväksi havaitut käytännön mallin laatimisessa, ylläpidossa ja hyödyntämisessä. Lisäksi hankkeessa on suunniteltu integraatioarkkitehtuuria ja tutustutaan "master data management" -ajatteluun osana metatietojen ylläpitoa.

Osana Varsin Digi -hanketta hallintopalvelut ovat kehittäneet myös muiden palvelualueiden tiedonhallintaa. TieraCity -maankäytön toiminnanohjausjärjestelmän yhteydessä käytettävää Tieran integraatioalustaa ja sen toiminnallisuuksia on tutkittu ja kehitetty suhteessa Dynasty -asianhallintajärjestelmään. Rakennusvalvonnan rakennuslupia on tarkoitus digitoida ja viedä Lupapiste -järjestelmään säilytettäväksi ja myöhemmin ulkoisille asiakkaille myytäväksi. Digitoitavat aineistot ovat sellaisia, joihin kohdistuu jatkuvasti tietopalvelua.

Valtiovarainministeriö myönsi kuntien yhteishankkeelle kesäkuussa 2022 604 350 euron avustuksen. Naantalin kaupungin osuus avustuksesta on laskennallisesti 120 879 euroa.

Sähköinen allekirjoitus

Asianhallintajärjestelmässä luodut pöytäkirjat, sopimukset sekä muut yksittäiset allekirjoitettavat asiakirjat allekirjoitetaan pääsääntöisesti vahvaan tunnistautumiseen perustuvalla sähköisellä allekirjoituksella. Sähköisesti allekirjoitettavia asiakirjakokonaisuuksia kartoitetaan edelleen, jotta mm. sähköinen asiointi olisi mahdollisimman monessa prosessissa mahdollista. Näin tehostamme sekä prosessien läpimenoaikaakaan että helpotamme asiointia.

Kaupungin asianhallintajärjestelmästä ei siis enää synny paperisena arkistoitavaa aineistoa, lukuun ottamatta maakaareen nojautuvia sopimuksia, joiden osalta sähköinen toimintatapa ei vielä ole kuntien osalta luvallista.

Suomi.fi-palvelut

Suomi.fi on valtakunnallinen digitaalisen asioinnin tukipalveluiden kokonaisuus.

Naantali on huolehtinut digipalvelulain edellyttämistä velvoitteista kaupungin uudistuneen verkkopalvelun ja asiahallinnon Suomi.fi –Viestit –integraation avulla. Palvelun mahdollistaa kuntalaiselle uuden väylän sähköiseen asiointiin. Palvelusta saapuvat viestit ohjataan keskitetysti kirjaamon sähköpostiin.

Tiedonhallinta

Tiedonhallinnan painoarvo on viime vuosina merkittävästi kasvanut. Tiedonhallinta käsittää sekä paperisen että sähköisen asiakirjatuotannon koko elinkaaren. Arkiston ja asiahallinnan työntekijöistä onkin tullut merkittäviä tiedonhallinnan asiantuntijoita. Yksikön lisääntynyt työmäärä koskee asiahallinnon lisäksi myös tietosuojan ja tietoturvan asioita.

Tiedonhallintalaki tuli voimaan vuoden 2020 alussa. Se toi mukanaan kunnille ja valtion yksiköille vaatimuksia, jotka liittyvät muun muassa oman toiminnan kuvaamiseen ja tiedonhallinnan näkökulmien huomioimiseen muutosten suunnittelussa

Lain tavoitteena on varmistaa kaikissa organisaatioissa tietojen monipuolinen, turvallinen ja sujuva hyödyntäminen palveluissa ja prosesseissa. Hyvin hallinoidulla tiedolla voidaan edistää organisaation tuottavuutta ja parantaa palveluja.

Tiedonhallinnan vastuunajoko organisaatiossa on kirjattu kaupungin hallintosääntöön. Tiedonhallintalain vaatimuksiin varautumista ohjaava ”tiedonhallinnan ohjausryhmä” kokoontui vuoden 2023 aikana 8 kertaa. Ohjausryhmä on seurannut tiedonhallintamallin laatimista ja linjannut ratkaisuja sekä käsitellyt tiedonhallintamallin laatimiseen liittyviä ohjeistuksia.

Tiedonhallintamalli on kuvaus ja määräys organisaation toiminnasta, toiminnassa käsiteltävistä tiedoista, näiden tietojen säilyttämiseen ja hävittämiseen liittyvistä toimintatavoista sekä tietoturvasuomenpiteistä. Vuoden 2023 aikana tiedonhallintamalliin liittyviä kuvauksia päivitettiin ja täydennettiin, jotta tiedonhallintamalli pysyy ajantasaisena.

Mallin työstämisen avainrooleissa olevat vastuuhenkilöt ovat määräaikaisen projektisuunnittelijan rinnalla olleet tietosuojavastaavat, tietoturvavastaava ja tiedonhallinnan asiantuntija. Tukirooleissa ovat järjestelmien pääkäyttäjät, yksiköiden vastuuhenkilöt sekä rekisterien yhteyshenkilöt.

Käyttöön otettu malli toimii raportoinnin työkaluna ja sitä voidaan laajentaa tietoturvan hallintaan sekä tietoturvakäytäntöiden ohjaamiseen. Malli on antanut valmiudet tuottaa tietosuoja-asetuksen vaatimia selosteita.

Tiedonhallintamalliin liittyy lisäksi asiakirjajulkisuuskuvaus. Se kertoo kuinka kaupungin viranomaistoiminnassa ja palvelujen tuottamisessa syntyviä tietoja hallinnoidaan. Kuvauksen ensisijainen tarkoitus on auttaa kaupungin asiakkaita mm. tietopyynnön tekemisessä. Asiakirjajulkisuuskuvaus ylläpitämällä kaupunki toteuttaa hallinnon avoimuuden periaatetta.

Osana tiedonhallintalakia kunnille tuli velvoite toteuttaa tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointi tilanteissa, jossa organisaatioon, lakiin ja asetuksiin tai järjestelmiin kohdistuvan muutoksen seurauksena syntyy muutoksia myös tiedonhallintayksikön tiedonhallintaan. Tähän velvoitteeseen tiedonhallinnan ohjausryhmä kehitti 2023 vuoden aikana toimintamallin, jolla muutokset saataisiin ennakoivasti, tehokkaasti ja kokonaisvaltaisesti huomioitua. Mallia tullaan vielä kehittämään.

Tiedonhallintamallin laatimisen osana on päivitetty tietosuoja- ja rekisteriselosteet ajan tasalle. Näissä dokumenteissa informoidaan henkilötietojen käsittelystä lain vaatimalla tavalla. Malliin voi tulevaisuudessa sisällyttää myös arkistonmuodostussuunnitelmat. Nyt jo tehty työ on lisännyt toimialojen asiakirjahallinnan tietoisuutta ja oikaissut prosesseja.

Asiointi- ja palvelupisteet

Kaupungintalon asiointipisteessä on työskennellyt vuoden 2023 aikana kaksi palveluneuvojaa. Sijaistukset on pystytty pääsääntöisesti hoitamaan oman henkilöstön voimin. Ulkopuolinen sijainen asiointipisteessä on ollut lähinnä työntekijöiden kesälomien aikana.

Asiointipisteen keskeisimpään palvelutarjontaan on sisällytetty muun muassa Föli-liikenteen matkakorttien luominen ja lataaminen, kuntalaisten seniorikortit, veneiden laituripaikkamaksut, kuntosalikukulupien käsittely sekä talon sisäisten palveluiden osalta työntekijöi-

den kulkuoikeuksien luominen ja ylläpitäminen, sivistyspalveluiden tapahtumaosallistumisten hallinnointi sekä kaupungintalon eri yksiköiden työntekijöiden ja asiakkaiden palveleminen ja ohjaus. Asiakasmäärät ovat pysyneet asiointipisteessä aiempien vuosien tasolla. Tilastoa kävijöistä on pidetty satunnaisotannalla vuosittain.

Kaupungintalon asiointipisteen yhteydessä toimii myös Kelan palvelupiste, jossa on ollut mahdollisuus Kelan järjestämään henkilökohtaiseen palveluun torstaisin klo 9-11. Palveluneuvojat ovat avustaneet Kela-asiakkaita vastaanottamalla asiakirjoja ja antamalla yleisinfoa Kelan palveluista. Asiointipisteessä on ollut Kela-asiakkaiden käytössä myös Kelan etäpalvelutoiminto.

Velkuan palvelupisteen aukioloaikoja supistettiin vuoden 2023 alusta vastaamaan kysyntää siten, että asiointipiste on ollut avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 9-15. Yhden palveluneuvojan työpanosta on näin pystytty hyödyntämään myös kaupungintalon palvelutehtäviin. Postin palvelupistetoiminto lakkautettiin Velkualla 12/2022. Lakkautus näkyy Velkuan palvelupisteen asiakasmäärissä ja kassatapahtumissa. Velkuan vuoden 2023 kassatapahtumista valtaosa on kirjaston kassatapahtumia. Vaikka palveluneuvojan työpanosta on pystytty Velkualla hyödyntämään kaupungin puhelinvaihdetyössä, on toiminta Velkuan palvelupisteessä vahvasti kirjaston työtehtäviin liittyvää. Toimintojen siirtämistä kokonaisuudessaan kirjaston alaisuuteen on syytä tulevaisuudessa harkita.

Alla olevien asiointi- ja palvelupisteen tunnuslukujen osalta on huomioitava, että taulukossa ovat mukana ai-noastaan kassatapahtuman sisältävät asiakaskontaktit. Todelliset vuosittaiset asiakasmäärät ovat listassa esitettyä suuremmat.

Asiointi- ja palvelupisteiden tunnuslukuja *

Kassatapahtumat	2021		2022		2023	
	kpl	eur	kpl	eur	kpl	eur
Kaupungintalo	4 298	147 712	5 522	179 838	5 178	159 000
Velkua	540	8 266	503	7 341,76	28	569

*Taulukossa on vain kassatapahtuma-asiakkaat.

Tiedonhallinnan tunnuslukuja	2019	2020	2021	2022	2023
tietopalveluasiakkaita hlöä	209	159	263	191	200
avattuja asioita	787	933	2011	1407	1300
kirjattuja asiakirjoja	2790	4380	5728	5275	6183
sähköpostejä	5346	6916	9262	8277	7244
sopimuksia			1044	764	615
yhteensä	9132	12 343	18 308	15 914	15 542

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: **Sisäiset toimistopalvelut**

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Sisäisten toimistopalveluiden tehtävälueella huolehditaan kaupungin puhelinvaihteesta sekä keskitetystä monistuksesta ja postituksesta.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Laadukkaiden ja ajan tasalla olevien palvelujen tarjoaminen kuntalaisille, sisäisille asiakkaille ja kaupunkikonsernin yhtiöille.	Puhelinvaihteen, postituksen ja monistuksen sijaisuudet pyritään pääsääntöisesti hoitamaan työtehtävien uudelleen järjestelyllä sisäisesti.	Sisäiset toimistopalvelut on pystynyt tuottamaan asiakkaille laadukkaita palveluita siten, että ulkoisen sijaituksen käyttö on selkeästi vähentynyt.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	163 118,48	134 550	0	134 550	122 736,80	-11 813,20	91,2	91,2
Myyntituotot	163 118,48	134 550	0	134 550	122 271,80	-12 278,20	90,9	90,9
Maksutuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Tuet ja avustukset	0,00	0	0	0	465,00	465,00		
Vuokratuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Muut toimintatuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAMENOT YHT.	133 093,73	128 060	0	128 060	122 578,86	5 481,14	95,7	95,7
Henkilöstökulut	54 817,44	49 870	0	49 870	46 515,50	3 354,50	93,3	93,3
Palvelujen ostot	61 437,10	56 761	0	56 761	56 106,25	654,75	98,8	98,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	832,74	3 503	0	3 503	1 048,59	2 454,41	29,9	29,9
Avustukset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Vuokratulot	16 006,45	17 926	0	17 926	18 908,52	-982,52	105,5	105,5
Muut toimintakulut	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAKATE	30 024,75	6 490	0	6 490	157,94	-6 332,06	2,4	2,4
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Laskennalliset erät	-210,40	-345	0	-345	-440,35	-95,35	127,6	127,6
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	29 814,35	6 145	0	6 145	-282,41	-6 427,41	-4,6	-4,6
						0,00		
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	5 272,85	5 000	0	5 000	6 670,57	1 670,57	133,4	133,4
Sisäiset toimintatulot	156 401,11	126 295	0	126 295	113 837,89	-12 457,11	90,1	90,1
Keskinäiset toimintatulot	1 444,52	3 255	0	3 255	2 228,34	-1 026,66	68,5	68,5
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	163 118,48	134 550	0	134 550	122 736,80	-11 813,20	91,2	91,2
Ulkoiset toimintamenot	115 310,83	107 660	0	107 660	101 813,86	5 846,14	94,6	94,6
Sisäiset toimintamenot	17 782,90	20 400	0	20 400	20 765,00	-365,00	101,8	101,8
Keskinäiset toimintamenot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	133 093,73	128 060	0	128 060	122 578,86	5 481,14	95,7	95,7
TOIMINTAKATE	30 024,75	6 490	0	6 490	157,94	-6 332,06	2,4	2,4

HENKILÖSTÖRESURSSIT

nimike/htv	2021	2022	2023
Palvelu-neuvoja	1,25	1,25	1
Yhteensä	1,25	1,25	1

TOIMINTAKATSAUS

Sisäisistä toimintapalveluista vastaavat yhteistyössä kaupungintalolla työskentelevät kolme palveluneuvojaa, joista yhdellä on päävastuu palveluiden tuottamisesta. Yhden palveluneuvojan työpanos on kirjattu sisäisten toimistopalveluiden kustannuspaikalle. Palveluneuvojat vastaavat puhelinvaihdetyön lisäksi sisäisestä ja ulkoisesta postituksesta, monistuksesta sekä kaupungintalon asiointipisteen ja Velkuan palvelupisteen asiakastyöstä.

Puhelinvaihte

Loppuvuodelle 2022 suunniteltu kaupungin ja Naantalin terveyskeskuksen puhelinvaihteiden eriyttäminen siirtyi teknisten haasteiden vuoksi vuodelle 2023. Kaupungin ja sote-palveluiden puhelut ohjautuivat yhteiseen vaihteeseen maaliskuun 2023 loppuun asti. Vaihteiden eriyttäminen toteutettiin huhtikuun alussa. Loppuvuoden aikana vaihteeseen on tullut vielä sosiaali- ja terveydenhuollolle tarkoitettuja puheluita. Muutoksesta on informoitu soittajia automaattisella puhelinviestillä.

Vuoden 2023 puheluiden kokonaismäärästä arviolta noin 5 000 – 6 000 on ollut sote-puheluita. Puhelumäärien odotetaan vähenevän vuonna 2024, kun sote-asiakkaiden soitot kanavoituvat Varhan puhelinvaihteeseen.

Puhelinvaihteen tunnuslukuja 2020 – 2023

Vuosi	2020	2021	2022	2023
Saapuneet puhelut (kpl)	37 981	51 980	46 810	14 927
Vastatut puhelut (kpl)	29 717	42 661	35 752	-
Vastausprosentti (%)	78,2	82,13	76,38	-

Sisäisten toimistopalveluiden ja kaupungintalon asiointipisteen henkilöstöresursseja on pystytty tehostamaan siten, että ulkoisia sijaisia on palkattu vain 25 päivälle. Vuonna 2022 ulkoista sijaistustarvetta oli 92 päivälle. Merkittävä syy sijaistuksen tarpeen vähenemiselle on ollut se, että Velkuan palvelupisteen toimintojen supistamisella vastaamaan kysyntää, pystyttiin Velkualla aiemmin työskennelleen palveluneuvojan työpanosta jakamaan työtehtävien hoitamiseen kaupungintalolla.

Palveluneuvoja työskentelee Velkualla tiistaisin ja torstaisin ja muina päivinä kaupungintalon puhelinvaihteessa, postituksessa ja monistamossa. Palveluneuvojan resurssin käyttöä on tehostettu myös siten, että puhelinvaihdetta hoidetaan pääasiassa Velkuulta käsin tiistaisin ja torstaisin. Palveluneuvojan toimenkuvaan on lisätty myös vanhusneuvoston sihteeritehtävät vuoden 2023 aikana.

Sijaistusta on pystytty hoitamaan pääasiassa kolmen palveluneuvojan voimin. Sisäistä sijaistusapua on saatu myös kanslian yhdeltä toimistosihteeriltä.

Uuden vaihteen käyttöönotto lisäsi puhelinvaihteen ulkoisia menoja. Tämän vuoksi toimialoilta perittäviä sisäisiä veloituksia jouduttiin korottamaan 90 eur – 125 eur/liittymä. Nousseiden vaihdekulujen ja postituksen hintojen nousun vuoksi sisäisten toimistopalveluiden menot ovat noin 6 000 euroa arvioitua korkeammat.

Ulkopuoliset sijaistukset 2019 – 2023

Ulkopuoliset sijaistukset	2019	2020	2021	2022	2023
Sijaistuskerrat	5	4	5	15	7
Työpäiviä yht.	37	15	26	92	25

Postitus ja monistamo

Monistamon kopiomäärät putosivat vuonna 2023 puoleen siitä, mitä ne olivat edellisellä vuonna. Sähköistyvät toimintatavat ja erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden siirto Varhalle ovat vähentäneet kopiomääriä merkittävästi.

IT-palveluiden kanssa on neuvoteltu monistamon kopiokoneesta luopumisesta ja kopiointin siirtämisestä toimialoilte. Kaupungintalolla isolla kapasiteetilla toimivia kopiokoneita on jokaisessa kerroksessa. Kopiomäärien odotetaan jatkossakin vähenevän, joten tarvetta ison kapasiteetin kopiokoneelle ei monistamossa enää jatkossa ole.

Kirjepostin määrä on vähentynyt vuoden takaiseen yli puolella. Syyt muutokseen ovat samat kuin monistuksessa. Merkittävää on, että postituksen kulut eivät ole kuitenkaan vähentyneet suhteessa määrään. Syynä tähän on postituksen hinnannousu, jota on jatkunut jo joitakin vuosia.

Kaupunki teki loppuvuonna 2023 ratkaisun postimaksukoneen leasing-sopimuksen irtisanomisesta. Nykyisen koneen sopimus päättyy 31.5.2024. Samassa yhteydessä päätettiin, että kaupungin ulkoinen postitus hoidetaan jatkossa Postin palveluvalikoimaan kuuluvilla niin sanotuilla valmiiksi maksetuilla kuorilla. Yksiköt tilaavat postikuoret suoraan keskusvarastolta. Tällä menettelyllä kaupunki säästää postimaksukoneen leasing-maksuissa vuositasolla noin 2 500 euroa sekä pystyy tehostamaan postitukseen käytettävää henkilöstöresurssia postin käsittelyyn ja sisäiseen laskutukseen käytettävän työajan vähentyessä.

Postin nouto- ja jakelupalvelu irtisanottiin niin ikään 1.1.2024 lukien. Jatkossa postin noudosta ja jakelusta kaupungin eri yksiköihin vastaa teknisten palveluiden hallinnoima sisäinen kuljetus. Tällä ratkaisulla pystytään ulkoisia menoja karsimaan aiempaan verrattuna noin 6 500 euroa vuodessa.

**Postituksen ja monistamon tunnuslukuja
2020 - 2023**

Vuosi	2020	2021	2022	2023
POSTITUS				
Kirjeposti (postimaksu- kone) kpl	29 613	26 924	21 869	8 477
Kustannus yht.	40 648	39 804	40 456	24 840
Ulkopuolisilta laskutetut €	8 054	9 147	6 420	7 870
Paketit/saan- titodistukset €	2 278	2 218	2 576	701
KOPIOINTI				
Kopiot kpl yht.	97 114	52 490	53 254	24 304
Mv-kopiot kpl	65 934	28 941	32 359	15 297
Värikopiot kpl	31 180	23 549	20 895	9 007
Kopiointikus- tannukset yht.	8 214	5 578	5 150	2 260
Mv-kopiot € (0,03 €/kpl)	1 978	868	971	459
Värikopiot € (0,20 €/kpl)	6 236	4 709	4 179	1 801

Toimielin:	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue:	Tietohallinto
Vastuhenkilö:	Tietohallintopäällikkö (Juha Riekkinen)
Toiminnan luonne:	Tukitoiminto Kohderahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Tietohallinnon tehtävänä on koko tietoteknisen infrastruktuurin tietojen ja sähköisten palveluiden taloudellinen ja tehokas tuottaminen turvaten helppokäyttöisyys, tietoturvallisuus ja tietojen muuntamattomuus. Tämä tapahtuu ylläpitämällä tietoverkkoja, palvelinjärjestelmiä, sovelluksia, työasemia ja oheislaitteita. Lisäksi tietohallinto tukee yleisesti toiminnan kehittämistä.

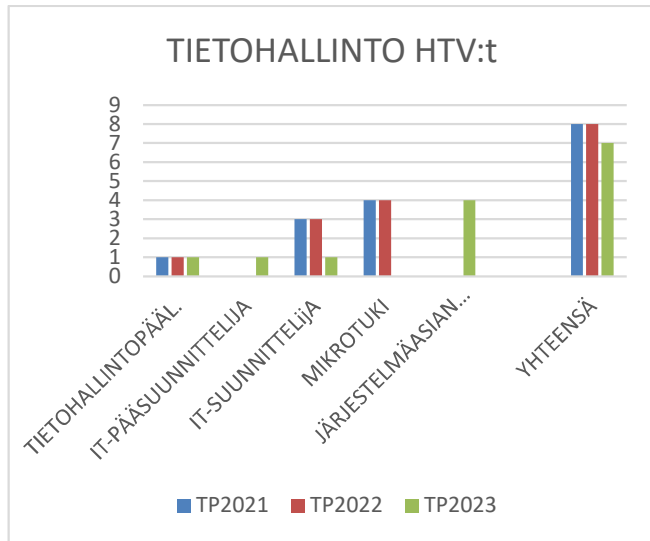
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Digitaalisen kehittämistoiminnan tukeminen	Suunniteltujen hankkeiden läpimenoaste 80 %, kun tietohallinto voi vaikuttaa tekemiseen	Suunnitellut hankkeet toteutettiin 85 %:sti

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Jatkuvuussuunnitelmat laadittu kaupungin palveluprosesseille	Toteutumisaste, tavoite 80%	Keskeisimmille prosesseille on toteutettu ensimmäiset versiot. Sisältöä tarkennetaan vielä 2024
Hyvinvointialueen siirtymän tukeminen saatettu loppuun	Toteutuminen	Siirtymän tukeminen on hoidettu kaikilta mahdollisilta osiltaan loppuun. Varha ei kuitenkaan ole kyennyt käyttöönottamaan omia teknisiä palveluitaan täysimääräisesti, joten tuen tarve jatkuu kesään 2024.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %		
	EUR							/ TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	1 416 456,32	1 306 840		1 306 840	1 478 822,93	171 982,93	113,2	113,2	
Myyntituotot	1 416 456,32	1 306 840		1 306 840	1 478 822,93	171 982,93	113,2	113,2	
Maksutuotot									
Tuet ja avustukset									
Vuokratuotot									
Muut toimintatuotot									
Valmistus omaan käyttöön									
TOIMINTAMENOT YHT.	1 451 006,58	1 347 304		1 347 304	1 321 512,83	25 791,17	98,1	98,1	
Henkilöstökulut	383 293,84	386 981		386 981	380 657,32	6 323,68	98,4	98,4	
Palvelujen ostot	426 779,64	427 541		427 541	347 898,87	79 642,13	81,4	81,4	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10 115,91	431		431	983,80	-552,80	228,3	228,3	
Avustukset									
Vuokratulot	630 515,63	532 351		532 351	591 684,84	-59 333,84	111,1	111,1	
Muut toimintakulut	301,56				288,00	-288,00			
TOIMINTAKATE	-34 550,26	-40 464		-40 464	157 310,10	197 774,10	-388,8	-388,8	
Poistot ja arvonalentumiset	-170 657,49	-168 318		-168 318	-142 597,08	25 720,92	84,7	84,7	
Laskennalliset erät	-20 358,86	-21 849		-21 849	-18 967,61	2 881,39	86,8	86,8	
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-225 566,61	-230 631		-230 631	-4 254,59	226 376,41	1,8	1,8	

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %		
	EUR							/ TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	6 965,00				168 592,97	168 592,97			
Sisäiset toimintatulot	1 409 491,32	1 300 060		1 300 060	1 303 449,96	3 389,96	100,3	100,3	
Keskinäiset toimintatulot		6 780		6 780	6 780,00		100,0	100,0	
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	1 416 456,32	1 306 840		1 306 840	1 478 822,93	171 982,93	113,2	113,2	
Ulkoiset toimintamenot	1 386 612,93	1 265 515		1 265 515	1 239 647,60	25 867,40	98,0	98,0	
Sisäiset toimintamenot	64 393,65	81 789		81 789	81 865,23	-76,23	100,1	100,1	
Keskinäiset toimintamenot									
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 451 006,58	1 347 304		1 347 304	1 321 512,83	25 791,17	98,1	98,1	
TOIMINTAKATE	-34 550,26	-40 464		-40 464	157 310,10	197 774,10	-388,8	-388,8	

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Henkilöstöresurssit ja -kustannukset pysyivät ennakoituissa raameissa. Lisäksi tietohallinto käytti aktiivisesti harjoittelijoita sekä kunnan oman työllistämispalvelun kautta tarjottuja henkilöitä. Kesätyöntekijöitä oli kaksi kappaletta. Käyttö- ja lähituen toimintaa rasitti pitkä poissaolo, jota osin paikattiin ostopalveluin. Tietohallinto hoiti myös sivistystoimen kustantaman AV-tukeen keskittyvän henkilön työnohjauksen.

TUNNUSLUVUT

Tietohallinnon toimintasuunnitelman sisältyvistä ns. itse omistetuista hankkeista toteutettiin 85%, mitä voidaan pitää hyvänä suorituksena erityisesti kun huomioidaan ennakkoon vaikea ennakoitavuus erityisesti HVA-irtautumisen osalta.

Taloudellisessa mielessä menopuoli pysyi hyvin raameissa (menojen alitus noin 25 000 €). Investointien osalta pysyttiin myös reilusti alle budjetoiduissa lukemissa. Käyttötalouden tulopuolella näkyy HVA:ita las-kutettu osuus noin 170 000 euroa.

TOIMINTAKATSAUS

Toimintaa väritti erityisesti vuoden ensimmäisellä puolikkaalla HVA-irtautuminen. Vaikutukset taloudellisessa mielessä olivat kuitenkin neutraalit, sillä aiheutuneet kulut kyettiin edelleen laskuttamaan. Toiminnallisesti vaikutukset irtautumisesta olivat toki merkittävät, mikä näkyi muun kehittämisen osittaisena viivästymisenä.

IT-pääsuunnittelijan eläköityminen vuodenvaihteessa 2023-2024 esti osin kehittämistä syksyllä, kun painopiste oli siirtyvän tiedon haltuunotossa ja dokumentoinnissa.

Syyskaudella 2023 toteutettiin IT-toimintamalliin tulevaisuusarviointi, jossa päädyttiin ehdottamaan tietohallinnon uudelleenorganisointumista siten, että käyttö- ja lähitukipalvelut ostetaan jatkossa palveluna.

Tietohallinto osallistui myös monikunnalliseen Varsin-Digi-hankkeeseen. Pääpaino hankkeessa oli kuluneena vuonna järjestelmien välisten integraatioiden hyötypotentiaalin tunnistamisessa sekä integraatioteutuksissa.

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: **Rahatoimi**

Vastuuhenkilö: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Ylläpitää ajantasaista tietoa kirjanpidon avulla tapahtuvaa seurantaa varten, huolehtii maksuvalmiudesta ja ohjaa muuta rahoitukseen liittyvää toimintaa. Laatii tilinpäätökset.

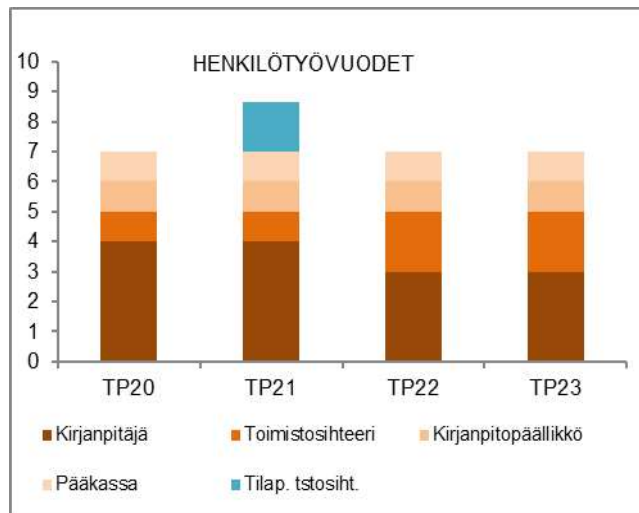
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Taloushallinnon prosessien virtaviivaistaminen koko organisaation osalta	Raportointi ja kirjaaminen säännöllistä sovittujen aikataulujen puitteissa; yhteydet muiden sovellusten kanssa toimivat sovitusti. Tilinpäätös valmis aikataulun mukaan.	Prosessien virtaviivaistaminen jatkui ja välineitä uudistetaan vuoden 2024 aikana.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
TOIMINTATULOT YHT.	652 136,39	588 105		588 105	597 130,73	9 025,73	101,5	101,5
Myyntituotot	624 613,56	578 105		578 105	578 104,92	-0,08	100,0	100,0
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot	27 522,83	10 000		10 000	19 025,81	9 025,81	190,3	190,3
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	596 776,35	607 366		607 366	575 551,32	31 814,68	94,8	94,8
Henkilöstökulut	318 452,05	344 100		344 100	338 972,38	5 127,62	98,5	98,5
Palvelujen ostot	246 290,51	208 843		208 843	199 633,88	9 209,12	95,6	95,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 227,84	7 109		7 109	3 010,64	4 098,36	42,3	42,3
Avustukset								
Vuokratulot	31 321,83	43 564		43 564	43 842,70	-278,70	100,6	100,6
Muut toimintakulut	-5 515,88	3 750		3 750	-9 908,28	13 658,28	-264,2	-264,2
TOIMINTAKATE	55 360,04	-19 261		-19 261	21 579,41	40 840,41	-112,0	-112,0
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-36 951,67	-49 013		-49 013	-42 412,82	6 600,18	86,5	86,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	18 408,37	-68 274		-68 274	-20 833,41	47 440,59	30,5	30,5

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot	27 522,83	10 000		10 000	19 025,81	9 025,81	190,3	190,3
Sisäiset toimintatulot	591 554,52	547 473		547 473	547 473,00		100,0	100,0
Keskinäiset toimintatulot	33 059,04	30 632		30 632	30 631,92	-0,08	100,0	100,0
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	652 136,39	588 105		588 105	597 130,73	9 025,73	101,5	101,5
Ulkoiset toimintamenot	537 514,61	533 180		533 180	509 790,30	23 389,70	95,6	95,6
Sisäiset toimintamenot	59 261,74	74 186		74 186	65 761,02	8 424,98	88,6	88,6
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	596 776,35	607 366		607 366	575 551,32	31 814,68	94,8	94,8
TOIMINTAKATE	55 360,04	-19 261		-19 261	21 579,41	40 840,41	-112,0	-112,0

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TOIMINTAKATSAUS

Toimintakate toteutui 40 000 euroa parempana kuin talousarviossa ennakoitiin. Menot alittuivat jokaisessa tiliryhmässä, ja tuloja saatiin hienoisesti enemmän kuin talousarviossa arvioitiin.

Toiminta jatkui pääosin edeltävien vuosien tapaan. Yhteistyötä henkilöstöhallinnon kanssa viritellään, jotta saataisiin mm. sijaistuksiin leveämmät hartiat ja toiminnoista muuta synergiaetua.

Kuntatietoportointi laajenee jatkuvasti, ja uutena asiana vuodesta 2023 tulee raportoida missä asioissa ja millä volyymilla kaupunki toimii markkinoilla.

TUNNUSLUVUT

Rahatoimen osuus ulkoisista menoista %

TP18	TP19	TP20	TP21	TP22	TA23	TP23
0,42	0,43	0,39	0,40	0,43	0,94	0,87

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: **Omaisuuuden luovutus**

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Kohderahoitteinen

Tulosalueen
kuvaus:

Suunnitelmallisesti tontteja luovuttamalla ja tarpeettomaksi käyvää käyttöomaisuutta realisoimalla hankkia tuottoja investointien rahoittamiseen.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	1 525 617,64	1 100 000		1 100 000	1 343 955,68	243 955,68	122,2	122,2
Myyntituotot								
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot	1 525 617,64	1 100 000		1 100 000	1 343 955,68	243 955,68	122,2	122,2
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	247 068,88	54 401		54 401	70 282,04	-15 881,04	129,2	129,2
Henkilöstökulut								
Palvelujen ostot	187 987,44	179		179	641,04	-462,04	358,1	358,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Avustukset								
Vuokratulot	58 152,96	54 222		54 222	54 221,88	0,12	100,0	100,0
Muut toimintakulut	928,48				15 419,12	-15 419,12		
TOIMINTAKATE	1 278 548,76	1 045 599		1 045 599	1 273 673,64	228 074,64	121,8	121,8
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-1 254 082,32	-1 256 409		-1 256 409	-1 312 617,73	-56 208,73	104,5	104,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	24 466,44	-210 810		-210 810	-38 944,09	171 865,91	18,5	18,5

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	1 525 617,64	1 100 000		1 100 000	1 343 955,68	243 955,68	122,2	122,2
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	1 525 617,64	1 100 000		1 100 000	1 343 955,68	243 955,68	122,2	122,2
Ulkoiset toimintamenot	188 382,88				15 881,12	-15 881,12		
Sisäiset toimintamenot	58 686,00	54 401		54 401	54 400,92	0,08	100,0	100,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	247 068,88	54 401		54 401	70 282,04	-15 881,04	129,2	129,2
TOIMINTAKATE	1 278 548,76	1 045 599		1 045 599	1 273 673,64	228 074,64	121,8	121,8

TOIMINTAKATSAUS

Käyttöomaisuuden myynti toteutui 0,2 miljoonaa euroa parempana kuin talousarviossa arvioitiin.

Yritystontteja (ml. teollisuustontit) luovutettiin 3 kappaletta (myynti 1 kpl ja vuokraus 2 kpl).

Vuonna 2023 luovutettiin tontteja seuraavasti:

Asuinpientalotontteja (AO) luovutettiin yhteensä 24 kappaletta (myynti 6 kpl, vuokraus 7 kpl, minkä lisäksi vuokratontin lunastuksia 11 kpl).

Rivitalotontteja luovutettiin 3 kappaletta (myynti 0 kpl ja vuokraus 3 kpl).

Kerrostalotontteja luovutettiin 2 kappaletta (myynti 1 kpl ja vuokraus 1 kpl).

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: **Järjestelyerät**

Vastuhenkilö: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Tulosalueelle merkitään selostusosaan mainittujen kohteiden keskitetty katevaraus.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
TOIMINTATULOT YHT.	5 755,65				405 338,99	405 338,99		
Myyntituotot					57 145,17	57 145,17		
Maksutuotot					-1 462,79	-1 462,79		
Tuet ja avustukset					5 079,78	5 079,78		
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot	5 755,65				344 576,83	344 576,83		
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	313 675,08	160 766	54 000	214 766	371 573,02	-156 807,02	231,1	173,0
Henkilöstökulut	107 844,08				-87 230,25	87 230,25		
Palvelujen ostot	831,00	160 766		160 766	205 055,62	-44 289,62	127,5	127,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					298,91	-298,91		
Avustukset	205 000,00		54 000	54 000	54 459,68	-459,68		100,9
Vuokratulot					51 620,89	-51 620,89		
Muut toimintakulut					147 368,17	-147 368,17		
TOIMINTAKATE	-307 919,43	-160 766	-54 000	-214 766	33 765,97	248 531,97	-21,0	-15,7
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	4 983 077,16	5 071 090		5 071 090	5 431 851,96	360 761,96	107,1	107,1
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	4 675 157,73	4 910 324	-54 000	4 856 324	5 465 617,93	609 293,93	111,3	112,5
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot	5 755,65				405 338,99	405 338,99		
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	5 755,65				405 338,99	405 338,99		
Ulkoiset toimintamenot	312 844,08	160 000	54 000	214 000	370 801,28	-156 801,28	231,8	173,3
Sisäiset toimintamenot	831,00	766		766	771,74	-5,74	100,7	100,7
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	313 675,08	160 766	54 000	214 766	371 573,02	-156 807,02	231,1	173,0
TOIMINTAKATE	-307 919,43	-160 766	-54 000	-214 766	33 765,97	248 531,97	-21,0	-15,7

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Ei henkilöstöresursseja.

Henkilöstömenoihin on aiemmin sisällytynyt määräraha toimialoille kohdistamattomien eläkemenoperusteisten eläkemaksujen maksamiseen, mutta eläkemenoperusteisen maksun poistuessa ei maksuja tulosalueelle enää kohdistu. Sen sijaan tulosalueelle kohdistuu hyviytyksiä aiempien vuosien eläkemaksuista, ja tästä syystä henkilöstökulut ovat tuloslaskelmassa miinusmerkkiset.

TOIMINTAKATSAUS

Järjestelyerien sisällä toimi sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen vuodelle 2023 jääneiden erien kustannuspaikka, johon syntyi menoja aiempien vuosien henkilöstövakuutusmaksujen tasauksista, Varsinais-Suomen Aluepelastuslaitoksen lisälaskutuksesta, IT-kustannuksista sekä sekalaisista pienemmistä

eristä. Ko. kustannuspaikalle ei budjetoitu määrärahaa, koska vuodelle 2023 tulevista eristä ei ollut ennakkoon tietoa. Soten vanha riita-asia ratkesi Naantalin hyväksi, ja muissa tuotoissa näkyy tästä saatu tulo 300 000 euroa, joka kattoi pääosin sotelta vuodelle 2023 jääneet kustannukset. Varhan tukemisesta IT-asioissa johtuneet kustannukset laskutettiin Varhalla sopimuksen mukaisesti.

E18-tiehankkeelle myönnetyllä rahalla laadittiin edunvalvontasuunnitelma.

Avustuksissa näkyy Naantalin Musiikkijuhlille maksettu lisäavustus 54 000 euroa.

Budjetoidut kustannukset ylittyivät 150 000 euroa, mutta tulot ylittyivät reilut 400 000 euroa. Toimintakate on näin ollen 250 000 euroa parempi kuin talousarviossa. Muilta osin järjestelyeristä maksetut kustannukset alittivat talousarvion.

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: **Satama**

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Tulosalueelle budjetoidaan kaupungille kuuluvat satamaliikenteen sopimusperusteiset tulot, vuokratulot satama-alueelta ja näihin liittyvät kulut.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
TOIMINTATULOT YHT.	1 567 838,87	1 600 000		1 600 000	1 545 962,28	-54 037,72	96,6	96,6
Myyntituotot								
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot	1 567 838,87	1 600 000		1 600 000	1 545 962,28	-54 037,72	96,6	96,6
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	126,00	143		143	143,04	-0,04	100,0	100,0
Henkilöstökulut								
Palvelujen ostot	126,00	143		143	143,04	-0,04	100,0	100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Avustukset								
Vuokratulot								
Muut toimintakulut								
TOIMINTAKATE	1 567 712,87	1 599 857		1 599 857	1 545 819,24	-54 037,76	96,6	96,6
Poistot ja arvonalentumiset	-108 553,80	-81 415		-81 415	-81 415,32	-0,32	100,0	100,0
Laskennalliset erät	-19 539,72	-14 655		-14 655	-14 655,00		100,0	100,0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 439 619,35	1 503 787		1 503 787	1 449 748,92	-54 038,08	96,4	96,4

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot	1 567 838,87	1 600 000		1 600 000	1 545 962,28	-54 037,72	96,6	96,6
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	1 567 838,87	1 600 000		1 600 000	1 545 962,28	-54 037,72	96,6	96,6
Ulkoiset toimintamenot								
Sisäiset toimintamenot	126,00	143		143	143,04	-0,04	100,0	100,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	126,00	143		143	143,04	-0,04	100,0	100,0
TOIMINTAKATE	1 567 712,87	1 599 857		1 599 857	1 545 819,24	-54 037,76	96,6	96,6

TOIMINTAKATSAUS

Tulosalueen toimintakate toteutui 50 000 euroa suunniteltua pienempänä.

Toimielin:	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue:	Henkilöstöhallinto
Vastuhenkilö:	Henkilöstöpäällikkö (Irmeli Niittymäki)
Toiminnan luonne:	Tukitoiminto Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Henkilöstöhallinto tuottaa ja koordinoi henkilöstöpalveluita, joihin kuuluvat mm. henkilöstön työterveyshuolto, työsuojelu, henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen, henkilöstön kehittämisen prosessit ja yhteisten koulutusten koordinointi, esimies- ja henkilöstöviestintä, palkkauksen ja palkitsemisen koordinointi. Lisäksi toimintaan kuuluu yhteistoiminnan ja neuvottelutoiminnan toteuttaminen.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Kaupunkiorganisaation uudistamisen tukeminen uusien palveluratkaisuin ja osaamisen kehittämisen toimenpitein.	Osaamisen kehittämisen toimintamallin uudistaminen vastaamaan organisaation tarpeita. Työvoiman riittävyys ja kohdentuminen. Esimieskysely rekrytointien onnistuminen 2022 3,92 (1-5, 2023 4,00. Kuntarekryn raportit, 2021 työpaikkojen määrä 215 kpl, hakemukset 1227 kpl. Tavoite sama taso.	Osaamisen kehittämisen toimintamallia uudistettu koulutuskokonaisuuden osalta ja tarkentamalla hiukan toimintamallia. Uudistamista jatketaan. Tulos 4,00 Työpaikkojen määrä 239, Hakemuksia 1951

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Muistamisen ja palkitsemisen uudistaminen.	Uusi muistamisen ja palkitsemisen malli/toimintaohje käytössä.	Uusi ohje 1.7.2023 lukien käytössä.
Työyhteisöjen hyvinvoinnin ja toimivuuden tukeminen.	Työhyvinvointikyselyn tulos: Työpaikan ilmapiiri työhyvinvointikysely 2021 3,66, tavoite sama taso.	Tulos 3,8

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	227 206,65	131 700		131 700	189 127,71	57 427,71	143,6	143,6
Myyntituotot	4 188,73	2 700		2 700	2 747,16	47,16	101,7	101,7
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	223 017,92	129 000		129 000	186 380,55	57 380,55	144,5	144,5
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	1 226 650,90	972 820		972 820	982 132,40	-9 312,40	101,0	101,0
Henkilöstökulut	408 993,72	340 111		340 111	299 372,15	40 738,85	88,0	88,0
Palvelujen ostot	749 038,19	569 122		569 122	623 700,34	-54 578,34	109,6	109,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	17 557,47	23 184		23 184	18 135,47	5 048,53	78,2	78,2
Avustukset								
Vuokratulot	50 854,06	40 263		40 263	40 776,02	-513,02	101,3	101,3
Muut toimintakulut	207,46	140		140	148,42	-8,42	106,0	106,0
TOIMINTAKATE	-999 444,25	-841 120		-841 120	-793 004,69	48 115,31	94,3	94,3
Poistot ja arvonalentumiset	-374,55							
Laskennalliset erät	76 394,01	77 548		77 548	116 001,05	38 453,05	149,6	149,6
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-923 424,79	-763 572		-763 572	-677 003,64	86 568,36	88,7	88,7

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	227 206,65	131 700		131 700	189 127,71	57 427,71	143,6	143,6
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	227 206,65	131 700		131 700	189 127,71	57 427,71	143,6	143,6
Ulkoiset toimintamenot	1 122 651,58	872 441		872 441	902 758,92	-30 317,92	103,5	103,5
Sisäiset toimintamenot	103 999,32	100 379		100 379	79 373,48	21 005,52	79,1	79,1
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 226 650,90	972 820		972 820	982 132,40	-9 312,40	101,0	101,0
TOIMINTAKATE	-999 444,25	-841 120		-841 120	-793 004,69	48 115,31	94,3	94,3

TOIMINTAKERTOMUS
Käyttötalouden toteutumisvertailu

HENKILÖSTÖRESURSSIT

henkilöstöpäällikkö, henkilöstösihteeri, työkykykoordinaattori, työsuojelupäällikkö (40 %, ½ vuotta) ja työsuojeluvaltuutettu.

TOIMINTAKATSAUS

Henkilöstöohjelma päivitettiin kaupungin strategian mukaiseksi. Ohjelman toteuttaminen ohjaisi henkilöstöhallinnon tekemistä koko vuoden.

Työterveyshuoltoon kilpailutettiin uusi palveluntuottaja 1.9.2023 lukien. Uuden palveluntuottajan kanssa aloitettiin työterveyshuoltoyhteistyö ja haltuunotto oli syksyn aikana. Työterveyshuollon kustannukset (palvelujen ostot) kasvoivat 2023. Kustannuksissa oli mukana haltuunotto, mutta työterveyshuollon menot kasvoivat koko vuoden ajan. Tuloissa näkyy kuitenkin myös Kela-korvausten kasvanut osuus.

Työsuojelussa vaihtui työsuojelupäällikkö. Henkilöstökustannuksissa oli varauduttu muihinkin yhteistoiminnan henkilöstökustannuksiin, jotka eivät toteutuneet odotetusti.

Muistamisen ja palkitsemisen uusi ohje tuli voimaan 1.7.2023. Palkitsemisen painopistettä siirrettiin esihenkilön toteuttamaan heti-palkitsemiseen.

Kulttuuri- ja liikuntaedun käyttö on vuosittain jäänyt alle varatun määrärahan. Palautunut etu on kohdennettu henkilöstön liikunnallisuuden lisäämiseen esim. kuntomittauksiin ja kehittämispäiviin.

Työnantajakuvan kehittämiseksi ja rekrytointien sujuvuuden varmistamiseksi perustettiin rekrytointiverkosto. Rekrytointien määrä kasvoi 2023.

Osaamisen kehittämisen toimintamallia tarkennettiin. Kehittämistyö tämän osalta jatkuu. Henkilöstöhallinnon järjestämiin isompiin koulutuskokonaisuuksiin kuului työyhteisötaitokoulutuksen järjestäminen ja muutosjohtamisen koulutuksen ehdittiin toteuttaa 2023 sivistystoimen esihenkilöille.

Yhteisöllisyyteen panostettiin järjestämällä perinteinen kevätjuhla. Henkilöstöjaos jatkoi toimintaansa.

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: **Palkkahallinto**

Vastuuhenkilö: Henkilöstöpäällikkö (Irmeli Niittymäki)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Palkkahallinto huolehtii palkkojen ja kokouspalkkioiden oikea-aikaisesta ja oikeellisesta maksatuksesta.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Esimiesten neuvonta ja opastus palkka-asioissa	Maksettuihin palkkoihin ei jouduta tekemään takautuvia korjauksia virheiden takia.	Takautuvia korjauksia on jouduttu tekemään. Osaaminen on kuitenkin lisääntynyt.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	440 301,96	331 786	0	331 786	331 785,96	-0,04	100,0	100,0
Myyntituotot	440 301,96	331 786	0	331 786	331 785,96	-0,04	100,0	100,0
Maksutuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Tuet ja avustukset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Vuokratuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Muut toimintatuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAMENOT YHT.	468 103,50	346 890	0	346 890	345 630,68	1 259,32	99,6	99,6
Henkilöstökulut	321 314,39	207 609	0	207 609	213 130,22	-5 521,22	102,7	102,7
Palvelujen ostot	107 193,39	94 431	0	94 431	90 369,26	4 061,74	95,7	95,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 837,24	5 891	0	5 891	2 786,28	3 104,72	47,3	47,3
Avustukset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Vuokratulot	34 758,48	38 959	0	38 959	39 344,92	-385,92	101,0	101,0
Muut toimintakulut	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAKATE	-27 801,54	-15 104	0	-15 104	-13 844,72	1 259,28	91,7	91,7
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Laskennalliset erät	-8 356,60	-11 625	0	-11 625	-10 759,90	865,10	92,6	92,6
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-36 158,14	-26 729	0	-26 729	-24 604,62	2 124,38	92,1	92,1
						0,00		

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Sisäiset toimintatulot	436 242,00	326 011	0	326 011	326 010,96	-0,04	100,0	100,0
Keskinäiset toimintatulot	4 059,96	5 775	0	5 775	5 775,00	0,00	100,0	100,0
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	440 301,96	331 786	0	331 786	331 785,96	-0,04	100,0	100,0
Ulkoiset toimintamenot	416 984,78	292 063	0	292 063	292 267,74	-204,74	100,1	100,1
Sisäiset toimintamenot	51 118,72	54 827	0	54 827	53 362,94	1 464,06	97,3	97,3
Keskinäiset toimintamenot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	468 103,50	346 890	0	346 890	345 630,68	1 259,32	99,6	99,6
TOIMINTAKATE	-27 801,54	-15 104	0	-15 104	-13 844,72	1 259,28	91,7	91,7

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Palkkahallinnossa työskentelee henkilöstöasiainhoitaja, palkka-asiantuntija ja kaksi palkkasihteeriä.

Palkkahallinnon tehtäviin kuuluu palkan ja palkkioiden maksatuksesta vastaaminen sekä erilaisten korvausten hakeminen työnantajalle. Lisäksi palkkahallinto ohjeistaa esimiehiä ja henkilöstöä palkka- ja palvelussuh-

deasioissa. Tehtäviin kuuluu myös osallistua palkkahallinnon ohjelmiston kehittämiseen ohjelmistotoimittajan kanssa.

TOIMINTAKATSAUS

Palkkahallinnon toiminta toteutui suunnitellusti. Henkilöstöresurssia oli toimintavuoden ajan 4 htv.

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS	
Tulosalue: Työllisyyspalvelut	
Vastuhenkilö: Työllisyyspäällikkö (Jani Välimäki)	
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto	Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Tulosalue vastaa työllisyyspalveluiden hoitamisesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
TE-palveluiden uudistukseen valmistautuminen ja Naantalin kaupungin edunvalvonta.	Kaupungin työllisyyspalveluiden osallistuminen seudulliseen valmisteluun ja suunnitteluun. TE-palveluita jatkossa järjestävä yhteistoiminta-alue on päätetty 31.10.2023 mennessä.	Naantalin kaupunki on osallistunut aktiivisesti Turun työllisyysalueen valmisteluun. Kaupungin sisäinen TE24 johtoryhmä perustettu. Naantalin kaupunki on päättänyt liittyä Turun työllisyysalueeseen (kaupunginvaltuusto 09.10.2023 § 69).
Kotouttamistoiminnan organisointi.	Kotouttamistoiminnassa on riittävä resurssi ja toiminta on organisoitua ja tehokasta.	Yhteistoiminta kotouttamisen järjestämisessä Naantalin ja Raision välillä on ollut onnistunutta.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Sujuvien yhteistyökäytänteiden kehittäminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa.	Asiakasohjaus hyvinvointialueelta kaupungin työllisyyspalveluihin on sujuvaa. Työllisyystoimia suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä.	Kaupungin palkkatukityöhön on ohjautunut aiempaa vähemmän asiakkaita. Yhteistyötä suunnitellaan ja toteutetaan eri verkostoissa.
Pitkään työttömänä olleiden työllistämisen palkkatuella.	Palkkatuella työllistettyjen henkilöiden määrä vähintään 25 hlö/vuosi.	Palkkatuella työllistettiin 16 henkilöä.
Työnantajille myönnettävien työllistämisen tukien kehittäminen.	Uusien tukimuotojen tai olemassa olevien tukien kehittämisen toteutuminen.	Työllistämisen kuntalisän mallia päivitettiin selkeämmäksi ja käytäjäystävällisemmäksi. Kuntalisä nimettiin uudelleen Rekrylisäksi.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
TOIMINTATULOT YHT.	216 858,04	275 000		275 000	210 677,01	-64 322,99	76,6	76,6
Myyntituotot					103 475,47	103 475,47		
Maksutuotot					6 303,82	6 303,82		
Tuet ja avustukset	216 858,04	275 000		275 000	100 897,72	-174 102,28	36,7	36,7
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	1 281 367,82	1 641 854		1 641 854	1 081 574,56	560 279,44	65,9	65,9
Henkilöstökulut	702 248,48	856 750		856 750	441 993,41	414 756,59	51,6	51,6
Palvelujen ostot	39 409,31	114 097		114 097	72 681,24	41 415,76	63,7	63,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	70,79	2 300		2 300	765,52	1 534,48	33,3	33,3
Avustukset	535 428,10	663 000		663 000	555 000,36	107 999,64	83,7	83,7
Vuokratulut	3 824,49	5 707		5 707	10 694,08	-4 987,08	187,4	187,4
Muut toimintakulut	386,65				439,95	-439,95		
TOIMINTAKATE	-1 064 509,78	-1 366 854		-1 366 854	-870 897,55	495 956,45	63,7	63,7
Poistot ja arvonalentumiset	-600,00	-600		-600		600,00		
Laskennalliset erät	-450,60	-6 460		-6 460	-6 493,21	-33,21	100,5	100,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 065 560,38	-1 373 914		-1 373 914	-877 390,76	496 523,24	63,9	63,9

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot	216 858,04	275 000		275 000	210 677,01	-64 322,99	76,6	76,6
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	216 858,04	275 000		275 000	210 677,01	-64 322,99	76,6	76,6
Ulkoiset toimintamenot	1 252 422,69	1 617 370		1 617 370	1 055 080,70	562 289,30	65,2	65,2
Sisäiset toimintamenot	28 945,13	24 484		24 484	26 493,86	-2 009,86	108,2	108,2
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 281 367,82	1 641 854		1 641 854	1 081 574,56	560 279,44	65,9	65,9
TOIMINTAKATE	-1 064 509,78	-1 366 854		-1 366 854	-870 897,55	495 956,45	63,7	63,7

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Työllisyyspäällikkö ja työllisyysohjaaja. Lisäksi pakolaisten vastaanottoon ja kotouttamistoimintaan maahanmuuttokoordinaattori 0,5 htv:n resurssina (yhteinen resurssi Raision kaupungin kanssa).

TOIMINTAKATSAUS

Kotoutumispalveluiden piirissä olevien asiakkaiden määrä kasvoi merkittävästi vuonna 2023, johtuen ensisijaisesti sotaa pakenevien ukrainalaisten määrästä ja heidän oikeudestaan hakea kotikuntaa Naantalista. Yhteistoiminta (yhteinen maahanmuuttokoordinaattori) Raision kanssa on sujunut hyvin, mutta 0,5 htv:n resurssi on ollut niukka suhteessa asiakasmäärään.

Vuonna 2023 TE2024 -uudistusta valmisteltiin aktiivisesti sekä seudullisesti että Naantalin kaupungin sisäisesti. Turun työllisyysalueen seudullinen valmistelu käynnistyi keväällä 2023. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen sekä suunnitelman työvoimapaalveluiden järjestämisestä 9.10.2023. Kaupunginjohtaja kuuluu työllisyysaluevalmistelun ohjausryhmään. Työllisyyspäällikkö ja elinkeinopäällikkö kuuluvat työllisyysaluevalmistelun valmisteluryhmään sekä erinäisiin työryhmiin.

TE24-uudistuksen valmistelun ja Naantalin edunvalvonnan tueksi perustettiin kaupungin sisäinen TE24-johtoryhmä, johon kuuluvat kaupunginjohtaja, talousjohtaja, henkilöstöpäällikkö, elinkeinopäällikkö sekä työllisyyspäällikkö.

Asiakkaiden ohjautuminen Naantalin kaupungin palkkatukityöhön on vähentynyt aiempaan verrattuna. Vuonna 2022 työllisyyspalvelut työllisti palkkatuella 25 henkilöä (13 TE-toimistolta ja 12 kaupungin omista työllisyyspalveluista ohjattuna). Vuonna 2023 työllisyyspalvelut työllisti palkkatuella 16 henkilöä (7 TE-toimistolta ja 9 Varhan työllisyyspalveluista ohjattuna). Kaupungin työllisyyspalveluilla ei ole pääsyä työttömien asiakasrekisteriin. Sote-uudistuksen jälkeen, vuodesta 2023 alkaen, kaupungin työllisyyspalvelut eivät voi osallistua työttömien palvelutarpeen arviointiin tai palvelusuunnitelmien laadintaan. Näin ollen palkkatukityöllistäminen on merkittävästi riippuvainen TE-toimiston ja Varhan asiakasohjauksesta.

Työllisyyden edistämisen toimia suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä Varhan kanssa useissa eri yhteistyöverkostoissa (mm. työllistymistä edistävän monialaisen yhteistyön seudullinen työryhmä).

Naantalin kaupungin myöntämiä työllistämisen tukia kehitettiin. Aiemmin käytössä ollut kuntalisä nimettiin

uudelleen Rekrylisäksi ja sen ehtoja selkeytettiin. Selvästi eniten käytetty tuki on ollut työnantajalle myönnettävä kesätyöseteli, joita myönnettiin 80 kpl. Kausityöseteliä (5 kpl) ja Rekrylisää (1 kpl) on käytetty hyvin vähän.

Työmarkkinatuen kuntaosuus vuonna 2023 oli 523 000 €. Vuonna 2022 kuntaosuus oli 503 000 €. (Vuoden 2022 kuntaosuuteen vaikutti koronan vuoksi yrittäjille tilapäisesti myönnetty työmarkkinatuki. Kuntaosuus pelkästään työttömistä oli 465 000 € vuonna 2022.)

Toimintatuottoja saatiin 64 000 € arvioitua vähemmän. Palkkatukityöllistämisen vähäisyyden vuoksi palkkatukea jäi saamatta 99 000 € arvioitua vähemmän. Toisaalta kotouttamiseen liittyviä tuottoja saatiin 35 000 € arvioitua enemmän.

Toteutuneet toimintakulut olivat peräti 560 000 € talousarviota alhaisemmat. Suurin alitus toimintakuluissa oli palkkatukipalkkoissa: 269 000 €. Muita merkittäviä alituksia olivat työmarkkinatuen kuntaosuus 87 000 €, kotouttaminen 40 000 €, oppisopimuspalkat 32 000 €, yritys- ja työllistämistuet 26 000 € sekä kesätyöntekijöiden palkat 21 000 €.

Tulosalueen toteutunut toimintakate oli 496 000 euroa parempi kuin vuoden 2023 talousarviossa.

Toimielin:	KEHITYS- JA HENKILÖSTÖJAOSTO
Tulosalue:	Kehitys- ja henkilöstöjaosto
Vastuuhenkilö:	Kaupunginlakimies (Turo Järvinen)
Toiminnan luonne:	Tukitoiminto Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Tehtävänä on kaupungin henkilöstöhallinnon lisäksi avustaa kaupunginhallitusta kaupungin maankäytön ja elinkeinotoiminnan yhteensovittamisessa ja kehittämisessä, valmistella maankäytön periaatteet sekä asettaa kaavahankekohtaiset tavoitteet ja puitteet, vastata yleiskaavojen laadinnasta, ohjata asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen laadintaa, seurata elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteutumista sekä johtaa ja valvoo kaupungin hankintatointa.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Kaupunki tukee rahoituksellaan näkyvää ja vaikuttavaa matkailuyhteismarkkinointia ja vetovoimaisten tapahtumien määrän lisäämistä.	Markkinointitoimenpiteiden ja tapahtumien lukumäärä ja arvio vaikuttavuudesta.	Markkinointiyhteistyötä tapahtumien puitteissa. Kävijöitä mm. Unikeonpäivillä, Venemessuilla, Lux Gratiae-tapahtumassa, Naantalin joulussa ym. yli 50 000 hlöä. Naantalin Musiikkijuhlien välillinen aluetaloudellinen vaikutus noin 1 milj. euroa.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Tehokas yritystonttien markkinointi	Yritystonttien luovutusten lukumäärä ja valmistuneet toimitilat (kpl/kerrosneliömäärät)	Yritystontteja (ml. teollisuustontit) luovutettiin 3 kappaletta (myynti 1 kpl ja vuokraus 2 kpl). Myynti: AT-Fastighets Luolalassa (muodostettu T-tontti Prosessikatu) Vuokraus: Kultaranta Resort (Virpi-Porho PKL-tontti Särkänsalmentieltä) ja Serimbetov (Naviren T-tontti Navirentieltä)

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
TOIMINTATULOT YHT.	22 700,00	15 000		15 000	12 325,00	-2 675,00	82,2	82,2
Myyntituotot								
Maksutuotot	22 700,00	15 000		15 000	12 325,00	-2 675,00	82,2	82,2
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	708 917,83	735 342		735 342	691 846,80	43 495,20	94,1	94,1
Henkilöstökulut	28 872,68	27 110		27 110	16 407,98	10 702,02	60,5	60,5
Palvelujen ostot	660 288,14	708 232		708 232	667 335,09	40 896,91	94,2	94,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 013,67				5 299,57	-5 299,57		
Avustukset								
Vuokratulot	14 650,62				2 338,99	-2 338,99		
Muut toimintakulut	3 092,72				465,17	-465,17		
TOIMINTAKATE	-686 217,83	-720 342		-720 342	-679 521,80	40 820,20	94,3	94,3
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-25 783,03	-38 244		-38 244	-35 621,31	2 622,69	93,1	93,1
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-712 000,86	-758 586		-758 586	-715 143,11	43 442,89	94,3	94,3

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot	22 700,00	15 000		15 000	12 325,00	-2 675,00	82,2	82,2
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	22 700,00	15 000		15 000	12 325,00	-2 675,00	82,2	82,2
Ulkoiset toimintamenot	700 100,95	730 110		730 110	683 595,25	46 514,75	93,6	93,6
Sisäiset toimintamenot	8 816,88	5 232		5 232	8 251,55	-3 019,55	157,7	157,7
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	708 917,83	735 342		735 342	691 846,80	43 495,20	94,1	94,1
TOIMINTAKATE	-686 217,83	-720 342		-720 342	-679 521,80	40 820,20	94,3	94,3

TOIMINTAKERTOMUS
Käyttötalouden toteutumisvertailu

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Ei kohdennettuja henkilöstöresursseja.

TOIMINTAKATSAUS

Vuoden 2023 talousarvioon oli varattu matkailuneuvonta- ja kehittämispalveluihin 260 000 euroa, Visit Turku Archipelago Oy:n palveluihin 100 000 euroa ja Turun Seudun Kehitys Oy:lle 203 000 euroa. Budjetti toteutui näiden osalta suunnitellun mukaisesti. Lisäksi markkinointiin sekä mikroyritysten liiketoiminnan kehittämiseen myönnetty palveluseteleihin varatut määrärahat käytettiin. Asiantuntijapalveluissa tuli säästöä, joten tilinpäätös jäi noin 40 000 euroa alle budjetoidun.

Kaupungin asuintontteja markkinoitiin monikanavaisesti sekä printtinä, diginä että sosiaalisessa mediassa. Uusien tonttien lisäksi markkinointitoimenpiteissä pyrittiin tuomaan esille saariston kuntakeskuksissa sijaitsevat tontit. Markkinointia harjoitettiin kohdennetusti erityisesti Rakenna ja sisusta messuilla 2023.

Uusia tontteja tuli tarjolle Manner-Naantalissa Vihnetien alueella ja Luonnonmaalta Perhetalon alueelta. Asuntomarkkinoiden epävarmuus heijastui tonttikauppaan, minkä vuoksi esimerkiksi Vihnetien tonteista esitettyjen tarjousten määrä jäi vähäiseksi. Asuntomarkkinatilanteen vuoksi päätettiin myös lykätä Nuhjalassa sijaitsevien AP-tonttien luovutusta tuonnemmaksi.

Kaupungin luovutettavissa olevien liiketonttien määrä on ollut edeltävinä vuosina vähäinen, mutta 13.11.2023 hyväksytty E18 Turun Kehätien asemakaava ja asemakaavan muutos toi uutta tonttitarjontaa Kehätien varteen. Vuonna 2023 vireille tullut Rautakadun asemakaavan muutos mahdollistaa voimaantullessaan uuden kaupan keskittymän sijoittumisen Karvettiin.

Tonttien luovutukset ja maakaupat

Kaupungin merkittävimmät omakotitonttikohteet sijaitsivat vuonna 2023 Luonnonmaalla Perhetalon alueella ja Manner-Naantalissa Murikossa.

Muiden asumiseen osoitettujen tonttien osalta rivitalotontteja vuokrattiin kolme, kerrostalotontteja vuokrattiin yksi ja myytiin yksi. Nämä luovutukset kohdentuivat Luonnonmaalle Perhetalon alueelle ja Asuntomesualueen pohjoispuolelle.

Yritystontteja myytiin Luolalassa ja vuokrattiin Naviressa ja Virpi-Porhossa. Luovutettujen tonttien kaavan mukainen käyttötarkoitus oli teollisuus- ja varastorakennusten tontti lukuun ottamatta Virpi-Porhon tonttia, joka oli puolestaan Palvelu- ja liikerakennusten tontti. Luolalan alueella jatkettiin vetylaitoksen tarpeisiin myönnettyä tonttien suunnitteluvarausta. Kehätien ympäristöön kaavoitettujen uusien liiketonttien luovuttamisesta käynnistettiin loppuvuonna kaavan tultua lainvoimaiseksi neuvottelut.

Lisäksi vuoden aikana myytiin muutamia vähäisiä muun käyttötarkoituksen omaavia alueita.

Maanoston suhteen varsinaista raakamaata ostettiin vähäinen alue Merimaskusta Hellemaalta, mutta tulevaa tonttitarjontaa silmällä pitäen päätettiin hankkia Tupavuoresta toteutumaton osa laajasta teollisuusalueesta. Tämä merkittävä kauppa kohdentuu vuodelle 2024.

TUNNUSLUVUT

	2020	2021	2022	2023
Vuokratut tontit kpl	16	23	13	7
Mydyt tontit kpl	14	14	8	6
Vuokratonttien lunastukset kpl	5	23	23	11
AO-tonttien luovutukset yht.	35	60	44	24

Toimielin:	SAARISTOLAUTAKUNTA
Tulosalue:	Saaristoasiat
Vastuuhenkilö:	Viestintä- ja kehittämispäällikkö (Tiina Rinne-Kylänpää)
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto / Tukitoiminto Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Saaristolautakunta vastaa saaristoasioiden hallinnosta siten, että saaristolaissa kunnalle määrätyt tehtävät tulevat hoidetuiksi. Saaristolautakunta toimii asiantuntijana kaikissa saaristo- ja maaseutuasiassa. Saaristolautakunnan toimialana ovat saaristo- ja maaseutuasiat, maaseudun- ja saariston kehittämishankkeet sekä ohjelmaperusteinen yhteistyö paikallistahojen ja hankerahoittajien kanssa.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Toteutamme pitkäjänteistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa	Saaristolautakunnan tukemat yhdistysten avustukset (kpl), saariston koontumistilojen tukeminen ja yhteistyö saariston yhdistysten kanssa	Saaristolautakunta myönsi avustuksia 18 eri yhdistykselle. Saaristolautakunta tuki yhdistyksiä Merimaskun Maamiesseurantalon, Livonsaaren Seurantaloa ja Velkuan Sinervon taloa.
Toteutamme elinvoimaa parantavia hankkeita yhteistyössä	Lähijakelupisteiden esiselvitys- ja keuhkulanke, kimpakyytisovelluksen käyttöönotto	Lähijakelupisteiden esiselvitys valmistui ja Livonsaaren kauppaan hankittiin lähijakelupiste. Kimpakyytisovellus on käytössä ja siitä on järjestetty infotilaisuuksia

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	779,03	2 500		2 500	1 980,89	-519,11	79,2	79,2
Myyntituotot		500		500		-500,00		
Maksutuotot	779,03	2 000		2 000	1 980,89	-19,11	99,0	99,0
Tuot ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	218 479,50	249 582		249 582	226 972,06	22 609,94	90,9	90,9
Henkilöstökulut	57 755,62	60 900		60 900	47 103,04	13 796,96	77,3	77,3
Palvelujen ostot	83 908,87	102 038		102 038	91 015,75	11 022,25	89,2	89,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	797,70	1 723		1 723	2 197,91	-474,91	127,6	127,6
Avustukset	44 000,00	40 000		40 000	41 800,00	-1 800,00	104,5	104,5
Vuokratulot	30 432,75	44 621		44 621	44 620,80	0,20	100,0	100,0
Muut toimintakulut	1 584,56	300		300	234,56	65,44	78,2	78,2
TOIMINTAKATE	-217 700,47	-247 082		-247 082	-224 991,17	22 090,83	91,1	91,1
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-24 959,13	-33 659		-33 659	-31 608,90	2 050,10	93,9	93,9
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-242 659,60	-280 741		-280 741	-256 600,07	24 140,93	91,4	91,4

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	779,03	2 500		2 500	1 980,89	-519,11	79,2	79,2
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	779,03	2 500		2 500	1 980,89	-519,11	79,2	79,2
Ulkoiset toimintamenot	176 144,83	197 400		197 400	164 741,18	32 658,82	83,5	83,5
Sisäiset toimintamenot	42 334,67	52 182		52 182	62 230,88	-10 048,88	119,3	119,3
Keskkinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	218 479,50	249 582		249 582	226 972,06	22 609,94	90,9	90,9
TOIMINTAKATE	-217 700,47	-247 082		-247 082	-224 991,17	22 090,83	91,1	91,1

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Viestintä- ja kehittämispäällikkö 0,6 htv

TOIMINTAKATSAUS

Tehtävälueen menot muodostuvat saaristolautakunnan hallinnon, hanketoiminnan ja maaseutuasioiden menoista. Saaristolautakuntaan kuuluu 9 jäsentä. Se kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Saaristoasioita hoitavan viestintä- ja kehittämispäällikön palkkakulut jakautuvat saaristolautakunnan (60 %) ja viestinnän (40 %) kesken. Tehtäviin kuuluu myös johdon tuen ja kehittämistehtävät sekä toimiminen saaristoasiain neuvottelukunnan sihteeristössä.

Viestintä- ja kehittämispäällikön ollessa 1.1-30.6.2023 vuorotteluvapaalla saaristolautakunnan esittelijänä toimi kulttuuri- ja viestintäsuunnittelija.

Elinvoimaohjelma, joka sisältää myös saaristo-ohjelman käsiteltiin 8.3. saaristolautakunnassa.

Vuoden 2023 valtakunnallinen saaristoseminaari järjestettiin 10.–11.10. Naantalissa yhteistyössä saaristoasiain neuvottelukunnan ja Varsinais-Suomen liiton kanssa. Seminaari järjestettiin Naantalin kylpylässä ja Velkuan koululla. Osallistujia oli 137 henkilöä eri puolilta Suomea. Teemoina oli saaristoasuminen ja lapset. Kerätyssä palautteessa seminaari arvioitiin kokonaisuudessaan erittäin onnistuneeksi.

Avustukset

Saaristoalueella toimivien yhdistysten ja järjestöjen toimintaa tuetaan avustuksin sekä antamalla asiantuntija-apua. Avustuksiin käytettiin 40 000 euroa ja sitä myönnettiin 18 yhdistykselle.

Hanketoiminta**Habitability-hanke**

Kaupunki osallistui Åbo Akademin saaristoinstituutin Habitability- hankkeeseen, jossa keskeistä oli saariston asuttavuusanalyysit sekä valtakunnallisen saaristoverkoston perustaminen. Asuttavuusanalyysissä saaristoyhteisö määrittelee, mittaa ja kehittää vetovoimaisuuttaan eri osa-alueiden analyysillä. Hanke esitteli konseptia avoimissa tilaisuuksissa Rymättylässä 4.5. ja Velkualla 8.11., mutta saari-/aluekohtaiseen analyysiin tekoon ei saaristossa oltu tässä vaiheessa valmiita. Hanke järjesti työpajoja eri Suomen saaristoalueilla, joihin osallistui saaristolaisia Merimaskusta, Livonsaaresta ja Velkualta.

SALT-hanke

Åbo Akademin saaristoinstituutin toteuttama SALT (Skärgård och landsbygd i samverkan – Saaristo ja maaseutu yhteistyössä) hankkeessa kehitetään kuntien toimintamalleja, jotka edistävät lasten ja nuorten myönteistä kotiseutusuhdetta maaseudulla ja saaristossa. Naantalin kaupunki on yksi SALT-verkostohank-

keen pilottikunnista. Naantalissa on suunniteltu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, miten saaristokasvatus sisällytetään kunnan varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen, mm. varhaiskasvatuksessa on jo käynnistetty materiaalin suunnittelu ja kulttuuriväylään on huomioitu saaristosisältöjä.

Palvelujen ostoissa käytettiin 5 000 euroa saariston tahtumakuljetuksiin sekä Saaristo Areena-tapahtuman toteuttamiseen 2000 euroa.

Saaristoon tehtiin uusi palvelusite, jossa on mukana myös saariston yritykset.

Saariston lähiruokahankkeesta alkanutta Röölan sadonkorjuujuhlaa tuettiin markkinoinnissa.

Lähijakelupiste

Kaupunki oli mukana yhteistyökumppanina Valonian lähijakelupistehankkeessa, jossa tehtiin selvitys lähijakelupisteistä ja hankittiin Livonsaaren kaupalle lähijakelupiste. Velkuan Kummeliin oli myös tarkoitus toteuttaa sellainen, mutta se ei toteutunut kirjaston tilanpuutteen vuoksi.

Kimppakyydeistä on järjestetty infotilaisuuksia yrittäjille ja yhdistyksille. Kimppakyytien edistämistä on tarkoitus jatkaa yhteistyössä Valonian kanssa.

Ruokakummitoimintaa jatkettiin, Siinä vapaaehtoiset sisällöntuottajat postaavat sosiaaliseen mediaan naantalaisista ravintoloista ja tuottajista Visit Naantalin ”the delicious side of Naantali”-sivuston ja myös Naantalin kaupungin viestintäkanavissa.

Osallistuttiin 5 000 eurolla Maajussille morsian- sarjan tuotantoon. Ohjelma toi hyvää näkyvyyttä Naantalille ja sen saaristolle, koska se oli MTV3:n neljänneksi seuratuin ohjelma vuonna 2023.

Muut yhteistoimintaosuudet

Muissa yhteistoimintaosuuksissa on seuraavat kuntarahoitusosuudet:

Leader-toimintaryhmä Varsin Hyvä 15 204 €, Varsinais-Suomen liiton Pohjoismainen saaristoyhteistyö 1350 € sekä I Samma Båt ry:n Saaristomeren kalatalousryhmä 1800 €.

Vuokrat

Vuokrissa on Merimaskun maamiesseurantalon, Livonsaaren kylätalon, Sinervon talon ja kaupungintalon toimistohuoneen vuokrat.

Maaseutuhallinnon palvelut

Maaseutuhallinnon palvelujen ostettiin Liedon kunnalta 39 950 eurolla.

Maksujen tarkistaminen

Kalastuslupamaksuista saatava tulo on vähäinen (alle 500 euroa/vuosi), joten maksut säilytettiin ennallaan. Maksujen korotuksia vuodelle 2024 valmisteltiin.

SIVISTYSPALVELUT

Toimialajohtaja

Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)

Sivistyspalvelut tuotti kaupungin varhaiskasvatus-, perusopetus-, lukio-, oppilaan hyvinvointi-, kansalaisopisto-, musiikkiopisto-, kirjasto-, museo-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut. Palvelut tuotettiin pääsääntöisesti omana toimintana. Ostopalvelujen käytettiin palveluissa, joita ei ole käytännössä mahdollista tai järkevää itse tuottaa.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA /+MRM
KÄYTTÖTALOUS							
Tulot, ulkoiset	3 192 518,98	2 359 925	0	2 359 925	3 154 858,86	794 933,86	133,7 133,7
Menot, ulkoiset	29 857 163,86	30 875 071	0	30 875 071	32 880 409,54	-2 005 338,54	106,5 106,5
Toimintakate	-26 664 644,88	-28 515 146	0	-28 515 146	-29 725 550,68	-1 210 404,68	104,2 104,2

Perustelut poikkeamille:

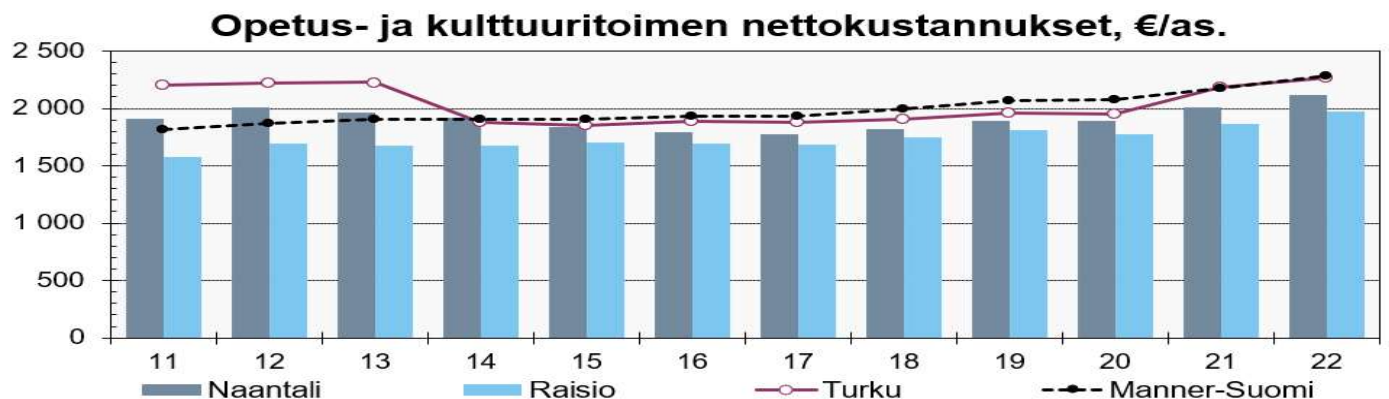
Sivistyspalvelujen toimintakate ylittyi 1.2M€. Yliytystä perustoiminnan osuus on 825T€ ja hanketoiminnan omarahoitussuudet 385T€ päättävien hankkeitten osalta. Hankkeiden omarahoitus sisältää myös edellisten vuosien kuluja. Koulutuslautakunnan osalta perustoiminnan palkkoihin on mennyt suunniteltua enemmän 596T€. Suurin nousu näkyi Oppilaan tukipalveluissa, jossa henkilökunnan tarve on kasvanut rajusti erityisoppilaiden lukumäärän kasvaessa. Myös varhaiskasvatuksessa henkilökunnan tarve on ollut suurempi alle 3-vuotiailla lapsilla ja lisäkuluja ovat aiheuttaneet korkeat sijaiskulut. Ennakoitua laskua kotihoidon ja yksityisen hoidon piirissä olevien lasten lukumäärässä ei tapahtunutkaan, jonka vuoksi ylitystä syntyi 191T€. Kotikuntakorvaukset olivat 295T€ arvioitua alhaisemmat. Perusopetuksessa henkilöstökulut toteutuivat suunnitelmia pienempinä pääasiassa Valmo-ryhmien määrän vähenemisen vuoksi. ICT- ja asiantuntijapalveluissa on ollut nousua erityisesti perusopetuksessa. Hintojen nousu näkyi aineissa ja tarvikkeissa. Koulutuslautakunnan toimintakate oli 1.314T€ yli talousarvion.

Investointi Luonnonmaan perhetalon kalustamiseen toteutui suunnitellusti. Talousarvio ylittyi lievästi 4T€.

Hyvinvointilautakunnan osalta palkkasäästöä syntyi, koska kaikki rekrytoinnit eivät toteutuneet ja palveluja tarvittiin vähemmän. Hyvinvointilautakunnan toimintakate oli 103T€ alle talousarvion.

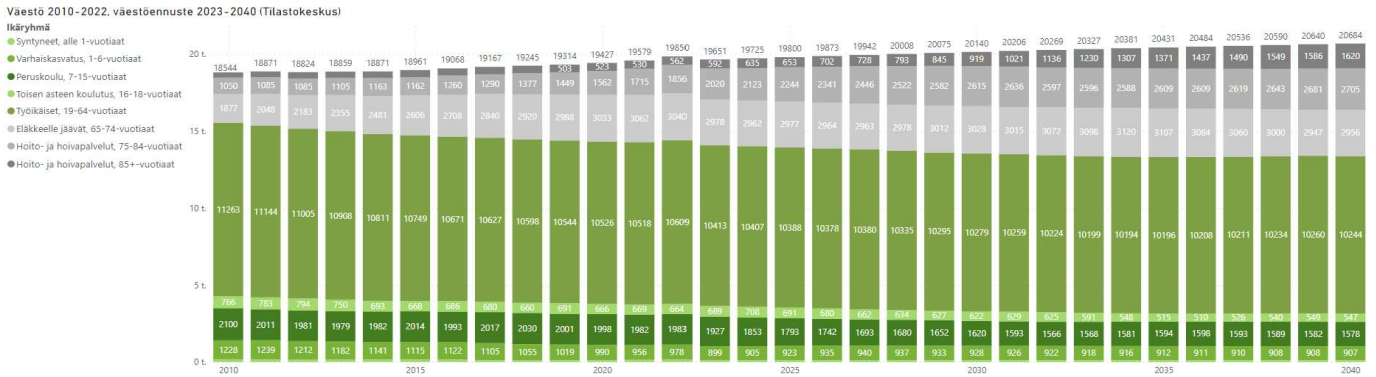
Investoinnit Kalevanniemen ja Luonnonmaan perhetalon julkisivutaiteeseen pysyivät talousarvion mukaisina. Merimaskun kirjaston kalustamisen kulut alittivat määrärahat ja Velkuan omatoimikirjasto ylitti talousarvioan AVI:n eväessä avustusanomuksen. Kokonaisuutena hyvinvointilautakunnan investoinnit alittivat talousarvion 2T€.

Sivistyspalveluihin kuuluivat koulutus- sekä hyvinvointilautakunta

SIVISTYSPALVELUT

Asukasluvun kehitys ja ennuste

Merkittävät toiminnalliset muutokset:

Koulutuslautakunta

1. Luonnonmaan perhetalo otettiin käyttöön 1.8.2023. Viialan päiväkodin käyttöä jatketaan. Toiminta Kultarannan koulussa päättyi.
2. Varhaiskasvatuksen lyhytaikaiset sijaiset on syksyn osalta ostettu Temporelta.
3. Eryteisesti kotihoidon tukien käyttäjien määrän arvioitiin laskevan vuoden 2022 tasosta. Arvio ei toteutunut.
4. Lakimuutoksesta johtuen varhaiskasvatuksen maksut toteutuivat alle talousarvion.
5. Valmistavan opetuksen ryhmien määrä väheni neljästä yhteen syyslukukaudella 2023.

Hyvinvointilautakunta

6. Kalevanniemen ja Luonnonmaan taideteokset valmistuivat. Luonnonmaan perhetalon taideteokset on julkistettu ja Kalevanniemen taideteos osittain.
7. Merimaskun ja Velkuan kirjastojen omatoimiosuudet otettiin käyttöön vuoden 2023 aikana.
8. Perintövaroin tuotettua lasten ja nuorten kulttuuria on järjestetty yhteisötaiteilijan toimesta runsaasti varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.
9. Lautakunta hyväksyi sopimuksen Varhan kanssa kehitysvammaisten lasten apip-toiminnasta.
10. Luonnonmaan perhetalon valmistuminen lisäsi liikuntatilojen määrää kolmella: liikuntasali, kuntosali ja tanssitali.
11. Kävijälaskureita on otettu käyttöön viidessä liikuntatilassa.

Tunnuslukuja 2022 (lähde

Kuntamaisema)	Naantali	Raisio	Lieto	Kaarina	Uusikaupunki	Parainen	Kunnat keskimäärin
Lapsikohtainen varhaiskasvatuksen kustannus (€/ 1-5-vuotias lapsi)	13 200	13 700	11 700	13 500	16 500	17 700	14 383
Oppilaskohtainen perusopetuksen kustannus (€/oppilas)	10 630	9 820	8 740	10 110	11 240	14 140	10 780
Lukion opiskelijakohtainen kustannus(€/opiskelija)	9 000	6 800	8 900	5 100	8 500	10 200	8 083
Kirjasto/asukas €	68	56	41	62	52	90	62
Kulttuuri/asukas €	35	13	5	19	44	46	27
Museot/asukas €	26	7	5		20	6	13
Vapaa sivistystyö ja taidekasvatus/asukas €	53	23	22	23	21	42	31
Nuorisopalvelut/asukas €	28	42	11	25	23	38	28
Liikuntapalvelut/asukas €	161	121	78	105	147	80	115

Toimielin:	KOULUTUSLAUTAKUNTA
Tulosalue:	Sivistystoimen hallinto
Vastuuhenkilö:	Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)
Toiminnan luonne:	Tukitoiminto Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on arvioida ja kehittää sivistystoimen tarjoamia palveluja asiakaslähtöisesti lainsäädäntö ja ympäröivän yhteisön palvelustrategia huomioon ottaen. Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti. Sivistystoimisto hoitaa koulutus- sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hallinto- ja toimistotehtävät sekä asiakaspalvelun.

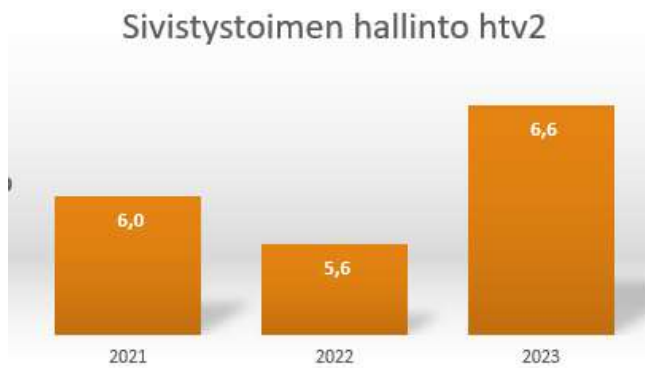
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Sivistyspalvelujen ja sen yhteistyökumppanien uudistetun palveluverkon toteuttaminen jatkuu	Luonnonmaan perhetalo on käytössä ja Kalevanniemen kampuksen rakentaminen on kilpailutettu	Luonnonmaan perhetalo otettiin käyttöön 1.8.2023. Kalevanniemen kampuksen kilpailutus siirtyi vuodelle 2024.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Sähköisten palvelujen käyttömahdollisuudet sivistyspalvelujen toimialalla paranevat	Uudet sovellukset ovat aktiivikäytössä varhaiskasvatuksessa: Wilma, Primus	Varhaiskasvatus, perusopetus, luokiokoulutus ja musiikkiopisto käyttävät aktiivisesti Wilma/Primus-järjestelmää. Kolmiportaisen tuen sähköinen lomakkeisto ja prosessi uudistettiin.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	225,37							
Myyntituotot								
Maksutuotot								
Tuot ja avustukset	225,37							
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	-506 422,12	797 766		797 766	600 203,99	197 562,01	75,2	75,2
Henkilöstökulut	379 116,94	372 288		372 288	441 326,67	-69 038,67	118,5	118,5
Palvelujen ostot	75 422,97	69 404		69 404	81 504,73	-12 100,73	117,4	117,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 581,67	305 226		305 226	25 853,31	279 372,69	8,5	8,5
Avustukset								
Vuokratulot	46 175,23	48 352		48 352	51 369,70	-3 017,70	106,2	106,2
Muut toimintakulut	125,31	2 496		2 496	149,58	2 346,42	6,0	6,0
TOIMINTAKATE	-506 196,75	-797 766		-797 766	-600 203,99	197 562,01	75,2	75,2
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-25 366,43	-32 931		-32 931	-30 088,95	2 842,05	91,4	91,4
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-531 563,18	-830 697		-830 697	-630 292,94	200 404,06	75,9	75,9

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	225,37							
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	225,37							
Ulkoiset toimintameno	431 776,26	725 445		725 445	525 970,56	199 474,44	72,5	72,5
Sisäiset toimintameno	74 645,86	72 321		72 321	74 233,43	-1 912,43	102,6	102,6
Keskinäiset toimintameno								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	506 422,12	797 766		797 766	600 203,99	197 562,01	75,2	75,2
TOIMINTAKATE	-506 196,75	-797 766		-797 766	-600 203,99	197 562,01	75,2	75,2

HENKILÖSTÖRESURSSIT

- Luonnonmaan perhetalon rakentaminen, kalustaminen ja käyttöönotto
- Kalevanniemen kädentaitorakennuksen ja opimiskylien rakennussuunnittelua tehtiin
- Rymättylän perhetalon varhaiskasvatusosan tarveselvitys ja peruskorjaussuunnitelma valmistui
- suunnitelmaa vapautuvista kohteista ja niiden uusikäytöstä tehtiin ja esiteltiin kaupunginhallitukselle

Sivistysviraston kautta koordinoidaan myös OKM:n ja Opetushallituksen rahoittamia hankkeita.

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen tieto- ja viestintätekniiikan koordinointi eteni suunnitellusti.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen kalusto/ict-hankinnat toteutuivat suunnitellusti ja menot kohdistettiin ao. tulosalueille.

TOIMINTAKATSAUS

Hallinnon tehtäväalueeseen sisältyy sivistystoimen toimialaa ohjaava ja toteuttava toimialan yhteinen henkilöstö. Hallinnon toimistohenkilöstö vastaa koulutuksesta sekä hyvinvointilautakunnan asiakirja- ja toimistotehtävistä, sekä toteuttaa lautakuntien alaisten eri toimintojen talous-, toimisto- ja asiakaspalvelutehtäviä.

Hallinnossa valmistellaan vuonna 2018 hyväksytyn vuoteen 2030 ulottuvan palveluverkkouudistuksen toteuttamissuunnitelmaa. Palveluverkkouudistuksen toteutus etenee siten, että eri toimenpiteisiin liittyvät ratkaisut valmistellaan päätettäväksi kohde kerrallaan.

Palveluverkon toteuttaminen on vaiheessa, jossa vuoden 2023 aikana tehtiin

Toimielin:	KOULUTUSLAUTAKUNTA
Tulosalue:	Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö:	Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää lapsille ja perheille varhaiskasvatuspalveluita. Toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito, esiopetus, varhaiserityiskasvatus sekä avoin varhaiskasvatustoiminta. Toimintaa ohjaa varhaiskasvatuslaki, varhaiskasvatussuunnitelmat ja esiopetussuunnitelmat sekä Naantalin varhaiskasvatukseen laadittu toimintalinjaukset ja yksiköiden työsuunnitelmat.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tilat ja resursointi vastaavat asiakkaiden tarpeisiin.	Mittari 1. Luonnonmaan perhetalon käyttöönotto 1.8.2023	Toteutui suunnitellusti. Ennakoidusta poiketen Viialan päiväkodin toiminta jatkuu.
Naantalin opetuksen ja varhaiskasvatuksen vetovoima on lisääntynyt.	Mittari 1. Asiakastytyväisyys ka, varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten määrä per ikäkuusi	Asiakastytyväisyys ka 4,5/5. Varhaiskasvatus tavoittaa 76 % ikäluokista.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Toteutamme laadukasta varhaiskasvatusta, arjessa tiimityön kehittäminen.	Mittari 1. Auditointiin osallistuneiden yksiköiden/tiimien määrä, auditoinnista saatu palaute	Auditointiin osallistujat: 5 päiväkotia, 15 ryhmää, 259 lasta, 63 henkilöstön jäsentä. Auditointi on tukenut tiimien yhteistoimintaa.
Toteutamme laadukasta varhaiskasvatusta, arjessa lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen.	Mittari 1. Asiakastytyväisyys ka; varhaiskasvatuksen laadun arviointi sekä varhaiserityiskasvatuksen resurssien määrä.	Laadun arviointi: Henkilöstön toiminnasta välittyvä halu kehittää ryhmän toimintaa (4,3/5) / lapsella on mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja arviointiin (4,0/5). Vek resurssia kasvatettu hankerahoituksella + 9 henkilöä.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	1 414 813,58	1 132 325		1 132 325	1 343 106,60	210 781,60	118,6	118,6
Myyntituotot	130 928,34	121 325		121 325	87 491,76	-33 833,24	72,1	72,1
Maksutuotot	1 032 575,71	1 011 000		1 011 000	859 591,00	-151 409,00	85,0	85,0
Tuet ja avustukset	251 308,53				396 023,84	396 023,84		
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	11 449 210,32	12 535 196		12 535 196	13 341 540,36	-806 344,36	106,4	106,4
Henkilöstökulut	7 748 742,28	7 997 790		7 997 790	8 812 116,25	-814 326,25	110,2	110,2
Palvelujen ostot	2 217 983,68	2 623 647		2 623 647	2 602 994,33	20 652,67	99,2	99,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	170 180,56	114 001		114 001	140 578,08	-26 577,08	123,3	123,3
Avustukset		5 000		5 000		5 000,00		
Vuokratulot	1 286 184,24	1 794 758		1 794 758	1 756 987,81	37 770,19	97,9	97,9
Muut toimintakulut	26 139,56				28 863,89	-28 863,89		
TOIMINTAKATE	-10 034 396,74	-11 402 871		-11 402 871	-11 998 433,76	-595 562,76	105,2	105,2
Poistot ja arvonalentumiset	-16 430,76	-276 641		-276 641	-97 571,40	179 069,60	35,3	35,3
Laskennalliset erät	-28 881,08	-73 245		-73 245	-61 559,36	11 685,64	84,0	84,0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-10 079 708,58	-11 752 757		-11 752 757	-12 157 564,52	-404 807,52	103,4	103,4

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	1 414 498,58	1 132 325		1 132 325	1 343 106,60	210 781,60	118,6	118,6
Sisäiset toimintatulot	315,00							
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	1 414 813,58	1 132 325		1 132 325	1 343 106,60	210 781,60	118,6	118,6
Ulkoiset toimintamenot	8 443 681,55	8 620 362		8 620 362	9 436 283,99	-815 921,99	109,5	109,5
Sisäiset toimintamenot	3 005 528,77	3 914 834		3 914 834	3 905 256,37	9 577,63	99,8	99,8
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	11 449 210,32	12 535 196		12 535 196	13 341 540,36	-806 344,36	106,4	106,4
TOIMINTAKATE	-10 034 396,74	-11 402 871		-11 402 871	-11 998 433,76	-595 562,76	105,2	105,2

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TOIMINTAKATSAUS

Vuonna 2023 varhaiskasvatusikäisiä eli 2022–2016 syntyneitä lapsia on Naantalissa yhteensä 1049. Joulukuun 2023 tilaston mukaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli lapsia yhteensä 822, lisäksi palvelusetelin käyttäjinä on 16 lasta. Päiväkoteja Naantalissa on yhteensä 13: Karvetti, Kalevanniemi, Keskusta, uutena Luonnonmaa, Merimasku, Nuhjala, Ruona, Rymättylän Poikko, Soininen, Suovuori, Taimo, Tammisto ja Viiala. Lisäksi Velkualla toimii Merimaskun päiväkodin satelliittiryhmä. Esiopetusta annettiin kahdessa päiväkodissa (Karvetti ja Taimo) ja lisäksi kuusi esiopetusryhmää (Luonnonmaa, Lietsala, Kuparivuori, Merimasku, Taimo ja Rymättylä) toimi alakoulujen yhteydessä. Esiopetus on perheille maksutonta. Opetus – ja kulttuuriministeriön kaksivuotinen esiopetuskokeilu jatkuu Taimon ja Merimaskun yksiköissä. Ympärivuorokautisen varhaiskasvatuksen vuoroahoito on keskitetty Kalevanniemen Aurinkometsän päiväkotiin. Avoimen varhaiskasvatuksen palveluissa kehitettiin erityisesti kerhomuotoista varhaiskasvatuspalvelua päiväkotipalvelun rinnalle. Kerhossa osallistumismäärä oli yhteensä 24 lasta.

Kotonaan lapsia hoitavia perhepäivähoitajia oli vuonna 2023 9. Hoitajien vapaapäivien ja lomien ajaksi perhepäivähoidon lapset sijoitettiin aluemallin mukaisesti varahoitoon hoitajien lähellä toimiviin päiväkoteihin.

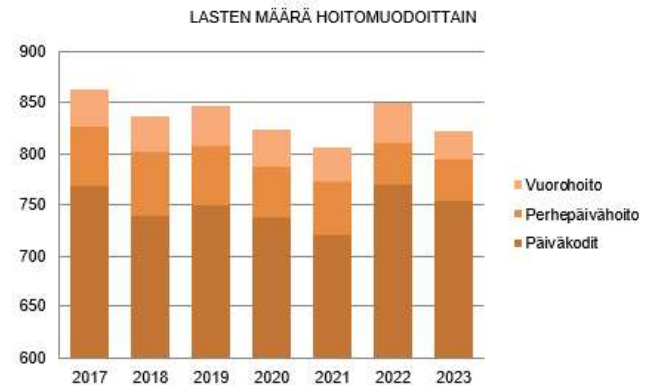
Vakituisen henkilökunnan vakansseja on varhaiskasvatuksessa yhteensä 172.

Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestettiin palvelusetelillä Turussa.

Avoimet varhaiskasvatuspalvelut toteutettiin pääsääntöisesti Väentuvan avoimessa päiväkodissa. Lisäksi Saaristossa toimii perhekerho. Yhteensä avoimen varhaiskasvatuksen palveluiden piirissä oli yhteensä 250 perhettä.

Varhaiserityiskasvatuksessa toimi yhteensä neljä kiertävää konsultoivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa ja kolme lapsiryhmässä vakituisesti toimivaa erityisopettajaa. Lisäksi päiväkodeissa toimii ryhmäavustajana lastenhoitajia. Integroitu erityisryhmä on sijoitettu Kalevanniemen Aurinkometsän päiväkodin yhteyteen. Yksikössä on yhteensä 12 paikkaa. Myös kevennetty ryhmä (12 lasta) toimi vuonna 2023 Aurinkometsän päiväkodissa.

Varhaiskasvatusta johdetaan aluemallin mukaisesti, jossa päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito muodostavat laadullisen ja toiminnallisen varhaiskasvatuksen aluekokonaisuuden.

Huomiot tilinpäätökseen vuodelle 2023:

- Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön 21.8.2023 alkaen lyhytaikaisten sijaisten ostopalvelu Temporelta. Ostopalvelu on tehostanut lyhytaikaisten sijaisten rekrytointia. Käytössä kunnan alueella oli lähes 170 työntekijän resurssi. Palvelu on vapauttanut esihenkilöiden työtä pedagogiseen johtamiseen.
- Varhaiskasvatuksessa laadittiin kaupunkistrategian ja hyvinvointisuunnitelman pohjalta varhaiskasvatuksen toimintaa ohjaava toimintalinjaus vuosille 2024–2028. Linjauksen yhtenä keskeisenä tarkoituksena on taata lasten laadukkaan varhaiskasvatuksen takaavien toimenpiteiden kehittäminen ja varmistaminen, varhaiskasvatuksen organisaation ajantasaisuus ja henkilöstön pito- ja vetovoimatekijöiden sekä työhyvinvoinnin edistäminen.
- Laadun arvioinnissa toteutettiin varhaiskasvatuksen sisäisiä auditointeja yhteensä viidessä päiväkodissa. Auditoinnin arvioitiin lisäävän pedagogista toimintaa, vahvistavan tiimin yhteistä työtä, kehittävän henkilöstön ammattitaitoa ja yhtenäistävän koko Naantalissa varhaiskasvatusta. Osana laadun arviointia käynnistettiin kansallisen arviointijärjestelmän Valssin käyttöönotto.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahoitukset lapset tuen toteuttamiseen (9 työntekijää), laatutyöhön (1 työntekijä) sekä digitalisaation

-
- kehittämiseen (1 työntekijä) olivat vuoden aikana merkittävät. Hankerahoituksella tehtiin mittavia satsauksia lasten tukeen ja inklusiivisen varhaiskasvatuksen toteuttamiseen. Hanketyönä kehitettiin muun muassa Noppa –tiimin toimesta nopeaa tukea ryhmiin/tiimeihin tuottava malli.
- Varhaiskasvatuksessa toteutettiin runsaasti sisäistä henkilöstökoulutusta, muun muassa Lapset puheeksi -menetelmä, Perhetalo –koulutuskokonaisuus yhdessä perusopetuksen kanssa, mentorointi –malli ja Lapsen mieli –koulutuskokonaisuus.
  - Keskeiset poikkeamat vuoden 2023 talousarvioon olivat henkilöstökuluissa sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa. Henkilöstökulujen poikkeamaan vaikuttivat:
    - hankerahoitusten korkea omarahoitusosuus
    - erilliskorvausten kasvu ennakoituun
    - alle 3 –vuotiaiden lasten osallistumistaseen kasvaessa määräraikaisten työntekijöiden runsas määrä sekä
    - korkeat sijaiskulut.
  - Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskevan lakiuudistuksen vaikutukset asiakasmaksukertymään olivat arvioitua suuremmat eli asiakasmaksuja kertyi ennakoitua vähemmän.
  - Henkilöstön palkkaustaso harmonisointiin seutukunnan keskitasoon helmikuussa.
  - Luonnonmaan perhetalon varhaiskasvatusyksikön käyttöönotto toteutui elokuun alussa. Ennakoidusta poiketen Viialan päiväkodin toiminta jatkui Luonnonmaalaisten lasten määrän vuoksi. Kultarannan esiopetusyksiköstä luovuttiin suunnitellusti 1.8.2023.

Toimielin:	KOULUTUSLAUTAKUNTA
Tulosalue:	Varhaiskasvatuksen tuki
Vastuuhenkilö:	Varhaiskasvatuksen johtaja (Kaisa Rantala)
Toiminnan luonne:	Tukitoiminto Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:	Kansaneläkelaitos myöntää ja maksaa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet ja laskuttaa ne kaupungilta. Kaupungilla on käytössä palveluseteli yksityisen varhaiskasvatuksen käyttöön.
---------------------	--

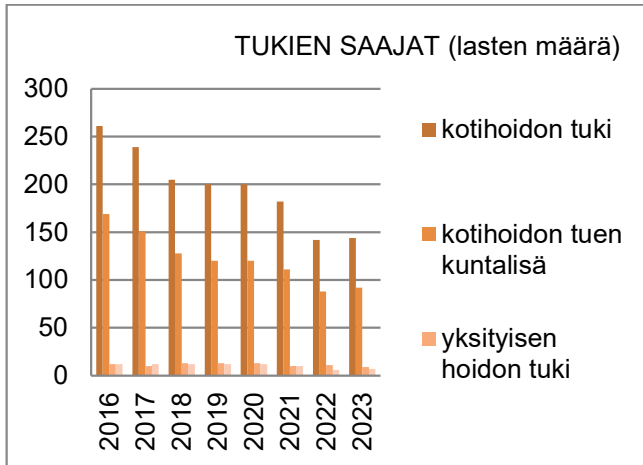
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Sujuvat palvelut: Naantalin kaupunki maksaa Kelan myöntämät kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet.	Tukia käyttävien lasten määrät.	Kotihoidon tuen lapset 144. Yksityisen hoidon tuen lapset 9.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Perheystävällisyys: Varmistamme varhaiskasvatuksen resurssit.	Palveluja käyttävien lasten määrät.	Varhaiskasvatus tavoittaa ikäluokasta arviolta 76%.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.								
Myyntituotot								
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	895 818,60	775 189		775 189	965 977,12	-190 788,12	124,6	124,6
Henkilöstökulut					26,18	-26,18		
Palvelujen ostot	392,40	873		873	873,00		100,0	100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Avustukset	895 426,20	774 316		774 316	965 077,94	-190 761,94	124,6	124,6
Vuokratulot								
Muut toimintakulut								
TOIMINTAKATE	-895 818,60	-775 189		-775 189	-965 977,12	-190 788,12	124,6	124,6
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät								
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-895 818,60	-775 189		-775 189	-965 977,12	-190 788,12	124,6	124,6

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot								
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ								
Ulkoiset toimintamenot	895 437,60	774 316		774 316	965 104,12	-190 788,12	124,6	124,6
Sisäiset toimintamenot	381,00	873		873	873,00		100,0	100,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	895 818,60	775 189		775 189	965 977,12	-190 788,12	124,6	124,6
TOIMINTAKATE	-895 818,60	-775 189		-775 189	-965 977,12	-190 788,12	124,6	124,6

TOIMINTAKATSAUS

- muista perheen alle 3-vuotiaista lapsista 108,56 e/kk/lapsi
- yli 3-vuotiaista, alle kouluikäisistä lapsista 69,76 e/kk/lapsi.

YKSITYISEN HOIDON TUKI

Kelan yksityisen hoidon tukea maksettiin vuonna 2023 yksityisestä perhepäivähoidosta tai siitä, että yksityinen hoitaja hoitaa lasta tämän kotona. Yksityisen hoidon tukeen kuului hoitoraha ja hoitolisä. Hoitorahaa maksettiin jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta erikseen. Hoitorahan määrä oli keskimäärin 184,61 e/kk/lapsi. Hoitolisän määrään vaikutti perheen koko ja bruttotulot. Hoitolisä oli enintään 161,69 e/kk/lapsi.

Yksityisen hoidon tuen hoitolisän täyttä määrää korotettiin maaliskuussa 2023. Muutos oli pysyvä. Hoitolisän enimmäismäärä suureni 265,85 euroon kuukaudessa.

PALVELUSETELI

Yksityisissä päiväkodeissa käytettiin palveluseteliä. Naantalissa yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvot olivat 1.10.2023 alkaen: - yli 3-vuotiaan kokopäivähoito 967,00 €/kk - alle 3-vuotiaan kokopäivähoito 1643,90 €/kk.

HAVAINTOJA TILINPÄÄTÖKSESTÄ

Vuoden 2023 talousarviossa ei riittävällä tasolla huomioitu kotihoidon ja yksityiseen hoidon tukien käyttäjien määrää. Ylitykseen vaikutti myös yksityisen hoidon tuen hoitorahan lisäys. Palvelusetelin arvoa korotettiin vuoden aikana indeksitarkistusten myötä. Vuoden 2023 talousarviossa erityisesti kotihoidon tukien käyttäjien määrän arvioitiin laskevan vuoden 2022 tasosta pienenevien ikäluokkakokojen vuoksi.

TUET

Varhaiskasvatuksen tukitoiminnon määräraha sisältää Kelan kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen, näihin liittyvät kuntalisät sekä palvelusetelin yksityisissä päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen tukitoimilla on tavoitteena tarjota vanhemmalle vaihtoehtoisia malleja lasten hoitoon. Varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa aktiivisesti tarjotaan perheiden tarpeisiin vastaavia toimintamuotoja.

KOTIHOIDON TUKI

Kun lasta hoidettiin vuonna 2023 kotona, perheellä oli mahdollisuus saada lasten kotihoidon tukea. Kotihoidon tuen hoitorahaa maksettiin erikseen jokaisesta tukeen oikeuttavasta lapsesta. Kelan kotihoidon tuen hoitoraha oli vuonna 2023

- yhdestä alle 3-vuotiaasta 362,61 e/kk

Toimielin: KOULUTUSLAUTAKUNTA

Tulosalue: Perusopetus

Vastuuhenkilö: Sivistosjohtaja (Kimmo Kuusimäki)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Tarjotaan Naantalissa asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Oppilaan tukipalvelujen toteuttaminen lähikoulussa	Yhdyspinnat hyvinvointialueen kanssa on kuvattu ja laatua arvioidaan kuntakohtaisesti. Resurssien jaossa toteutuu tasa-puolisuus ja avoimuus.	Hyvinvointialueyhteistyötä toteutettiin laajasti, mutta yhdyspintakuvaustyö on kesken. Resurssit jaettiin osallistavasti hyödyntäen ajantasaista tietopohjaa.
Perheystävällisen Naantalinvahvistaminen	Luonnonmaan perhetalo on otettu käyttöön.	Luonnonmaan perhetalo otettiin käyttöön 1.8.2023.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Perhetalojen koulutusohjelma	Koulutusohjelmaan osallistuvan henkilöstön lukumäärä. Osallistujapalautteessa pyritään tasoon 4/5.	Perhetalojen koulutusohjelman piilotti toteutettiin keväällä 2023. Koulutuspalautte oli 4/5.
Koronapandemian johtuvien oppimisen puutteiden korjaaminen	Ilman päättötodistusta jääneiden lukumäärä.	Kaikki peruskoulun päättöluokkalaiset saivat päättötodistuksen.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	640 437,12	480 000		480 000	501 986,20	21 986,20	104,6	104,6
Myyntituotot	342 930,55	480 000		480 000	232 564,69	-247 435,31	48,5	48,5
Maksutuotot	17,74							
Tuet ja avustukset	295 923,76				265 120,40	265 120,40		
Vuokratuotot	622,57				453,22	453,22		
Muut toimintatuotot	942,50				255,60	255,60		
Valmistus omaan käyttöön					3 592,29	3 592,29		
TOIMINTAMENOT YHT.	17 821 321,98	20 665 965		20 665 965	21 217 013,78	-551 048,78	102,7	102,7
Henkilöstökulut	10 132 138,66	10 781 756		10 781 756	10 906 706,88	-124 950,88	101,2	101,2
Palvelujen ostot	4 516 491,04	4 929 952		4 929 952	5 062 027,77	-132 075,77	102,7	102,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	641 664,99	536 411		536 411	901 409,14	-364 998,14	168,0	168,0
Avustukset								
Vuokrakulut	2 497 043,18	4 395 065		4 395 065	4 316 524,37	78 540,63	98,2	98,2
Muut toimintakulut	33 984,11	22 781		22 781	30 345,62	-7 564,62	133,2	133,2
TOIMINTAKATE	-17 180 884,86	-20 185 965		-20 185 965	-20 715 027,58	-529 062,58	102,6	102,6
Poistot ja arvonalentumiset	-400 556,52	-460 333		-460 333	-414 448,87	45 884,13	90,0	90,0
Laskennalliset erät	-70 238,09	-92 949		-92 949	-92 345,06	603,94	99,4	99,4
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-17 651 679,47	-20 739 247		-20 739 247	-21 221 821,51	-482 574,51	102,3	102,3

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	640 957,12	480 000		480 000	501 986,20	21 986,20	104,6	104,6
Sisäiset toimintatulot	-520,00							
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	640 437,12	480 000		480 000	501 986,20	21 986,20	104,6	104,6
Ulkoiset toimintamenot	12 610 055,28	13 131 712		13 131 712	13 755 564,73	-623 852,73	104,8	104,8
Sisäiset toimintamenot	5 211 266,70	7 534 253		7 534 253	7 461 449,05	72 803,95	99,0	99,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	17 821 321,98	20 665 965		20 665 965	21 217 013,78	-551 048,78	102,7	102,7
TOIMINTAKATE	-17 180 884,86	-20 185 965		-20 185 965	-20 715 027,58	-529 062,58	102,6	102,6

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TOIMINTAKATSAUS

Opetuksen järjestäminen

Naantalissa asuville oppivelvollisille järjestettiin **perusopetusta** kymmenessä yksikössä. Karvetin, Kultarannan (1.8.2023 lukien Luonnonmaan koulu), Lietsalan, Merimaskun, Rymättylän ja Taimon koulut antoivat opetusta luokille 1. - 6. Suopellon koulu toimii yläkouluna luokille 7. - 9. Maijamäen yhtenäiskoulun Kalevanienien kampuksella toimivat vuosiluokat 7-9 ja Kuparivuoren koulutalossa vuosiluokat 1-6. Velkuan koulu toimii yhtenäiskouluina, jossa opetusta tarjottiin esiopetuksesta 9. luokkaan. Ruotsinkielistä perusopetusta naantalilaiset oppilaat saavat Turussa.

Tukea tarvitsevan oppilaan opetus järjestettiin ensisijaisesti oppilaan lähikoulussa. Muutamilla oppilailla tuen tarve oli niin erityinen, että opetusta ostettiin mm. Mylly-Antin koulusta ja Valteri-koulu Onervasta.

Maahanmuuttajille tarkoitetun perusopetukseen **valmistavan opetus** järjestettiin valtion tuella omana toi-

mintana. Kevätlukukaudella ryhmiä oli Karvetin, Merimaskun ja Velkuan kouluissa. Syyslukukaudella opetusta järjestettiin Karvetin koulussa.

Erikoisluokat

Ensimmäisen luokan aloittaville lapsille tarjottiin mahdollisuus hakea englannin **kielirikasteiseen opetukseen**, joka toteutettiin Maijamäen yhtenäiskoulussa. Luonnontieteellisistä ja matemaattisista aineista kiinnostuneille tarjottiin Maijamäen koulussa 7. luokalta alkaen mahdollisuutta hakea **luonnontiede-matematiikka-luokalle**. Suopellon koulussa toimi **liikuntaluokka**. Maijamäen koulussa toimi **lisäksi joustavan perusopetuksen luokka (JOPO)**. Opetus järjestettiin pienryhmämuotoisesti koulussa, työpaikoilla ja muissa oppimisympäristöissä moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen.

Oppivelvollisuuslakiin sisältyvä tutkintoon valmentava koulutus (TuVa) järjestettiin Raision seudun koulutus-kuntayhtymä Rasekossa.

Perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi muuttoliikkeen ansiosta. Suurinta kasvu oli Luonnonmaan koulussa. Kuparivuoren yksikössä oppilasmäärä laski ja ryhmiä vähennettiin yhdellä.

Huomioita tilivuodesta 2023

Luonnonmaan perhetalon otettiin käyttöön 1.8.2023. Maijamäen yhtenäiskoulun Kuparivuoren yksikköä vahvistettiin virka-apulaisrehtorin työpanoksella.

ICT-laitehankinnat kirjattiin perusopetuksen tulosalueelle. Vastaava määräraha oli kirjattuna hallinnon tulosalueelle.

Muiden kuntien maksamat opetuskorvaukset laskivat merkittävästi.

Sijaiskustannukset ylittivät talousarviossa varatun määrärahan.

Päätyvien hankkeiden omavastuuosuuksia kirjautui runsaasti vuodelle 2023.

Toimielin:	KOULUTUSLAUTAKUNTA
Tulosalue:	Lukiokoulutus
Vastuhenkilö:	Rehtori (Eija Mäenpää)
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Lukio tarjoaa yleissivistävää jatko-opintokelpoisuuden antavaa korkeatasoista koulutusta ajanmukaisin välinein ja menetelmin ja ammattitaitoisin opettajavoimin. Lukio-opintojen aikana hankitut monipuoliset tiedot ja taidot valmentavat opiskelijaa menestymään jatko-opinnoissa ja työelämässä sekä toimimaan digitaalisen tietoyhteiskunnan aktiivisena jäsenenä.

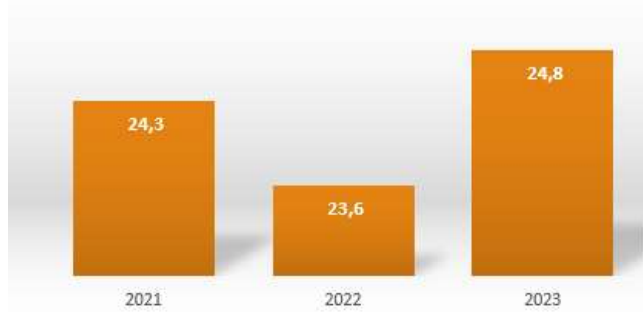
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Kaupungin perheystävällisyyden edistäminen pitämällä yllä kaupungin oman lukion vetovoimaisuutta markkinointia ja tiedottamista kehittämällä.	Uusien opiskelijoiden määrä vähintään 50 % Naantalissa peruskoulun päättävästä ikäluokasta, joka on noin 230.	Yhteisvalinnassa keväällä 2023 Naantalin lukioon hyväksytyjen uusien opiskelijoiden määrä on 47% perusopetuksen päättävästä ikäluokasta.
Tiedolla johtaminen vahvistuu.	Lukion laatujärjestelmätyö on alkanut vuoden 2023 loppuun mennessä.	Laatujärjestelmätyöhön on saatu OPH:n hankerahoitus ja työryhmä on aloittanut työnsä.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Uuden opetussuunnitelman toimeenpano asteittain.	Uusi opetussuunnitelma käytössä 1.8.2023 kaikilla opiskelijoilla.	Lukion opetus toteutuu uuden opetussuunnitelman mukaisesti.

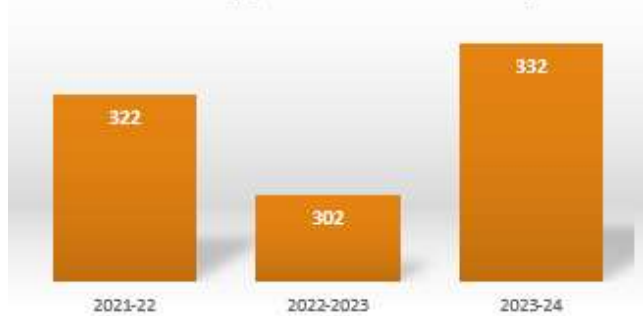
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+/-MRM
TOIMINTATULOT YHT.	48 808,60	6 000		6 000	49 916,20	43 916,20	831,9	831,9
Myyntituotot	154,54				9,09	9,09		
Maksutuotot		4 000		4 000		-4 000,00		
Tuet ja avustukset	47 241,11	1 500		1 500	48 292,89	46 792,89	3219,5	3219,5
Vuokratuotot	1 117,75	500		500	1 103,22	603,22	220,6	220,6
Muut toimintatuotot	295,20				511,00	511,00		
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	2 664 045,78	3 081 778		3 081 778	3 095 534,42	-13 756,42	100,4	100,4
Henkilöstökulut	1 716 040,14	1 812 469		1 812 469	1 868 076,65	-55 607,65	103,1	103,1
Palvelujen ostot	402 314,56	476 297		476 297	459 593,57	16 703,43	96,5	96,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	159 372,78	239 901		239 901	204 142,67	35 758,33	85,1	85,1
Avustukset	500,00	1 000		1 000	500,00	500,00	50,0	50,0
Vuokratulot	384 416,43	550 811		550 811	561 768,14	-10 957,14	102,0	102,0
Muut toimintakulut	1 401,87	1 300		1 300	1 453,39	-153,39	111,8	111,8
TOIMINTAKATE	-2 615 237,18	-3 075 778		-3 075 778	-3 045 618,22	30 159,78	99,0	99,0
Poistot ja arvonalentumiset	-12 606,36	-7 564		-7 564	-21 809,04	-14 245,04	288,3	288,3
Laskennalliset erät	-5 769,81	-7 619		-7 619	-9 990,00	-2 371,00	131,1	131,1
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 633 613,35	-3 090 961		-3 090 961	-3 077 417,26	13 543,74	99,6	99,6
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+/-MRM
Ulkoiset toimintatulot	48 808,60	6 000		6 000	49 916,20	43 916,20	831,9	831,9
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	48 808,60	6 000		6 000	49 916,20	43 916,20	831,9	831,9
Ulkoiset toimintameno	1 938 948,17	2 110 716		2 110 716	2 127 689,38	-16 973,38	100,8	100,8
Sisäiset toimintameno	725 097,61	971 062		971 062	967 845,04	3 216,96	99,7	99,7
Keskinäiset toimintameno								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	2 664 045,78	3 081 778		3 081 778	3 095 534,42	-13 756,42	100,4	100,4
TOIMINTAKATE	-2 615 237,18	-3 075 778		-3 075 778	-3 045 618,22	30 159,78	99,0	99,0

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Lukiokoulutus htv2

Lukion oppilasmäärän kehitys

TOIMINTAKATSAUS

Lukion opetustarjonta on mahdollistanut sen, että opiskelijat ovat pääsääntöisesti kolmessa vuodessa voineet saavuttaa yksilöllisten kykyjensä ja henkilökohtaisten tavoitteidensa mukaisesti opiskelemalla mahdollisimman hyvän jatko-opintokelpoisuuden. Opiskelijamäärä syyslukukauden 2023 alussa oli 332 opiskelijaa. Keväällä 2023 Naantalilukiossa valmistui 79 ylioppilasta ja syksyllä 2023 kymmenen ylioppilasta.

Opiskelijoiden yksilöllisen tuen tarpeen ja hyvinvoinnin huomioiminen on ollut toiminnan ja henkilöstön osamisen kehittämisen painopisteenä. OPH:n koronahankerahoitusta on käytetty erityisopettajan työpanoksen lisäämiseen, sivutoimisen kouluvalmentajan palkkaamiseen syrjäytymisvaarassa olevien opiskelijoiden tukemiseksi, viikoittaisen pajatoiminnan järjestämiseen ja tukiopetukseen. Yhteisöllisen opiskeluhoollon hankkeen myötä opetushenkilöstön hyvinvointiosaamista on lisätty ja lukion hyvinvointiopettaja on ollut mukana

kaupungin yhteisessä hanketyössä, jossa myös lukioon on laadittu hyvinvoinnin vuosikello.

Opettajien markkinointitiimi on jatkanut Naantalilukion verkkosivujen kehittämistä yhdeksäsluokkalaisia ja heidän huoltajiaan mahdollisimman hyvin palveleviksi ja lisännyt tiedottamista kaupungin viestimissä sekä sosiaalisessa mediassa. Ensimmäisen vuoden opiskelijoita on 109 ja heistä 10 % on Naantalilukion ulkopuolelta.

Kaikkien lukiolaisten opinnot ja niiden etenemisen seurantaan liittyvät velvollisuudet toteutuvat uuden opetussuunnitelman mukaisesti syksystä 2023 alkaen. Oppivelvollisuuden ja maksuttoman toisen asteen lainsäädännön myötä oppivelvollisille on hankittu tietokoneet, laskin- ja oppikirjalisenssit sekä paperisia oppikirjoja opiskelijoille lainattaviksi sähköisten materiaalien rinnalle. Myös muita tarvikkeita ja välineitä on hankittu eri oppiaineisiin ja oppivelvollisten opintovierailujen sisäänpääsy- ja matkakuluja on maksettu erityisesti liikunnassa.

Koulukohtaiset valinnaiset matkailuopinnot on järjestetty projektioptoina yhteistyössä Turun Ammattikorkeakoulun liiketalouden linjan ja paikallisten yrittäjien kanssa. Matkailuopinnot syksyllä 2023 aloittaneita 1. vuoden opiskelijoita on 28. Kansainvälinen Erasmus+ hanke Healthy Body and Healthy Mind päättyi syksyllä 2023. Yhteistyö lähiseudun korkeakoulujen kanssa on ollut aktiivista.

Osallistuminen Turun seudun etäenkaan toimintaan on monipuolistanut opintotarjontaa ja mahdollistanut verkko-opintojen suorittamisen itsenäisesti opiskelijoille.

Naantalilukion laatustrategian laadinta on aloitettu. Laatustrategian keskiössä on opiskelija ja hänen oppimisensa sekä koko lukioyhteisön hyvinvointi. Naantalilukion laatu järjestelmä valmistuu vuoden 2024 aikana.

Vuokramenojen merkittävästä kasvusta ja oppivelvollisuuden aiheuttamista lisäkustannuksista huolimatta talousarvio on toteutunut suunnitellusti.

Toimielin:	KOULUTUSLAUTAKUNTA
Tulosalue:	Oppilaan hyvinvointipalvelut
Vastuuhenkilö:	Vapaa-aikapalvelupäällikkö (Eija Laurila)
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Oppilaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kunnan eri sektoreiden, muiden toimijoiden sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Yhdyspintapalvelujen saumaton järjestäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tulosalue koostuu kolmesta toimintayksiköstä; koulunkäynninohjaajat, aamu- ja iltapäivätoiminta ja perusopetuksen kerhotoiminta.

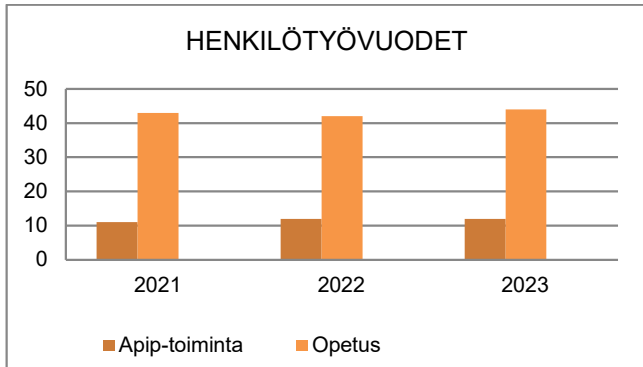
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sujuvan palvelun jatkuminen	Pienryhmätoiminnan järjestämisvastuusta on päätetty hyvinvointialueen kanssa.	Varhan esittämä sopimus kehitysvammaisten lasten apip-toiminnan järjestämisestä hyväksyttiin koulutuslautakunnassa.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Oppilaiden ja opiskelijoiden opimisen edistäminen sekä hyvinvoinnin tukeminen.	Koulunkäynninohjaajia on jokaisessa peruskoulussa. Kaikki apip-toimintaan ilmoitetut lapset pääsevät toimintaan mukaan.	Ohjaajia oli joka koulussa, määrä vaihteli ollen 3-15 ohjaajaa/koulu. Kaikki toimintaan ilmoitetut lapset pääsivät apip-toimintaan.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	433 222,62	238 000		238 000	521 510,80	283 510,80	219,1	219,1
Myyntituotot	89 092,97				115 104,76	115 104,76		
Maksutuotot	217 894,65	238 000		238 000	403 410,57	165 410,57	169,5	169,5
Tuet ja avustukset	126 235,00				2 995,47	2 995,47		
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	2 222 358,76	2 236 293		2 236 293	2 655 554,99	-419 261,99	118,7	118,7
Henkilöstökulut	1 912 092,81	1 856 144		1 856 144	2 295 330,61	-439 186,61	123,7	123,7
Palvelujen ostot	175 114,57	228 716		228 716	209 918,73	18 797,27	91,8	91,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	25 515,89	18 329		18 329	11 510,63	6 818,37	62,8	62,8
Avustukset								
Vuokratulot	89 627,60	133 004		133 004	130 581,40	2 422,60	98,2	98,2
Muut toimintakulut	20 007,89	100		100	8 213,62	-8 113,62	8213,6	8213,6
TOIMINTAKATE	-1 789 136,14	-1 998 293		-1 998 293	-2 134 044,19	-135 751,19	106,8	106,8
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-7 380,42	-13 096		-13 096	-16 708,98	-3 612,98	127,6	127,6
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 796 516,56	-2 011 389		-2 011 389	-2 150 753,17	-139 384,17	106,9	106,9

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	433 187,62	238 000		238 000	521 510,80	283 510,80	219,1	219,1
Sisäiset toimintatulot	35,00							
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	433 222,62	238 000		238 000	521 510,80	283 510,80	219,1	219,1
Ulkoiset toimintamenot	1 981 499,29	1 905 745		1 905 745	2 331 953,39	-426 208,39	122,4	122,4
Sisäiset toimintamenot	240 859,47	330 548		330 548	323 601,60	6 946,40	97,9	97,9
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	2 222 358,76	2 236 293		2 236 293	2 655 554,99	-419 261,99	118,7	118,7
TOIMINTAKATE	-1 789 136,14	-1 998 293		-1 998 293	-2 134 044,19	-135 751,19	106,8	106,8

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TOIMINTAKATSAUS

Koulunkäynninohjaajat

Koulunkäynninohjaajat auttoivat ja tukivat oppilaita tehtävissä, joissa nämä eivät kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviytyneet itse. Ohjaajan työssä oli keskeistä myös edistää oppilaan itsenäistä selviytymistä ja omatoimisuutta. Osa koulunkäynninohjaajista avusti useampaa tukea tarvitsevaa oppilasta ja työskenteli tämän vuoksi myös eri oppilasryhmissä. Osan työttehtävät keskittyivät yhden oppilaan henkilökohtaiseen avustamiseen. Koulunkäynninohjaajia työskenteli jokaisessa koulussa (3-15 ohjaajaa/koulu).

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. Toiminnassa tarjottiinkin mo-

nipuolista liikumista ja ulkoilua, kädentaitoja, musiikkia ja mediakasvatusta. Lapset osallistettiin toiminnan suunnitteluun. Myös vapaaseen leikkiin tarjottiin mahdollisuus, samoin lepoon ja virkistykseen. Lapsille varattiin päivittäinen mahdollisuus läksyjentekoon.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakaskysely toteutettiin kevätlukukaudella. Vastaajien antaman kouluarvosanan keskiarvio oli 9.

Apip-pienryhmätoiminnan järjestämisessä tavoitteena oli tehdä tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja varmistaa sujuvan palvelun jatkuminen. Toimintakauden aikana saatiinkin Varhan kanssa valmiiksi sopimus kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettiin suunnitellusti kaikissa alakouluissa klo 7-10 ja klo 12-17. Toimipisteitä oli 10, joista kaksi pienryhmiä. Lapsilukumäärä kasvoi edellisestä vuodesta ja syyslukukaudella toimintaan ilmoitettiin ennätysellinen määrä lapsia (300 lasta).

Perusopetuksen kerhotoiminta

Valtio tuki kerhotoimintaa vuosittain tehtävän hakuksen perusteella. Valtion avustus on 75 % toteutuneista kustannuksista. Liikunta- ja nuorisotyöntekijät sekä koulunkäynninohjaajat osallistuivat työaikansa puitteissa kerhotoimintaan. Tällä katettiin 25 %:n omavastuu.

Perustelut ylitykselle

Toimintakulujen kasvuun vaikuttivat merkittävästi koulunkäynninohjaajien tarpeen kasvu.

Toimielin:	KOULUTUSLAUTAKUNTA	
Tulosalue:	Opistot	
Vastuhenkilö:	Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)	
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto	Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Naantalin opisto tarjoaa elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia asukkaiden aktiivisuutta edistäen koko saaristokaupungissa. Toimintaan sisältyy myös lasten ja nuorten kuvataidekoulu. Naantalin musiikkiopisto tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikinopetusta ja musiikin varhaiskasvatusta.	

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Musiikkiopiston monipuolinen ja tasokas opetus lähellä asukkaita.	Opetuksen saavutettavuus, opetussuunnitelman tavoitteiden toteutuminen sekä musiikkiopiston osaamisalueiden innovatiivinen hyödyntäminen.	Opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia luotiin mahdollisimman monille lapsille ja nuorille. Musiikkiopiston osaamisalueet olivat käytössä myös Naantalin kulttuuri-toimintojen ja tapahtumien osalta.
Asukaslähtöiset ja laadukkaat opistopalvelut koko kaupungin alueella.	Oppimisen ja harrastamisen mahdollisuudet eri-ikäisille. Helposti saavutettavat mata-lankynnyksen opistopalvelut myös sähköisiä oppimisympäristöjä hyödyntämällä.	Verkko- ja hybridiopetusta yht. 20 kurssia. Ikääntyvien yliopiston etäluennot yht. 10 luentoa. Netto-opiskelijat yht. 2292, joista lapsia nuoria 365, työikäisiä 1246 ja yli 65-vuotiaita 681. Brutto-opiskelijamäärä yht. 4182.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Opistotoiminta suunnitellaan koko saaristokaupungin alueelle eri-ikäisten asukkaiden toiveet huomioon ottaen. Toiminnan laatua arvioidaan. Opistolla on strateginen kehittämisohjelma vuosille 2020–2023. Turun seudun kansalaisopistojen alueellinen vertailu. Osaamisperusteisuuden edistäminen. Lapsille ja nuorille annetaan mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen sekä laaja-alaiseen oppimiseen ja hyvinvointiin.	Suunnitellut/toteutuneet tunnit toimipaikoittain. Opiskelijaprofiilit ikäryhmittäin. Sähköiset kurssipalautteet vuorovuosin eri aineryhmistä ja lisäksi aina uusista kursseista. Tulokortti Väh. 50 % kursseista on kuvattu osaamisperusteisesti. Opintotarjonnassa väh. 1–2 Koski-kelpoisia kurssia. Toiminnan laaja-alaisuus myös tutkintojen, opinnäytteiden ja musiikkitilaisuuksien määrää arvioiden.	Toteutuneet tunnit yht. 7099; Kanta-Naantali 6236 t, Rymättylä 281 t, Merimasku 348 t, Velkua 129 t ja verkko-opetus 104 t. Palaute kerättiin uusista kursseista. Keskiarvo 4,5 (asteikko 1-5). Kehittämisohjelma päivitetty. Alueellinen tulokortti 2023 valmistuu tilinpäätöksen jälkeen. Noin 40 % kursseista osaamisperusteisesti kuvattuina. Koski-kelpoisia, opintopistekursseja 5 kpl. Viiden poikkeusolosuhteiden alaisten lukukausien jälkeen voitiin jälleen toimia normaaliolosuhteissa, mikä näkyi tilaisuuksien määrässä. Myös opintosuoritusten ja tutkintojen määrät toteutuivat suunnitelmien mukaisesti.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLIALLE EUR	TOT % /TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	285 651,08	262 500		262 500	312 151,52	49 651,52	118,9	118,9
Myyntituotot	23 374,79				11 488,79	11 488,79		
Maksutuotot	254 558,00	247 500		247 500	289 114,84	41 614,84	116,8	116,8
Tuet ja avustukset	5 912,00	15 000		15 000	9 440,62	-5 559,38	62,9	62,9
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot	1 806,29				2 107,27	2 107,27		
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	1 246 989,51	1 259 431		1 259 431	1 304 809,75	-45 378,75	103,6	103,6
Henkilöstökulut	871 891,82	879 764		879 764	915 993,44	-36 229,44	104,1	104,1
Palvelujen ostot	118 862,52	126 719		126 719	135 364,14	-8 645,14	106,8	106,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	14 515,87	15 767		15 767	13 188,54	2 578,46	83,6	83,6
Avustukset								
Vuokratulut	238 537,49	234 672		234 672	236 540,72	-1 868,72	100,8	100,8
Muut toimintakulut	3 181,81	2 509		2 509	3 722,91	-1 213,91	148,4	148,4
TOIMINTAKATE	-961 338,43	-996 931		-996 931	-992 658,23	4 272,77	99,6	99,6
Poistot ja arvonalentumiset	-1 257,72	-755		-755	-754,68	0,32	100,0	100,0
Laskennalliset erät	-15 167,97	-25 508		-25 508	-23 249,76	2 258,24	91,1	91,1
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-977 764,12	-1 023 194		-1 023 194	-1 016 662,67	6 531,33	99,4	99,4

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLIALLE EUR	TOT % /TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	283 521,08	262 500		262 500	310 141,02	47 641,02	118,1	118,1
Sisäiset toimintatulot	2 130,00				2 010,50	2 010,50		
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	285 651,08	262 500		262 500	312 151,52	49 651,52	118,9	118,9
Ulkoiset toimintamenot	937 024,76	941 854		941 854	989 157,17	-47 303,17	105,0	105,0
Sisäiset toimintamenot	309 964,75	317 577		317 577	315 652,58	1 924,42	99,4	99,4
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 246 989,51	1 259 431		1 259 431	1 304 809,75	-45 378,75	103,6	103,6
TOIMINTAKATE	-961 338,43	-996 931		-996 931	-992 658,23	4 272,77	99,6	99,6

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TOIMINTAKATSAUS

Naantalin musiikkiopisto

Naantalin musiikkiopisto on taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta antava oppilaitos, jonka opetussuunnitelmaa määrittää OPH:n myöntämä opetuksen järjestämislupa, rahoitus sekä edellisten mukaisesti laadittu ja koulutuslautakunnan 11.5.2021 hyväksymä musiikkiopiston opetussuunnitelma. Kyseessä on taiteen perusopetuslain alainen ja lakisääteistä tuntiperusteista valtionosuutta saava taideoppilaitos, jonka tehtävänä on järjestää musiikin ja siihen läheisesti liittyvien taidemuotojen perusopetusta sekä järjestää muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa. Musiikkiopistoissa rakenne on seuraava: musiikin varhaiskasvatus (muskari) – musiikin perusopinnot – musiikin syventävät opinnot. Uusi opetussuunnitelma tuo oppilaille enemmän mahdollisuuksia oman tavoiteasettelun osalta ja kannustaa modernin tietotekniikan soveltamiseen sekä uutta luovaan toimintaan. Syventävissä opinnoissa oppilaat saavat samalla myös valmiuksia jatko-opintoihin korkeakoulutai yliopistotasolla. Musiikkiopiston opetuksen lähtökohtana on klassinen traditio ja akustiset soittimet. Opetusta tarjotaan myös pop- ja jazzmusiikin alalla, vanhassa suomalaisessa musiikkiperinteessä sekä musiikkiteknologiassa. Opetus- ja loma-ajat noudattavat koulujen lukukausia ja lukuvuosi on musiikkiopistoissa 35 opetusviikon pituinen. Oppilaitos saa opetusministeriön järjestämisluvan perusteella lakisääteistä eli tuntiperusteista valtionosuutta.

Opetettavat aineet:

Opetettavien soittimien valikoimaa määrittävät keskeisimmin oppilaat, koska opetus järjestetään eri soittimissa (pääaineet) ensisijaisesti opiskelijoiden suorittamien soitinvalintojen mukaan, minkä vuoksi näissä on vuosittain vaihtelua. Seuraavat soittimet ovat olleet viime vuosina suosituimpia (2015 – 2023): akustinen kitara, alttoviulu, huilu, kanteleet, laulu, lyömäsoittimet, pasuuna, piano, saksofoni, sello, sähkökitara, trumpetti, urut, vapaa säestys (piano) ja viulu. Opetussuunnitelmaan kuuluvat myös musiikin tietotaitoaineet soinnutus, kamarimusiikki ja orkesteritoiminta. Syksyllä 2021 aloitetussa ”Yhteissoiton monet mahdollisuudet” kehittämishankkeessa erityisinä kohderyhminä olivat nuoret pianistit, kanteleen soittajat, jousisoittajat ja lyömäsoittajat. Edellä mainittujen soitinryhmien ohella hanke huomioi toimintaympäristömme merellisen musiikkiperinteen. OPH:n tuella toteutettu opetuksen kehittämishanke päättyi vuoden 2023 vaihteessa. Musiikkiopisto osallistui musiikkiesityksillään myös saaristoseminaariin sekä info- ja tutustumistilaisuuteen uusille naantalilaisille. Musiikkiopisto järjesti 12. – 18.3.2023 lasten ja nuorten musiikkijuhlaviikon Naantalissa. Juhlaviikkoa on järjestetty vuodesta 2008 alkaen.

Edellisessä on yhteistyö koulujen kanssa ollut tärkeää. Muskarin ja muiden musiikkiopistotoimintojen kanssa kehitetään yhteistyötoimintoja vastaavien ikäluokkien muiden opetustoimintojen kanssa Kalevanniemessä. Perheystävällisten opetus- ja harrastustoimintojen lisäksi musiikkiopisto tuottaa konserteillaan kulttuuripalveluja monille ikäryhmille. Toimilla luodaan samalla edellytyksiä elinikäiselle kulttuurin harrastamiselle.

Toiminta-alue ja opiskelijat:

Lakisääteistä valtionosuutta saavana taiteen perusopetuksen musiikin laajaa oppimäärää tarjoavana alueellisena musiikkioppilaitoksena opiskelijoita on Naantalin ohella Maskusta ja Raisiosta, jotka ovat lunastaneet kysynnän johdosta opiskelupaikkoja Naantalin musiikkiopistossa oppilaspaikkamäärien perustuessa keskinäisiin sopimuksiin. Syyslukukaudella 2023 Naantalin musiikkiopiston opetuksen ja toiminnan piirissä on yli 380 lasta ja nuorta. Opintasuoritusten määrä vuonna 2023 oli 91. Luku on hyvä suoritettujen tutkintojen määrän vaihdeltaessa vuosittain 70 – 90 välillä. Edellisistä pääaineen suorituksia oli 40 ja musiikin hahmottamisaineiden suorituksia 51. Konserttien ja julkisten musiikkitilaisuuksien yhteismäärä vuonna 2023 oli 32, 19 (kevät 2023) + 13 (syksy 2023). Mikäli mukaan lasketaan kaikki Lasten ja Nuorten Musiikkijuhlaviikon tilaisuudet on julkisten tilaisuuksien määrä lähes 50 vuonna 2023. Maaliskuun juhlatilaisuus tavoitti jälleen suuren määrän nuorta yleisöä osallistaen yli 600 oppilasta viikon aikana. Viikkotuntimäärä on lähtökohtaisesti melko vakio uuden lukuvuoden alkaessa, minkä myötä myös oppilasmäärässä perus- ja syventävien opintojen osalta ei ole mahdollista olla suuria vaihtelua. Alle kouluikäisten opetusryhmissä (muskari) oli oppilasmäärä hieman aiempaa vuotta suurempi (215 oppilasta). Kyseessä on tärkeä osa musiikkiopiston toimintoja sekä samalla myös osa Naantalistrategian mu-

kaista toimintaa lapsille ja nuorille. Lukumaksuja korotettiin vuonna 2023 siten että osa korotuksista astui voimaan jo 1.8.2023 alkaen ja osa tulee voimaan vuonna 2024 alkaen tavoitteena n. 5 %:n korotus ajanjaksolla 1.8.2023 - 1.8.2024 lukukausimaksuissa.

Henkilöstö:

Musiikkiopistossa toimi 16 opettajaa sekä rehtori, joka toimii myös opetustehtävissä opetuskauden ollessa opetussuunnitelman mukaisesti kaikilla 35 opetusviikkoa. Lisäksi musiikkiopistolla on 1/3 opistosihteeriresurssi.

Tietotekniikka, tiedon välittyminen, osallistaminen ja osaamisen jatkuva kehittäminen

Palvelujen saatavuutta sekä osallistumismahdollisuuksia kehitetään hyödyntämällä sähköisiä palvelukavania, mikä lisää vuorovaikutteisuutta ja tuo erityisesti lapsille, nuorille ja lapsiperheille uudenlaisia mahdollisuuksia osallistumiseen. Musiikkiopisto pyrkii omalla osaamisellaan palvelemaan asukkaita ja edistämään henkistä hyvinvointia. Toimintoja ohjaa tavoite tuoda mahdollisimman monella lapselle ja nuorelle mahdollisuus musiikissa. Hankitut taidot ovat hyödynnettävissä monilla tavoin, tukevat opiskelua ja ehkäiset syrjäytymistä. Musiikkioppilaitoksissa opintosuorituksia tullaan viemään Koski-tietokantoihin opintokokonaisuusien suoritusosalta kun tutkintoon johtavien suoritusten opintopistemalli on hyväksytty.

Musiikkiopisto kokoaa palautetta oppilailta ja vanhemmilta lukuvuoden aikana. Lisäksi syyskaudella järjestettiin ”vanhempien vartti”, jolloin opettajilla ja vanhemmilla oli mahdollisuus tavata. Syyskuun alussa (13.9.2023) järjestettiin myös oma informaatiotilaisuus uusille oppilaille ja heidän vanhemmille. Seuraava laaja valtakunnallinen palautekysely tulee järjestettäväksi keväällä 2024, minkä vuoksi sähköistä kyselyä ei järjestetty vuonna 2023. Osana edellä mainittua toimintaa edustaa myös musiikkiopiston kymmenen kertaa vuodessa kokoontuva collegio, jolla on tärkeä merkitys näissä toiminnoissa. Täydennyskoulutusta järjestettiin käytössä olevien resurssien mukaisesti ja kaupungin omia koulutuksia priorisoiden. Näiden lisäksi voitiin osallistua ensiapukoulutukseen sekä musiikkioppilaitoksen opetusmateriaalien tekijänoikeuksiin liittyvään ilmaiseen koulutukseen musiikkiopistolla elokuussa 2023. Musiikkiopisto oli aktiivisesti mukana myös viiden vastaavanlaisen länsisuomalaisen musiikkioppilaitoksen yhteistyöverkostossa kokoontuen säännöllisesti vuoden 2023 aikana sekä myös Suomen Musiikkioppilaitosten Liiton koulutustapahtumissa etäyhteyksin.

Naantalin opisto

Opistopalvelut tuotettiin talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti koko saaristokaupungin alueella kysynnän mukaan. Toteutuneet opetustunnit yht. 7099 tuntia. Toteutuneita opintoryhmiä/kursseja yhteensä 328. Opiskelijoita 2292 (netto) ja kurssilaisia 4182 (brutto). Opetustuntien, toteutuneiden kurssien ja opiskelijoiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin käyttäjäryhmä opistopalveluissa oli työikäiset aikuiset, yhteensä 1246 aikuista. Opistossa opiskeli kuluneena vuotena 365 lasta ja nuorta. Yli 65 -vuotiaita opiskelijoita oli 681.

Hybridi- ja etäopetus – opistopalveluiden saatavuuden edistäminen

Opistossa opiskeltiin vieraita kieliä ja liikuntaa verkko- ja hybridiopetuksena. Lieto-opiston, Paimion opiston, Raisio-opiston ja Loimaan työväenopiston yhteistyönä saatiin verkkokurssit paremmin toteutumaan. Kielikurssien opetusta rikastettiin natiivivierailta Teamsin kautta. Verkkokursseja eri aihepiireistä oli opintotarjonnassa yhteensä 29, joista 20 toteutui. Ikääntyvien yliopiston etäluentoyhteistyö jatkui Jyväskylän kesäyliopiston ja Naantalin kirjaston kanssa. Kuluneena vuotena järjestettiin 11 ikääntyvien yliopiston etäluentoa. Osallistujamäärä oli aiheesta riippuen 9-33 osallistujaa/luento.

Osaamisperusteisuus ja opintopistekurssit

Myös vapaassa sivistystyössä hankittu osaaminen voidaan tunnistaa ja viedä tietyin kriteerein valtakunnalliseen Koski-tietovarantoon. Opistoverkoston OSKU-hankkeessa koulutettiin opettajia ja opistohenkilöstöä osaamisperusteisuuteen. Noin 40 % kurssista oli osaamisperusteisesti kuvattuina opinto-ohjelmassa. Koskikelpoisia kursseja oli opetustarjonnassa syksyllä yhteensä viisi kurssia.

Opintoseteliavustus

Opisto käytti Opetushallituksen myöntämää opintoseteliavustusta kurssimaksuallennuksiin työttömille, maahanmuuttajille, senioreille, eläkeläisille ja erityisryhmille. Eniten opintoseteliavustusta kohdentui yli 63-vuotiaille senioreille.

Henkilöstö ja yhteistyökumppanit

Opistossa työskenteli päätoimisesti 3,4 henkilöä (rehtori 100 %, suunnittelijaopettaja 100 % opistosihtööri 70 % ja iltavahtimestari 60 %). Lisäksi opistossa työskenteli 87 sivutoimista eri alojen tuntiopettajaa.

Opisto teki yhteistyötä eri järjestöjen, kaupungin eri opilaitosten, liikunta- ja kulttuuripalveluiden, eri kansalaisopistojen ja Jyväskylän kesäyliopiston kanssa. Turunseudun opistot (llo oppia-kansalaisopistoverkosto) jatkoi hyvää yhteistyötä mm. Osku-hankkeen parissa. Lisäksi verkoston rehtorit kokoontuivat säännöllisesti. Verkostolla on käytössään yhteinen tuloskortti, joka valmistuu vuosittain opistojen tilinpäätösten valmistuttua.

Osaamisen kehittäminen

Naantalin opisto järjesti hätäensiapukoulutuksen, johon opiston tuntiopettajien lisäksi osallistui kaupungin

aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajia, yläkoulun opettajia ja musiikkiopiston opettajia. OSKU-hanke tarjosi opiston opetus- ja muulle henkilöstölle koulutusta osaamisperusteisuudesta. Toimisto- ja hallintohenkilöstölle oli HelleWi-webinaareja ohjelman uusista toiminnallisuuksista. Päätoiminen henkilöstö osallistui kaupungin järjestämiin koulutustilaisuuksiin. Elokuussa alkaneessa AIKU-hankkeessa luotiin taideopettajien alueellinen yhteistyö- ja kehittäjäverkosto, joka kokoontui syksyllä kaksi kertaa.

Koulutus on vain osa henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Suurempi merkitys on oman työn ja työntekemisen tapojen kehittämisellä, oman osaamisen jakamisella ja verkostoitumisella. Siihen opistossa pyritään kannustamaan niin opettajia kuin muuta henkilöstöä.

Toiminnan arviointi

Opisto kerää perinteisesti kurssipalautteet sähköisellä palautelomakkeella vuorovuosin eri aineryhmistä. Lisäksi palaute pyydetään uusista kursseista ja uusien tuntiopettajien kursseista. Kuluneena lukuvuotena palautteita kerättiin vain uusilta kursseista ja uusien tuntiopettajien kursseilta. Laajempi kysely opistotoiminnan vaikuttavuudesta tehdään keväällä 2024.

Opisto toteutti keväällä asiakaskyselyn, jossa kartoitettiin opistotoiveita. Kysely oli avoinna netissä. Vaikka kyselyyn saatiin vain 41 vastausta, oli niiden joukossa hyviä kehittämisideoita ja kurssitoiveita. Niistä osa pystyttiin toteuttamaan jo syksyn 2023 aikana.

Näyttelyt, konsertit

Opiston alaisuudessa toimii useampi kuoro ja soitinryhmä, jotka esiintyvät eri tilaisuuksissa ja järjestävät konsertteja oman taustayhdistyksensä puitteissa. Opiston rooli em. toiminnan mahdollistajana oli merkittävä.

Opiston aikuisten taito- ja taideryhmät järjestivät yhteisnäyttelyn ”Osaamiset esiin” Birgitta-salissa 20.3.-2.4. Kaikille avointa Opiston Omaa Päivää vietettiin sunnuntaina 26.3. Kristoffer-salissa. Ohjelmassa oli mm. lasten teatteri-ilmaisun oppilaiden pienoisenäytelmä sekä kirjailija, vloggaaja Lotta Sofia Saahkon luento Unelmista totta. Luento toteutettiin monin yhteensattumien jälkeen reaaliaikaisesti verkon välityksellä.

Hankkeet

Opetushallitus myönsi laatu- ja kehittämisavustuksen 21 450 euroa opiston AIKU-hankkeelle. Hankkeessa laaditaan aikuisten taiteen perusopetuksen (kuvataide) opetussuunnitelma, jossa otetaan huomioon osaamisperusteisuus ja digitaaliset oppimisympäristöt. Hankkeessa mukana olevista kuvataideopettajista muodostettiin kehittäjäverkosto, joka laatii yhteistyössä opetussuunnitelman sekä opetuksen toteuttamisen työsuunnitelman. Tavoitteena on järjestää yhteistyönä aikuisten taiteen perusopetusta mahdollisesti jo syksystä 2024 alkaen pilotoimalla yhteistä alueellista opintoryhmää. Tarkoitus on luoda mielekkäitä ja kiinnostavia kokonaisuuksia, joissa huomioidaan kunkin opiston erityisosaaminen ja vahvuudet.

Opistoverkoston yhteinen OSKU- hanke päättyi keväällä 2023. Hankkeessa kehitettiin henkilöstön osamista osaamisperusteisuudessa ja tuotettiin eri aine-ryhmiin opintopistekursseja.

KUVATAIDEKOULU

Aloittaneet oppilaat syksyllä 2023

Syksyllä 2023 Naantalın opiston kuvataidekoulussa aloitti 139 oppilasta. Opintoryhmiä alkoi Kanta-Naantalissa kymmenen ja Merimaskussa yksi. Uusi kokeilu, 7–9-vuotiaiden lauantairyhmä, on vakiinnuttanut paikkansa kuvataidekoulun tarjonnassa.

Harrastetakuu – matalan kynnyksen taidetoimintaa lapsille ja nuorille

Olimme mukana harrastetakuun toteutumisessa alakoululaisille suunnattujen taidepajojen muodossa. Niitä pidettiin vuoden 2023 aikana neljä. Pajat ajoittuivat koulujen loma-ajoille. Osallistujia näissä oli yhteensä 64.

Lisäksi kuvataidekoulu järjesti yläkoululaisille nuorille iltapäivätoimintana matalan kynnyksen *Maalauspajan*. *Kinomaatikot-elokuvakerho* sekä ryhmätyöskentelyyn kannustava *Lego-animaatiopaja* saivat myös mukavasti osallistujia.

Näyttelyt ja muu toiminta

Vuoden aikana järjestimme Birgitta-salissa kolme suurempaa näyttelyä. *Maalla, merellä ja ilmassa* -taidenäyttely syntyi vuoropuhelussa Suomen ympäristökeskuksen Itämeren merenalaista maailmaa esittelevän valokuvanäyttelyn kanssa. *Naantalilaisten nuorten elokuvailan* aikaan esillä oli kuvataidekoulun teini-ikäisten töitä. *Kunniavieraita ja kukkaloistoa* -näyttely ilahdutti

Kristoffer-salin käyttäjiä joulukuussa. Lisäksi teimme yhteistyötä Naantalın kirjaston kanssa järjestämällä lastenosastolla *Hui, Hirviöitä- ja Mitä kummaa?* -taidenäyttelyt.

Naantalın Joulu -tapahtumaan teimme tintamareskin yhteistyössä Kulttuuritaloyhdistyksen kanssa. Osallistuimme myös *Lasten museopäiville* kesäkuussa. Lisäksi olimme esittelemässä toimintaamme *Uusien naantalilaisten illassa*.

Koulutukset yms.

Vuoden aikana tuntiopettajille järjestettiin mahdollisuuksia osallistua erilaisiin koulutuksiin, kuten ensiapukurssille. Lisäksi opettajilla oli mahdollisuus päivittää omaa osaamistaan opiston taidekursseilla.

Osaamisperusteisuus taiteen perusopetuksessa

Myös taiteen perusopetuksen opintosuoritukset voidaan siirtää Opetushallituksen ylläpitämään Koski-tietovarantoon ja siten tehdä taiteen perusopetuksessa hankitut opinnot ja osaaminen paremmin näkyväksi. Lakimuutos tuli voimaan 1.1.2023. Naantalın koulutuslautakunta päätti 3.10., että Naantalın opiston kuvataidekoulun opintosuoritukset (kuvataide, yleinen oppimäärä) voidaan siirtää Koski-tietovarantoon. Opisto on siirtänyt opetussuunnitelman e-Perusteisiin, joka on edellytys tiedonsiirroille Koskeen.

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Tulosalue: **Hyvinvointipalvelut**

Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapalvelupäällikkö (Eija Laurila)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kunnan eri sektoreiden, muiden toimijoiden sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Yhdyspintapalvelujen saumaton järjestäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Aktiivinen tiedon keruu kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta	Poikkihallinnollinen hyte-työryhmä kokoontuu säännöllisesti.	Työryhmä kokoontui 5 kertaa ja operatiivinen työryhmä kerran.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Hyte-työssä tehdään nostoja nousevista teemoista	Nostot ja niistä aiheutuneet toimenpiteet	Tilasto- ja kokemustiedon kautta nostettuja teemoja käsiteltiin eri työryhmissä ja toimenpiteitä suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyönä.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	59 665,06				380,64	380,64		
Myyntituotot								
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	59 665,06							
Vuokratuotot					380,64	380,64		
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	59 665,06	83 514		83 514	117 089,39	-33 575,39	140,2	140,2
Henkilöstökulut	21 133,21	55 582		55 582	64 007,32	-8 425,32	115,2	115,2
Palvelujen ostot	36 841,24	3 060		3 060	22 841,36	-19 781,36	746,4	746,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 690,61	1 100		1 100	4 599,58	-3 499,58	418,1	418,1
Avustukset		15 000		15 000	16 000,00	-1 000,00	106,7	106,7
Vuokrakulut		8 772		8 772	9 626,73	-854,73	109,7	109,7
Muut toimintakulut					14,40	-14,40		
TOIMINTAKATE		-83 514		-83 514	-116 708,75	-33 194,75	139,7	139,7
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät					-15 940,52	-15 940,52		
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ		-83 514		-83 514	-132 649,27	-49 135,27	158,8	158,8
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	59 665,06				380,64	380,64		
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	59 665,06				380,64	380,64		
Ulkoiset toimintamenot	59 665,06	74 742		74 742	103 427,96	-28 685,96	138,4	138,4
Sisäiset toimintamenot		8 772		8 772	13 661,43	-4 889,43	155,7	155,7
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	59 665,06	83 514		83 514	117 089,39	-33 575,39	140,2	140,2
TOIMINTAKATE		-83 514		-83 514	-116 708,75	-33 194,75	139,7	139,7

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Toiminnasta vastasi yksi henkilö, hyvinvointikoordinaattori.

TOIMINTAKATSAUS

Hyte-koordinointi

Tulosalue oli uusi ja siihen koottiin sosiaali- ja terveyspalveluista kuntaan jääneet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut. Hyvinvointikoordinaattori aloitti tehtävänsä 1.2.2023.

Hyvinvointityössä keskeisiä teemoja ovat kuntalaisten yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden edistäminen.

Hyvinvointikoordinaattori toimii kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä vuosittaisen raportin valmistelijana sekä hyvinvointityöryhmän valmistelijana ja sihteerinä. Tehtävään kuuluu käytännön tiedonkeruu ja kokoamiset: aineistojen tutkiminen ja teemojen nostaminen (indikaattoripankki, hyte-kerroin, TEA-viisari, kouluterveyskysely).

Turun läntisten kuntien hyte-koordinointi järjestivät kaksi monialaista työpajaa ja työstivät kuntien yhteisen hyvinvointikyselyn.

Kaupunginjohtajan johtaman hyte-ryhmän lisäksi hyvinvointikoordinaattori toimii marraskuussa perustetun operatiivisen hyte-ryhmän valmistelijana, KuntO-ryhmän sihteerinä ja paikallisen mielenterveyden ja ehkäisevän päihdetyön työryhmän valmistelijana. Koordinaattori toimii myös asiantuntijajäsenenä vanhus- ja vammaisneuvostojen kokouksissa.

Vuoden aikana valmistui ja hyväksyttiin kaupungin hyvinvointikertomus vuodelta 2022, kaupungin opiskelu- ja nuorisosuunnitelma ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024-2025. Ikäystävällinen Naantali-ohjelman päivittäminen alkoi toimintakautena. Hyvinvointikoordinaattori koosti myös kaupungin kouluterveyskyselyn tuloksia ja esitti eri luottamustahoelimille ja kaupungin eri työyksiköille kyselyn tuloksia ja ilmiöitä.

Perustelut ylityksille

Vuoden 2023 määrärahoihin oli varattu hyte-koordinointi- ja hyvinvointikertomuksen valmisteluun sekä yhdistysten avustamismäärärahat. Budjetin ylittyminen aiheutui mm. Kreiviniittyjärjestöjen vuokra- ja kalustamiskustannuksilla. Myös vanhus- ja vammaisneuvoston määrärahat ylittivät, yhteensä noin 6000 eurolla. Harrastetakuu ja Harrastamisen Suomen mallin toteutus -hankkeet siirrettiin tilikauden aikana Liikuntapalveluihin, jonka vuoksi palvelujen talousarvio laski 61.702€ alkuperäiseen nähden.

Toimielin:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA	
Tulosalue:	Kulttuuripalvelut	
Vastuuhenkilö:	Museonjohtaja (Anne Sjöström)	
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto	Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Kulttuuritoimi tukee harrastustoimintaa ja palveluita, joilla edistetään kaupunkilaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Museo tallentaa naantalilaista kulttuuriperintöä sekä dokumentoi, säilyttää ja esittelee sitä ammattimaisesti. Kirjasto tarjoaa monipuoliset tilat ja mahdollisuudet tiedonhankintaan ja aineiston käyttöön.	

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Merimaskun ja Velkuan lähikirjastojen toiminta monipuolistuu	Merimaskun ja Velkuan lähikirjastojen omatoimiratkaisut otetaan käyttöön	Merimaskun omatoimi otettiin käyttöön helmikuun alussa ja Velkuan kesäkuussa.
Musiikkiaineiston kelluttaminen alkaa Naantalin kirjastoissa osana Vaski-kirjastoja	Musiikkiaineiston määrän muutokset Naantalissa	Vaskin yhteishankinnoista Naantalille jyvitetään 101 cd-levyä. Naantali ei tehnyt cd-levyjen suoramarkkinoita.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Lapsille ja nuorille tarjotaan yhteisötaiteilijan koordinoimia eri taiteenalojen projekteja päiväkodeissa ja kouluissa Naantalin uusin historia kootaan ja siitä viestitään teoksen muodossa kuntalaisille	Päiväkodeille ja kouluille tarjottujen taideprojektien ja niihin osallistuneiden määrä Naantalin neljäs historiateos on valmis	Ammattitaiteilijoiden vetämiä taideprojekteja oli 23 ja niihin osallistui 1 216 lasta ja nuorta. Historiateos viivästyi kirjoittajien muiden kiireiden takia.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	163 554,47	87 100		87 100	208 947,03	121 847,03	239,9	239,9
Myyntituotot	17 112,73	16 800		16 800	12 133,50	-4 666,50	72,2	72,2
Maksutuotot	23 747,16	28 500		28 500	22 566,96	-5 933,04	79,2	79,2
Tuet ja avustukset	90 562,89	5 000		5 000	135 491,73	130 491,73	2709,8	2709,8
Vuokratuotot	25 741,73	30 500		30 500	27 029,75	-3 471,25	88,6	88,6
Muut toimintatuotot	6 389,96	6 300		6 300	11 726,09	5 426,09	186,1	186,1
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	2 494 813,53	2 734 528		2 734 528	2 783 956,15	-49 428,15	101,8	101,8
Henkilöstökulut	879 488,26	876 516		876 516	945 895,20	-69 379,20	107,9	107,9
Palvelujen ostot	465 945,94	461 923		461 923	410 453,45	-51 469,55	88,9	88,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	206 546,38	171 828		171 828	197 036,90	-25 208,90	114,7	114,7
Avustukset	190 000,00	190 000		190 000	189 063,56	-936,44	99,5	99,5
Vuokratulot	751 961,55	1 032 328		1 032 328	1 040 251,91	-7 923,91	100,8	100,8
Muut toimintakulut	871,40	1 933		1 933	1 255,13	677,87	64,9	64,9
TOIMINTAKATE	-2 331 259,06	-2 647 428		-2 647 428	-2 575 009,12	72 418,88	97,3	97,3
Poistot ja arvonalentumiset	-121 844,64	-103 107		-103 107	-104 869,36	-1 762,36	101,7	101,7
Laskennalliset erät	-76 205,44	-102 356		-102 356	-69 156,73	33 199,27	67,6	67,6
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 529 309,14	-2 852 891		-2 852 891	-2 749 035,21	103 855,79	96,4	96,4

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	162 822,22	87 100		87 100	208 659,38	121 559,38	239,6	239,6
Sisäiset toimintatulot	732,25				287,65	287,65		
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	163 554,47	87 100		87 100	208 947,03	121 847,03	239,9	239,9
Ulkoiset toimintamenot	1 561 247,00	1 514 310		1 514 310	1 542 156,27	-27 846,27	101,8	101,8
Sisäiset toimintamenot	933 566,53	1 220 218		1 220 218	1 241 799,88	-21 581,88	101,8	101,8
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	2 494 813,53	2 734 528		2 734 528	2 783 956,15	-49 428,15	101,8	101,8
TOIMINTAKATE	-2 331 259,06	-2 647 428		-2 647 428	-2 575 009,12	72 418,88	97,3	97,3

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TOIMINTAKATSAUS

Kulttuuritoiminta

Kulttuuritoimi järjesti toimintaa ja tapahtumia eri ikäryhmille. Yhteisötaiteilijan työpanoksella lapset ja nuoret kouluissa ja päiväkodeissa saivat osallistua runsaaseen taidetoimintaan 18:n projektitaiteilijan vetämänä. Osallistujia taideprojekteissa oli 1066. Erityisesti on mainittava elokuvaprojektit, jotka tuottivat kaksi yläkouluista tekemää lyhytelokuvaa. Niiden julkiseksi esittämiseksi järjestettiin lyhytelokuvailta. Lisäksi yhteisötaiteilijan vetämänä valmistui mm. Suopellon kouluun pihamaalaus, terveyskeskukseen Maijamäen kouluista taideteos ja Aurinkometsän päiväkotiiin hyönteishotelli.

Eri taiteenaloihin ja paikalliskulttuuriin tutustuttava Kulttuuriväylä-ohjelma pyöri esi- ja peruskoululaisille lukuvouden ajan. Ikääntyneille oli maksutonta ohjelmaa mm. Vanhusten viikolla. Lisäksi Seniorikortti-edut olivat ikäryhmän käytettävissä tapahtumissa.

Taiteilija Petri Eskelisen tekemä julkisen taiteen teos Luonnonmaan perhetaloon valmistui kouluvuoden alkajaisiksi. Kalevanniemen kampukselle teetetty taiteilija Benjamin Orlowin moniosainen teos valmistui myös, mutta sen lopullinen kiinnitys kohteeseensa viivästyy Kalevanniemen peruskorjauksen vuoksi. Osa siitä päätettiin ottaa Luonnonmaan perhetaloon, vain osa Kalevanniemeen. Teokset julkistettiin mediatilaisuudessa 25.10.

Kulttuuripalvelut teki edelleen aktiivista tapahtumayhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa. Yhdistyslähäinen Kun hämärtää -tapahtuma (9.9.) herätettiin taas henkiin monen vuoden tauon jälkeen. Yhteistyö jatkui myös Lux Gratiae -tapahtumassa, jota on vuodelta kehitetty valotapahtuman suuntaan. Yhteistyökumppaneita olivat myös Naantalin Energia, Musiikkijuhlat ja Visit Naantali. Viime vuonna tapahtuman avajaisilaisuudessa oli teknisillä palveluilla (yhdyskuntatekniikka) iso rooli, kun Tullikadun uusien kausivalojen sytytys oli tapahtuman avausohjelmassa. Tapahtuma kokonaisuudessaan ja erityisesti valoteokset vetivät runsaan yleisön. Yhdistysyhteistyötä tehtiin lisäksi järjestämällä järjestöfoorumi tammikuussa sekä Leaderinfo yhdistysten haettavana olevista tuista. Yhdistysten kokoontumistilaksi remontoitu Kreivinniityn ylätalo otettiin käyttöön keväällä. Yhdistyksille suunnattuja Eemeli-uutiskirjeitä lähetettiin sähköpostitse vuoden aikana 3 kpl.

Yhteistyö Naantalin Musiikkijuhlien kanssa jatkui Talvikonsertissa maaliskuussa ja Lux Gratiae -tapahtumassa lokakuussa. Visit Naantalin kanssa yhteistyötä tehtiin Lux Gratiaen lisäksi mm. Luostaripäivä-tapahtumassa. Seudullinen yhteistyö oli aktiivista myös Kulttuurin kunnissa -verkostossa erityisesti Varsinais-Suomen liiton Varsinaista kulttuuria -hankkeen myötä, joka koettiin kaikissa kunnissa hyödylliseksi ja kulttuurityötä tukevaksi. Hanke toteutti myös ns. käänteisen tarjouskilpailun kautta seututaiteilijoita esiintymään kuntiin.

Kulttuuritoimi järjesti perinteiset kalenterivuoden juhlat: juhannusjuhla, Naantali-päivä, itsenäisyyspäivän juhla ja joulurauhan julistus. Vuonna 2023 Naantalin kaupunki täytti 580 vuotta ja kaupungintalo 30 vuotta, minkä juhlistamiseksi Naantali-päivänä oli puistojuhlan lisäksi myös toritapahtuma ja kaupungintalon yleiskierrokset kakkukahveineen. Kulttuuritoimi palkkasi vespersoittajan kolmeksi kesäkuukaudeksi. Kulttuuritoimen järjestämissä sekä yhteistyössä järjestetyissä tapahtumissa oli yleisöä noin 21 000 henkilöä.

Kulttuuripalvelut osallistui uusille naantalilaisille suunnattuun tervetulo-tapahtumaan järjestämällä mm. Kulttuurikävelyn 14.6.

Museo

Museo oli laajemmin avoinna touko-elokuussa ja joulunäyttelyn aikaan. Muun ajan vuodesta Humppi oli avoinna keskiviikkoisin. Lisäksi kävijöitä otettiin vas-

taan muinakin aikoina. Taidehuoneen oma näyttelykausi ulottui toukokuulta elokuun loppuun ja muina aikoina tilaa lainattiin yhdistyksille. Museo teki kolme vaihtuvaa näyttelyä ("Peltiä ja posliinia. Astioita monien käyttöön", "Vanhankaupungin kohtalonhetket. Kaavoitus 1970-luvulla" ja "Kaksi joulua. Torpparin tuvassa, säätyläistön salissa") ja taidehuoneella oli kesän aikana viisi näyttelyä. Aurinkosäätiön palvelutaloon tehty perinnenäyttely oli esillä Birgitta-salissa uusia tiloja odotellessa. Muistitietoa kerättiin vuoden aikana useihin aiheisiin liittyen.

Hiilolasta teetettiin kuntotarkastus, jonka perusteella korjauksia aletaan tehdä. Hiilolan katon tiilikate uusittiin Raatihuoneenkadun puoleisen siiven osalta. Tuulimyllyn kunnostushanketta ideoitiin yhdessä rakennuskorjausoppilaitosten kanssa.

Humpin monitoimitila Lillanissa järjestettiin monia (74) yleisötapahtumia ja kokouksia, mutta ennen kaikkea se toimi hyvin museopedagogiikkatilana varhaiskasvatuksen ryhmien ja koululuokkien vierailujen yhteydessä. Kultarannan ollessa remontissa Visit Naantali järjesti kesäaikaan nojatuoliopastuksia Kultarannan puutarhaan Lillan-tilassa. Koululaisten talviloman, kesäloman ja syysloman aikana tilassa järjestettiin avointa pajatointia ja kesäkerho.

Museon esine- ja valokuvakokoelmien digitointityötä jatkettiin kokoelmanhallintajärjestelmä Ainassa. Osa Ainaan luetteloiduista esineistä on nähtävänä myös Finna-palvelussa. Museo valitsi kuukausittain kokoelmistaan kuukauden esineen, joka oli taustatietoineen esillä pääkirjastossa ja julkaistiin myös verkkosivuilla. Arkistoluettelointia kehitettiin ja museolle perustettiin ensimmäiset kotiseutuarkiston osat. Museo osallistui valtakunnalliseen TAKO-yhteistyöhön ja valtakunnallisessa tallennustyönjaossa Naantalin museolla oli vastuu kylpylöiden ja perhematkailun tallentamisesta. Naantalin museo osallistui Turun museokeskuksen koordinoimaan ja vuoden lopussa päättyneeseen Museoiden ilmastolupaus -hankkeeseen ja järjesti omana osuutenaan neljä tietotapahtumaa yleisölle yhteistyössä Naantalin vanhankaupungin asukasyhdistyksen kanssa.

Museo teki yhteistyötä monien paikallisten ja seudullisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Hiilolan pihassa järjestettiin tapahtuma valtakunnallisena ikkunapäivänä. Lasten museopäivä toteutettiin yhteistyössä Naantalin Musiikkijuhlien ja Casa Haartmanin kanssa. Naantalin luostaripäivän aikaan museolla järjestettiin aiheeseen liittyviä tapahtumia. Lasten joulun tapahtumaan museo osallistui omilla osuuksillaan. Museo oli mukana Visit Naantalin koordinoiman Naantalin Joulun viikonlopun kuusienetsinnässä ja ilmekilpailussa.

Museolla työskenteli kesäkuusta alkaen museopedagogi, joka kehitti museon lapsille ja nuorille suunnattua pedagogista suunnitelmaa ja kehitti museon toimintoja

näille ryhmille. Naantalin museo avusti ja ohjasi Naantalin kaupungin historioteoksen uusimman, neljännen osan tekoa. Teos ei valitettavasti valmistunut kirjoittajien hitaan tekstintuotannon takia.

Rymättylän museota ja Kollolan kotiseututaltoa hoitavien yhdistysten kanssa jatkettiin yhteistyötä ja neuvontatoimintaa.

Kirjasto

Kirjastolla on Naantalissa viisi toimipaikkaa, joista kaksi toimii alakoulun ja yksi yläkoulun yhteydessä. Lisäksi kolmen lähikirjaston yhteydessä on palvelupiste. Paikallista yhteistyötä tehtiin erityisesti päiväkotien, koulujen, nuorisopalvelun, museon ja Naantalin opiston kanssa.

Merimaskun remontoitu kirjasto ja omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuun alussa ja Velkuan kesäkuussa. Omatoimien ansiosta asiakkaat pääsevät asioimaan kirjastossa palveluaukioloaikojen ulkopuolella, myös viikonloppuisin. Omatoimikirjastojen vartiointi toteutetaan etävartiointina. Aluehallintovirastolta ei saatu avustusta Velkuan omatoimen automaatioon, joten omatoimilaitteet ja tilojen pintaremontti toteutettiin omalla rahoituksella.

Naantali oli aktiivinen toimija Vaski-kirjastojen yhteistyössä. Pääosa aineistohankinnoista tehtiin Vaskin yhteisesti kilpailutettuina hankintoina. Koha-kirjastojärjestelmän käytön osaamista syvennettiin yhteisillä koulutuksilla.

Kirjastojen toimintatapoja yhtenäistettiin sekä Naantalissa että myös muiden Vaski-kirjastojen kesken. Naantali osallistui Vaski-kirjastojen musiikkicd-levyjen kellutuskokeiluun. Kellutuskokeilussa asiakkaan palauttamia cd-levyjä ei kuljeteta takaisin omistajakirjastoon, vaan ne jäävät palautuskirjastoon lainattaviksi ja varattaviksi. Kokeilu onnistui hyvin ja sitä päätettiin laajentaa AV-aineistoon. Musiikkicd-levyjen kelluttamisen lisäksi sen hankinta keskitettiin Vaskin musiikkityöryhmälle. Naantalissa ei tehty itsenäisiä cd-levyhankintoja, vaan cd-levyhankinnat jyvitetiin Vaski-kirjastojen kesken. Kelluttamisen lisäksi Vaski-kirjastoissa aloitettiin valtakunnalliseen e-kirjastopalveluun liittymisen valmistelu. Naantalin sisällä aloitettiin pääkirjaston ja lähikirjastojen aineistojen kelluttamisen suunnittelu ja valmistelu.

Tapahtumia järjestettiin 207 kertaa eli huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuotena (147 kpl). Tapahtumiin osallistui 2 330 henkilöä, mikä oli lähes 70 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Käyttäjäkoulutuksia järjestettiin 111 kertaa ja niihin osallistui 1 208 henkilöä. Sekä käyttäjäkoulutusten määrä että niihin osallistuneiden määrä lähes kaksinkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Kirjastoissa järjestettiin tapahtumia esikouluikäisistä senioreihin. Kaikista tapahtumista 116 liittyi erityisesti

kirjallisuuden ja lukemisen edistämiseen, ja niihin osallistui 1 620 henkilöä. Ihmisoikeuslukupiiri, muut aikuis-ten lukupiirit ja novellikoukku kokoontuivat 40 kertaa. Digiopastusta annettiin 52 kertaa, SPR:n Kielitupa kokoontui pääkirjastossa 28 kertaa ja Naantalin opiston Ikääntyvien yliopiston luentoja kuunneltiin 11 kertaa. Erilaisia näyttelyitä oli 19 ja Naantalin museon kanssa jatkettiin vaihtuvia Kuukauden esine -näyttelyitä. Lisäksi kirjastoissa oli kirjailijavierailuja sekä luontoon ja matkailuun liittyviä luentoja.

Nuoret äänessä -demokratiahanke päättyi yläkoululaisille ja lukiolaisille suunnatuilla rap-työpajoilla. Hanke onnistui hyvin, ja sitä käytiin esittelemässä mm. Aluehallintoviraston tilaisuuksissa. Yläkoululaisille järjestettiin disinformaatiotyöpajoja ja alakoululaisille opastettiin tiedonhakua. Pelipäivät, Harry Potter ja K-Pop -tilaisuudet keräsivät koolle 263 nuorta. Kirjavinkkaustilaisuuksia oli 29 ja niillä tavoitettiin 562 lasta ja nuorta. Lisäksi lapsille oli satutuokioita, nukketatteriesityksiä, aikakauslehtiweekin työpajoja yms. yhteensä 83 kertaa.

Verkkokäyntien määrä kasvoi 9,7 % ja fyysisten käyntien määrä 74 %, vaikka lainaajien määrä laski sadalla henkilöllä. Suurin syy fyysisten käyntien määrän kasvuun on Merimaskun kirjaston avaaminen ja omatoimen käyttöönotto vuoden 2022 remontin jälkeen. Oma-toimikirjastojen myötä sekä Merimaskussa että Velkualla otettiin käyttöön sähköiset kävijälaskurit, jotka las-

kevat kävijämäärät tarkasti. Lisäksi koronavuosien jälkeen pystyttiin järjestämään erilaisia tapahtumia ja niihin osallistuttiin aktiivisesti. Vuonna 2023 tehtiin 259 870 lainausta, mikä on 15,83 % enemmän kuin edellisenä vuonna. E-lehtien käyttö kasvoi 16,1 % eli niitä käytettiin 22 565 kertaa. Kirjasto viesti näkyvästi ja aktiivisesti tapahtumistaan ja toiminnastaan eri kanavissa.

Toimielin:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA	
Tulosalue:	Liikuntapalvelut	
Vastuuhenkilö:	Liikuntapalvelupäällikkö Maija Puolakanaho	
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto	Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Tuottaa yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa laadukkaita liikuntapalveluja, jotka tukevat eri-ikäisten ja eri toimintakykyisten kuntalaisten hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Näin toimimalla tuotetaan yhdyspintapalveluja kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöhön toteuttamalla liikuntaneuvontaa asiakaslähtöisesti huomioiden eri tavoin liikkumattomat kuntalaiset.	

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Kestävästi liikkuva, osallistuva ja hyvinvoiva kuntalainen.	Hyvinvointiliikkeen toteutuneet toiminnot	Ikiliikkujan viikoittaisia toimintoja yhdeksän ja tapahtumia neljä. Sun-Harrastus; viikoittaisia toimintoja 24 ja loma-ajantoimintoja 51.
Osallisuuden vahvistaminen ja edistäminen; seuraparlamentti, ohjausryhmät ja osallisuusraadit	Seuraparlamentin, ohjausryhmien ja osallisuusraatien toteutuneet työryhmät ja osallistujamäärät.	Ohjausryhmien kokouksia 10, yhdistysilta (osallistujia 25), liikunta- ja hyvinvointikysely aikuisille (727 vastausta).

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Liikuntaneuvonta	Kontaktoitujen henkilöiden määrä	Liikuntaneuvontaa ei työntekijäpuutteen vuoksi pystytty aloittamaan.
Liikkuva -ohjelmien (Liikkuva aikuinen, Liikkuva perhe) toteutuminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Liikkuva aikuinen ja Liikkuva perhe tapahtumien, toimintojen ja yhteisötyökumppaneiden määrä	Viikoittaisia toimintoja 7, tapahtumia 18 ja kolme kampanjaa. Yhteistyökumppaneita 15.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLIALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	76 209,77	111 500		111 500	142 998,33	31 498,33	128,2	128,2
Myyntituotot	36 896,81	18 000		18 000	41 132,22	23 132,22	228,5	228,5
Maksutuotot	31 620,21	83 500		83 500	36 055,65	-47 444,35	43,2	43,2
Tuot ja avustukset					57 762,09	57 762,09		
Vuokratuotot	7 692,75	10 000		10 000	8 048,37	-1 951,63	80,5	80,5
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	1 667 278,81	2 305 435		2 305 435	2 258 247,50	47 187,50	98,0	98,0
Henkilöstökulut	250 988,73	306 079		306 079	274 797,08	31 281,92	89,8	89,8
Palvelujen ostot	296 455,97	389 714		389 714	367 955,73	21 758,27	94,4	94,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	49 243,99	40 819		40 819	48 497,44	-7 678,44	118,8	118,8
Avustukset	149 016,50	140 000		140 000	147 803,95	-7 803,95	105,6	105,6
Vuokratulot	921 081,86	1 428 623		1 428 623	1 418 797,54	9 825,46	99,3	99,3
Muut toimintakulut	491,76	200		200	395,76	-195,76	197,9	197,9
TOIMINTAKATE	-1 591 069,04	-2 193 935		-2 193 935	-2 115 249,17	78 685,83	96,4	96,4
Poistot ja arvonalentumiset	-21 070,44	-16 671		-16 671	-16 671,24	-0,24	100,0	100,0
Laskennalliset erät	-33 439,55	-47 117		-47 117	-40 277,49	6 839,51	85,5	85,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 645 579,03	-2 257 723		-2 257 723	-2 172 197,90	85 525,10	96,2	96,2
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLIALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	76 209,77	111 500		111 500	142 998,33	31 498,33	128,2	128,2
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	76 209,77	111 500		111 500	142 998,33	31 498,33	128,2	128,2
Ulkoiset toimintamenot	592 533,34	712 486		712 486	674 155,40	38 330,60	94,6	94,6
Sisäiset toimintamenot	1 074 745,47	1 592 949		1 592 949	1 584 092,10	8 856,90	99,4	99,4
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 667 278,81	2 305 435		2 305 435	2 258 247,50	47 187,50	98,0	98,0
TOIMINTAKATE	-1 591 069,04	-2 193 935		-2 193 935	-2 115 249,17	78 685,83	96,4	96,4

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TOIMINTAKATSAUS

Palvelutilat

Liikuntatilojen käytöstä on käyty keskustelua seuraparlamentin kokouksissa ja lisäksi isompien seurojen kanssa pidettiin vuoropalaveri helmikuussa nykyisten vuorojen riittävydestä sekä tulevan kauden suunnitelmista. Syksyllä otettiin käyttöön Luonnonmaan perhetalon liikuntasali, kuntosali ja tanssisali. Erityisesti kuntosalissa järjestettiin useita opastustilaisuuksia eri käyttäjäryhmille ja useat järjestöt järjestivät tilassa toimintaa omalle jäsenistölle. Tanssisalissa voi harrastaa myös ilmajogaa.

Syksyn aikana asennettiin Aurinkoareenalle, Kuparivuorihalliin, Luonnonmaan perhetalon liikuntakäytävään, Rymättylän kuntosaliin, Majamäen liikuntakäytävään ja kuntosalille kävijälaskuri, jonka kautta pystymme reaaliaikaisesti seuraamaan liikuntatilojen käyttöä ja asiakas voi samalla lomakkeella ilmoittaa tilassa ilmenevät puutteet. Lisäksi aloitimme muiden liikuntatilojen QR –koodipohjaisen kävijäseurannan työstämisen.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut toimi vuoden aikana vajaalla henkilökunnalla, kun liikunnanohjaaja puuttui 1.2.-1.3. välisen ajan ja liikuntasuunnittelija 7.4.-20.9.2023 välisen ajan. Työntekijöiden puuttuminen vaikutti myös palveluiden tuottamiseen. Aktiivista yhteistoimintaa paikallisten yhdistysten kanssa jatkettiin.

Hyvinvointiliike liikkutti kaikenikäisiä kaupunkilaisia erilaisten liikuntapalvelutoimintojen sekä Liikkuvat- ohjelmien kautta (Liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva koulu, Liikkuva opiskelu, Liikkuva aikuinen, Ikiliikkuja ja Liikkuva perhe). Hyvinvointiliikkeen tavoitteena on tuottaa vaikuttavaa sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa kaikissa ikäryhmissä.

Rajattomasti liikuntaa -kuntakumppanuus

Naantali oli mukana Rajattomasti liikuntaa –kuntakumppanuusverkostossa Varsinais-Suomen 26 kunnan kanssa. Merkittävä osa toimintaa on Varsinais-

Suomen liikuntastrategiaprosessi, joka toteutettiin keväällä. Strategiaa työstettiin kolmessa liikuntastrategiaaillassa, joissa oli osallistujia yhteensä noin 350. Tapaamisten pohjalta laaditut strategialuonnokset vietiin tutustuttavaksi ja merkittiin tiedoksi kuntien liikunnasta päättävälle lautakunnille syksyn aikana.

Kuntalaisille suunnatut liikuntapalvelut järjestetään joko kokonaan omana toimintana tai yhteistyössä moneen eri toimijan kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat kaupungin eri toimialat, liikunta- ja nuorisoyhdistykset, yksityiset toimijat, vertaisliikuttajat, Varha (Varsinais-Suomen hyvinvointialue) ja naapurikunnat.

Liikuntapalveluiden toimintaa kehitetään liikuntaneuvonnan näkökulmasta, jolloin pyritään saamaan yksilön liikkumiseen jatkuvuutta. Liikuntaryhmien lisäksi liikuntapalvelut jalkautuu kuntalaisten pariin järjestämällä tapahtumia ja testitilaisuuksia. Kuntalaisilta kerätyn tiedon pohjalta toimintaa pystytään tuottamaan tarpeisiin vastaten.

SunHarrastus

Harrastamisen Suomen mallin ja harrastustakuun toimintoja järjestettiin kouluikäisille lapsille ja nuorille koulupäivän yhteydessä sekä vapaa- ja loma-aikoina. Toiminnat oli suunniteltu lasten ja nuorten toiveiden pohjalta. Toimintoja järjestettiin vuoden 2023 aikana 112 kappaletta, osallistujia näissä oli n. 1010. Säännöllisiä koko lukuvuoden kestäviä viikoittaisia toimintoja oli 48 kpl/viikko ja osallistujia viikoittain n. 440. Toiminnoissa huomioitiin myös erityisryhmät.

Nuorisopassi sovellus tuli syksyllä käyttöön kaikille yläkoululaisille. Sovelluksen oli ladannut yhteensä 526 oppilasta ja etuja oli käytetty 557 kpl vuoden aikana, suosituimpina olivat uinnit Impivaarassa ja Ulpuassa sekä otteluliput TPS:n kotipeleihin.

Lapsia ja nuoria osallistettiin eri tavoin; tapaamalla kuudesluokkalaiset, järjestämällä aktiivivartit, kyselyillä ja kohtaamisilla.

Yhteistyötä tehtiin laajalti eri yhdistysten, seurojen, yritysten, toimialojen ja opistojen kanssa. Suomen mallin verkostotapaamisiin osallistuttiin vuoden aikana 9 kertaa.

Liikkuva varhaiskasvatus ja liikkuva koulu

Liikkuvaa varhaiskasvatusta ja liikkuvan koulun työtä ohjasi ohjausryhmät, jotka tekivät yksiköiden nykytila-arvioinnin, jonka mukaisesti toimintaa ruvettiin kehittämään. Nykytila-arviointi lomakkeen perusteella kehittämiskohteeksi kouluissa nousi välituntiliikunta. Välituntiohjaajakoulutusta tarjottiin jokaiseen kouluun. Koulutukseen osallistui kolme koulua, noin 80 oppilasta. Kouluissa järjestettiin myös supervälkkiä.

Liikkuva perhe- toiminnassa järjestettiin koko perheen luontoliikunta ja koko perheen liikunnallinen tapahtuma toukokuussa. Mukana oli noin 110 henkilöä. Alle kouluikäisten Ipanariehoja toteutettiin yhteistyössä seurojen kanssa sekä keskustassa että saaristossa.

Koko perheen uimahallikuljetuksia järjestettiin vuoden aikana yhteensä 28 kertaa, kuljetus lähti saaristosta.

Työikäisille järjestettiin liikuntaryhmiä, tapahtumia, testauksia ja kampanjoita. Olimme mukana Äijän sydän -toiminnassa sekä Yhdessä liikkeelle kohti elämänhallintaa -toiminnassa yhdessä Sydänyhdistyksen kanssa.

Ikiliikkuja –toimintaa kohdennettiin ikäihmisiin. Ryhmäliikuntaa, tapahtumia ja lajikokeiluja järjestettiin keskustan ja saariston alueella. Viikoittaisia toimintoja 9 ja tapahtumia neljä. Seniorikortteja lunastettiin vuoden aikana keväällä 286 ja syksyllä 289. Uintikertoja Ulpu-kassa oli vuoden aikana 7422.

Liikuntaneuvonnan vastaanottoa ei saatu toteutettua henkilöstövajauksen vuoksi, mutta toimintaa kehitettiin ja se alkaa alkuvuodesta 2024.

Soveltava liikunta

Soveltavaa liikuntaa järjestettiin yhteistyössä seurojen kanssa sekä huomioiden yhteistyötahojen, esim. kuntoutuksen tarpeita. Lapsille ja nuorille järjestettiin monilajiklubi sekä yhteistyössä NVO:n kanssa Ninja Gym moto- ryhmä sekä kaksi ratsastuskurssia ja menoa muksuille tapahtuma. Loma-aikoina erityistä tukea tarvitseville järjestettiin toimintaa integroituina koululaisten lomatoimintoihin. Aikuisten osalta toteutuivat tasapainoryhmä, soveltava palloilu, vesijumpat sekä Neuronomoto- ryhmä. Lisäksi järjestettiin keväällä soveltavan liikunnan ulkoryhmä, mutta ryhmä ei toteutunut vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Saattajakortteja myönnettiin uusia tai uusittiin vanhentuneita yhteensä 22 kpl.

Talousarviomuutos

Harrastetakuu ja Harrastamisen Suomen mallin toteutus -hankkeet siirrettiin Liikuntapalveluihin Hyvinvointipalveluista, jonka vuoksi palvelujen talousarvio nousi 61.702€ alkuperäiseen nähden.

Toimielin:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Tulosalue:	Nuorisopalvelut
Vastuuhenkilö:	Vapaa-aikapalvelupäällikkö (Eija Laurila)
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Tuottaa kuntalaisille laadukkaita nuorisotyön palveluja, jotka tukevat nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa monipuolisen toiminnan järjestäminen lapsille ja nuorille. Nuorisotyössä tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä ja edistään nuorten aktiivista kansalaisuutta.

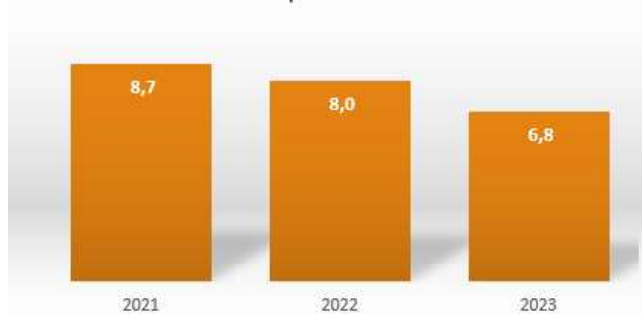
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Nuorten hyvinvoinnin kasvun ja varhaisen tuen vahvistaminen	Matalan kynnyksen toiminnot	Saavutettavuus: 3 nuorisotilaa, retkille ja leireille kuljetukset myös saaristosta, kerhot suoraan koulupäivän jälkeen, maksut toimintoihin edullisia, osa ilmaisia.
Nuorten osallistamisen vahvistamisen	Nuorisovaltuuston aktiivinen koulutus	Demokratiahankkeen koulutukset

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Koulunuorisotyön vahvistaminen	Koulunuorisotyöntekijän toimi vakinaistetaan	Toimi vakinaistettiin nimikkeellä erityisnuorisotyöntekijä
Nuorisovaltuuston säännölliset kokoukset	Nuorisovaltuuston antamien lausuntojen ja aloitteiden lukumäärä	Nuva kokoontui 6 kertaa, antoi 3 lausuntoa ja teki yhden kyselyn

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLIALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	72 623,56	42 500		42 500	76 159,69	33 659,69	179,2	179,2
Myyntituotot	226,50				980,00	980,00		
Maksutuotot	9 860,75	14 000		14 000	14 131,10	131,10	100,9	100,9
Tuet ja avustukset	60 000,00	28 500		28 500	57 600,00	29 100,00	202,1	202,1
Vuokratuotot	2 536,31				3 448,59	3 448,59		
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	526 934,28	473 055		473 055	542 444,86	-69 389,86	114,7	114,7
Henkilöstökulut	322 602,78	294 966		294 966	314 655,30	-19 689,30	106,7	106,7
Palvelujen ostot	83 685,17	62 072		62 072	104 178,22	-42 106,22	167,8	167,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	25 582,64	17 250		17 250	42 049,86	-24 799,86	243,8	243,8
Avustukset	6 183,50	15 000		15 000	7 296,05	7 703,95	48,6	48,6
Vuokratulot	88 662,47	83 067		83 067	73 986,26	9 080,74	89,1	89,1
Muut toimintakulut	217,72	700		700	279,17	420,83	39,9	39,9
TOIMINTAKATE	-454 310,72	-430 555		-430 555	-466 285,17	-35 730,17	108,3	108,3
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-22 667,69	-35 794		-35 794	-30 375,19	5 418,81	84,9	84,9
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-476 978,41	-466 349		-466 349	-496 660,36	-30 311,36	106,5	106,5
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLIALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	72 623,56	42 500		42 500	76 159,69	33 659,69	179,2	179,2
Sisäiset toimintatulot								
Keskinaiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	72 623,56	42 500		42 500	76 159,69	33 659,69	179,2	179,2
Ulkoiset toimintamenot	405 295,55	363 383		363 383	428 946,57	-65 563,57	118,0	118,0
Sisäiset toimintamenot	121 638,73	109 672		109 672	113 498,29	-3 826,29	103,5	103,5
Keskinaiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	526 934,28	473 055		473 055	542 444,86	-69 389,86	114,7	114,7
TOIMINTAKATE	-454 310,72	-430 555		-430 555	-466 285,17	-35 730,17	108,3	108,3

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Nuorisopalvelut htv2

TOIMINTAKATSAUS

Nuorten kuulemisessa tärkeä toimielin on nuorisovaltuusto (nuva). Ryhmä kokoontui 6 kertaa, antoi lausunnon kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmasta sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta. Nuva kommentoi myös sitouttavan koulutyön kyselyn tuloksia ja toteutti kyselyn nuorisovaltuustolle määrätyn määrärahan käytöstä. Marraskuussa oli uuden nuorisovaltuuston vaalit, jossa ehdokkaita oli 15 ja ääniä annettiin 452 kpl.

Kirjastopalvelujen "Nuoret äänessä"-demokratiahanke päättyi rap-työpajoilla. Hankkeella vahvistettiin nuorten tietoisuutta vaikuttamismahdollisuuksista.

Tavoitteena ollut erityisnuorisotyöntekijän toimen vakiinaistaminen toteutui. Työtehtävät painottuivat koulu- nuorisotyöhön. Koulunuorisotyö on ennaltaehkäisevää matalan kynnyksen työtä koulun arjessa. Kohderyhmänä olivat yläkouluikäiset nuoret. Työ painottui yksilötapaamisiin ja tämän vuoksi välituntitoiminta ja kohtaamiset oppilasryhmissä jäivät vähemmälle. Työntekijä oli kuitenkin mukana koulun retkillä ja järjestämässä erilaisia teematunteja. Hän piti myös Rennox-tunteja yhdessä kuraattorien tai opojen kanssa.

Koulunuorisotyössä tehtiin tiivistä yhteistyötä myös jopo-opetuksessa sekä ryhmäyttämispäivissä. Valistustyössä tärkein tapahtuma oli 7.luokan oppilaille ja vanhemmille suunnattu Päihdedraama-tapahtuma. Lä-

hes kaikki nuoret vastasivat palautekyselyssä pitävänä draamaa hyvänä ja vaikuttavana tapana lähestyä päihdeteemaa.

Muut tapahtumat: kirjaston kanssa yhteistapahtumia, "Tyttyöjen kerho" nuokkarilla, kohdennettua ryhmätoimintaa (Artistic kids) ja leirejä Salorannassa (osallistujia 115). Retket kohdistuivat Ahvenanmaalle, elokuva-teatteriin, Seilin saarelle, laskettelukohteisiin ja Särkänniemen Halloween-tapahtumaan. Osallistujia retkillä oli yhteensä noin 200.

Nuorisotiloissa (3kpl), nuorten yökahvilassa ja Tyttöjen Monnari-illoissa kävi yhteensä n.4000. Viikon jokaisena iltana oli jokin nuorisotila avoinna. Saariston nuorisotaloiltojen toiminnasta vastasivat paikalliset yhdistykset.

Some-seuraajia Nuori Naantali-kanavilla oli yhteensä hieman yli 2000.

Nuorisotyössä otettiin käyttöön NuoDo-dokumentointijärjestelmä, jossa tavoitteena on tuottaa paikallista tilastotietoa nuorisotyöstä.

Etsivässä nuorisotyössä työ painottui yksilötyöhön. Työssä autetaan alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Asiakkuuksia oli 57. Osa ohjautui palvelun piiriin omalla yhteydenotolla, mutta suurin osa ohjautui jonkin viranomaistahon kautta (Varha, oppilaitosten ym.). Nuoria ohjattiin työhön ja opintoihin liittyviin palveluihin. Osa tarvitsi tukea toimeentuloasian edistämiseksi, osalla palvelunohjaus koski terveydellisiä asioita. Etsivät toimivat myös aktiivisina yhteyshenkilöinä niille oppivelvollisuusikäisille nuorille, jotka jäivät peruskoulun jälkeen ilman jatko-opiskelupaikkaa.

Perustelut ylityksille:

Salorannan leirintäalueella jouduttiin äkillisesti uusimaan keittiön ja piha-alueen kalusteita ja näihin ei oltu talousarviossa varauduttu. Velkualla nuorisotalotoiminnan toimintakautta laajennettiin kahdella kuukaudella suunnitellusta ja tämä aiheutti lisäkustannusta palveluiden ostoissa. Myös etsivän nuorisotyön avi-avustus oli hieman aikaisempia vuosia pienempi.

TEKNISET PALVELUT**Toimialajohtaja****Tekninen johtaja (Reima Ojala)**

Tekniset palvelut vastaa yleisten alueitten hoidosta, yhdyskuntatekniikan ja vesihuoltopalveluiden toteutuksesta ja hoidosta sekä valmistelee joukkoliikenteen palveluihin liittyvät asiat. Vastaa toimitilojen toteutuksesta ja hoidosta sekä huolehtii ateria- ja siivouspalveluiden saatavuudesta. Hallinnoi (osaltaan) kaupungin maa- ja vesialueita. Luo edellytyksiä hyvän ympäristön toteuttamiselle huolehtimalla kaavoituksesta sekä kartoitus-, mittaus- ja paikkatietotehtävistä. Teknisiin palveluihin kuuluu myös rakentamisen ja ympäristösuojelun ohjauksen, neuvonnan ja valvonnan viranomaistehtävät.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM / +MRM
KÄYTTÖTALOUS								
Tulot, ulkoiset *)	17 175 339,58	16 603 537	0	16 603 537	16 338 263,77	-265 273,23	98,4	98,4
Menot, ulkoiset	27 940 333,96	25 793 289	-21 200	25 772 089	25 967 026,92	-194 937,92	100,7	100,8
Toimintakate	-10 764 994,38	-9 189 752	21 200	-9 168 552	-9 628 763,15	-460 211,15	104,8	105,0
*) pl maankäyttökorvaukset								

Perustelut poikkeamille:

Teknisten palveluiden vuoden 2023 toimintakatteen toteutuma on 0,6 milj. euroa arvioitua heikompi, johtuen energiatuotannon sähkönylvityksestä, joka toteutui 610 000 euroa arvioitua pienempänä. Tilalaitoksen toimintakatteen toteutuma ylitti arvioidun 0,5 milj. eurolla. Konekeskus ylittyi 181 000 euroa. Tuntivuokrattujen koneiden käyttöaste laski johtuen omajohteisten investointikohteiden määrän vähenemisestä. Rakennusvalvonta alittui tulojen osalta lähes 0,1 milj. euroa. Rakennusvalvonnassa näkyi yleinen rakentamisen määrän väheneminen. Vesihuolto toteutui vastaavasti 0,1 milj. euroa ja maankäyttö 0,3 milj. euroa arvioitua positiivisempänä. Maanvuokratuloja saatiin 325 000 euroa arvioitua enemmän.

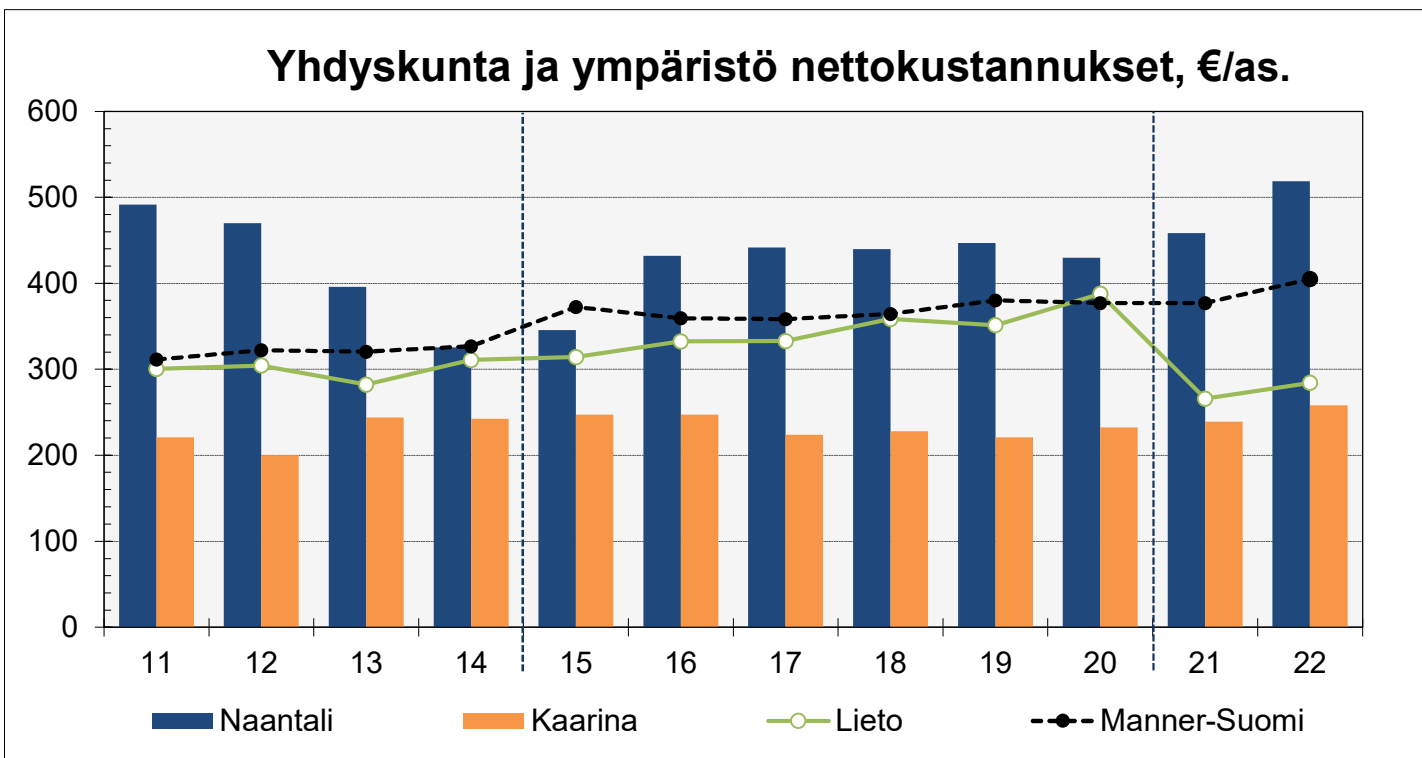
Teknisten palveluiden toimielimet ovat: tekninen lautakunta ja ympäristö- ja rakennuslautakunta

Merkittävät toiminnalliset muutokset:

Vuosi 2023 oli ensimmäinen hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen vuosi. Teknissä palveluissa suurimmat vaikutukset kohdentuivat tilalaitokseen sekä ateria- ja siivouspalveluihin.

TieraCity maankäytön toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto on ajoittunut vuosille 2022 ja 2023, mikä aiheuttaa toimintaprosesseihin muutoksia. Käyttöönotto jatkuu vuonna 2024.

TEKNISET PALVELUT

Yhdyskunta ja ympäristö nettokustannukset, €/as.												
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Naantali	491	470	396	326	346	432	442	440	447	430	458	519
Kaarina	221	200	244	243	247	247	224	228	221	232	239	258
Lieto	300	304	282	311	314	333	333	359	351	388	266	284
Manner-Suomi	311	322	320	327	372	359	358	364	380	377	377	405

Vuosina 2009-2014 Tehtäväluokat yhdyskuntasuunnittelu, rakennusvalvonta, ympäristön huolto, liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet sekä palo- ja pelastustoimi.
 Puistot ja yleiset alueet, Vuoden 2021 tilastouudistus aiheutti merkittäviä muutoksia raportoinnin rakenteeseen. Sisältää tehtävät: Asumisen turvaaminen, Liikenneväylät, Pelastustoimi, Rakennusvalvonta, Vesihuolto, Yhdyskuntasuunnittelu ja Ympäristönsuojelu.

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA

Tulosalue: Rakentamisen valvonta- ja neuvonta

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja (Markku Aro)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa ja sen nojalla muutoin on säädetty ja määrätty.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Tehokas asiakaspalvelu ja ketterä organisaatio.	Sähköisten palveluiden tehostaminen: Lupapiste palvelun ja TieraCityn käyttöönotto ja hyödyntäminen.	TieraCityn käyttöönotto toteutui vuoden 2023 aikana

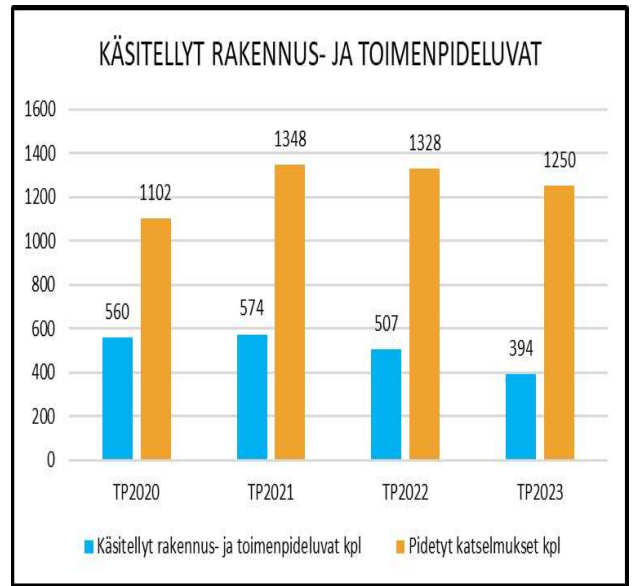
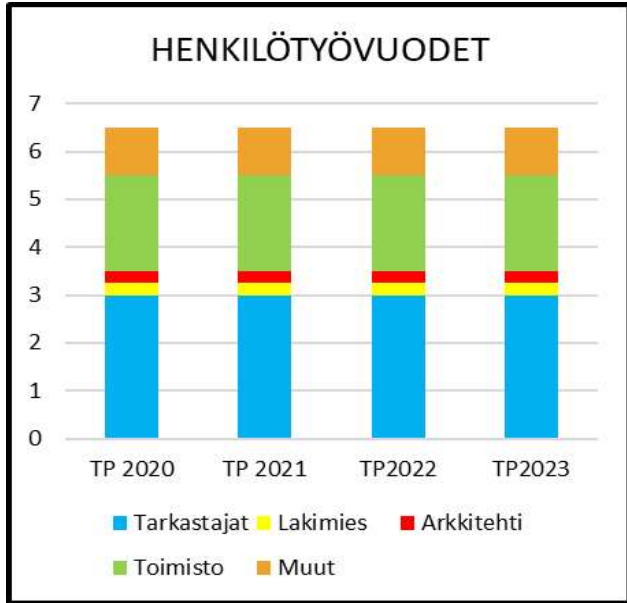
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Uuden paikkatietojärjestelmän käyttöönotto	Uusien toiminnallisuuksien käyttö ja hyödyntäminen	Uuden sisäisen paikkatietopalvelun käyttöönotto tapahtui vuoden 2023 aikana.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	588 393,62	527 700		527 700	433 969,78	-93 730,22	82,2	82,2
Myyntituotot	8 812,32	2 000		2 000	8 763,07	6 763,07	438,2	438,2
Maksutuotot	573 924,10	522 200		522 200	419 179,81	-103 020,19	80,3	80,3
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön	5 657,20	3 500		3 500	6 026,90	2 526,90	172,2	172,2
TOIMINTAMENOT YHT.	495 506,31	515 618		515 618	510 759,59	4 858,41	99,1	99,1
Henkilöstökulut	257 607,05	273 755		273 755	270 464,66	3 290,34	98,8	98,8
Palvelujen ostot	208 318,86	213 077		213 077	213 973,82	-896,82	100,4	100,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 658,25	5 778		5 778	3 321,73	2 456,27	57,5	57,5
Avustukset								
Vuokratulot	25 792,22	22 848		22 848	22 852,08	-4,08	100,0	100,0
Muut toimintakulut	129,93	160		160	147,30	12,70	92,1	92,1
TOIMINTAKATE	92 887,31	12 082		12 082	-76 789,81	-88 871,81	-635,6	-635,6
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-19 518,51	-21 112		-21 112	-22 646,90	-1 534,90	107,3	107,3
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	73 368,80	-9 030		-9 030	-99 436,71	-90 406,71	1101,2	1101,2

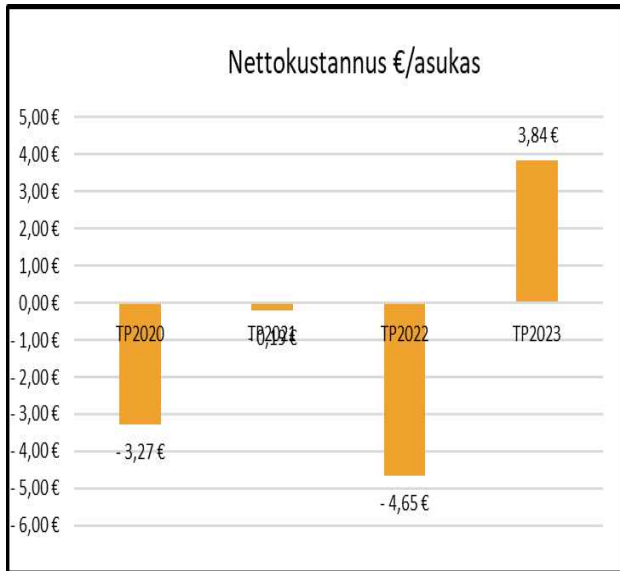
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	582 143,62	527 700		527 700	427 489,78	-100 210,22	81,0	81,0
Sisäiset toimintatulot	6 250,00				6 480,00	6 480,00		
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	588 393,62	527 700		527 700	433 969,78	-93 730,22	82,2	82,2
Ulkoiset toimintamenot	351 610,31	380 685		380 685	376 714,87	3 970,13	99,0	99,0
Sisäiset toimintamenot	143 896,00	134 933		134 933	134 044,72	888,28	99,3	99,3
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	495 506,31	515 618		515 618	510 759,59	4 858,41	99,1	99,1
TOIMINTAKATE	92 887,31	12 082		12 082	-76 789,81	-88 871,81	-635,6	-635,6

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

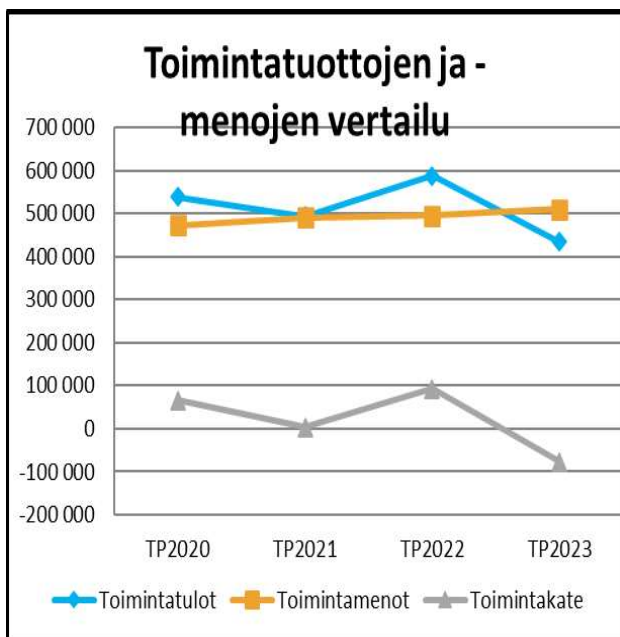
TOIMINTAKATSAUS

Tulot muodostuivat rakennusvalvontaviranomaisen taksan mukaisista maksutuotoista. Suurimmat menot aiheutuivat henkilöstön palkkakustannuksista. Toimintatulojen määrä on aina riippuvainen rakentamisen volyyymista. Vuoden 2023 rakentamisen volyymit laskivat jyrkästi. Vuoden sisäinen kasvu jäi heikoksi. Poikkeuksellisen nopea rakennuskustannusten nousu ja suuri epävarmuus talouskehityksestä siirsivät hankkeita. Talonrakentamisen aloitukset ja luvat laskivat lähes koko vuoden.

Rakennusvalvontapalveluiden toimintaa tehostettiin edelleen sähköisiä työkaluja ja henkilöstön valmiuksia kehittämällä.

Talousarviossa 2023 varauduttiin sähköisten lupapalveluiden ylläpito- ja kehityskuluihin, jotka toteutuivatkin odotetusti. Kulut muodostuivat Lupapiste.fi sekä rakennusvalvonnan TieraCityn-M-Files taustajärjestelmän ylläpidosta.

Toimintakulut 515 658 € toteutuivat hiukan ennakoitua paremmin. Säästöä syntyi palvelujen ostoissa sekä henkilöstökuluissa -5 000 €. Toimintatulot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Talousarviossa tuloiksi oli arvioitu 527 700 €, toteutuma oli 433 969 € ja tilikauden toimintakatteeksi muodostui -76 789 €. Yhteisenä nimittäjänä tulojen laskuun oli rakentamisen volyymien voimakas hidastuminen vuonna 2023.

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENUSLAUTAKUNTA

Tulosalue: **Ympäristönsuojelu**

Vastuuhenkilö: Ympäristöpäällikkö (Saija Kajala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Ympäristönsuojelulainsäädännön edellyttämällä tavalla tehdään viranomaispäätöksiä, annetaan viranomaislausuntoja ja valvotaan toimintoja sekä lainsäädännön noudattamista. Lisäksi teetetään ympäristön tilaa koskevia selvityksiä, ohjataan ja neuvotaan kuntalaisia ja toiminnanharjoittajia ympäristöasioissa sekä kehitetään kaupungin ympäristönsuojelua.

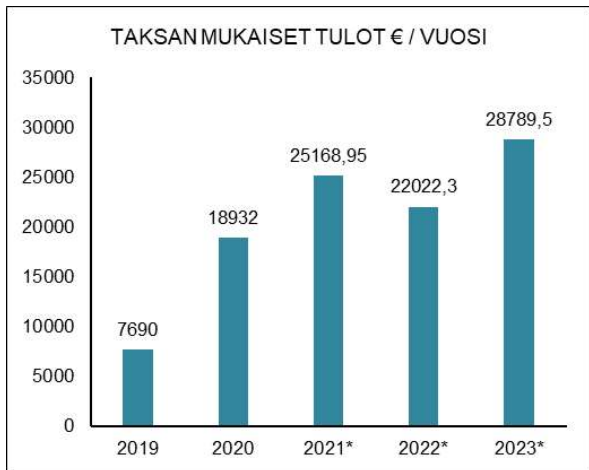
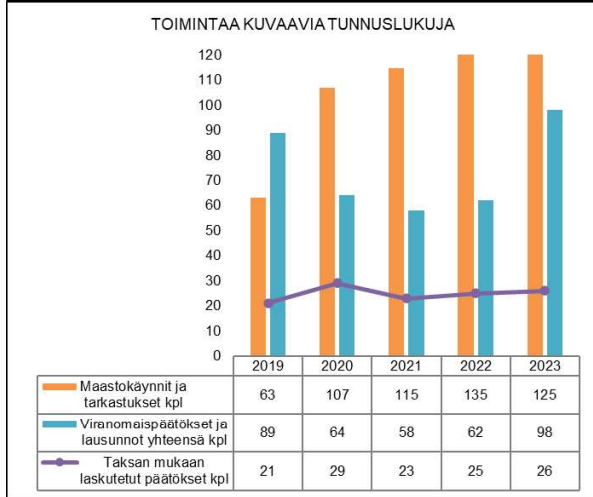
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
*) Kaupunki kartoittaa kaupungin mailla olevat perinnetuotot ja laatii niille hoitosuunnitelmat.	Vähintään yksi perinnetuotot on inventoitu ja sille on laadittu hoitosuunnitelma vuoden 2023 aikana.	Kymmenen perinnetuotot inventoitiin ja niille laadittiin hoitosuunnitelmat vuoden 2023 aikana.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Valvontaohjelmaa toteutetaan suunnitelmallisesti.	Valvontaohjelman mukaiset vuodelle 2023 suunnitellut tarkastukset tehdään.	Kaikki suunnitellut valvontaohjelman mukaiset tarkastukset tehtiin vuonna 2023.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
TOIMINTATULOT YHT.	26 714,11	21 000		21 000	39 921,59	18 921,59	190,1	190,1
Myyntituotot	3 234,80	3 000		3 000		-3 000,00		
Maksutuotot	18 787,50	12 000		12 000	28 789,50	16 789,50	239,9	239,9
Tuet ja avustukset	4 691,81	6 000		6 000	11 132,09	5 132,09	185,5	185,5
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	332 895,23	413 104	-21 200	391 904	369 695,88	22 208,12	89,5	94,3
Henkilöstökulut	186 416,82	180 473		180 473	180 797,56	-324,56	100,2	100,2
Palvelujen ostot	127 433,91	211 967	-21 200	190 767	164 622,89	26 144,11	77,7	86,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 410,46	3 362		3 362	3 121,51	240,49	92,8	92,8
Avustukset	5 780,00	3 000		3 000	7 000,00	-4 000,00	233,3	233,3
Vuokratulot	8 432,04	11 732		11 732	11 731,92	0,08	100,0	100,0
Muut toimintakulut	2 422,00	2 570		2 570	2 422,00	148,00	94,2	94,2
TOIMINTAKATE	-306 181,12	-392 104	21 200	-370 904	-329 774,29	41 129,71	84,1	88,9
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-18 070,13	-25 521		-25 521	-23 374,15	2 146,85	91,6	91,6
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-324 251,25	-417 625	21 200	-396 425	-353 148,44	43 276,56	84,6	89,1
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot	26 714,11	21 000		21 000	39 921,59	18 921,59	190,1	190,1
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	26 714,11	21 000		21 000	39 921,59	18 921,59	190,1	190,1
Ulkoiset toimintamenot	305 189,00	376 473	-21 200	355 273	333 315,00	21 958,00	88,5	93,8
Sisäiset toimintamenot	27 706,23	36 631		36 631	36 380,88	250,12	99,3	99,3
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	332 895,23	413 104	-21 200	391 904	369 695,88	22 208,12	89,5	94,3
TOIMINTAKATE	-306 181,12	-392 104	21 200	-370 904	-329 774,29	41 129,71	84,1	88,9

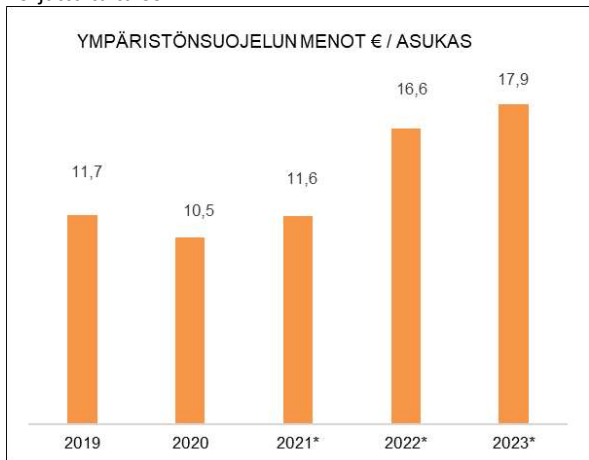
HENKILÖSTÖRESURSSIT

ympäristöpäällikkö 1
 ympäristönsuojelutarkastaja 1
 ma. ympäristösuunnittelija 0,2
 ma. ilmastokoordinaattori 0,5

TUNNUSLUVUT

*) Ei sisällä hankkeista saatuja avustuksia. Vuodet 2021 ja 2022 korjattu tältä osin.

*) Kokonaismenoista on vähennetty hankkeista saatuja avustuksia vastaavat menot. Vuodet 2021 ja 2022 korjattu tältä osin.

TOIMINTAKATSAUS

Ympäristönsuojelun tehtäväalue tuottaa ympäristönsuojelu- ym. ympäristölakien mukaisia palveluja kuntalaisille. Palvelut koostuvat pääosin ympäristölainsäädännön mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittelystä, viranomaislausunnoista sekä viranomaisvalvonnasta. Myös erilaisten ympäristöselvitysten ja -tutkimusten teettäminen eri asiantuntijoilla sekä kuntalaisten opastaminen ja neuvominen kuuluvat tehtäväalueelle. Ympäristönsuojelun tehtäviin kuuluu myös kaupungin ympäristönsuojelun kehittämis- ja edistämistehtävät.

Tehtäväalueen asiakkaita ovat kuntalaiset, toiminnanharjoittajat, yhteisöt, muut viranomaiset ja kaupunkiorjansaation muut toimialat. Suurimmat menot aiheutuvat vakinaisen henkilöstön palkkakustannuksista (2 htv) sekä palveluiden ostosta (asiakaspalvelut kunnilta ja asiantuntijapalvelut).

Tulot muodostuvat ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisista lupamaksuista. Laskutettavien lupapäätösten määrä riippuu käsittelyyn tulevien lupahakemusten määrästä. Pääosa viranomaistehtävistä (mm. valvonta ja tarkastukset) on lakisääteisiä, mutta edelleen maksuttomia. Vain hyväksytyyn valvontaohjelmaan perustuvista määräaikaistarkistuksista voidaan veloittaa taksan mukainen maksu. Lisäksi on saatu Kunta-Helmi-hankkeeseen liittyen avustuksia omarahoitusosuutta vastaan.

Asiakaspalvelujen ostoon kunnilta on varattu määrärahoja mm. Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskuksen (Valonia) rahoitusosuuteen sekä kuntien ja teollisuuden ylläpitämään ilmanlaadun seurantajärjestelmään. Asiantuntijapalveluihin on varattu lisäksi määräraha ympäristön tilaa edistäviin projekteihin, kuten vieraslajihankkeeseen ViekasLife ja kaupungin ympäristöohjelman 2020-2024 mukaisten toimenpiteiden toteutukseen Kunta-Helmi-hankkeen ja kahden järviruokohankkeen puitteissa. Konkreettisiin Saaristomeren tilaa parantaviin toimenpiteisiin oli varattu lisäksi erillinen 100 000 euron määräraha.

Kaupunki päätti mennä mukaan toiseen Kunta-Helmi-yhteistyö-hankkeeseen kaupungin mailla olevien pienialaisten perinnebiotooppien kunnostamiseksi. Hankkeen ensimmäisenä vuotena saatiin perustettua Ruokorauman merenrantaniitylle lammaslaidun, purettua pois Kailon katajakedolta vanha verkkoaita sekä inventoitua Vaarjoen haka ja Pakinaisten kedot. Ympäristöministeriön rahoitusosuus Kunta-Helmi-hankkeen toteutuneista kuluista on 80 %, mikä palautui kaupungille tuloina. Omarahoitusosuudeksi (20 %) hyväksytään Kunta-Helmi-hankkeessa hankkeelle käytetty työaika, jolloin varsinaiset ostot (vuoden 2023 osalta käytännössä Ruokorauman laidunaitauksen kulut) on saatu täysimääräisesti takaisin. Lisäksi kaupunki osallistui Järviruoko hyötykäyttöön! - ja Ruokohelmi-hankkeisiin ja Luolalanjärven katajakedon osalta Järjestohelmi-hankkeeseen.

Ympäristönsuojelun tulosalueelle oli palkattuna kuuden kuukauden ajalle määräaikainen ilmastokoordinaattori, jonka tehtävänä oli edistää kaupungin Hinkuhankkeen mukaista ilmastotyötä kaupungin ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Koordinaattori aloitti myös ympäristöohjelman päivittämisen uutta ohjelmakautta varten.

Lisäksi ympäristönsuojelussa oli palkattuna kahden kuukauden ajaksi kesätyöntekijä, joka teki tarkastuksia roskaantumisilmoitusten perusteella, inventoi kymmenen perinnebiotooppia, mukaan lukien uuden Kunta-Helmi-hankkeen kohteet, ja laati niille hoitosuunnitelmat, sekä teki luonnonhoitotyöt Kailon katajakedolla. Lisäksi hän vastasi kaupungin vieraslajineuvonnasta ja Soolotalkoiden järjestämisestä.

Saaristomerirahalla rakennettiin Luolalanjärven kosteikko, tehtiin Luolalanjärvelle vedenlaadun seurantaan kosteikon rakentamiseen liittyen, hävitettiin kaksi romualusta, aloitettiin Vaarjoen kosteikon suunnittelutyö, toteutettiin merialueella laajamittainen vedenlaadun tutkimus (Coastrider) sekä käynnistettiin kaksivuotinen Naantalin merenlahdet-hanke. Luolalanjärven kosteikon avustustulot ja aiheutuneet kulut siirrettiin yhdyskuntatekniikan investointiosaan. Luolalanjärven kosteikko suunniteltiin alun perin toteutettavaksi vuonna 2022, mutta koska kosteikolle varatut määrärahat jäivät kyseisenä vuonna käyttämättä, toteutettiin vastaavalla lisämäärärahalla vuonna 2023 hyllyn purkutyöt Tanilanlahdella. Tämä näkyy palvelujen ostojen kasvuna vuosien 2022 ja 2023 välillä.

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA

Tulosalue: Ympäristöterveydenhuolto

Vastuhenkilö:

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Ympäristöterveydenhuolto (terveysvalvonta ja eläinlääkintäpalvelut) ostetaan Raision hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yksiköltä ja eläinsuojelu Turun kaupungilta

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
TOIMINTATULOT YHT.								
Myyntituotot								
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	168 079,27	230 334		230 334	198 251,17	32 082,83	86,1	86,1
Henkilöstökulut	3 643,83							
Palvelujen ostot	164 435,44	230 334		230 334	198 251,17	32 082,83	86,1	86,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Avustukset								
Vuokratulut								
Muut toimintakulut								
TOIMINTAKATE	-168 079,27	-230 334		-230 334	-198 251,17	32 082,83	86,1	86,1
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-285,28	-541		-541	-435,37	105,63	80,5	80,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-168 364,55	-230 875		-230 875	-198 686,54	32 188,46	86,1	86,1

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot								
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ								
Ulkoiset toimintamenot	167 768,35	230 000		230 000	197 917,21	32 082,79	86,1	86,1
Sisäiset toimintamenot	310,92	334		334	333,96	0,04	100,0	100,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	168 079,27	230 334		230 334	198 251,17	32 082,83	86,1	86,1
TOIMINTAKATE	-168 079,27	-230 334		-230 334	-198 251,17	32 082,83	86,1	86,1

TOIMINTAKATSAUS

Naantalilla on yhteistoimintasopimus ympäristöterveydenhuollosta Raision kaupungin kanssa. Sopimuksen perusteella Raision ympäristöterveydenhuolto toteuttaa terveysvalvonnan ja eläinlääkinnän palveluja. Raision järjestämään palveluun sisältyy Turun kanssa yhteinen valvontaeläinlääkäri ja Uudenkaupungin ympä-

ristöterveydenhuollon kanssa yhteinen hyötyeläinlääkärinäköalavastus. Pieneläinpäivystys on kilpailutettu maakunnan laajuisesti, toimintaa hoitaa yksityinen yritys. Talousarviolukuina käytetään Raision ja Turun kaupungin ilmoittamia lukuja. Vuodelle 2023 on varattu ympäristöterveydenhuoltoon noin 210 000 ja löytöeläinten tilapäiseen hoitoon noin 20 000 euroa

Toimielin:	TEKNINEN LAUTAKUNTA	
Tulosalue:	Kaavoitus	
Vastuhenkilö:	Kaupunginarkkitehti (Kaisa Äijö)	
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto	Budjettirahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Kaavoitus vastaa yleis- ja asemakaavojen valmistelusta. Kaavoitus huolehtii osaltaan kaupunkikuvasta ja laadukkaasta kaupunkiympäristöstä. Kaavoitus avustaa rakennusvalvontaa kaupunkikuvaan liittyvissä asioissa sekä valmistelee Vanhankaupungin toimikunnan ja nimistötoimikunnan asiat. Kaavoitus osallistuu kaupunkikehityshankkeisiin ja lausuu poikkeamis- ja suunnittelutarveluvista.	

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Edistetään kaupungin strategisesti merkittäviä kaupunkikehityshankkeita.	Kaavoitusohjelmassa strategisesti merkittäviksi määritellyt kaavahankkeet etenevät asetetussa aikataulussa.	Strategisesti merkittävien asemakaavojen valmistelu on edennyt pääsääntöisesti suunnitellusti.
Huolehditaan, että kaavoitusohjelmassa on tasapainoisesti eri kaupunginosien kehittämiseen, niiden ominaispiirteet huomioivalla tavalla tähtäviä hankkeita.	Kaavoitusohjelmassa on jatkuvuutta Manner-Naantalin täydennysrakentamista, Luonnonmaan luonnonläheistä ja saarten merenläheistä asumista toteuttavien kaavahankkeiden osalta.	Kaavoitusohjelman mukaisia asuinaluekaavoja on aktiivisessa valmistelussa Manner-Naantalissa ja Merimaskussa. Lisäksi ohjelmassa on useita vireillä olevia ja ohjelmakauden aikana käynnistyviä, erilaista asuntotuotantoa mahdollistavia kaavahankkeita Manner-Naantalissa ja Luonnonmaalla.
*) Edistetään Ympäristöohjelman toimenpiteitä kaupungin hiilijalanjäljen tarkastelumallien ja siniviherkertoimen tai vastaavien ohjauskeinojen käyttöönottamiseksi kaavoituksessa.	Naantalille sopivaa tarkastelumallia tutkitaan osana kaavasunnittelua ja käynnissä olevia kaavaprosesseja.	Hulevesien hallintaan ja viherympäristöjen suunnitteluun ja säilyttämiseen liittyviä kaavamääräyksiä on kehitetty edelleen. Työ jatkuu.

*) Ympäristöohjelmasta johdettu strateginen toimenpide

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Varmistetaan sujuvat prosessit uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotossa.	Kaavoituksen aineistot saatetaan yhteensopiviksi ja kaavojen laadintaan liittyvät uudet toimintatavat vakiinnutetaan vuoden 2023 aikana.	Kaava-aineistojen kuvautumisen tarkistustyö on valmistunut. Aineistojen parantamis- ja kehittämistyötä jatketaan. Kaavojen tietomallipohjainen laadinta on aloitettu. Prosessien käyttöönottoa ja räätälöintityötä jatketaan.
Päivitetään kaavoituksen käynnistämispäätöksikäytännöt.	Kaikkien kaavoitusaloitteen tehneiden yksityisten maanomistajien kanssa tehdään kaavoituksen käynnistämispäätöksikäytännöt.	Toimintatapa on käytössä.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	76 522,00	30 000		30 000	4 139,00	-25 861,00	13,8	13,8
Myyntituotot	400,00				3 000,00	3 000,00		
Maksutuotot	76 122,00	30 000		30 000	339,00	-29 661,00	1,1	1,1
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot					800,00	800,00		
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	321 851,06	512 927		512 927	427 426,13	85 500,87	83,3	83,3
Henkilöstökulut	246 316,35	334 930		334 930	307 888,88	27 041,12	91,9	91,9
Palvelujen ostot	53 895,33	153 734		153 734	95 006,42	58 727,58	61,8	61,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 053,24	4 103		4 103	2 058,33	2 044,67	50,2	50,2
Avustukset	800,00							
Vuokratulot	13 844,04	19 260		19 260	21 260,24	-2 000,24	110,4	110,4
Muut toimintakulut	942,10	900		900	1 212,26	-312,26	134,7	134,7
TOIMINTAKATE	-245 329,06	-482 927		-482 927	-423 287,13	59 639,87	87,7	87,7
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-13 070,76	-15 472		-15 472	-16 083,66	-611,66	104,0	104,0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-258 399,82	-498 399		-498 399	-439 370,79	59 028,21	88,2	88,2

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	76 522,00	30 000		30 000	4 139,00	-25 861,00	13,8	13,8
Sisäiset toimintatulot								
Keskinaiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	76 522,00	30 000		30 000	4 139,00	-25 861,00	13,8	13,8
Ulkoiset toimintamenot	291 986,05	472 990		472 990	387 502,12	85 487,88	81,9	81,9
Sisäiset toimintamenot	29 865,01	39 937		39 937	39 924,01	12,99	100,0	100,0
Keskinaiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	321 851,06	512 927		512 927	427 426,13	85 500,87	83,3	83,3
TOIMINTAKATE	-245 329,06	-482 927		-482 927	-423 287,13	59 639,87	87,7	87,7

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Kaupunginarkkitehti	1
Kaavoitusarkkitehti	1
Kaavoitusinsinööri	1
Yleiskaavoittaja	1 (uusi)
Suunnitteluavustaja	1 (määräaikainen/oppi-sopimuskoulutettava)

Maankäytön toimistohenkilöstöstä kohdennetaan resurssi asema- ja yleiskaavoituksen suunnitteluavustajatehtäviin sekä ranta-asemakaavavalmisteluun.

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Kaavoituksen työohjelma on määrittynyt vuoden 2023 kaavoitusohjelmassa, josta päättää kaupunginhallitus.

Kaavoitusohjelmaan sisältyy kaksi yleiskaavatyötä: Luonnonmaan osayleiskaava ja Velkuan yleiskaava, joiden osalta on tehty tarvittavien selvitysten valmistelua. Saariston yleiskaavoihin kohdistuvia yleiskaavamuutosanomuksia ei tullut.

Kaavoituskatsauksessa oli vireillä 19 asemakaavahanketta, joista 7 strategisesti merkittävää. Uusia kaavahankkeita tuli vireille neljä. Aktiivinen valmistelu on kohdistunut strategisesti merkittäviin asemakaavoihin sekä muihin kaavoihin, joiden tavoitteeksi on asetettu hyväksyminen vuosina 2023-2024. Röölään Asemakaava ja E18 Turun kehätien asemakaava- ja asemakaavamuutos hyväksyttiin. Birgitan talon hyväksyminen siirtyi alkuvuoteen 2024. Vanhakaupungin suojelu- asemakaavan päivittämiseen tähtäävää kartoitustyötä on valmisteltu.

Ranta-asemakaavoja on ollut vireillä kolme: Livonsaaren ranta-asemakaava I muutos 2, Patarauta-Nimetön-Renko ranta-asemakaavan muutos 2, joka hyväksyttiin ja Livonsaaren ranta-asemakaava I muutos, joka hyväksyttiin.

Asema- ja yleiskaavoituksen lisäksi tulosalueen työhön kuuluu rakennusvalvonnan avustaminen kaupunkikuvaan liittyvissä asioissa, poikkeus- ja suunnittelu-tarvelupien valmisteluun osallistuminen, yleisten alueiden suunnitteluun ja kaupunkikehityshankkeisiin osallistuminen, nimistötoimikunnan ja Vanhakaupungin toimikunnan organisointi sekä kaupungin omien rakennushankkeitten pienet suunnittelutehtävät.

Kaavoitussopimuskäytännöt ja periaatteet on päivitetty.

Yleiskaavoittajan rekrytointia on jatkettu. Henkilöstöressin vakiintumattomuus on edelleen epävarmuustekijä, jolla on ollut vaikutuksia mm. kaavoituksen työohjelman toteutumiseen. Resurssia on varmistettu määräaikaisten työsuhteiden avulla.

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Maankäyttö**

Vastuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö (Tuomas Lindholm)

Toiminnan luonne: **Palvelutoiminto**

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Huolehditaan kaupungin tonttitarjonnasta yhdessä kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan kanssa. Tulosalueeseen kuuluvat kiinteistönmuodostus, mittaus- ja kartastopalvelut, maankäytön sopimukset, kaupungin maapolitiikan valmistelu sekä paikkatietoasiat.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Huolehditaan asunto-ohjelman mukaisesta tonttitarjonnasta. Asunto-ohjelma vuosille 2023–2026 päivitetään vuoden 2022 loppuun mennessä ja ohjelmaan sisällytetään maapolitiikan osuus.	Uudistetun ohjelman mukaiset tonttitarjonnan mittarit. Asunto- ja maapoliittisen ohjelman 2023–2026 hyväksymiskäsittelyyn saattaminen viimeistään alkuvuodesta 2023.	Vuoden 2023 toteumaseuranta uudistetun ohjelman mukaisesti ajoittuu keväälle 2024. Uusi asunto- ja maapoliittinen ohjelma 2023–2026 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.1.2023. Ohjelmakauden toimenpiteitä on edistetty vuoden 2023 aikana.
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Uuden paikkatieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto (ajoitettu vuosille 2022–2023).	Uuden järjestelmän tuotannollinen käyttöönotto vaiheittain suunnitellun aikataulun mukaisesti.	Uusi järjestelmä otettiin vaiheittain käyttöön hieman suunnitellusta aikataulusta jäljessä.

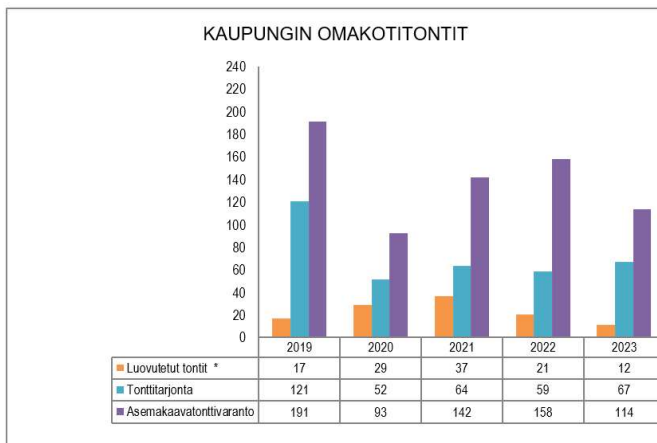
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
TOIMINTATULOT YHT.	2 464 556,22	2 387 154		2 387 154	2 617 708,43	230 554,43	109,7	109,7
Myyntituotot	7 033,98	22 000		22 000	1 382,44	-20 617,56	6,3	6,3
Maksutuotot	98 991,97	141 000		141 000	142 227,66	1 227,66	100,9	100,9
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot	2 258 979,47	2 074 154		2 074 154	2 399 038,43	324 884,43	115,7	115,7
Muut toimintatuotot	31 046,34	100 000		100 000	30 544,05	-69 455,95	30,5	30,5
Valmistus omaan käyttöön	68 504,46	50 000		50 000	44 515,85	-5 484,15	89,0	89,0
TOIMINTAMENOT YHT.	1 150 604,74	1 342 351		1 342 351	1 308 485,29	33 865,71	97,5	97,5
Henkilöstökulut	751 086,69	844 320		844 320	788 421,19	55 898,81	93,4	93,4
Palvelujen ostot	278 417,01	360 744		360 744	377 941,17	-17 197,17	104,8	104,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	21 327,11	28 118		28 118	15 532,73	12 585,27	55,2	55,2
Avustukset								
Vuokratulot	90 671,44	108 559		108 559	113 878,71	-5 319,71	104,9	104,9
Muut toimintakulut	9 102,49	610		610	12 711,49	-12 101,49	2083,9	2083,9
TOIMINTAKATE	1 313 951,48	1 044 803		1 044 803	1 309 223,14	264 420,14	125,3	125,3
Poistot ja arvonalentumiset	-31 620,72	-29 195		-29 195	-26 352,96	2 842,04	90,3	90,3
Laskennalliset erät	-21 430,74	-24 507		-24 507	-43 374,30	-18 867,30	177,0	177,0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 260 900,02	991 101		991 101	1 239 495,88	248 394,88	125,1	125,1

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot	1 657 703,76	1 573 000		1 573 000	1 803 554,15	230 554,15	114,7	114,7
Sisäiset toimintatulot	806 539,74	814 154		814 154	814 154,28	0,28	100,0	100,0
Keskinaiset toimintatulot	312,72							
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	2 464 556,22	2 387 154		2 387 154	2 617 708,43	230 554,43	109,7	109,7
Ulkoiset toimintamenot	1 000 416,39	1 164 730		1 164 730	1 125 206,28	39 523,72	96,6	96,6
Sisäiset toimintamenot	150 188,35	177 621		177 621	183 279,01	-5 658,01	103,2	103,2
Keskinaiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 150 604,74	1 342 351		1 342 351	1 308 485,29	33 865,71	97,5	97,5
TOIMINTAKATE	1 313 951,48	1 044 803		1 044 803	1 309 223,14	264 420,14	125,3	125,3

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Kaavoittaminen on jatkunut aktiivisena, mutta rakentaminen aiempiin vuosiin nähden on selvästi hiljentynyt. Tonttien luovuttamisen aktiivisuus on vähentynyt jo aiemmin hiljaisemmaksi todettuun vuoteen 2022 verrattuna, mikä indikoi epävakaasta maailmantilanteesta ja kohonneesta hintatasosta tonttimarkkinoille yhä heijastuvaa epävarmuutta. Vallitseva markkinatilanne näkyy erityisesti pientalotonttien laskeneissa luovutusmäärissä, mutta laajemmin myös muun muassa tonttivarauksen peruuntumisena, lisääntyneinä maanvuokrien maksuvaikeuksina ja rakentamisen velvoiteaikojen pitkittymisenä. Kaupungin Murikossa Vihnetiellä syksyllä 2023 järjestämän tonttitarjouskilpailun perusteella luovutettiin yhdeksästä tarjolle asetetusta omakotitontista vain yksi, ja samaan aikaan Perhetalon ensimmäisen alueen Hiukkaskujan tonteista valtaosa on yhä luovuttamatta. Toisaalta kiinteistökaupat Perhetalon alueen ensimmäisen vaiheen ensimmäisestä kerrostalotontin kaupasta asumisoikeuskohteelle vahvistettiin ja palvelutalon kerrostalotontin maanvuokrasopimus allekirjoitettiin vuoden 2023 lopussa. Yritystonttien luovutusta tapahtui vuoden 2023 aikana paitsi Naviressa ja uudella Virpi-Porhon alueelle myös erityisesti Luolalassa. Kaupan alan, matkailun ja teollisuuden toimijat hankkeineen ovat aktiivisia.

Kaupunki on jatkanut maanhankintaa ja siihen liittyviä neuvotteluita useilla eri alueilla sekä asuin- että yritysalueiden kehittämiseen liittyen. Esimerkkeinä mainittakoon mm. päätös Nesteen entisen jalostamoalueen

pohjoisten alueiden hankkimisesta kaupungille sekä maanhankintaneuvottelut Merimaskussa ja Luonnonmaalla. Lisäksi vireillä on yksittäisiä, kaupungin elinvoimaan vaikuttavia maankäytön hankkeita – esimerkiksi E18-tien ympäristön kaupallisten palveluiden ja liiketoimintamahdollisuuksien sekä keskustan kehittämiseen liittyen – joita on edistetty aktiivisesti vuoden 2023 aikana. Tulevien vuosien tontti- ja kaavavarantojen turvaamisen kannalta keskeistä on riittävä etupainotteisuus kaupungin maanhankinnassa sekä käynnissä olevien, strategisesti merkittävien asemakaavahankkeiden eteneminen.

Seuraavat pientalotonttien haut vuonna 2024 tulevat kohdistumaan rakenteilla olevaan Perhetalon toiseen alueeseen. Muilta osin tarkoituksena on jatkaa kaupungin jatkuvassa haussa olevien asuin- ja erillissipientalokohteiden aktiivista markkinointia, saariston tonttikohteita unohtamatta.

Uusi asunto- ja maapoliittinen ohjelma vuosille 2023–2026 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa tammi-kuussa 2023. Uuden ohjelman mukaisia ohjelmakauden toimenpiteitä on alettu edistämään vuoden 2023 aikana. Eräänä merkittävänä toimenpiteenä kaupunki on esimerkiksi tehnyt syksyllä 2023 päätöksen luopua 1.1.2024 alkaen vesihuollon ennakkoliittymismaksujen perimisestä tontinluovutusten ja maankäytösopimusten yhteydessä. Yritysalueiden alue-/vyöhykehinnottelu on teetetty keväällä 2023.

Uuden paikkatieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto on edennyt, joskin hieman alun perin suunnitellusta aikataulusta jäljessä. Ulkoisen karttapalvelun ja kaupungin yhteisen palautepalvelun käyttöönotto ajoittuvat molemmat vuoden 2024 puolelle.

Tonttien luovutus vuoden 2023 aikana:

- Omakotitontteja myytiin 5 kpl ja vuokrattiin 7 kpl
- Aiemmin luovutetuista omakotivuokratonteista tontin haltija lunasti 11 kpl
- Rivitalotontteja vuokrattiin 3 kpl
- Kerrostalotontteja myytiin 1kpl ja vuokrattiin 1 kpl
- Yritystontteja myytiin 1 kpl ja vuokrattiin 2 kpl
- Lomarakennustontteja myytiin 1 kpl

Yksittäisiä luovutuksia koskien erinäisiä muita käyttötarkoituksia ja rekisteriyksiköitä ei ole eritelty tässä yhteydessä.

Omakotitonttitarjonta (jatkuva haku) vuoden 2023 lopussa:

- Manner-Naantali 8 tonttia
- Luonnonmaa 5 tonttia
- Merimasku 7 tonttia
- Rymättylä 7 tonttia
- Velkua 4 tonttia

Kiinteistötoimitukset vuoden 2023 aikana:

- Tontin lohkomiset 46 kpl
- Yleisten alueiden lohkomiset 3 kpl
- Rajankäynnit 1 kpl
- Rasitetoimitukset 1 kpl
- Tilaksi lohkomiset 4 kpl

Kiinteistörekisterinpitäjän päätökset ja muut toimenpiteet vuoden 2023 aikana:

- Kiinteistön laadun muuttaminen 4 kpl
- Kiinteistötunnuksen muuttaminen 3 kpl
- Kiinteistöjen yhdistäminen 2 kpl
- Tonttijaot 9 kpl

Mittauspalvelut vuoden 2023 aikana:

- Rakennuspaikan merkinnät 31 kpl
- Sijaintikatselmukset 45 kpl
- Rakennuslupa- ja poikkeamislupapaketit 71 kpl
- Kantakartta/pohjakartat 39 kpl

Henkilöstö:

Suunnitteluavustajan vakanssi vapautui 1.6.2023 ja vakanssille haettiin täyttölupa. Rekrytointi käynnistettiin syksyllä 2023. Olemassa oleva kartoittajan vakanssi ollaan lakkauttamassa työntekijän eläköityessä ja sitä ennen perustettiin uusi vakanssi lakkautettavan tilalle. Määräaikainen kartoittaja siirtyi vakinaisena toimeen. Maastokartoittajan keväällä 2023 täytetty vakanssi vapautui syksyllä 2023. Vakanssi laitettiin hakuun loppuvuodesta 2023.

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Teknisten palveluiden hallinto**

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Toiminnan luonne: **Palvelutoiminto**

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Teknisten palveluiden hallinto johtaa, valvoo ja luo edellytykset toiminnalle ja palveluiden järjestämiselle teknisellä toimialalla.

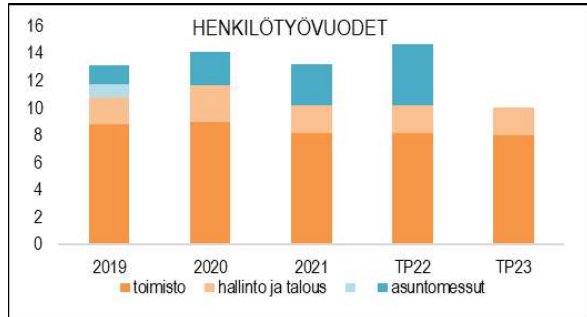
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Seutuyhteistyöhön osallistutaan aktiivisesti ja seutuyhteistyötä hyödynnetään toimialan toiminnassa.	Toimiala osallistuu aktiivisesti seudullisiin yhteistyöhankkeisiin ja -toimintaan.	Toimialan edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti yhteistyöhön Turun Seudun Energiatuotannon, Turun Seudun Kaukolämmön, Turun Seudun Puhdistamon, Turun Seudun Veden, Lounais-Suomen Jätehuollon, Turun seudun joukkoliikenteen (Föli), Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan, Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan, rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, Turun kaupunkiseudun MAL-työryhmien (Liikennejärjestelmätyö ja maankäyttö) sekä Varsinais-Suomen liikennestrategia- ja alueidenkäytön yhteistyöryhmien kanssa.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Toimialan johto ja esimiehet noudattavat hyvää johtamista päivittäisessä toiminnassaan.	Kunta10-tutkimuksen lähiesimiestuki on vähintään tasolla 3,75 (asteikolla 0-5) koko tekniset palvelut ryhmässä (2016: 3,64; 2018: 3,55; 2020: 3,71).	Kunta-10-tutkimuksen kohdan "Lähiesihenkilöltä saa tukea työhön" arviointiasteikko on muuttunut. Tulokset: 2018 55,3 %, 2020 59,9 % ja 2022 58,1 %.

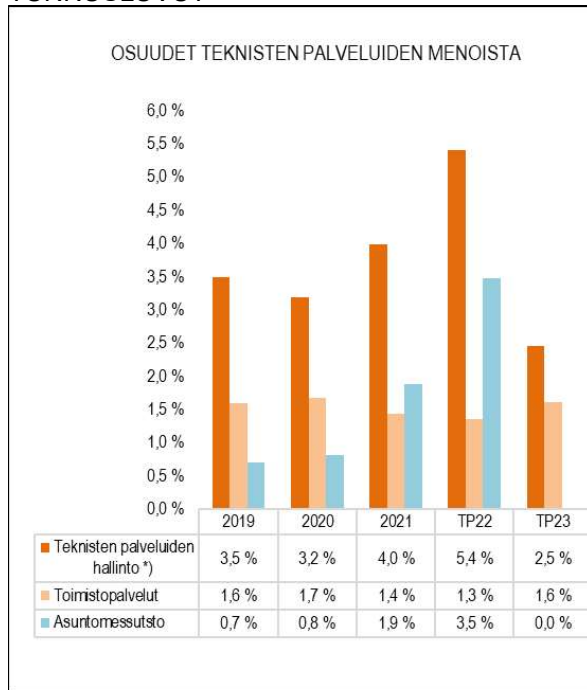
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	1 258 767,36	516 616		516 616	518 569,24	1 953,24	100,4	100,4
Myyntituotot	1 247 625,21	516 616		516 616	517 463,74	847,74	100,2	100,2
Maksutuotot	5 193,99				1 105,50	1 105,50		
Tuet ja avustukset	5 480,78							
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot	467,38							
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	1 866 335,87	911 314		911 314	757 161,29	154 152,71	83,1	83,1
Henkilöstökulut	846 974,79	629 540		629 540	561 473,57	68 066,43	89,2	89,2
Palvelujen ostot	653 696,20	160 637		160 637	73 784,97	86 852,03	45,9	45,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	124 317,76	9 147		9 147	3 128,42	6 018,58	34,2	34,2
Avustukset								
Vuokratulot	240 478,72	111 650		111 650	118 309,13	-6 659,13	106,0	106,0
Muut toimintakulut	868,40	340		340	465,20	-125,20	136,8	136,8
TOIMINTAKATE	-607 568,51	-394 698		-394 698	-238 592,05	156 105,95	60,4	60,4
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-41 855,93	-55 465		-55 465	-53 079,05	2 385,95	95,7	95,7
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-649 424,44	-450 163		-450 163	-291 671,10	158 491,90	64,8	64,8

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	773 067,12				1 952,92	1 952,92		
Sisäiset toimintatulot	372 765,24	385 716		385 716	385 716,24	0,24	100,0	100,0
Keskinäiset toimintatulot	112 935,00	130 900		130 900	130 900,08	0,08	100,0	100,0
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	1 258 767,36	516 616		516 616	518 569,24	1 953,24	100,4	100,4
Ulkoiset toimintamenot	1 716 914,55	757 410		757 410	603 910,31	153 499,69	79,7	79,7
Sisäiset toimintamenot	147 407,33	153 904		153 904	153 250,98	653,02	99,6	99,6
Keskinäiset toimintamenot	2 013,99							
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 866 335,87	911 314		911 314	757 161,29	154 152,71	83,1	83,1
TOIMINTAKATE	-607 568,51	-394 698		-394 698	-238 592,05	156 105,95	60,4	60,4

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Menot muodostuvat teknisen toimialan lautakuntien, -hallinnon, -kanslian toimintamenoista. Vuosina 2018-2022 menoihin on sisältynyt lisäksi asuntomessutoimiston menot.

Teknisten palveluiden hallinnon toimistopalvelut hoitaa teknisen toimialan vesi-, venepaikka-, maavuokra-, kiinteistövuokra-, konevuokra-, ateria- ja siivouspalveluiden laskutuksen sekä yleislaskutuksen päätöksistä ja muuta yleislaskutusta. Lisäksi toimistopalvelut hoitaa teknisen toimialan arkisto- ja sihteeripalvelut.

Teknisten palveluiden hallinnon toimistopalvelut koostaa teknisen toimialan lautakuntien ja eri toimikuntien ym. esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen.

Teknisten palveluiden hallinto vastaa teknisen toimialan talouden hallinnasta, koordinoi ja valvoo toimialan toiminnan suunnitelman mukaista toteutumista ja sovittaa yhteen eri osastojen yhteisprojektit ja kehittämishankkeet.

Tuloissa on hallinnon, taloushallinnon ja toimistopalveluiden osuus toimialan tehtäväalueille ja vesihuollon taseyksikölle annetuista palveluista.

Teknisten palveluiden hallinto varmistaa, että teknisen toimialan seutuyhteistyöhankkeissa ollaan aktiivisesti mukana ja että niissä huomioidaan Naantalin kaupungin etu. Seutuyhteistyöhankkeita on mm. vesihuollossa, maankäytössä, joukkoliikenteessä, jätehuollossa, kaukolämpö- ja energihuollossa, ympäristöterveydenhuollossa, ympäristönsuojelussa sekä rakennusvalvonnassa

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Liikenneväylät ja venesatamat**

Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: **Palvelutoiminto**

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Liikenneväylät ja venesatamat -tulosalue vastaa yhdyskuntatekniikan suunnittelusta ja rakentamisesta, katujen kunnossapidosta, venesatamien, matonpesupaikkojen ja maankaatopaikan hoidosta.

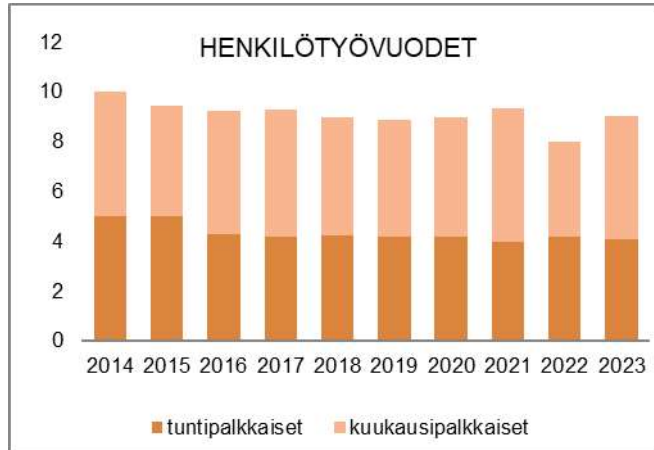
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Saariston saavutettavuuden parantaminen	Laaditaan yhdessä ELY-keskuksen ja alueen kuntien kanssa Saariston Rengastien kehittämissuunnitelma vuoden 2023 aikana	Suunnitelma on laadittu yhdessä ELY-keskuksen ja rengastien kuntien kanssa

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Kehitetään sähköisiä palveluita	Siirrytään yksityistieavustuksissa sähköiseen palvelujärjestelmään	Hanketta ei käynnistetty teknisissä palveluissa samanaikaisesti käynnissä olleen tietojärjestelmä uudistuksen takia

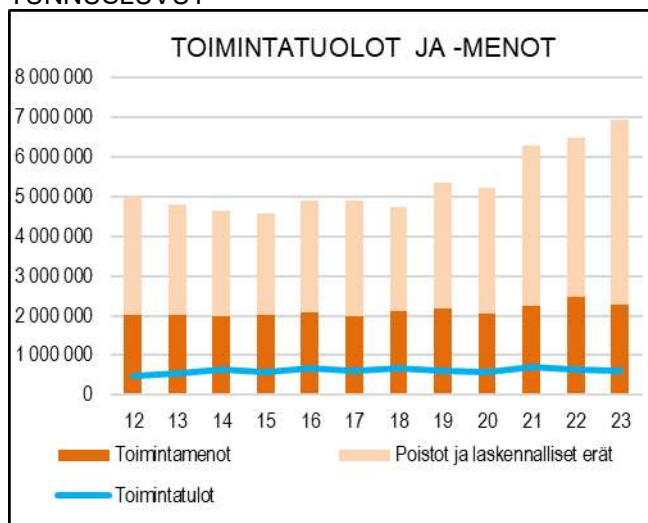
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
					EUR		/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	630 236,19	694 630		694 630	594 467,79	-100 162,21	85,6	85,6
Myyntituotot	341 565,86	399 240		399 240	345 326,92	-53 913,08	86,5	86,5
Maksutuotot	135 102,96	155 000		155 000	130 605,02	-24 394,98	84,3	84,3
Tuet ja avustukset	34 301,56							
Vuokratuotot	60 653,43	39 590		39 590	50 781,60	11 191,60	128,3	128,3
Muut toimintatuotot	13 221,25	26 800		26 800	21 501,49	-5 298,51	80,2	80,2
Valmistus omaan käyttöön	45 391,13	74 000		74 000	46 252,76	-27 747,24	62,5	62,5
TOIMINTAMENOT YHT.	2 455 842,04	2 361 742		2 361 742	2 289 161,74	72 580,26	96,9	96,9
Henkilöstökulut	539 181,13	626 650		626 650	598 554,15	28 095,85	95,5	95,5
Palvelujen ostot	1 261 770,02	1 106 414		1 106 414	1 050 403,93	56 010,07	94,9	94,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	458 430,74	410 063		410 063	420 271,30	-10 208,30	102,5	102,5
Avustukset	140 000,00	140 000		140 000	144 866,00	-4 866,00	103,5	103,5
Vuokratulut	50 445,89	76 975		76 975	66 564,11	10 410,89	86,5	86,5
Muut toimintakulut	6 014,26	1 640		1 640	8 502,25	-6 862,25	518,4	518,4
TOIMINTAKATE	-1 825 605,85	-1 667 112		-1 667 112	-1 694 693,95	-27 581,95	101,7	101,7
Poistot ja arvonalentumiset	-3 076 098,36	-3 601 351		-3 601 351	-3 639 136,65	-37 785,65	101,0	101,0
Laskennalliset erät	-938 580,00	-855 564		-855 564	-1 013 042,96	-157 478,96	118,4	118,4
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 840 284,21	-6 124 027		-6 124 027	-6 346 873,56	-222 846,56	103,6	103,6

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
					EUR		/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	564 446,23	630 990		630 990	528 207,83	-102 782,17	83,7	83,7
Sisäiset toimintatulot	59 019,96	54 640		54 640	54 639,96	-0,04	100,0	100,0
Keskinäiset toimintatulot	6 770,00	9 000		9 000	11 620,00	2 620,00	129,1	129,1
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	630 236,19	694 630		694 630	594 467,79	-100 162,21	85,6	85,6
Ulkoiset toimintamenot	1 909 077,42	1 732 890		1 732 890	1 753 544,20	-20 654,20	101,2	101,2
Sisäiset toimintamenot	534 612,81	613 532		613 532	523 361,07	90 170,93	85,3	85,3
Keskinäiset toimintamenot	12 151,81	15 320		15 320	12 256,47	3 063,53	80,0	80,0
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	2 455 842,04	2 361 742		2 361 742	2 289 161,74	72 580,26	96,9	96,9
TOIMINTAKATE	-1 825 605,85	-1 667 112		-1 667 112	-1 694 693,95	-27 581,95	101,7	101,7

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Liikenneväylien tehtäväalue vastaa katujen sekä vesi-johto- ja viemäriverkoston rakentamisesta joko omana tai tilaustyönä. Samassa yhteydessä rakennetaan myös laskutettavat kaukolämmön sekä sähkö- ja telekaapeloinnin maanrakennustyöt, joiden yhteen sovittaminen kuuluu tähän tehtäväalueeseen.

Vuonna 2023 toteutui kunnallistekniikan hankkeita seuraavasti:

- Kunnallistekniikan suunnitteluhankkeita 15 kpl
- omajohteisia kunnallistekniikan rakentamishankkeita 5 kpl
- urakalla toteutettuja kunnallistekniikan rakentamishankkeita 8 kpl

Tehtäväkenttään kuuluvat katujen ja taitorakenteiden kunnossapitotyöt. Kunnossapidettävien väylien kokonaispituus on 31.12.2023 216,4 km jakaantuen seuraavasti:

	km	m2
Pääkadut	17,8	159 638
Kokoojakadut	34,1	248 000
Asuntokadut	89,5	530 000
Kevyen liik. väylät	75,0	241 000
Torit ja P-alueet		18 108
yht.	216,4	1 197 000

Yksityistieavustuksia jaettiin 119 tiekunnalle yhteensä 144 865 euroa. Avustusta kohdentui 223 tiekilometrille ollen keskimäärin 650 €/km

Vuokrattavia venepaikkojen käyttöaste oli seuraava:

paikkojen määrä	käyttöaste	
venepaikat	1001 kpl	78 %
pienvenealtaat	74 kpl	45 %
soutuvene, maapaikat	50 kpl	90 %
talvisäilytyspaikat	188 kpl	23 %

Kiinteitä ja kelluvia laitureita on ylläpidettävänä yhteensä 3,3 kilometriä.

Matonpesupaikkoja ylläpidetään Taimossa, Viialassa, Velkualla, Merimaskussa ja Rymättylässä

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Viheryksikkö**

Vastuuhenkilö: **Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)**

Toiminnan luonne: **Palvelutoiminto**

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Tulosalue suunnittelee, rakentaa ja pitää kunnossa asemakaavan mukaiset viheralueet käytössä olevan viheralueiden hoitoluokituksen mukaan

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Edistetään kaupungin metsäalueiden monimuotoisuutta	Liitetään Naantalin kaupungin omistamat saarissa sijaitsevat metsäalueet Metso-ohjelmaan soveltuvien osin	Soveltuvat alueet on selvitetty ELY-keskuksen kanssa. Alueita ei kuitenkaan liitetty Metso-ohjelmaan-valtion puuttuvan rahoituksen takia.

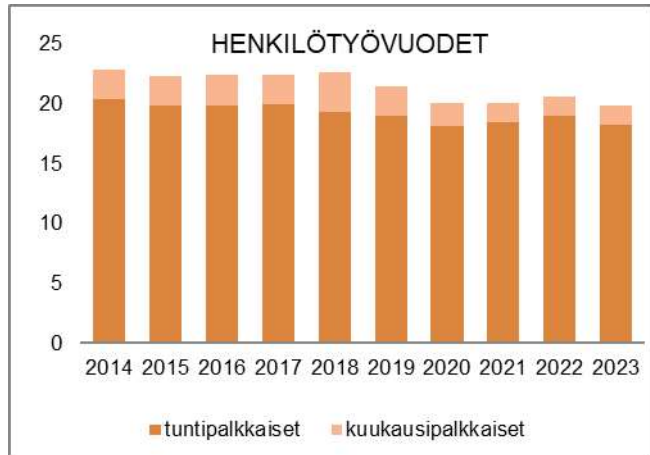
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Keskustan puistojen hoito korkealla laatutasolla	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2023: Keskustan puistot hoitotason tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmanneksessa	Sijoitus kyselytutkimuksessa 2/21

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	323 426,01	224 000		224 000	266 962,45	42 962,45	119,2	119,2
Myyntituotot	179 110,01	161 000		161 000	202 677,99	41 677,99	125,9	125,9
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot	9 888,12	18 000		18 000	22 528,51	4 528,51	125,2	125,2
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön	134 427,88	45 000		45 000	41 755,95	-3 244,05	92,8	92,8
TOIMINTAMENOT YHT.	1 724 395,01	1 708 048		1 708 048	1 783 503,74	-75 455,74	104,4	104,4
Henkilöstökulut	965 301,78	1 000 040		1 000 040	980 636,86	19 403,14	98,1	98,1
Palvelujen ostot	331 816,37	285 553		285 553	366 261,26	-80 708,26	128,3	128,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	135 220,05	110 493		110 493	124 453,17	-13 960,17	112,6	112,6
Avustukset								
Vuokratulut	290 891,18	311 142		311 142	309 728,59	1 413,41	99,5	99,5
Muut toimintakulut	1 165,63	820		820	2 423,86	-1 603,86	295,6	295,6
TOIMINTAKATE	-1 400 969,00	-1 484 048		-1 484 048	-1 516 541,29	-32 493,29	102,2	102,2
Poistot ja arvonalentumiset	-318 852,36	-500 676		-500 676	-386 950,33	113 725,67	77,3	77,3
Laskennalliset erät	-82 055,45	-121 834		-121 834	-96 403,66	25 430,34	79,1	79,1
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 801 876,81	-2 106 558		-2 106 558	-1 999 895,28	106 662,72	94,9	94,9

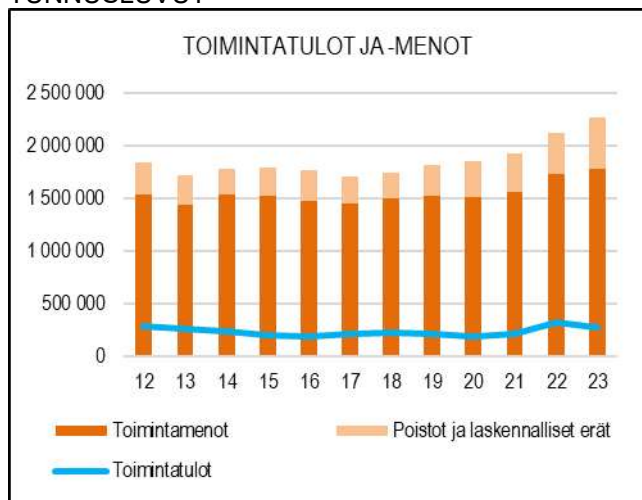
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	248 123,05	117 000		117 000	160 210,54	43 210,54	136,9	136,9
Sisäiset toimintatulot	75 003,71	105 000		105 000	101 183,24	-3 816,76	96,4	96,4
Keskinaiset toimintatulot	299,25	2 000		2 000	5 568,67	3 568,67	278,4	278,4
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	323 426,01	224 000		224 000	266 962,45	42 962,45	119,2	119,2
Ulkoiset toimintamenot	1 293 921,89	1 273 920		1 273 920	1 326 411,05	-52 491,05	104,1	104,1
Sisäiset toimintamenot	424 195,74	429 894		429 894	450 475,59	-20 581,59	104,8	104,8
Keskinaiset toimintamenot	6 277,38	4 234		4 234	6 617,10	-2 383,10	156,3	156,3
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 724 395,01	1 708 048		1 708 048	1 783 503,74	-75 455,74	104,4	104,4
TOIMINTAKATE	-1 400 969,00	-1 484 048		-1 484 048	-1 516 541,29	-32 493,29	102,2	102,2

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Viheryksikön tehtäville on yhteistä niiden välitön vaikutus asukkaiden viihtyvyyteen. Tehtäväalue pitää kunnossa ulkoilualueet, puistot ja muut yleiset alueet, tekee tilauksesta mm. tilapalveluille kiinteistöjen pihojen ja nurmikoiden ja istutusten hoito- ja puhtaanapitotöitä

sekä tekee ja teettää kaupungin metsien hoito- ja hakkuutöitä sekä vuokraa ja pitää kunnossa kasvitarpalstat sekä torit.

Viherluokituksen mukaisia puisto- ja liikennevihreäalueita on ylläpidettävänä 31.12.2023 seuraavasti:

A1 edustusviheralue	2,1 ha
A2 käyttöviheralue	8,9 ha
A3 Käyttö- ja suojaviheralue	49,7 ha

M1 Arvometsä	15,2 ha
M2 Lähimetsä	219,8 ha
M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä	109,8 ha
M4 Suojametsä	53,3 ha
M5 Talousmetsä	631,0 ha

A2 Liikennevihreä	7,4 ha
A3 Liikennevihreä	19,0 ha

Viherluokituksen luokittelutyö on parhaillaan käynnissä

Leikkialueet 39 kpl

Kaupunginpuutarhuri toimii myös konekeskuksen esimiehenä. Kaupunginpuutarhurin työajasta vuositasona kohdistuu noin 40 % konekeskukseen. Osa viheryksikön henkilökunnan työpanoksesta kohdistuu konekeskuksen konekaluston käyttöön ja katujen kunnossapitotöihin.

Tulot ylittivät arvioitua suurempien metsänmyyntitulojen osalta, jotka muodostuivat pääosin uusien kaava-alueiden rakennuskelpoisuuden valmistelusta. Menot ylittivät palvelujen ostoissa kohonneen kustannustason takia.

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Liikuntapaikat**

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: **Palvelutoiminto**

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Liikuntapaikat -tulosalue hoitaa ja kunnossapitää ulkoliikuntapaikat ja – alueet, jäähallit, lämmitettävät jalkapallokentät, uimarannat ja Kailon saaren liikunta-alueet

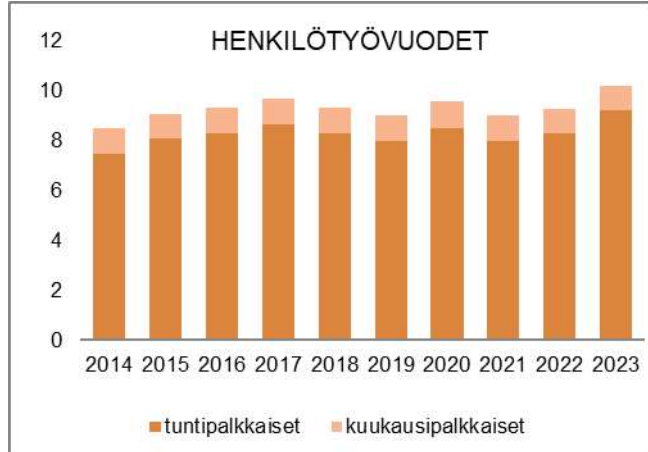
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Monipuolisten ulkoliikuntapaikkojen ylläpito kuntalaisia tyydyttävällä tavalla	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2023: liikuntapaikkojen tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmanneksessa	Sijoitus 6/21

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Retkeilyreittien esteettömyyskartotus	Kartoitus laadittu vuoden 2023 aikana	Vaarjoen, Luolanjärven lintutornin ja Merimaskun laavuun esteettömyyskartotus tehtiin yhdessä vammaisneuvoston kanssa

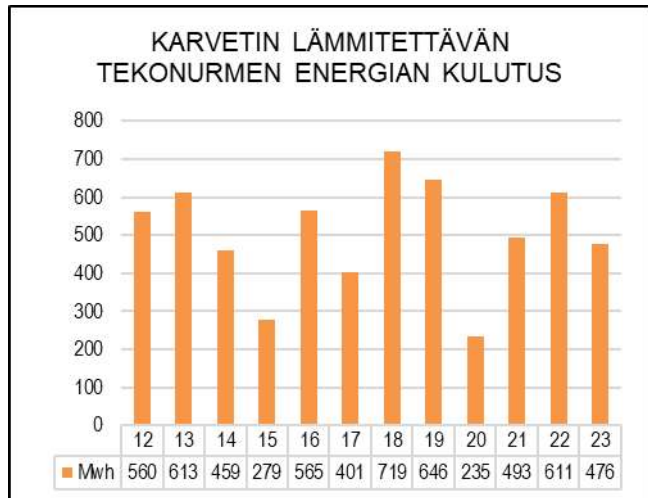
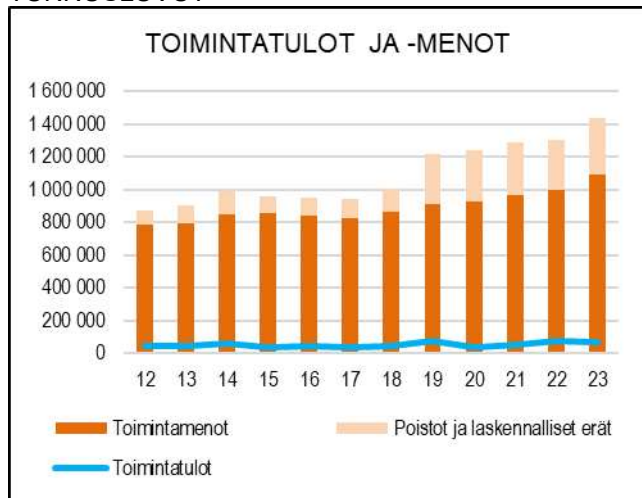
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %		
						EUR	/ TA	/+MRM	
TOIMINTATULOT YHT.	77 815,28	70 000		70 000	71 740,44	1 740,44	102,5	102,5	
Myyntituotot									
Maksutuotot	859,03				811,13	811,13			
Tuet ja avustukset	5 592,96								
Vuokratuotot	63 156,35	40 000		40 000	67 792,32	27 792,32	169,5	169,5	
Muut toimintatuotot	-1 000,00								
Valmistus omaan käyttöön	9 206,94	30 000		30 000	3 136,99	-26 863,01	10,5	10,5	
TOIMINTAMENOT YHT.	996 393,33	1 075 439		1 075 439	1 090 248,92	-14 809,92	101,4	101,4	
Henkilöstökulut	457 748,64	517 453		517 453	510 506,29	6 946,71	98,7	98,7	
Palvelujen ostot	157 699,18	175 180		175 180	164 988,77	10 191,23	94,2	94,2	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	283 185,58	291 856		291 856	308 660,75	-16 804,75	105,8	105,8	
Avustukset									
Vuokratulot	97 125,01	90 950		90 950	105 073,11	-14 123,11	115,5	115,5	
Muut toimintakulut	634,92				1 020,00	-1 020,00			
TOIMINTAKATE	-918 578,05	-1 005 439		-1 005 439	-1 018 508,48	-13 069,48	101,3	101,3	
Poistot ja arvonalentumiset	-247 542,48	-263 065		-263 065	-284 106,52	-21 041,52	108,0	108,0	
Laskennalliset erät	-58 942,06	-56 514		-56 514	-64 104,33	-7 590,33	113,4	113,4	
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 225 062,59	-1 325 018		-1 325 018	-1 366 719,33	-41 701,33	103,1	103,1	

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %		
						EUR	/ TA	/+MRM	
Ulkoiset toimintatulot	77 815,28	70 000		70 000	71 740,44	1 740,44	102,5	102,5	
Sisäiset toimintatulot									
Keskinäiset toimintatulot									
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	77 815,28	70 000		70 000	71 740,44	1 740,44	102,5	102,5	
Ulkoiset toimintamenot	828 773,79	897 283		897 283	897 507,88	-224,88	100,0	100,0	
Sisäiset toimintamenot	139 575,62	147 610		147 610	155 113,01	-7 503,01	105,1	105,1	
Keskinäiset toimintamenot	28 043,92	30 546		30 546	37 628,03	-7 082,03	123,2	123,2	
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	996 393,33	1 075 439		1 075 439	1 090 248,92	-14 809,92	101,4	101,4	
TOIMINTAKATE	-918 578,05	-1 005 439		-1 005 439	-1 018 508,48	-13 069,48	101,3	101,3	

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Liikuntapaikat -tulosalue vastaa Naantalin monipuolisten ulkoliikuntapaikkojen sekä jäähallien ylläpidosta

Kesäliikuntapaikat:

- Kuparivuoren ja Rymättylän urheilukentät
- Karvetin jalkapallonurmi- ja monitoimikenttä
- Merimaskun hiekkatekonurmikenttä,
- Suopellon hiekkatekonurmikenttä
- Viialan hiekkatekonurmikenttä
- Perhetalon ja Matalahden lähiliikuntapaikat
- Rymättylän, Suopellon ja Maijamäen lähiliikuntapaikat
- Nurmikentät 10 kpl
- Hiekkakentät 4 kpl
- Tenniskentät 2 kpl
- Suopellon monitoimikenttä
- Kuparivuoren skeittialue
- Kuntoradat 5 kpl
- Uimarannat 14 kpl
- Frisbee-golfradat Suopellosa ja Haijaisissa
- Ruonan kuntoportaat
- ulkoilureitit 4 kpl ja laavut Haijainen, Vaarjoki sekä Merimasku
- Maastopyöräreitti
- Beach Volley kentät 8 kpl
- Ulkokuntoiluvälineitä 5 kohteessa

Talviliikuntapaikat:

- Kuparivuoren jäähallit 2 kpl
- Luistinradat 9 kpl, joista neljässä on kaukalo
- Karvetin lämmitettävä jalkapallonurmi
- Hiihtoladut 6 eri kohdetta: Suovuori, Haijainen, Kuparivuoren urheilukenttä, Merimasku, Rymättylä, Heinäinen; lisäksi ladut tehdään koulujen ja päiväkotien läheisyyteen
- Retkiluisteluradat ja ladut jäälle, 2 kpl
- Pulkkamäet 2 kpl
- Talviuintipaikat 2 kpl

Jäähallit olivat kesätauolla seuraavasti:

- Aurinkoareena 29.4. – 30.7.2023
- Kuparivuorihalli 3.4. – 14.9.2023

Karvetin lämmitettävä tekonurmen lämmityskausi oli 18.1.2023 - 29.3.2023. Lämmitysenergiaa kului 476 MWh. Lämmityskauden ajalta kentältä varattiin 306 käyttötuntia.

Hiihtolatuja ja luisteluaitteita ylläpidettiin seuraavasti:

- Suovuori 7.12.2022 – 31.3.2023
- Haijainen 9.12.2022 – 31.3.2023
- Luisteluaitteet luolanjärvi ja meri eivät olleet käytössä vuonna 2023

Yksikön tulot muodostuvat jäähallien ja lämmitettävän jalkapallonurmen käyttömaksuista, joiden taksoista päättää vapaa-aikalautakunta

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tulosalue: **Joukkoliikenne**

Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Budjettirahoitteinen

Tulosalueen
kuvaus:

Seudullinen ja kaupungin sisäinen joukkoliikenne on järjestetty osana joukkoliikenteen seudullista yhteistyötä eli Föliä. Tulosalue vastaa joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä Naantalin kaupungin osalta.

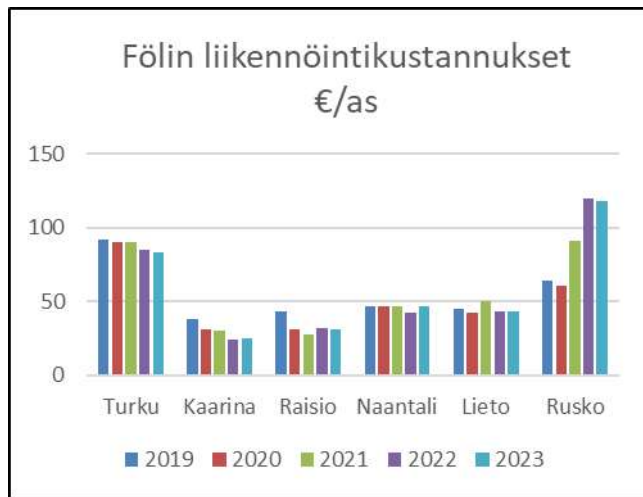
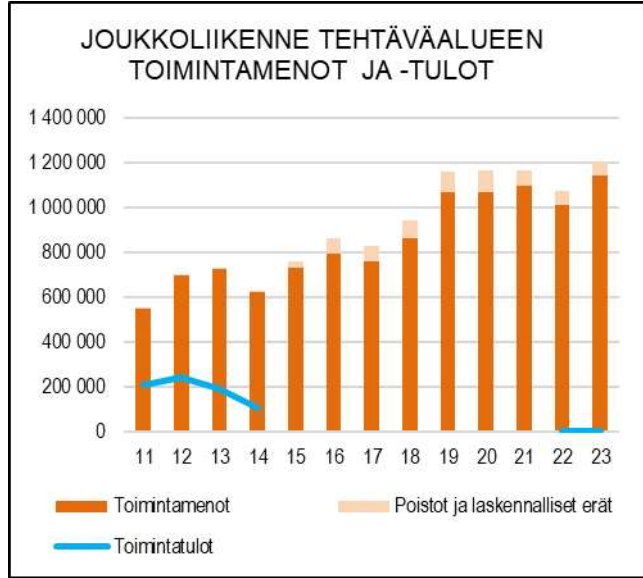
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Tiedotetaan joukkoliikenteen palvelutarjonasta erityisesti palveluliikenteen ja saaristoalueiden osalta	Tiedotuskampanjoita toteutettu vähintään kaksi kappaletta ja matkamäärien kasvu	Kolmessa Nasta-lehdissä tiedotettiin Fölin palveluista eri näkökulmista. Matkamäärä kasvoi 4% verrattuna vuoteen 2022

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Parannetaan linja-autopysäkkien palvelutasoa rakentamalla mm. pyöräkatoksia	Vähintään yksi pysäkkipari parannettu vuoden aikana	Opintien pysäkkipari saaneerattiin

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	5 000,00				5 000,00	5 000,00		
Myyntituotot	5 000,00				5 000,00	5 000,00		
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	1 012 555,64	1 190 783		1 190 783	1 142 892,12	47 890,88	96,0	96,0
Henkilöstökulut								
Palvelujen ostot	1 012 555,64	1 190 783		1 190 783	1 142 892,12	47 890,88	96,0	96,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Avustukset								
Vuokratulot								
Muut toimintakulut								
TOIMINTAKATE	-1 007 555,64	-1 190 783		-1 190 783	-1 137 892,12	52 890,88	95,6	95,6
Poistot ja arvonalentumiset	-43 144,41	-47 400		-47 400	-43 685,45	3 714,55	92,2	92,2
Laskennalliset erät	-20 326,55	-20 285		-20 285	-17 835,34	2 449,66	87,9	87,9
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 071 026,60	-1 258 468		-1 258 468	-1 199 412,91	59 055,09	95,3	95,3

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot								
Sisäiset toimintatulot	5 000,00				5 000,00	5 000,00		
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	5 000,00				5 000,00	5 000,00		
Ulkoiset toimintamenot	996 294,56	1 174 502		1 174 502	1 126 028,12	48 473,88	95,9	95,9
Sisäiset toimintamenot	16 261,08	16 281		16 281	16 864,00	-583,00	103,6	103,6
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 012 555,64	1 190 783		1 190 783	1 142 892,12	47 890,88	96,0	96,0
TOIMINTAKATE	-1 007 555,64	-1 190 783		-1 190 783	-1 137 892,12	52 890,88	95,6	95,6

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Tulosalue vastaa Naantalin kuntarajojen ylittävästä liikenteestä eli ns. seudullisesta joukkoliikenteestä sekä Naantalin kuntarajojen sisäpuolisen liikenteen järjestämisestä.

Seudullista joukkoliikennettä ohjaa joukkoliikenneviranomaisena Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta.

Seudullinen joukkoliikenneviranomainen vastaa Naantalin sisäisen ja kuntien välisen joukkoliikenteen järjestämisestä Naantalin kaupungin päättämän joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn perusteella.

Seudullinen viranomainen laskuttaa kuntia ns. nettoperiaatteella eli liikenteenhankkimiskustannuksista vähennetään lipputulot ja valtionavustus, jonka jälkeen erotuksena saadaan kunnan nettomaksuus.

Naantalin osalta joukkoliikenteen liikenteestä aiheutuvat nettokustannukset muodostuvat seuraavista menoista ja tuloista:

	menot	tulot
sisäinen liikenne	1 108 871	58 355
muiden kuntien liikenne	97 482	9 490
seudullinen liikenne	1 162 637	444 901
kausikortit		184 646
kela ja koululaiskortit		627 327
muut tuotot		147
yhteensä	2 368 990	1 324 866
nettokustannukset		1 044 124

Oheiset luvut eivät sisällä valtionavustusta ja joukkoliikennetoimiston hallintokustannuksia.

Vertailtaessa vuoden 2019 (ennen korona) nousumääriä vuoden 2023 nousumäärin nousut ovat edelleen alhaisemmalla tasolla:

- seudulliset linjat -52 777 -13 %
- sisäiset linjat -5 446 -4 %
- Yhteensä -58 223 -11 %

Naantalin alueella Fölin linjoihin kertyi vuoden 2023 aikana yhteensä 484 665 nousua, joista kaupungin sisäisillä linjoilla oli 126 631. Vuoteen 2022 verrattuna nousut kokonaisuutena lisääntyivät neljä prosenttia.

Linjojen nousumäärät Naantalin alueella vuonna 2023 ja muutosprosentti verrattuna vuoteen 2022 muodostuivat seuraavaksi:

6 Naantali-Turku-Lieto	183 147	6 %
7 Naantali-Turku-Kaarina	168 244	0 %
201 Naantali - Kaanaa-Turku	3 498	-1 %
203 Velkua-Naantali-Kaanaa-Turku	3 145	-16 %
N1 Kanta-Naantali	10 854	43 %
N2 Naantali-Rymättylä	53 729	1 %
N3 Naantali-Merimasku-Rymättylä (koulujen lomapäivinä ja lauantaisin)	842	117 %
N4 Naantali-Merimasku - Lieranta	3 881	12 %
N5 Naantali-Merimasku-Velkua	10 801	7 %
N6 Velkua-Merimasku- Naantali (tekee poikkeamia Velkualla ja Merimaskussa)	2 846	-3 %
N7 Luonnonmaa	13 704	15 %
N8 Merimaskun alue	6 953	10 %
N9 Velkua - Livonsaari (-Merimasku)	8 200	-9 %
N10 Rymättylä pohjoinen	5 115	-4 %
N11 Rymättylä keskialueet	4 893	-9 %
N12 Rymättylä etelä	4 494	-10 %
N13 Haapala - Nli (koulujen lomapäivät)	114	6 %
N14 Naantali - Naantalin satama	205	

Kunnan kustantama koululaiskortti on 327 oppilaalla

Toimielin:	TEKNINEN LAUTAKUNTA	
Tulosalue:	Kaukolämpö ja energiatuotanto	
Vastuuhenkilö:	Tekninen johtaja (Reima Ojala)	
Toiminnan luonne:	Palvelutoiminto	Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Tehtäväalue käsittää Turku Energia Oy:ltä saatavan kaukolämpöliiketoiminnan vuokratuoton ja sähköliiketoiminnan järjestämisen sitä osin, kun kaupunki on mukana Turun Seudun Energiatuotanto Oy:ssä.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Työpaikka-alueille on sijoittunut energia-, bio-, cleantech-, ja kiertotalousalan yrityksiä.	Tuemme bio-, energia-, cleantech- ja kiertotalousklusterin syntymistä alueellisessa yhteistyössä.	Naantalin kaupungin alueella on vireillä vihreän siirtymän hankkeita, joiden toteuttamisedellytyksiä on selvitetty ja tuettu.

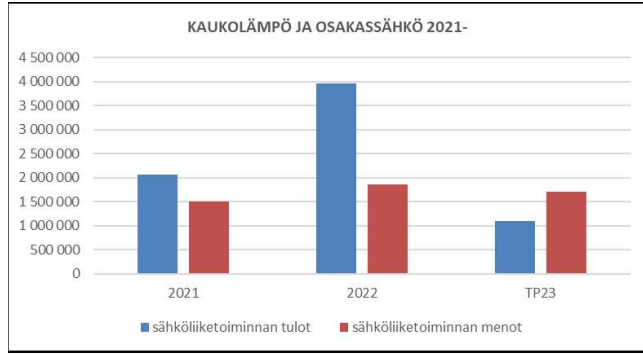
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Yhteistyön kehittämistä jatketaan Turun Seudun Kaukolämpö Oy:n ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n kanssa ja toimiala valvoo osaltaan Naantalin etua niiden päätöksenteossa ja toiminnassa.	Toimiala osallistuu aktiivisesti Turun Seudun Kaukolämpö Oy:n ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n toimintaan.	Yhdyskuntatekniikan päällikkö osallistuu TSK:n ja tekninen johtaja TSE:n käyttötoimikuntien toimintaan.

*) Ympäristöohjelmasta johdettu toimenpide

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	4 697 719,26	2 030 000		2 030 000	1 823 980,20	-206 019,80	89,9	89,9
Myyntituotot	3 967 719,26	1 300 000		1 300 000	1 093 980,20	-206 019,80	84,2	84,2
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot	730 000,00	730 000		730 000	730 000,00		100,0	100,0
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	1 872 565,14	1 308 408		1 308 408	1 712 045,44	-403 637,44	130,8	130,8
Henkilöstökulut	1 966,25							
Palvelujen ostot	1 870 594,89	1 308 406		1 308 406	1 712 045,44	-403 639,44	130,8	130,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		2		2		2,00		
Avustukset								
Vuokratulot								
Muut toimintakulut	4,00							
TOIMINTAKATE	2 825 154,12	721 592		721 592	111 934,76	-609 657,24	15,5	15,5
Poistot ja arvonalentumiset	-41 602,08	-35 299		-35 299	-35 299,56	-0,56	100,0	100,0
Laskennalliset erät	-12 386,76	-10 515		-10 515	-10 514,88	0,12	100,0	100,0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	2 771 165,28	675 778		675 778	66 120,32	-609 657,68	9,8	9,8

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	4 697 719,26	2 030 000		2 030 000	1 823 980,20	-206 019,80	89,9	89,9
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	4 697 719,26	2 030 000		2 030 000	1 823 980,20	-206 019,80	89,9	89,9
Ulkoiset toimintamenot	1 862 342,10	1 297 372		1 297 372	1 701 011,44	-403 639,44	131,1	131,1
Sisäiset toimintamenot	10 223,04	11 036		11 036	11 034,00	2,00	100,0	100,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 872 565,14	1 308 408		1 308 408	1 712 045,44	-403 637,44	130,8	130,8
TOIMINTAKATE	2 825 154,12	721 592		721 592	111 934,76	-609 657,24	15,5	15,5

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Tällä tehtäväalueella hoidetaan maksuliikenne Turku Energia Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n sähköliiketoiminnan hoitamisen osalta.

Talousarviossa esitetyissä tuotoissa on Turku Energia Oy:ltä kaukolämpötoiminnasta saatavat vuokratuotot sekä sähkön välittämisestä markkinoille saadut tuotot ja kuluissa on sähkön välittämisestä markkinoille aiheutuvat kustannukset.

Naantalin kaupungin osuus TSE Oy:ssä on 3 %. Fortum Power and Heat Oy:n osuus on 53,5 % ja Turku Energia Oy:n osuus on 43,5 %.

Naantalin kaupungin ja Turku Energian välinen kaukolämpöliiketoiminnan vuokrasopimuskausi alkoi vuonna 2012. Sopimusta jatkettiin vuoden 2022 aikana. Uusi vuokrasopimus on voimassa 31.12.2041 asti.

Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n sähkön välittämisestä markkinoille laadittiin vuoden 2023 aikana uusi sopimus Fortum Power and Heat Oy:n kanssa. Uusi sopimus on voimassa toistaiseksi.

Sähkömarkkinoiden muutos ja sähkön markkinahinnan suuri vaihtelu johtivat sähkönvälityksen osalta noin 610 000 euroa budjetoitua huonompaan tulokseen.

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Konekeskus**

Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Kohderahotteinen

Tulosalueen kuvaus:

Konekeskus suorittaa oman ja ulkopuolisen kone- ja kuljetuskaluston hankinnan sekä vuokrauksen eri hallintokuntien käyttöön ja tekee konekaluston korjaukset ja huollot

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Pääkatujen ja kevyen liikenteen väylien tehokas ylläpito	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2023: Lumen auraus keskustaan johdettavien pääkatujen ja kevyen liikenteen väylien tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmanneksessa	Sijoitus kyselytutkimuksessa pääkaduilla 5/21 ja kevyen liikenteen väyillä 2/21

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Henkilöajoneuvojen leasing-sopimuksen päivitys	Sopimus päivitetty vuoden kesäkuun loppuun mennessä 2023	Leasing-sopimusten kilpailutuksen valmistelu käynnistettiin syksyllä.

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	1 485 756,58	1 454 180		1 454 180	1 217 309,09	-236 870,91	83,7	83,7
Myyntituotot	746 458,63	697 600		697 600	635 997,29	-61 602,71	91,2	91,2
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Vuokratuotot	590 430,00	486 580		486 580	488 022,00	1 442,00	100,3	100,3
Muut toimintatuotot	385,00				5 040,00	5 040,00		
Valmistus omaan käyttöön	148 482,95	270 000		270 000	88 249,80	-181 750,20	32,7	32,7
TOIMINTAMENOT YHT.	1 493 721,52	1 397 518		1 397 518	1 341 481,89	56 036,11	96,0	96,0
Henkilöstökulut	579 701,72	514 930		514 930	533 868,90	-18 938,90	103,7	103,7
Palvelujen ostot	224 484,58	184 788		184 788	181 992,16	2 795,84	98,5	98,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	216 710,91	235 911		235 911	218 896,06	17 014,94	92,8	92,8
Avustukset								
Vuokratulot	470 796,01	460 009		460 009	402 477,31	57 531,69	87,5	87,5
Muut toimintakulut	2 028,30	1 880		1 880	4 247,46	-2 367,46	225,9	225,9
TOIMINTAKATE	-7 964,94	56 662		56 662	-124 172,80	-180 834,80	-219,1	-219,1
Poistot ja arvonalentumiset	-136 687,68	-96 227		-96 227	-128 513,76	-32 286,76	133,6	133,6
Laskennalliset erät	-21 674,04	-16 056		-16 056	-21 280,46	-5 224,46	132,5	132,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-166 326,66	-55 621		-55 621	-273 967,02	-218 346,02	492,6	492,6

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	162 622,15	351 000		351 000	134 963,89	-216 036,11	38,5	38,5
Sisäiset toimintatulot	1 207 775,43	1 012 920		1 012 920	933 210,45	-79 709,55	92,1	92,1
Keskinäiset toimintatulot	115 359,00	90 260		90 260	149 134,75	58 874,75	165,2	165,2
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	1 485 756,58	1 454 180		1 454 180	1 217 309,09	-236 870,91	83,7	83,7
Ulkoiset toimintamenot	1 324 836,69	1 224 530		1 224 530	1 192 813,30	31 716,70	97,4	97,4
Sisäiset toimintamenot	168 884,83	172 988		172 988	148 668,59	24 319,41	85,9	85,9
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 493 721,52	1 397 518		1 397 518	1 341 481,89	56 036,11	96,0	96,0
TOIMINTAKATE	-7 964,94	56 662		56 662	-124 172,80	-180 834,80	-219,1	-219,1

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Konekeskus huolehtii sorapintaisista kaduista, katujen puhtaanapidosta ja romuajoneuvoista yhdessä liikenneväylien tehtäväalueen kanssa sekä katujen kunnossapidosta liikenneväylien tehtäväalueen tilauksesta. Konekeskus toimii myös ongelmajätteiden keräyspisteinä.

Konekeskuksen tulot muodostuvat perittävistä konevuokrista ja korjaustöistä.

Konekeskuksella on käytössä seuraavia keskeisiä koneita ja laitteita kunnossapidon ja rakentamisen tehtävien hoitamiseksi:

- kuorma-auto 2 kpl (aurat, hiekoittimet, katupeurit, vaihtolavalaitteet)
- traktori 5 kpl (aurat, hiekoitin 1 kpl, maansiirtokärry 2 kpl, avoharja)
- tiehöylä
- pyöräkuormaaja (aura ja harjalaite)
- kaivinkone
- hinattava höyrykehitin

Konekeskus on hankkinut henkilö- ja pakettiautot huoltoleasing-sopimuksilla. Huoltoleasing sopimuksia on solmittu 30 kpl.

Kalustoa on käytössä eri yksiköillä seuraavasti:

Liikuntapaikat	3 ajoneuvoa
Tietohallinto	1 ajoneuvo
Vesihuolto	6 ajoneuvoa
Liikenneväylät	2 ajoneuvoa
Viheryksikkö	8 ajoneuvoa
Tilalaitos	7 ajoneuvoa
Tilapalvelut, siivous	1 ajoneuvo
Mittausosasto	3 ajoneuvoa
Konekeskus	1 ajoneuvo

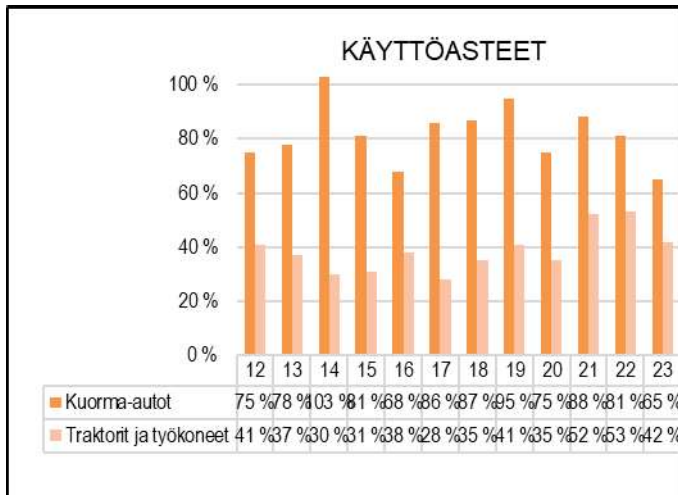
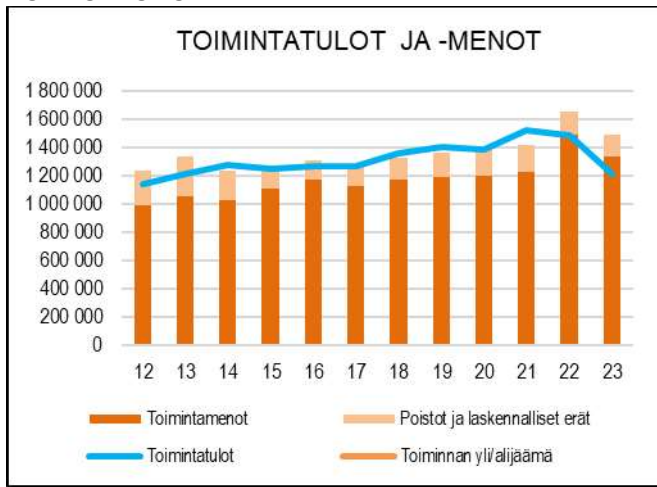
Vuoden 2023 aikana katujen talvikunnossapitotehtäviä suoritettiin seuraavasti:

- liukkaudentorjuntaa 93 päivänä yhteensä 779 tuntia
- aurausta 34 päivänä yhteensä 1656 tuntia
- lumenajoa lumenkaatopaikalle 8 päivänä yhteensä 98 tuntia

Osa viheryksikön henkilökunnasta osallistuu konekeskuksen suorittamaan katualueiden talvi- ja kesäkauden kunnossapitotehtäviin.

Konekeskuksen tulot olivat arvioitua pienemmät samoin menot. Tuntivuokrattujen koneiden käyttöaste laski johtuen omajohteisten investointikohteiden määrän vähenemisestä sekä investointihankkeille kohdistettujen työtuntien optimistisesta arvioinnista. Talvikunnossapitotehtäviä oli vähemmän verrattuna vuoteen 2022.

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Konekeskus suorittaa oman ja ulkopuolisen kone- ja kuljetuskaluston hankinnan ja vuokrauksen eri hallintokuntien käyttöön sekä tekee kaluston korjaukset ja huollon. Konekeskus vuokraa työkoneita suorittaen niiden korjaukset ja kunnossapidon sekä erilaisia teräsrakennetöitä muiden hallintokuntien tilauksesta.

Toimielin:	TEKNINEN LAUTAKUNTA
Tulosalue:	Keskusvarasto
Vastuuhenkilö:	Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)
Toiminnan luonne:	Tukitoiminto Kohderahoitteinen
Tulosalueen kuvaus:	Keskusvaraston tehtävänä on hankkia kaupungin tarvitsemat tavarat taloudellisesti järkevästi. Keskusvarasto hoitaa tuotteiden logistiset toimet; tavaroiden tilauksen, varastoinnin, kuljetuksen eli koko toimitusketjun hallinnoinnin.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Varastohallintaohjelman (Sonet) päivitys ja käyttäjien koulutus ja opastus	Käyttäjien koulutus toteutettu maaliskuun loppuun 2023 mennessä.	Käyttäjien koulutus toteutettiin suunnitellusti

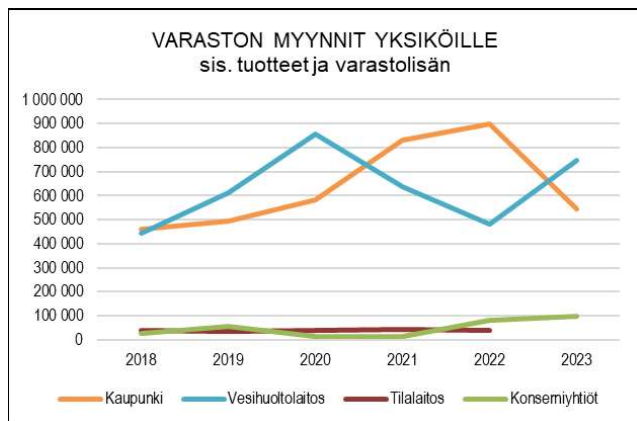
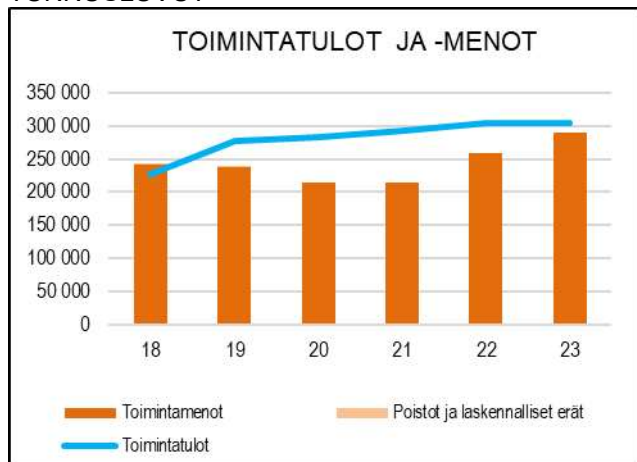
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	305 262,20	275 000	0	275 000	304 164,13	29 164,13	110,6	110,6
Myyntituotot	244 215,88	200 000	0	200 000	211 564,49	11 564,49	105,8	105,8
Maksutuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Tuet ja avustukset	3 867,12	0	0	0	2 280,44	2 280,44		
Vuokratuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Muut toimintatuotot	0,00	0	0	0	810,16	810,16		
Valmistus omaan käyttöön	57 179,20	75 000	0	75 000	89 509,04	14 509,04	119,3	119,3
TOIMINTAMENOT YHT.	259 827,63	299 531	0	299 531	289 164,32	10 366,68	96,5	96,5
Henkilöstökulut	100 931,02	92 320	0	92 320	94 721,52	-2 401,52	102,6	102,6
Palvelujen ostot	67 286,05	58 353	0	58 353	82 756,37	-24 403,37	141,8	141,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	42 448,64	78 991	0	78 991	70 971,67	8 019,33	89,8	89,8
Avustukset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Vuokratulot	49 161,92	69 867	0	69 867	40 714,76	29 152,24	58,3	58,3
Muut toimintakulut	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAKATE	45 434,57	-24 531	0	-24 531	14 999,81	39 530,81	-61,1	-61,1
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Laskennalliset erät	-422,31	-689	0	-689	-878,89	-189,89	127,6	127,6
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	45 012,26	-25 220	0	-25 220	14 120,92	39 340,92	-56,0	-56,0
						0,00		

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	142 916,98	155 000	0	155 000	185 607,76	30 607,76	119,7	119,7
Sisäiset toimintatulot	107 239,18	60 000	0	60 000	56 667,72	-3 332,28	94,4	94,4
Keskinäiset toimintatulot	55 106,04	60 000	0	60 000	61 888,65	1 888,65	103,1	103,1
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	305 262,20	275 000	0	275 000	304 164,13	29 164,13	110,6	110,6
Ulkoiset toimintamenot	151 813,43	177 800	0	177 800	193 592,02	-15 792,02	108,9	108,9
Sisäiset toimintamenot	108 014,20	121 731	0	121 731	95 572,30	26 158,70	78,5	78,5
Keskinäiset toimintamenot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	259 827,63	299 531	0	299 531	289 164,32	10 366,68	96,5	96,5
TOIMINTAKATE	45 434,57	-24 531	0	-24 531	14 999,81	39 530,81	-61,1	-61,1

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Keskusvaraston perusajatuksena on, että kaupunki keskittää pääosan hankinnoista varastoon ja että kaupungin työntekijöiden työaika vapautetaan näin heidän pääasiallisiin tehtäviinsä.

Kiertonopeuksia seurataan varastolla 4. Varasto 9 on vesihuollon valmiusvarasto, joten sen kiertonopeuksia ei ole järkevää seurata. Lisäksi seurataan varaston arvoa.

Kiertonopeudet

Kiertonopeus kertoo, kuinka monta kertaa tavara vaihtuu varastossa vuoden aikana (myytyjen tavaroiden hankintameno jaettuna varaston hankintahinnalla). Kiertonopeus lasketaan Sonet-tietojärjestelmällä.

Kiertonopeuteen ei ole laskettu varastoa 9, joka on vesihuollon valmiusvarasto. Valmiusvarastossa säilytetään materiaalia, mitä ei saa normaalioloissa markkinoilta. Tarkoituksena on, että vesihuolto pystyy korjaamaan kaupungin vesivahingot kaikissa olosuhteissa.

Kiertonopeudet	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A-Tuotteet	27,17	27,77	35,64	35,45	38,26	25,88	33,26
B-Tuotteet	7,73	11,05	11,3	10,47	5,23	3,91	4,82
C-Tuotteet	1,71	2,17	1,78	2,39	4,22	3,20	1,55
D-Tuotteet	1,36	1,37	1,68	0,91	1,08	1,99	1,17

Varaston arvo	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
4	166 897	169 498	172 725	187 690	197 986	235 060	243 656
9	10 515	12 182	23 129	34 078	33 209	34 691	36 143

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Ateriapalvelut**

Vastuhenkilö: **Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)**

Toiminnan luonne: **Tukitoiminto**

Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Tehtäväalue tuottaa ateriapalveluja eri-ikäisille asiakkaille päiväkodeissa, kouluissa ja työpaikkaruokailussa sekä erilaisia tilaustarjoiluja kokouksiin ja edustustilaisuuksiin.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
*) Hävikkiruoan hyödyntäminen	Ruokahävikin pienentäminen ja päivittäisen seuranta Hukka-ohjelman avulla	Lounasruokailujen päätteeksi linjastoon jäänyt ruoka myydään henkilökunnalle ja SPR jakaa loppuruuan omassa ruokajakelussaan.

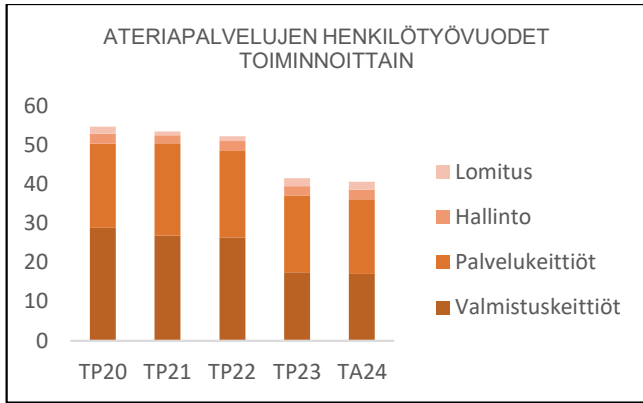
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Ruokaturvallisuuden varmistaminen	Oiva-raporttien tuloksista vähintään 95 % tasoa oivallinen (paras mahdollinen)	Vuoden 2023 tarkastuksissa 100% tasoa Oivallinen
*) Kasvisvaihtoehto näkyvämmäksi linjastossa ja kasvisruokien tarjonnan lisääminen eri tilaisuuksissa	Kasvisvaihtoehtoon valitsevien ruokailijamäärien kasvu	Kasvisvaihtoehtoon menekissä hienoista kasvua, osuus n. 10% valmistettavista aterioista.

*) Ympäristöohjelmasta johdettu toimenpide

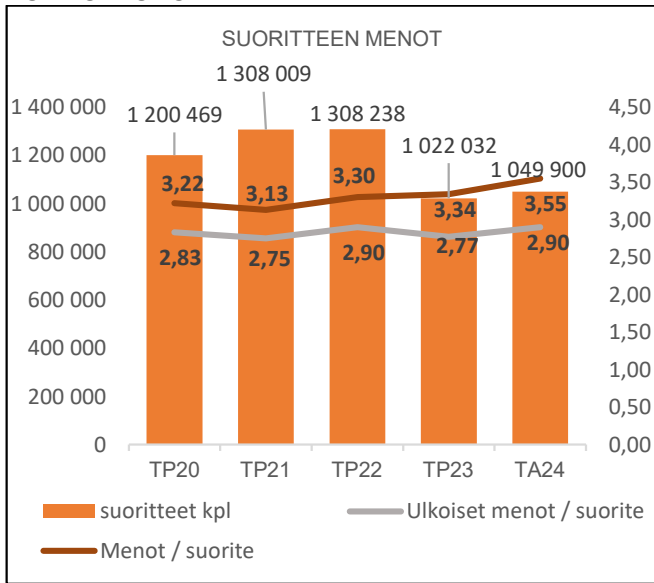
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	4 391 179,73	3 526 312	0	3 526 312	3 556 150,20	29 838,20	100,8	100,8
Myyntituotot	4 373 866,00	3 511 312	0	3 511 312	3 525 203,46	13 891,46	100,4	100,4
Maksutuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Tuet ja avustukset	17 313,73	15 000	0	15 000	28 926,97	13 926,97	192,8	192,8
Vuokratuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Muut toimintatuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0	0	0	2 019,77	2 019,77		
TOIMINTAMENOT YHT.	4 323 119,79	3 499 013	0	3 499 013	3 408 934,01	90 078,99	97,4	97,4
Henkilöstökulut	2 078 643,90	1 600 491	0	1 600 491	1 565 327,07	35 163,93	97,8	97,8
Palvelujen ostot	464 479,25	439 582	0	439 582	351 389,55	88 192,45	79,9	79,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 437 454,62	1 051 027	0	1 051 027	1 082 085,15	-31 058,15	103,0	103,0
Avustukset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Vuokratulot	334 468,96	401 163	0	401 163	403 462,13	-2 299,13	100,6	100,6
Muut toimintakulut	8 073,06	6 750	0	6 750	6 670,11	79,89	98,8	98,8
TOIMINTAKATE	68 059,94	27 299	0	27 299	147 216,19	119 917,19	539,3	539,3
Poistot ja arvonalentumiset	-51 354,84	-101 573	0	-101 573	-97 146,36	4 426,64	95,6	95,6
Laskennalliset erät	-24 031,83	-34 106	0	-34 106,00	-32 934,73	1 171,27	96,6	96,6
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 326,73	-108 380	0	-108 380	17 135,10	125 515,10	-15,8	-15,8
						0,00		

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	190 098,79	152 000	0	152 000	171 759,45	19 759,45	113,0	113,0
Sisäiset toimintatulot	4 199 547,11	3 374 312	0	3 374 312	3 383 117,25	8 805,25	100,3	100,3
Keskinäiset toimintatulot	1 533,83	0	0	0	1 273,50	1 273,50		
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	4 391 179,73	3 526 312	0	3 526 312	3 556 150,20	29 838,20	100,8	100,8
Ulkoiset toimintamenot	3 799 147,78	2 898 391	0	2 898 391	2 830 089,32	68 301,68	97,6	97,6
Sisäiset toimintamenot	523 972,01	600 622	0	600 622	578 844,69	21 777,31	96,4	96,4
Keskinäiset toimintamenot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	4 323 119,79	3 499 013	0	3 499 013	3 408 934,01	90 078,99	97,4	97,4
TOIMINTAKATE	68 059,94	27 299	0	27 299	147 216,19	119 917,19	539,3	539,3

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Ateriapalvelut keskittyvät sisäiseen palvelutuotantoon asiakkaina päiväkodit ja koulut sekä henkilöstöruokailijat. Ulkoisia asiakkaita voi satunnaisesti käydä kaupungintalon henkilöstöravintolassa. Lisäksi hoidetaan erilaisia tilaustarjoiluja kaikille toimialoille.

Kaikissa kouluissa sekä henkilöstöravintolassa on päivittäin tarjolla kasvislounas peruslounaan lisäksi. Koulujen tarjoilulinjat uusitaan, jolloin kaikki tarjonta saadaan paremmin esille. Perhetaloissa myös päiväkodin lapset ruokailevat kaikkein pienimpiä lukuun ottamatta ruokasalissa. Tämä on osaltaan vaikuttanut linjastojen uudistamistarpeeseen. Luonnonmaan päiväkodin ja Aurinkometsän päiväkodin lapsilta saliruokailu sujuu jo varsin mallikkaasti.

Keittiöverkoston uudistaminen saatiin päätökseen heinäkuussa, jolloin Luonnonmaan perhetalon yhteydessä käynnistyi Saariston aluekeittiön toiminta. Keittiö tuottaa kaikki Rymättylän, Merimaskun Velkuan ja Luonnonmaan päiväkotien ja koulujen ateriat sekä lisäksi kaupungintalon henkilöstöravintolan lounaat.

Kaupungin ateriatuotannosta vastaa kolme aluekeittiötä ja palvelukeittiöinä toimii 12 päiväkodin keittiötä, 8 koulun keittiötä sekä kaupungintalon henkilöstöravintola, joihin kaikkiin lounaat kuljetetaan lämpiminä.

Ruokahävikkiä on saatu vähennettyä erilaisin toimenpitein. Kouluissa ja henkilöstöravintolassa myydään henkilöstölle edullisesti linjastoon tarjolle jääneet ruoat heti lounastarjoilun päätyttyä. Mikäli linjastoon vielä jää ruokaa, SPR hoitaa jakelun keskitetysti Kalevanniemessä omassa pisteessään tarvitsijoille. Lisäksi yhteistyötä tehdään Sullekans -ruokajakelun kanssa.

Ateriakuljetukset kilpailutettiin kesäkuussa ja sen myötä toimijat vaihtuivat elokuussa Maijamäen ja Saariston aluekeittiöiden osalta. Kaikkien aluekeittiöiden osalta kuljetukset ovat hoituneet moitteettomasti ja jopa arvioitua pienemmin kustannuksin.

Elintarvikkeiden osalta vuosi oli haasteellinen jatkuvien hinnankorotusten takia. Ruokalistoja muokattiin vuoden aikana, jotta määrärahat olisi saatu riittämään. Yli-tystä tuli kuitenkin 56 000 euroa, mutta menoja karsittiin muualta, jotta kokonaisuutena pysyttiin määrärahojen puitteissa.

Yleisesti Ateriapalveluissa suositaan suomalaisia raaka-aineita ja lähi- ja luomuruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan. Vuoden aikana toteutettiin kolme lähiruokapäivää kaikille asiakasryhmille. Syksyllä kouluissa huomioitiin ”Suomen kouluruoka 75 vuotta” tarjoamalla perinteistä juhlaruokaa karjalanaista lisäkkeineen. Lisäksi huomioitiin pitkin vuotta teemapäivinä erilaiset juhlapyhät.

KoVa -työryhmä jatkoi edelleen toimintaansa eli ryhmässä on koulun ja varhaiskasvatuksen sekä terveydenhuollon edustajat Ateriapalvelun tukena miettimässä erilaisia ruokaan ja ruokailuun liittyviä kysymyksiä kouluissa ja päiväkodeissa. Ryhmässä on myös opilaskuntien ja vanhempainyhdistyksen edustus. Keskustelua on käyty niin välipaloista kuin aamupalojen tarpeesta kouluilla, käyty yhdessä ruokalistaa läpi, keskusteltu asiakaskyselyn tuloksista sekä yleisesti keskusteltu aterioiden maistuvuudesta päiväkodeissa ja kouluissa. Saatu palaute on ollut pääosin hyvinkin positiivista ja toiveita on kuultu, jos joku listaruoka ei ole ollut mieleinen. Tilalle on vaihdettu silloin mieluisampi vaihtoehto. Myös makuraatia on herätelty toimintaan korona-ajan pakkohiljaisuuden jälkeen.

Kokonaissuoritteiden määrä laski n. 22 % pääosin hyvinvointialueelle siirtyneiden asiakkaiden myötä. Henkilöstöresurssit vähenivät 10,8 htv työntekijöiden siirtymässä hyvinvointialueen kautta Kaarean palvelukseen.

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Siivouspalvelut**

Vastuhenkilö: **Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)**

Toiminnan luonne: **Tukitoiminto**

Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Siivouspalvelut vastaa kaupungin kiinteistöjen sisätilojen puhtaanapidosta siivousmitoitusten mukaisesti

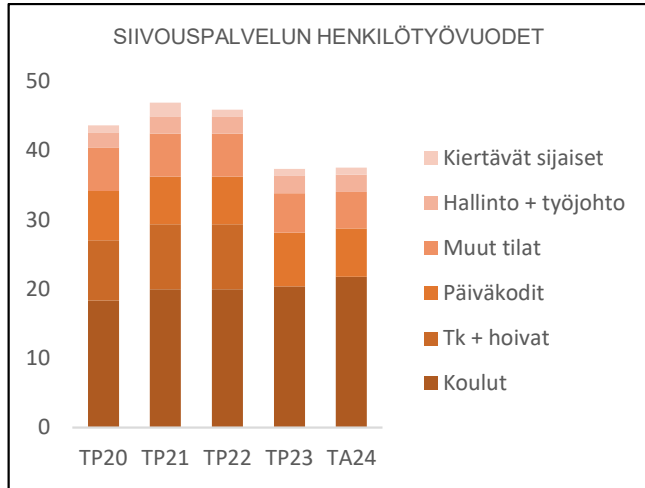
STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
*) Kestävät hankinnat puhdistusaine- ja siivousvälinehankinnoissa	Puhdistusaineiden kulutuksen ja kertakäyttöisten tuotteiden vähentäminen 5 % vuosittain	Tavoite saavutettiin
OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
*) Jätteiden lajittelun kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa	Tavoitteena vähintään 85 % oikein lajitellut jättejakeet kaikissa kiinteistöissä (tavoitetta nostetaan 5 % vuosittain)	Lajitteluastioita on lisätty, lajittelu toimii pääosin hyvin ja polttopoisen jätteen määrä on vähentynyt
Laadunvalvonnan kehittäminen	Pintapuhtausnäytteistä 95 % täyttää hyvän tason kriteerit	89% hyvä taso, 5% välttävä, 6% hylätty

*) Ympäristöohjelmasta johdettu toimenpide

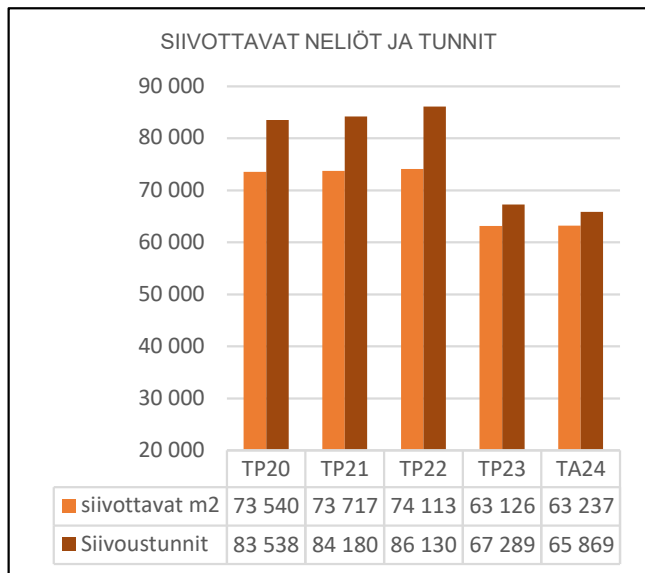
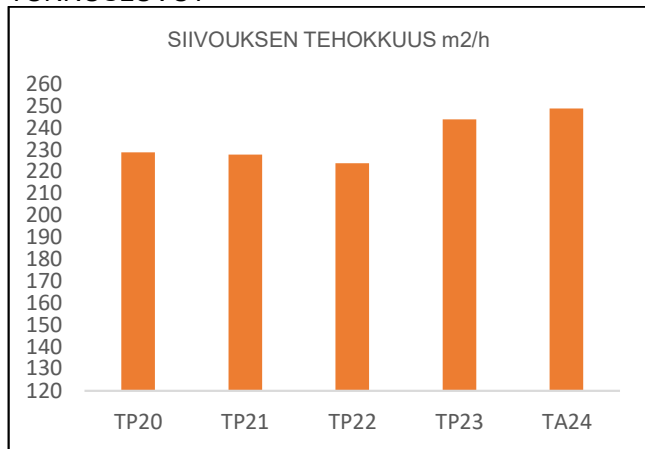
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	2 087 210,56	1 780 753		1 780 753	1 759 499,04	-21 253,96	98,8	98,8
Myyntituotot	2 082 149,59	1 772 953		1 772 953	1 755 380,94	-17 572,06	99,0	99,0
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	3 610,97	6 800		6 800	4 118,10	-2 681,90	60,6	60,6
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön	1 450,00	1 000		1 000		-1 000,00		
TOIMINTAMENOT YHT.	2 059 269,45	1 769 852		1 769 852	1 788 201,19	-18 349,19	101,0	101,0
Henkilöstökulut	1 661 526,50	1 310 553		1 310 553	1 366 673,33	-56 120,33	104,3	104,3
Palvelujen ostot	244 147,45	291 287		291 287	276 408,25	14 878,75	94,9	94,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	129 406,26	140 734		140 734	113 920,93	26 813,07	80,9	80,9
Avustukset								
Vuokratulot	23 731,17	26 878		26 878	30 758,91	-3 880,91	114,4	114,4
Muut toimintakulut	458,07	400		400	439,77	-39,77	109,9	109,9
TOIMINTAKATE	27 941,11	10 901		10 901	-28 702,15	-39 603,15	-263,3	-263,3
Poistot ja arvonalentumiset	-8 494,80	-5 097		-5 097	-5 096,88	0,12	100,0	100,0
Laskennalliset erät	-7 808,60	-11 945		-11 945	-15 084,28	-3 139,28	126,3	126,3
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	11 637,71	-6 141		-6 141	-48 883,31	-42 742,31	796,0	796,0

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	40 463,41	19 800		19 800	15 821,29	-3 978,71	79,9	79,9
Sisäiset toimintatulot	2 040 098,19	1 753 772		1 753 772	1 736 496,71	-17 275,29	99,0	99,0
Keskinäiset toimintatulot	6 648,96	7 181		7 181	7 181,04	0,04	100,0	100,0
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	2 087 210,56	1 780 753		1 780 753	1 759 499,04	-21 253,96	98,8	98,8
Ulkoiset toimintamenot	1 947 939,85	1 631 203		1 631 203	1 655 207,66	-24 004,66	101,5	101,5
Sisäiset toimintamenot	111 329,60	138 649		138 649	132 993,53	5 655,47	95,9	95,9
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	2 059 269,45	1 769 852		1 769 852	1 788 201,19	-18 349,19	101,0	101,0
TOIMINTAKATE	27 941,11	10 901		10 901	-28 702,15	-39 603,15	-263,3	-263,3

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

SIIVOUKSEN ULKOISET KUSTANNUKSET e/m²

TP20	TP21	TP22	TP23	TA24
24,74	26,47	26,28	26,29	26,79

TOIMINTAKATSAUS

Siivouspalvelut keskittyy sisäiseen palvelutuotantoon ja ulkoisten asiakkaiden osuus siivoustunneista on alle 1 %, nämä ovat kaupunkikonsernin kiinteistöjä. Kiinteistöistä suurin osa on koulusiivousta n. 62%. Toiseksi suurin osuus koostuu varhaiskasvatuksen tiloista, n. 20%. Loput ovat virastoja sekä erilaisia vapaa-ajantiloja.

Siivouspalvelut hoidetaan pääsääntöisesti omana työnä. Puitekumppanisopimuksilla hoidetaan kesäkohteita sekä eri puolilla kaupunkia olevia pieniä siivouskohteita sekä tarvittavia ilta- ja viikonloppusiivouksia ja erilaisia sijaisuuksia. Muilta palveluntuottajilta ostetaan palveluja, joihin ei ole omaa kalustoa (kivilattioiden kristallointi, korkeiden/vaikeasti pestävien ikkunoiden pesu). Tilojen puhtaustasovaatimukset on määritelty kiinteistöjen käyttötarkoituksen mukaan. Siivouskohteiden tasoluokitukset ovat KiinteistöRYL:n mukaisia ja siivousmitoitukset on laadittu niiden pohjalta.

Velkuan koulun palveluvastaavan tehtävät (ateria- ja siivouspalvelu) kilpailutettiin kesäkuussa. Kilpailutuksen voittanut palveluntuottaja vetäytyi tehtävästä (puitesopimus) vajaan kahden kuukauden jälkeen ennensopimuksen tekoa. Alun vaikeuksien jälkeen palveluntuottajana syksyllä jatkoi ensin puitesopimuksella yhteistyökumppanimme, jonka tarjous oli kilpailutuksessa toiseksi edullisin. Varsinainen palvelusopimus saatiin voimaan joulukuun alusta.

Siivouskustannukset muodostuvat pääosin henkilöstökuluista, joiden osuus on n. 76 % toimintakuluista. Toisen suuremman kuluerän muodostavat palvelujen ostot mukaan lukien sisäiset palvelut. Näiden osuus on n. 15 %. Kolmantena suurempana kulueränä ovat aineet ja tarvikkeet, joiden osuus on n. 6 %. Siivouskustannukset on jaettu eri kiinteistöille siivoustuntien mukaisesti. Siivouspalvelu sisältää kiinteistöjen ylläpitosiivouksen lisäksi myös tarvittavat perussiivoustyöt. Tunnihinta sisältää varsinaisen siivouksen lisäksi myös kiinteästi siivoukseen liittyviä kustannuksia, kuten vaihtomatot, saniteettipaperit ja pyyhkerullat sekä saippuat. Myös kaikki siivoukseen kohdistuvat sisäiset kustannukset ja vyörytyserät sisältyvät hintaan.

Pintapuhtausnäytteitä otettiin päiväkodeista ja kouluista 114 kpl, joista 89% täytti hyvän tason kriteerit. Osassa päiväkoteja näytteitä otettiin keskellä päivää, jolloin toimintaa oli ollut jo useampi tunti. Tämä näkyi näytteiden tuloksissa välttävän ja hylätyn määrissä.

Kemikaaliton siivous otettiin käyttöön Luonnonmaan perhetalossa ja siivousvälineiden valinnoissa pyritään valitsemaan kierrätysmateriaalista valmistettuja laadukkaita tuotteita kestävä kehitys huomioiden.

Henkilöstöresurssit vähenivät 8,6 htv lähinnä hyvinvointialueelle siirtyneiden sotekiinteistöjen laitoshuoltajien mukana. Luonnonmaan perhetaloon taas tarvittiin elokuusta alkaen enemmän työtunteja mitä Kultarannan koulussa oli aiemmin ollut.

Toimielin:	TEKNINEN LAUTAKUNTA
Tulosalue:	Tilalaitos
Vastuhenkilö:	Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)
Toiminnan luonne:	Tukitoiminto Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus: Tilalaitos vastaa kaupungin rakennetuista kiinteistöistä. Tilalaitoksen tehtäviin kuuluu rakennettujen kiinteistöjen ylläpito, vuosikorjaaminen, peruskorjaaminen ja rakennuttaminen. Tilalaitos huolehtii rakennuskannan omistajaohjauksesta.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
*) Kaupungin KETS-sopimuksen mukaisten energiatehokkuustavoitteiden toteuttaminen vuoteen 2025 mennessä	KETS-sopimuksen vuotta 2023 koskevien osatavoitteiden saavuttaminen	Kaupungin energiatehokkuustilanne on raportoitu KETS-sopimuksen mukaisesti ja tehostamishankkeista on tehty toteutussuunnitelma siten, että tehostamistavoitteet saavutetaan vuoteen 2025 mennessä. Varsinaiset toteutuskohteet tehdään 2024-2025.

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Laaditaan vuonna 2020 uusittuun PTS-järjestelmään palvelutilojen kunnossapidon tietopäivitys	Päivitys valmistuu vuonna 2023	PTS-tietopäivitys on valmistunut tilapalveluohjelmistoon.
Kaupungin tilatietokanta siirretään Maakuntien Tilakeskuksen valtakunnalliseen Skenarios-tietojärjestelmään	Päivitys valmistuu vuonna 2024	Vuokrajärjestelmä on viety 2023 Skenarios-järjestelmään. Hanke jatkuu vuonna 2024.

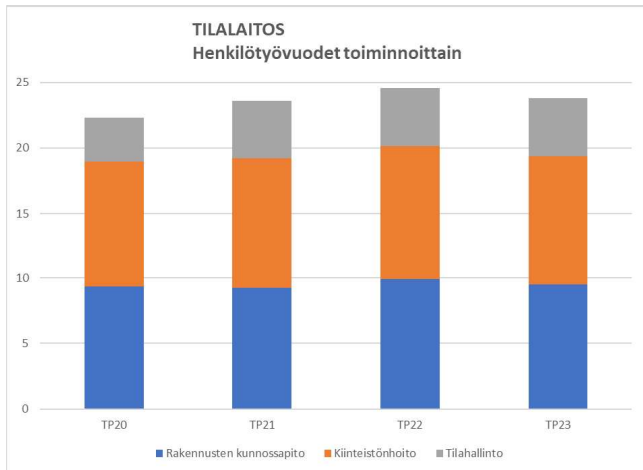
*) Ympäristöohjelmasta johdettu toimenpide

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	11 706 233,24	16 366 730	0	16 366 730	16 222 838,67	-143 891,33	99,1	99,1
Myyntituotot	215 278,30	143 260	0	143 260	158 691,62	15 431,62	110,8	110,8
Maksutuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Tuet ja avustukset	0,00	3 000	0	3 000	16 000,00	13 000,00	533,3	533,3
Vuokratuotot	11 432 112,31	16 115 470	0	16 115 470	15 982 277,71	-133 192,29	99,2	99,2
Muut toimintatuotot	393,90	50 000	0	50 000	762,53	-49 237,47	1,5	1,5
Valmistus omaan käyttöön	58 448,73	55 000	0	55 000	65 106,81	10 106,81	118,4	118,4
TOIMINTAMENOT YHT.	7 443 634,38	7 447 347	0	7 447 347	7 794 804,68	-347 457,68	104,7	104,7
Henkilöstökulut	1 226 718,76	1 299 299	0	1 299 299	1 238 391,38	60 907,62	95,3	95,3
Palvelujen ostot	1 820 465,14	1 881 538	0	1 881 538	2 047 279,54	-165 741,54	108,8	108,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 444 639,54	2 711 230	0	2 711 230	2 709 693,79	1 536,21	99,9	99,9
Avustukset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Vuokratulot	1 938 910,56	1 554 840	0	1 554 840	1 789 390,15	-234 550,15	115,1	115,1
Muut toimintakulut	12 900,38	440	0	440	10 049,82	-9 609,82	2284,1	2284,1
TOIMINTAKATE	4 262 598,86	8 919 383	0	8 919 383	8 428 033,99	-491 349,01	94,5	94,5
Poistot ja arvonalentumiset	-7 792 591,28	-3 584 550	0	-3 584 550	-4 504 685,76	-920 135,76	125,7	125,7
Laskennalliset erät	-2 470 840,33	-2 623 873	0	-2 623 873	-2 804 713,15	-180 840,15	106,9	106,9
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 000 832,75	2 710 960	0	2 710 960	1 118 635,08	-1 592 324,92	41,3	41,3

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	+/MRM
Ulkoiset toimintatulot	1 490 645,38	4 861 346	0	4 861 346	4 843 226,63	-18 119,37	99,6	99,6
Sisäiset toimintatulot	10 175 199,86	11 449 887	0	11 449 887	11 360 421,16	-89 466,84	99,2	99,2
Keskinäiset toimintatulot	40 388,00	55 497	0	55 497	19 190,88	-36 306,12	34,6	34,6
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	11 706 233,24	16 366 730	0	16 366 730	16 222 838,67	-143 891,33	99,1	99,1
Ulkoiset toimintamenot	5 872 255,80	5 766 929	0	5 766 929	6 061 017,26	-294 088,26	105,1	105,1
Sisäiset toimintamenot	1 374 220,64	1 482 918	0	1 482 918	1 539 431,03	-56 513,03	103,8	103,8
Keskinäiset toimintamenot	197 157,94	197 500	0	197 500	194 356,39	-3 143,61	98,4	98,4
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	7 443 634,38	7 447 347	0	7 447 347	7 794 804,68	-347 457,68	104,7	104,7
TOIMINTAKATE	4 262 598,86	8 919 383	0	8 919 383	8 428 033,99	-491 349,01	94,5	94,5

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

Rakennuskanta

	kpl	m ²
PALVELUTOIMINNAN RAKENNUKSET:	62	83 535
Hallintorakennukset	4	12 486
Päiväkodit ja muut varhaiskasvatustilat	15,0	7 806
Koulut	11	45 467
Varastot, varikot ym.	3,0	2 821
Liikunta- ja urheilutilat	11	7 753
Kulttuuritilat, museot, kirjastot	9	3 645
Nuorisotilat, monitoimitilat ym.	9	2 670
	kpl	m ²
VUOKRALLE ANNETUT RAKENNUKSET:	35,0	24 857
Soten rakennukset	7	14 078
Ravintolakiinteistöt, muut liiketilat	15,0	5 744
Laitokset	2	2 942
Asuinrakennukset ja -huoneistot	11	2 093
	kpl	m ²
MUUT RAKENNUKSET:	21,0	4 890
	kpl	m ²
YHTEENSÄ	118,0	113 281

Vuokravaikutus

Tilalaitos	TP2020	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Rakennukset [m ²]	110 951	109 914	108 304	107 881	113 391
Toimintamenot [€]	7 063 712	7 119 508	7 443 634	7 447 347	7 794 805
Vuokratarve toimintamenoista [€/m ² /kk]	5,31	5,40	5,73	5,75	5,73
Elinkustannusindeksi	1 974	2 017	2 161	2 296	2 296

Ulkoiset toimintatulot [€]	1 517 956	1 517 956	1 490 645	4 861 346	4 875 108
Toimintatulot yhteensä [€]	11 190 401	11 190 401	11 706 233	16 366 730	16 222 839

Rakennuksien pinta-alakohtaiset toimintamenot ovat kasvaneet suunnitelmakaudella vain 7,3 %, kun elinkustannusindeksi on noussut 16,3 %.

Ulkoiset toimintatulot ovat kasvaneet suunnitelmakaudella 221% ja toimintatulot yhteensä 45%.

Kulutusperusteiset erät

	TP2020	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Huoneistoala	110 951	109 914	108 304	107 881	113 391
Kulutusperusteiset erät:					
Vesi	74 905	76 086	81 464	82 500	80 302
Jätevesi	102 162	109 428	113 738	110 000	113 371
Jätehuolto	158 968	132 216	139 574	111 580	140 752
Lämmitys	997 171	1 191 491	1 335 325	1 574 410	1 488 658
Sähkö	707 365	739 130	740 239	719 990	824 649
Yhteensä	2 040 571	2 248 351	2 410 340	2 598 480	2 647 732
Lämmitystarveluku (Turku)	3 180	4 030	3 772	3 737	3 823

*) Lähde Ilmatieteenlaitos

TOIMINTAKATSAUS

Tilalaitoksen henkilömäärä on ollut viimeisen 10 vuoden aikana keskimäärin 22,8 henkeä. Tilalaitokseen on tänä aikana perustettu uudet aulapalvelutyöntekijän ja LVI-insinöörin (0,5 htv/v) vakanssit. Vuoden 2023 tilinpäätökseen sisältyy yhteensä 23,8 henkilötyövuoden työpanos.

Tilalaitoksen vastuualueella on neljä toimialuetta, hallinto, palvelutilojen ylläpito, ulkoinen vuokraus ja muut rakennukset.

Palvelutilojen ylläpito on tilalaitoksen keskeisin tehtävä. Ylläpito pitää sisällään kiinteistöhoito- ja kunnossapitotoimenpiteitä. Määrärahojen ja henkilöstöressurssien käytöstä kuluu noin 92 % palvelutilojen ylläpitoon. Palvelutilojen asiakkaita ovat kaupungin palveluyksiköt. Tilat on luovutettu vuokrasopimuksin palvelutoiminnoista vastaavien lautakuntien käyttöön. Keskei-

simpiä käyttäjäryhmiä ovat koulut ja päiväkodit. Palvelutilojen osuutta laski 2023 hyvinvointialueelle ulkoisella vuokrauksella siirtyvät tilat.

Ulkoisen vuokrauksen määräraha- ja henkilöstöresurssien käyttöosuus on noin 5 %. Ulkoisen vuokrauksen kohteet luovutetaan ulkoisille toimijoille liiketaloudellisiin ja elinkeinopoliittisiin perustein. Muiden tilojen määrärahojen ja henkilöstöresurssien käyttöosuus on noin 3 %. Tilojen määrä vähenee suunnitelmakauden aikana kohteiden myynti- ja purkutoimenpiteiden takia.

Tilinpäätöksen 2023 toimintamenoissa on kulutusperusteisten erien (vesi, jätevesi, jätehuolto, lämmitys ja sähkö) osuus noin 34,0 %. Kulutusperusteiset erät ovat tilalaitoksen taloudessa kokonsa ja muutosherkyytensä takia merkittävä menoerä. Kulutusperusteiset erät ovat kasvaneet vuodessa 9,8%. Kasvussa on mukana arvioitua kylmemmän vuoden, pinta-alakasvun ja inflaation vaikutuksia. Kulutusperusteiset kustannuserät ovat kasvaneet noin 50 000 euroa. Niihin vaikuttaminen on vaikeaa.

Vuoden 2023 aikana valmistui Luonnonmaan perhetalo. Perhetalo on huoneistoalaltaan 4 714 neliometriä. Rakennuskannasta purettiin Pirttiniemen rakennukset ja Virpin tilan rakennukset. Kultarannan päiväkodin ja koulun rakennuksien käyttö minimoitiin koulukäytön loppumisen jälkeen. Rakennusten jatkokäytöstä neuvotellaan.

Saariston rivitalojen siirtämisestä Naantalın Vuokrataloille aloitettiin neuvottelut. Kehitysvammaisten palvelusäätiön Tukena Suovuoren asuntoyksikön ja Aurinkosäätiön Myllykiventien ryhmäkodin rakennuksien vuokrasopimukset siirrettiin hyvinvointialueelle.

Tilalaitoksen toimintakate alittui 491.000 eurolla. Alittumisen syinä oli muun muassa

- Ulkoiset vuokratulot jäivät ennakoidusta 122.000 eurolla, koska vuokrasuoritukset eivät ehtineet kaikista kohteista täysimääräisesti kirjautumaan talousarviovuoteen. Viialan ryhmäkodin vuokrasopimuksen loppuminen oli toinen merkittävä syy.
- Vuonna 2023 aloittaneen perhetalon sisäisen vuokratulon osuus kirjautui järjestelmään 101.000 euroa tavoiteltua pienempänä.
- Sisäisissä vuokramenoissa oli 72.000 euron kirjausvirhe.
- Ulkoisien vuokramenojen osalta kustannukset olivat nousseet vuokranantajayhtiöiden vuokrorotusten takia yhteensä 146.000 eurolla.
- Ruonan kerhotila ja jäähalliin ilmankuivain jouduttiin vuokraamaan ilman määrärahavarausta. Näiden kustannus oli yhteensä 17.000 euroa

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Tulosalue: **Vesihuoltolaitos**

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Toiminnan luonne: **Palvelutoiminto**

Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus:

Vesihuoltolaitos huolehtii talousveden jakelusta ja jätevesien poisjohtamisesta. Vesihuoltolaitos huolehtii lisäksi kaupungin hulevesien hallinnasta ja hulevesijärjestelmän ylläpidosta.

STRATEGINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Tehokkaalla toiminnalla varmistetaan toiminta- ja taloustavoitteiden toteutuminen.	Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutetaan talousarviovuoden aikana.	Tavoitteet saavutettiin

OPERATIIVINEN TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Vesihuollon toiminta-alueiden päivitys.	Vesihuollon toiminta-alueet päivitytään vuoden 2023 aikana.	Vesihuollon toiminta-alue päivitettiin

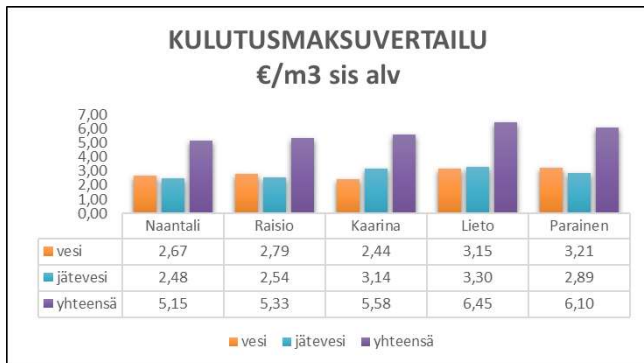
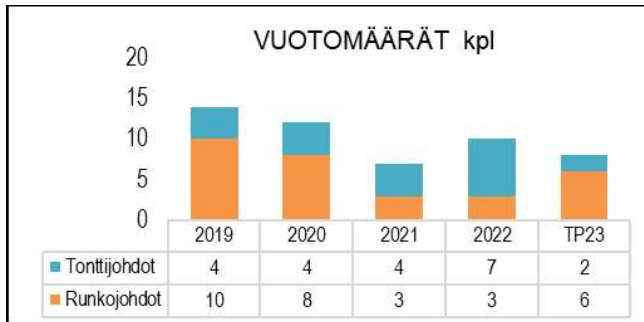
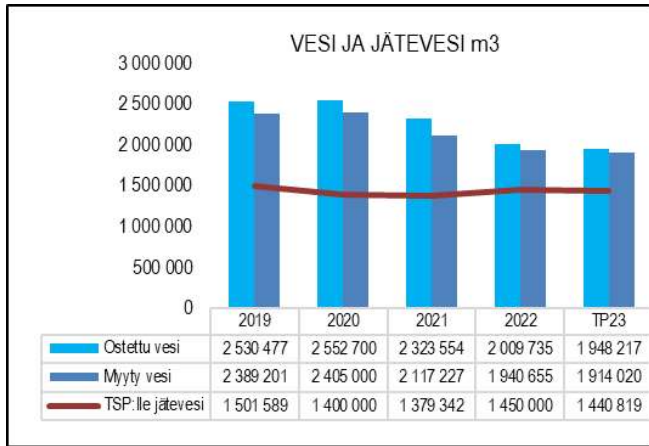
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	6 689 641,64	6 412 301		6 412 301	6 407 090,35	-5 210,65	99,9	99,9
Myyntituotot	6 581 242,12	6 308 301		6 308 301	6 374 367,93	66 066,93	101,0	101,0
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	3 000,00	4 000		4 000	2 400,00	-1 600,00	60,0	60,0
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot	16 289,85				0,92	0,92		
Valmistus omaan käyttöön	89 109,67	100 000		100 000	30 321,50	-69 678,50	30,3	30,3
TOIMINTAMENOT YHT.	4 503 640,48	4 744 491		4 744 491	4 644 441,80	100 049,20	97,9	97,9
Henkilöstökulut	590 611,09	629 292		629 292	614 989,45	14 302,55	97,7	97,7
Palvelujen ostot	1 677 092,48	1 713 461		1 713 461	1 860 787,89	-147 326,89	108,6	108,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 115 965,24	2 258 661		2 258 661	2 057 429,27	201 231,73	91,1	91,1
Avustukset								
Vuokratulot	113 638,68	130 217		130 217	92 331,98	37 885,02	70,9	70,9
Muut toimintakulut	6 332,99	12 860		12 860	18 903,21	-6 043,21	147,0	147,0
TOIMINTAKATE	2 186 001,16	1 667 810		1 667 810	1 762 648,55	94 838,55	105,7	105,7
Poistot ja arvonalentumiset	-1 218 165,34	-1 322 762		-1 322 762	-1 296 836,00	25 926,00	98,0	98,0
Laskennalliset erät								
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	967 835,82	345 048		345 048	465 812,55	120 764,55	135,0	135,0

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE	TOT %	
						EUR	/ TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	6 444 338,44	6 164 701		6 164 701	6 156 232,35	-8 468,65	99,9	99,9
Sisäiset toimintatulot								
Keskinäiset toimintatulot	245 303,20	247 600		247 600	250 858,00	3 258,00	101,3	101,3
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	6 689 641,64	6 412 301		6 412 301	6 407 090,35	-5 210,65	99,9	99,9
Ulkoiset toimintamenot	4 120 046,00	4 336 181		4 336 181	4 205 238,88	130 942,12	97,0	97,0
Sisäiset toimintamenot								
Keskinäiset toimintamenot	383 594,48	408 310		408 310	439 202,92	-30 892,92	107,6	107,6
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	4 503 640,48	4 744 491		4 744 491	4 644 441,80	100 049,20	97,9	97,9
TOIMINTAKATE	2 186 001,16	1 667 810		1 667 810	1 762 648,55	94 838,55	105,7	105,7

HENKILÖSTÖRESURSSIT

TUNNUSLUVUT

TOIMINTAKATSAUS

Vesihuoltolaitoksesta huolehtii vesihuoltopäällikkö, vesihuoltoinsinööri ja keskimäärin kahdeksan asenta-jaa. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen ja haja-asutusalueen vesihuoltoverkoston kuuluu käyttövesiverkosto, jätevesiverkosto ja hulevesijärjestelmä. Lisäksi

vesihuoltolaitoksen omistuksessa ja hoidossa on alavesisäiliöitä, ilmanpoistokaivoja, jätevesi- ja hulevesipumppaamoita, vesijohtoverkoston mittauskaivoja sekä Velkuan jätevedenpuhdistamo. Verkostojen toimivuutta ohjataan keskusvalvomosta ja toiminnan valvonta perustuu pääosin automatisoituun kaukovalvontaan. Vesihuoltolaitos päivystää ympärivuotisesti ja kaikkina vuorokauden aikoina varmistaakseen häiriötömän vesihuoltotoiminnan.

Runkoverkoston kuuluu noin 318 km vesi-, 214 km jätevesi- ja 117 km hulevesiverkosta.

Vesihuoltolaitos tekee vesi-, jätevesi- ja hulevesijärjestelmän asennus-, korjaus- ja kunnossapitotyöt.

Jätevedet johdetaan Turun Seudun Puhdistamo Oy:n Kakolan jätevesipuhdistamolle Raision yhdysputken ja pumppaamoiden kautta. Jätevesimäärät mitataan ja li-kaisuusnäytteet otetaan Luolalan pumppaamalla.

Käyttöveden toimittaa Turun Seudun Vesi Oy Raisio-Naantalin kuntayhtymän verkoston kautta Naantaliin.

Vesihuoltolaitoksen tulot muodostuvat kuluttajilta peritävistä maksuista, jotka ovat perusmaksu, käyttöveden kulutusmaksu, tonttijohdojen asennusmaksu, korjausmaksu ja jätevesimaksu sekä hulevesimaksu.

Vuotovesiprocentin tavoitteiden mukaisella tasolla pitäminen edellyttää verkoston suunnitelmallista kunnossapitoa ja saneerausohjelman toteuttamista.

Toimintavuonna 2023 rakennettiin uutta verkostoa ja saneerattiin vanhaa verkostoa saneerausohjelman mukaisesti. Uutta vesijohtoverkosta rakennettiin 877 metriä ja jätevesiverkosta 650 metriä. Ruonan yhdystien rakentamisolun yhteydessä uusittiin vanhaa runkovesijohtoa n. 150 metriä ja Taimontien saneerauksen yhteydessä 150 metriä. Taimontien saneerauksen yhteydessä uusittiin myös jätevesiviemärit ja parannettiin kadun kuivatusta. Perhetalon alueelle rakennettiin uusi vesijohtoverkostonmittauskaivo uuden runkovesijohdon vesimäärien mittaamiseen. Uusi runkovesiyhteys parantaa saariston vedenjakelun varmuutta. Lisäksi jätevesipumppaamoiden kaukovalvontaa parannettiin kolmen jätevesipumppaamon osalta ja saneerattiin kahden jätevesipumppaamon sisäpuoliset putkistot.

Vesihuoltolaitokseen liittyneiden (asiakkaiden) määrä oli vuoden lopussa 4 376 kappaletta. Uusien etäluettavien vesimittareiden asennus jatkui vuonna 2023 ja etäluennassa olevien kulutusasteiden kokonaismäärä oli vuoden lopussa 3026 kappaletta, joka on 69 prosenttia kaikista asiakkaista.

Vettä ostettiin 1 948 217 m3 ja myytiin 1 914 020 m3. Jätevettä johdettiin Turun Seudun Puhdistamo Oy:lle 1 440 819 m3. Jätevesiverkoston vuotovesimäärä oli

---

vuonna 2023 38 prosenttia TSP:lle pumpatusta jätevedestä ja 27,5 prosenttia Teersalon puhdistamon alueella.

Hulevesiverkosto

Hulevesiverkosta saneerattiin n. 770 metriä ja kunnossapitotöihin panostettiin lähinnä keskusta- ja kanta-

kaupunkialueen verkostopesuilla ja avo-ojien ruopauksella. Suurin hulevesihanke oli luonnonmaan satama-alueen huleveden purkupuutken uusiminen. Uutta hulevesiverkosta rakennettiin yhteensä 1 740 metriä mukaan luettuna saneeraukset.

KÄYTTÖTALouden TEHTÄVÄALUEET
YHTEENSÄ (ml vesihuoltolaitos)

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	46 467 623,55	44 445 392	0	44 445 392	45 480 313,67	1 034 921,67	102,3	102,3
Myyntituotot	23 378 627,74	18 135 628	0	18 135 628	18 123 392,39	-12 235,61	99,9	99,9
Maksutuotot	2 502 734,80	2 503 700	0	2 503 700	2 367 074,66	-136 625,34	94,5	94,5
Tuet ja avustukset	1 522 186,18	609 670	0	609 670	1 380 033,48	770 363,48	226,4	226,4
Vuokratuotot	16 750 769,66	21 144 794	0	21 144 794	21 327 485,00	182 691,00	100,9	100,9
Muut toimintatuotot	1 695 447,01	1 348 100	0	1 348 100	1 861 840,48	513 740,48	138,1	138,1
Valmistus omaan käyttöön	617 858,16	703 500	0	703 500	420 487,66	-283 012,34	59,8	59,8
TOIMINTAMENOT YHT.	83 591 618,83	87 366 069	40 800	87 406 869	88 400 366,66	-993 497,66	101,2	101,1
Henkilöstökulut	38 501 085,68	38 823 661	0	38 823 661	39 522 072,08	-698 411,08	101,8	101,8
Palvelujen ostot	22 713 435,43	23 270 688	-21 200	23 249 488	23 199 391,37	50 096,63	99,7	99,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 826 291,02	8 907 402	8 000	8 915 402	8 805 260,05	110 141,95	98,9	98,8
Avustukset	2 184 634,30	2 029 316	54 000	2 083 316	2 138 867,54	-55 551,54	105,4	102,7
Vuokratulot	11 206 120,39	14 240 823	0	14 240 823	14 411 335,73	-170 512,73	101,2	101,2
Muut toimintakulut	160 052,01	94 179	0	94 179	323 439,89	-229 260,89	343,4	343,4
TOIMINTAKATE	-37 123 995,28	-42 920 677	-40 800	-42 961 477	-42 920 052,99	41 424,01	100,0	99,9
Poistot ja arvonalentumiset	-13 851 205,74	-10 722 854	0	-10 722 854	-11 354 039,66	-631 185,66	105,9	105,9
Laskennalliset erät	122 080,17	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-50 853 120,85	-53 643 531	-40 800	-53 684 331	-54 274 092,65	-589 761,65	101,2	101,1

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	24 124 032,67	22 426 432	0	22 426 432	23 607 227,13	1 180 795,13	105,3	105,3
Sisäiset toimintatulot	21 714 351,36	21 363 050	0	21 363 050	21 183 025,63	-180 024,37	99,2	99,2
Keskinäiset toimintatulot	629 239,52	655 910	0	655 910	690 060,91	34 150,91	105,2	105,2
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	46 467 623,55	44 445 392	0	44 445 392	45 480 313,67	1 034 921,67	102,3	102,3
Ulkoiset toimintamenot	66 524 536,90	65 347 109	40 800	65 387 909	66 527 280,12	-1 139 371,12	101,8	101,7
Sisäiset toimintamenot	16 437 842,41	21 363 050	0	21 363 050	21 183 025,63	180 024,37	99,2	99,2
Keskinäiset toimintamenot	629 239,52	655 910	0	655 910	690 060,91	-34 150,91	105,2	105,2
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	83 591 618,83	87 366 069	40 800	87 406 869	88 400 366,66	-993 497,66	101,2	101,1
TOIMINTAKATE	-37 123 995,28	-42 920 677	-40 800	-42 961 477	-42 920 052,99	41 424,01	100,0	99,9

KÄYTTÖTALouden BUDJETTIRAHOITTEISET TEHTÄVÄALUEET YHTEENSÄ

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	9 339 150,68	7 538 835	0	7 538 835	8 768 887,61	1 230 052,61	116,3	116,3
Myyntituotot	2 523 207,64	1 850 921	0	1 850 921	1 857 220,85	6 299,85	100,3	100,3
Maksutuotot	2 502 734,80	2 503 700	0	2 503 700	2 367 074,66	-136 625,34	94,5	94,5
Tuet ja avustukset	1 494 394,36	580 870	0	580 870	1 325 842,97	744 972,97	228,3	228,3
Vuokratuotot	2 430 388,48	2 212 744	0	2 212 744	2 581 223,01	368 479,01	116,7	116,7
Muut toimintatuotot	125 237,79	188 100	0	188 100	492 245,38	304 145,38	261,7	261,7
Valmistus omaan käyttöön	263 187,61	202 500	0	202 500	145 280,74	-57 219,26	71,7	71,7
TOIMINTAMENOT YHT.	58 739 665,40	64 415 745	40 800	64 456 545	64 985 594,56	-529 049,56	100,9	100,8
Henkilöstökulut	31 183 108,72	32 388 216	0	32 388 216	33 128 825,01	-740 609,01	102,3	102,3
Palvelujen ostot	15 315 071,51	16 605 375	-21 200	16 584 175	15 991 939,83	592 235,17	96,3	96,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 417 652,08	2 413 912	8 000	2 421 912	2 544 433,87	-122 521,87	105,4	105,1
Avustukset	2 184 634,30	2 029 316	54 000	2 083 316	2 138 867,54	-55 551,54	105,4	102,7
Vuokratulot	7 504 657,74	10 910 827	0	10 910 827	10 904 197,63	6 629,37	99,9	99,9
Muut toimintakulut	134 541,05	68 099	0	68 099	277 330,68	-209 231,68	407,2	407,2
TOIMINTAKATE	-49 400 514,72	-56 876 910	-40 800	-56 917 710	-56 216 706,95	701 003,05	98,8	98,8
Poistot ja arvonalentumiset	-4 323 098,43	-5 327 613	0	-5 327 613	-5 062 448,94	265 164,06	95,0	95,0
Laskennalliset erät	3 998 743,61	4 051 080	0	4 051 080	4 285 259,80	234 179,80	105,8	105,8
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-49 724 869,54	-58 153 443	-40 800	-58 194 243	-56 993 896,09	1 200 346,91	98,0	97,9

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	7 822 011,07	5 977 585	0	5 977 585	7 191 428,25	1 213 843,25	120,3	120,3
Sisäiset toimintatulot	1 390 802,64	1 412 320	0	1 412 320	1 422 340,53	10 020,53	100,7	100,7
Keskinäiset toimintatulot	126 336,97	148 930	0	148 930	155 118,83	6 188,83	104,2	104,2
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	9 339 150,68	7 538 835	0	7 538 835	8 768 887,61	1 230 052,61	116,3	116,3
Ulkoiset toimintamenot	44 801 349,22	45 816 285	40 800	45 857 085	46 528 909,62	-671 824,62	101,6	101,5
Sisäiset toimintamenot	13 889 829,08	18 549 360	0	18 549 360	18 400 183,34	149 176,66	99,2	99,2
Keskinäiset toimintamenot	48 487,10	50 100	0	50 100	56 501,60	-6 401,60	112,8	112,8
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	58 739 665,40	64 415 745	40 800	64 456 545	64 985 594,56	-529 049,56	100,9	100,8
TOIMINTAKATE	-49 400 514,72	-56 876 910	-40 800	-56 917 710	-56 216 706,95	701 003,05	98,8	98,8

KÄYTTÖTALouden KOHDERAHOITTEISET TEHTÄVÄALUEET YHTEENSÄ
(ml vesihuoltolaitos)

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	37 128 472,87	36 906 557	0	36 906 557	36 711 426,06	-195 130,94	99,5	99,5
Myyntituotot	20 855 420,10	16 284 707	0	16 284 707	16 266 171,54	-18 535,46	99,9	99,9
Maksutuotot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Tuet ja avustukset	27 791,82	28 800	0	28 800	54 190,51	25 390,51	188,2	188,2
Vuokratuotot	14 320 381,18	18 932 050	0	18 932 050	18 746 261,99	-185 788,01	99,0	99,0
Muut toimintatuotot	1 570 209,22	1 160 000	0	1 160 000	1 369 595,10	209 595,10	118,1	118,1
Valmistus omaan käyttöön	354 670,55	501 000	0	501 000	275 206,92	-225 793,08	54,9	54,9
TOIMINTAMENOT YHT.	24 851 953,43	22 950 324	0	22 950 324	23 414 772,10	-464 448,10	102,0	102,0
Henkilöstökulut	7 317 976,96	6 435 445	0	6 435 445	6 393 247,07	42 197,93	99,3	99,3
Palvelujen ostot	7 398 363,92	6 665 313	0	6 665 313	7 207 451,54	-542 138,54	108,1	108,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 408 638,94	6 493 490	0	6 493 490	6 260 826,18	232 663,82	96,4	96,4
Avustukset	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
Vuokratulot	3 701 462,65	3 329 996	0	3 329 996	3 507 138,10	-177 142,10	105,3	105,3
Muut toimintakulut	25 510,96	26 080	0	26 080	46 109,21	-20 029,21	176,8	176,8
TOIMINTAKATE	12 276 519,44	13 956 233	0	13 956 233	13 296 653,96	-659 579,04	95,3	95,3
Poistot ja arvonalentumiset	-9 528 107,31	-5 395 241	0	-5 395 241	-6 291 590,72	-896 349,72	116,6	116,6
Laskennalliset erät	-3 876 663,44	-4 051 080	0	-4 051 080	-4 285 259,80	-234 179,80	105,8	105,8
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 128 251,31	4 509 912	0	4 509 912	2 719 803,44	-1 790 108,56	60,3	60,3

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	16 302 021,60	16 448 847	0	16 448 847	16 415 798,88	-33 048,12	99,8	99,8
Sisäiset toimintatulot	20 323 548,72	19 950 730	0	19 950 730	19 760 685,10	-190 044,90	99,0	99,0
Keskinäiset toimintatulot	502 902,55	506 980	0	506 980	534 942,08	27 962,08	105,5	105,5
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	37 128 472,87	36 906 557	0	36 906 557	36 711 426,06	-195 130,94	99,5	99,5
Ulkoiset toimintamenot	21 723 187,68	19 530 824	0	19 530 824	19 998 370,50	-467 546,50	102,4	102,4
Sisäiset toimintamenot	2 548 013,33	2 813 690	0	2 813 690	2 782 842,29	30 847,71	98,9	98,9
Keskinäiset toimintamenot	580 752,42	605 810	0	605 810	633 559,31	-27 749,31	104,6	104,6
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	24 851 953,43	22 950 324	0	22 950 324	23 414 772,10	-464 448,10	102,0	102,0
TOIMINTAKATE	12 276 519,44	13 956 233	0	13 956 233	13 296 653,96	-659 579,04	95,3	95,3

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	6 457 978,32	5 769 091		5 769 091	6 479 646,26	710 555,26	112,3	112,3
Myyntituotot	2 734 198,55	2 462 221		2 462 221	2 783 687,49	321 466,49	113,1	113,1
Maksutuotot	23 479,03	17 000		17 000	19 146,92	2 146,92	112,6	112,6
Tuet ja avustukset	507 252,53	524 870		524 870	342 448,84	-182 421,16	65,2	65,2
Vuokratuotot	1 567 838,87	1 600 000		1 600 000	1 546 581,64	-53 418,36	96,7	96,7
Muut toimintatuotot	1 625 209,34	1 165 000		1 165 000	1 787 781,37	622 781,37	153,5	153,5
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	9 556 523,19	9 690 099	62 000	9 752 099	8 661 335,15	1 090 763,85	89,4	88,8
Henkilöstökulut	3 772 473,73	3 736 261		3 736 261	3 070 425,69	665 835,31	82,2	82,2
Palvelujen ostot	3 705 337,57	3 932 473		3 932 473	3 380 900,62	551 572,38	86,0	86,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	105 187,24	107 294	8 000	115 294	82 849,09	32 444,91	77,2	71,9
Avustukset	796 928,10	746 000	54 000	800 000	661 260,04	138 739,96	88,6	82,7
Vuokrakulut	1 154 042,50	1 135 281		1 135 281	1 286 368,02	-151 087,02	113,3	113,3
Muut toimintakulut	22 554,05	32 790		32 790	179 531,69	-146 741,69	547,5	547,5
TOIMINTAKATE	-3 098 544,87	-3 921 008	-62 000	-3 983 008	-2 181 688,89	1 801 319,11	55,6	54,8
Poistot ja arvonalentumiset	-311 284,95	-270 588		-270 588	-250 104,84	20 483,16	92,4	92,4
Laskennalliset erät	4 158 495,93	4 324 614		4 324 614	4 625 478,50	300 864,50	107,0	107,0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	748 666,11	133 018	-62 000	71 018	2 193 684,77	2 122 666,77	1649,2	3088,9

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	3 756 174,11	3 362 970		3 362 970	4 083 560,45	720 590,45	121,4	121,4
Sisäiset toimintatulot	2 657 220,69	2 352 649		2 352 649	2 343 640,47	-9 008,53	99,6	99,6
Keskinäiset toimintatulot	44 583,52	53 472		53 472	52 445,34	-1 026,66	98,1	98,1
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	6 457 978,32	5 769 091		5 769 091	6 479 646,26	710 555,26	112,3	112,3
Ulkoiset toimintamenot	8 727 039,08	8 678 749	62 000	8 740 749	7 679 843,66	1 060 905,34	88,5	87,9
Sisäiset toimintamenot	829 484,11	1 011 350		1 011 350	981 491,49	29 858,51	97,0	97,0
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	9 556 523,19	9 690 099	62 000	9 752 099	8 661 335,15	1 090 763,85	89,4	88,8
TOIMINTAKATE	-3 098 544,87	-3 921 008	-62 000	-3 983 008	-2 181 688,89	1 801 319,11	55,6	54,8

KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAISET KÄYTTÖTALOUDEEN TEHTÄVÄALUEET YHTEENSÄ

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	6 173 911,55	5 441 091		5 441 091	6 215 993,72	774 902,72	114,2	114,2
Myyntituotot	2 733 698,55	2 426 221		2 426 221	2 641 542,38	215 321,38	108,9	108,9
Maksutuotot					-1 462,79	-1 462,79		
Tuet ja avustukset	247 164,79	249 870		249 870	241 551,12	-8 318,88	96,7	96,7
Vuokratuotot	1 567 838,87	1 600 000		1 600 000	1 546 581,64	-53 418,36	96,7	96,7
Muut toimintatuotot	1 625 209,34	1 165 000		1 165 000	1 787 781,37	622 781,37	153,5	153,5
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAMENOT YHT.	7 050 257,19	6 693 410	62 000	6 755 410	6 353 853,05	401 556,95	94,9	94,1
Henkilöstökulut	2 869 336,11	2 666 881		2 666 881	2 463 643,03	203 237,97	92,4	92,4
Palvelujen ostot	2 830 666,80	2 851 419		2 851 419	2 445 113,03	406 305,97	85,8	85,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	92 482,65	96 553	8 000	104 553	70 272,68	34 280,32	72,8	67,2
Avustukset	217 500,00	43 000	54 000	97 000	64 459,68	32 540,32	149,9	66,5
Vuokratulot	1 022 825,57	1 003 167		1 003 167	1 131 972,62	-128 805,62	112,8	112,8
Muut toimintakulut	17 446,06	32 390		32 390	178 392,01	-146 002,01	550,8	550,8
TOIMINTAKATE	-876 345,64	-1 252 319	-62 000	-1 314 319	-137 859,33	1 176 459,67	11,0	10,5
Poistot ja arvonalentumiset	-294 190,95	-260 092		-260 092	-240 208,44	19 883,56	92,4	92,4
Laskennalliset erät	4 230 783,59	4 398 643		4 398 643	4 720 339,47	321 696,47	107,3	107,3
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	3 060 247,00	2 886 232	-62 000	2 824 232	4 342 271,70	1 518 039,70	150,4	153,8

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	3 472 607,34	3 035 470		3 035 470	3 820 407,95	784 937,95	125,9	125,9
Sisäiset toimintatulot	2 657 220,69	2 352 649		2 352 649	2 343 640,47	-9 008,53	99,6	99,6
Keskinäiset toimintatulot	44 083,52	52 972		52 972	51 945,30	-1 026,70	98,1	98,1
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	6 173 911,55	5 441 091		5 441 091	6 215 993,72	774 902,72	114,2	114,2
Ulkoiset toimintamenot	6 393 198,42	5 901 409	62 000	5 963 409	5 596 611,32	366 797,68	94,8	93,8
Sisäiset toimintamenot	657 058,77	792 001		792 001	757 241,73	34 759,27	95,6	95,6
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	7 050 257,19	6 693 410	62 000	6 755 410	6 353 853,05	401 556,95	94,9	94,1
TOIMINTAKATE	-876 345,64	-1 252 319	-62 000	-1 314 319	-137 859,33	1 176 459,67	11,0	10,5

SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	3 195 211,23	2 359 925		2 359 925	3 157 157,01	797 232,01	133,8	133,8
Myyntituotot	640 717,23	636 125		636 125	500 904,81	-135 220,19	78,7	78,7
Maksutuotot	1 570 274,22	1 626 500		1 626 500	1 624 870,12	-1 629,88	99,9	99,9
Tuet ja avustukset	937 074,72	50 000		50 000	972 727,04	922 727,04	1945,5	1945,5
Vuokratuotot	37 711,11	41 000		41 000	40 462,79	-537,21	98,7	98,7
Muut toimintatuotot	9 433,95	6 300		6 300	14 599,96	8 299,96	231,7	231,7
Valmistus omaan käyttöön					3 592,29	3 592,29		
TOIMINTAMENOT YHT.	41 554 858,75	46 948 150		46 948 150	48 882 372,31	-1 934 222,31	104,1	104,1
Henkilöstökulut	24 234 235,63	25 233 354		25 233 354	26 838 931,58	-1 605 577,58	106,4	106,4
Palvelujen ostot	8 389 510,06	9 372 377		9 372 377	9 457 705,03	-85 328,03	100,9	100,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 299 875,38	1 460 632		1 460 632	1 588 866,15	-128 234,15	108,8	108,8
Avustukset	1 241 126,20	1 140 316		1 140 316	1 325 741,50	-185 425,50	116,3	116,3
Vuokratulot	6 303 690,05	9 709 452		9 709 452	9 596 434,58	113 017,42	98,8	98,8
Muut toimintakulut	86 421,43	32 019		32 019	74 693,47	-42 674,47	233,3	233,3
TOIMINTAKATE	-38 359 647,52	-44 588 225		-44 588 225	-45 725 215,30	-1 136 990,30	102,5	102,5
Poistot ja arvonalentumiset	-573 766,44	-865 071		-865 071	-656 124,59	208 946,41	75,8	75,8
Laskennalliset erät	-285 116,48	-430 615		-430 615	-389 692,39	40 922,61	90,5	90,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-39 218 530,44	-45 883 911		-45 883 911	-46 771 032,28	-887 121,28	101,9	101,9

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	3 192 518,98	2 359 925		2 359 925	3 154 858,86	794 933,86	133,7	133,7
Sisäiset toimintatulot	2 692,25				2 298,15	2 298,15		
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	3 195 211,23	2 359 925		2 359 925	3 157 157,01	797 232,01	133,8	133,8
Ulkoiset toimintamenot	29 857 163,86	30 875 071		30 875 071	32 880 409,54	-2 005 338,54	106,5	106,5
Sisäiset toimintamenot	11 697 694,89	16 073 079		16 073 079	16 001 962,77	71 116,23	99,6	99,6
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	41 554 858,75	46 948 150		46 948 150	48 882 372,31	-1 934 222,31	104,1	104,1
TOIMINTAKATE	-38 359 647,52	-44 588 225		-44 588 225	-45 725 215,30	-1 136 990,30	102,5	102,5

KOULUTUSLAUTAKUNNAN ALAISET KÄYTTÖTALouden TEHTÄVÄALUEET YHTEENSÄ

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	2 823 158,37	2 118 825		2 118 825	2 728 671,32	609 846,32	128,8	128,8
Myyntituotot	586 481,19	601 325		601 325	446 659,09	-154 665,91	74,3	74,3
Maksutuotot	1 505 046,10	1 500 500		1 500 500	1 552 116,41	51 616,41	103,4	103,4
Tuet ja avustukset	726 846,77	16 500		16 500	721 873,22	705 373,22	4375,0	4375,0
Vuokratuotot	1 740,32	500		500	1 556,44	1 056,44	311,3	311,3
Muut toimintatuotot	3 043,99				2 873,87	2 873,87		
Valmistus omaan käyttöön					3 592,29	3 592,29		
TOIMINTAMENOT YHT.	36 806 167,07	41 351 618		41 351 618	43 180 634,41	-1 829 016,41	104,4	104,4
Henkilöstökulut	22 760 022,65	23 700 211		23 700 211	25 239 576,68	-1 539 365,68	106,5	106,5
Palvelujen ostot	7 506 581,74	8 455 608		8 455 608	8 552 276,27	-96 688,27	101,1	101,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 016 811,76	1 229 635		1 229 635	1 296 682,37	-67 047,37	105,5	105,5
Avustukset	895 926,20	780 316		780 316	965 577,94	-185 261,94	123,7	123,7
Vuokratulot	4 541 984,17	7 156 662		7 156 662	7 053 772,14	102 889,86	98,6	98,6
Muut toimintakulut	84 840,55	29 186		29 186	72 749,01	-43 563,01	249,3	249,3
TOIMINTAKATE	-33 983 008,70	-39 232 793		-39 232 793	-40 451 963,09	-1 219 170,09	103,1	103,1
Poistot ja arvonalentumiset	-430 851,36	-745 293		-745 293	-534 583,99	210 709,01	71,7	71,7
Laskennalliset erät	-152 803,80	-245 348		-245 348	-233 942,46	11 405,54	95,4	95,4
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-34 566 663,86	-40 223 434		-40 223 434	-41 220 489,54	-997 055,54	102,5	102,5

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	2 821 198,37	2 118 825		2 118 825	2 726 660,82	607 835,82	128,7	128,7
Sisäiset toimintatulot	1 960,00				2 010,50	2 010,50		
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	2 823 158,37	2 118 825		2 118 825	2 728 671,32	609 846,32	128,8	128,8
Ulkoiset toimintamenot	27 238 422,91	28 210 150		28 210 150	30 131 723,34	-1 921 573,34	106,8	106,8
Sisäiset toimintamenot	9 567 744,16	13 141 468		13 141 468	13 048 911,07	92 556,93	99,3	99,3
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	36 806 167,07	41 351 618		41 351 618	43 180 634,41	-1 829 016,41	104,4	104,4
TOIMINTAKATE	-33 983 008,70	-39 232 793		-39 232 793	-40 451 963,09	-1 219 170,09	103,1	103,1

HYVINVOINTILAUTAKUNNAN ALAISET KÄYTTÖTALouden TEHTÄVÄALUEET YHTEENSÄ

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	/+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	372 052,86	241 100	0	241 100	428 485,69	187 385,69	177,7	177,7
Myyntituotot	54 236,04	34 800	0	34 800	54 245,72	19 445,72	155,9	155,9
Maksutuotot	65 228,12	126 000	0	126 000	72 753,71	-53 246,29	57,7	57,7
Tuet ja avustukset	210 227,95	33 500	0	33 500	250 853,82	217 353,82	748,8	748,8
Vuokratuotot	35 970,79	40 500	0	40 500	38 906,35	-1 593,65	96,1	96,1
Muut toimintatuotot	6 389,96	6 300	0	6 300	11 726,09	5 426,09	186,1	186,1
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAMENOT YHT.	4 748 691,68	5 596 532	0	5 596 532	5 701 737,90	-105 205,90	101,9	101,9
Henkilöstökulut	1 474 212,98	1 533 143	0	1 533 143	1 599 354,90	-66 211,90	104,3	104,3
Palvelujen ostot	882 928,32	916 769	0	916 769	905 428,76	11 340,24	98,8	98,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	283 063,62	230 997	0	230 997	292 183,78	-61 186,78	126,5	126,5
Avustukset	345 200,00	360 000	0	360 000	360 163,56	-163,56	100,0	100,0
Vuokratulot	1 761 705,88	2 552 790	0	2 552 790	2 542 662,44	10 127,56	99,6	99,6
Muut toimintakulut	1 580,88	2 833	0	2 833	1 944,46	888,54	68,6	68,6
TOIMINTAKATE	-4 376 638,82	-5 355 432	0	-5 355 432	-5 273 252,21	82 179,79	98,5	98,5
Poistot ja arvonalentumiset	-142 915,08	-119 778	0	-119 778	-121 540,60	-1 762,60	101,5	101,5
Laskennalliset erät	-132 312,68	-185 267	0	-185 267	-155 749,93	29 517,07	84,1	84,1
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 651 866,58	-5 660 477	0	-5 660 477	-5 550 542,74	109 934,26	98,1	98,1

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	/+MRM
Ulkoiset toimintatulot	371 320,61	241 100	0	241 100	428 198,04	187 098,04	177,6	177,6
Sisäiset toimintatulot	732,25	0	0	0	287,65	287,65		
Keskinäiset toimintatulot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	372 052,86	241 100	0	241 100	428 485,69	187 385,69	177,7	177,7
Ulkoiset toimintamenot	2 618 740,95	2 664 921	0	2 664 921	2 748 686,20	-83 765,20	103,1	103,1
Sisäiset toimintamenot	2 129 950,73	2 931 611	0	2 931 611	2 953 051,70	-21 440,70	100,7	100,7
Keskinäiset toimintamenot	0,00	0	0	0	0,00	0,00		
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	4 748 691,68	5 596 532	0	5 596 532	5 701 737,90	-105 205,90	101,9	101,9
TOIMINTAKATE	-4 376 638,82	-5 355 432	0	-5 355 432	-5 273 252,21	82 179,79	98,5	98,5

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ
 (ml. vesihuoltolaitos)

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	36 814 434,00	36 316 376	0	36 316 376	35 843 510,40	-472 865,60	98,7	98,7
Myyntituotot	20 003 711,96	15 037 282	0	15 037 282	14 838 800,09	-198 481,91	98,7	98,7
Maksutuotot	908 981,55	860 200	0	860 200	723 057,62	-137 142,38	84,1	84,1
Tuet ja avustukset	77 858,93	34 800	0	34 800	64 857,60	30 057,60	186,4	186,4
Vuokratuotot	15 145 219,68	19 503 794	0	19 503 794	19 740 440,57	236 646,57	101,2	101,2
Muut toimintatuotot	60 803,72	176 800	0	176 800	59 459,15	-117 340,85	33,6	33,6
Valmistus omaan käyttöön	617 858,16	703 500	0	703 500	416 895,37	-286 604,63	59,3	59,3
TOIMINTAMENOT YHT.	32 480 236,89	30 727 820	-21 200	30 706 620	30 856 659,20	-150 039,20	100,4	100,5
Henkilöstökulut	10 494 376,32	9 854 046	0	9 854 046	9 612 714,81	241 331,19	97,6	97,6
Palvelujen ostot	10 618 587,80	9 965 838	-21 200	9 944 638	10 360 785,72	-416 147,72	104,0	104,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 421 228,40	7 339 476	0	7 339 476	7 133 544,81	205 931,19	97,2	97,2
Avustukset	146 580,00	143 000	0	143 000	151 866,00	-8 866,00	106,2	106,2
Vuokratulut	3 748 387,84	3 396 090	0	3 396 090	3 528 533,13	-132 443,13	103,9	103,9
Muut toimintakulut	51 076,53	29 370	0	29 370	69 214,73	-39 844,73	235,7	235,7
TOIMINTAKATE	4 334 197,11	5 588 556	21 200	5 609 756	4 986 851,20	-622 904,80	89,2	88,9
Poistot ja arvonalentumiset	-12 966 154,35	-9 587 195	0	-9 587 195	-10 447 810,23	-860 615,23	109,0	109,0
Laskennalliset erät	-3 751 299,28	-3 893 999	0	-3 893 999	-4 235 786,11	-341 787,11	108,8	108,8
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 383 256,52	-7 892 638	21 200	-7 871 438	-9 696 745,14	-1 825 307,14	122,9	123,2
	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	17 175 339,58	16 703 537	0	16 703 537	16 368 807,82	-334 729,18	98,0	98,0
Sisäiset toimintatulot	19 054 438,42	19 010 401	0	19 010 401	18 837 087,01	-173 313,99	99,1	99,1
Keskinäiset toimintatulot	584 656,00	602 438	0	602 438	637 615,57	35 177,57	105,8	105,8
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	36 814 434,00	36 316 376	0	36 316 376	35 843 510,40	-472 865,60	98,7	98,7
Ulkoiset toimintamenot	27 940 333,96	25 793 289	-21 200	25 772 089	25 967 026,92	-194 937,92	100,7	100,8
Sisäiset toimintamenot	3 910 663,41	4 278 621	0	4 278 621	4 199 571,37	79 049,63	98,2	98,2
Keskinäiset toimintamenot	629 239,52	655 910	0	655 910	690 060,91	-34 150,91	105,2	105,2
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	32 480 236,89	30 727 820	-21 200	30 706 620	30 856 659,20	-150 039,20	100,4	100,5
TOIMINTAKATE	4 334 197,11	5 588 556	21 200	5 609 756	4 986 851,20	-622 904,80	89,2	88,9

**YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNNAN ALAISET KÄYTTÖTALouden
TEHTÄVAALUEET YHTEENSÄ**

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	615 107,73	548 700		548 700	473 891,37	-74 808,63	86,4	86,4
Myyntituotot	12 047,12	5 000		5 000	8 763,07	3 763,07	175,3	175,3
Maksutuotot	592 711,60	534 200		534 200	447 969,31	-86 230,69	83,9	83,9
Tuet ja avustukset	4 691,81	6 000		6 000	11 132,09	5 132,09	185,5	185,5
Vuokratuotot								
Muut toimintatuotot								
Valmistus omaan käyttöön	5 657,20	3 500		3 500	6 026,90	2 526,90	172,2	172,2
TOIMINTAMENOT YHT.	996 480,81	1 159 056	-21 200	1 137 856	1 078 706,64	59 149,36	93,1	94,8
Henkilöstökulut	447 667,70	454 228		454 228	451 262,22	2 965,78	99,3	99,3
Palvelujen ostot	500 188,21	655 378	-21 200	634 178	576 847,88	57 330,12	88,0	91,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 068,71	9 140		9 140	6 443,24	2 696,76	70,5	70,5
Avustukset	5 780,00	3 000		3 000	7 000,00	-4 000,00	233,3	233,3
Vuokratulot	34 224,26	34 580		34 580	34 584,00	-4,00	100,0	100,0
Muut toimintakulut	2 551,93	2 730		2 730	2 569,30	160,70	94,1	94,1
TOIMINTAKATE	-381 373,08	-610 356	21 200	-589 156	-604 815,27	-15 659,27	99,1	102,7
Poistot ja arvonalentumiset								
Laskennalliset erät	-37 873,92	-47 174		-47 174	-46 456,42	717,58	98,5	98,5
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-419 247,00	-657 530	21 200	-636 330	-651 271,69	-14 941,69	99,0	102,3

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	608 857,73	548 700		548 700	467 411,37	-81 288,63	85,2	85,2
Sisäiset toimintatulot	6 250,00				6 480,00	6 480,00		
Keskinäiset toimintatulot								
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	615 107,73	548 700		548 700	473 891,37	-74 808,63	86,4	86,4
Ulkoiset toimintamenot	824 567,66	987 158	-21 200	965 958	907 947,08	58 010,92	92,0	94,0
Sisäiset toimintamenot	171 913,15	171 898		171 898	170 759,56	1 138,44	99,3	99,3
Keskinäiset toimintamenot								
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	996 480,81	1 159 056	-21 200	1 137 856	1 078 706,64	59 149,36	93,1	94,8
TOIMINTAKATE	-381 373,08	-610 356	21 200	-589 156	-604 815,27	-15 659,27	99,1	102,7

TEKNISEN LAUTAKUNNAN ALAISET KÄYTTÖTALOUDEN TEHTÄVÄALUEET YHTEENSÄ
(ml vesihuoltolaitos)

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	36 199 326,27	35 767 676		35 767 676	35 369 619,03	-398 056,97	98,9	98,9
Myyntituotot	19 991 664,84	15 032 282		15 032 282	14 830 037,02	-202 244,98	98,7	98,7
Maksutuotot	316 269,95	326 000		326 000	275 088,31	-50 911,69	84,4	84,4
Tuet ja avustukset	73 167,12	28 800		28 800	53 725,51	24 925,51	186,5	186,5
Vuokratuotot	15 145 219,68	19 503 794		19 503 794	19 740 440,57	236 646,57	101,2	101,2
Muut toimintatuotot	60 803,72	176 800		176 800	59 459,15	-117 340,85	33,6	33,6
Valmistus omaan käyttöön	612 200,96	700 000		700 000	410 868,47	-289 131,53	58,7	58,7
TOIMINTAMENOT YHT.	31 483 756,08	29 568 764		29 568 764	29 777 952,56	-209 188,56	100,7	100,7
Henkilöstökulut	10 046 708,62	9 399 818		9 399 818	9 161 452,59	238 365,41	97,5	97,5
Palvelujen ostot	10 118 399,59	9 310 460		9 310 460	9 783 937,84	-473 477,84	105,1	105,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 415 159,69	7 330 336		7 330 336	7 127 101,57	203 234,43	97,2	97,2
Avustukset	140 800,00	140 000		140 000	144 866,00	-4 866,00	103,5	103,5
Vuokratulot	3 714 163,58	3 361 510		3 361 510	3 493 949,13	-132 439,13	103,9	103,9
Muut toimintakulut	48 524,60	26 640		26 640	66 645,43	-40 005,43	250,2	250,2
TOIMINTAKATE	4 715 570,19	6 198 912		6 198 912	5 591 666,47	-607 245,53	90,2	90,2
Poistot ja arvonalentumiset	-12 966 154,35	-9 587 195		-9 587 195	-10 447 810,23	-860 615,23	109,0	109,0
Laskennalliset erät	-3 713 425,36	-3 846 825		-3 846 825	-4 189 329,69	-342 504,69	108,9	108,9
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 964 009,52	-7 235 108		-7 235 108	-9 045 473,45	-1 810 365,45	125,0	125,0

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	16 566 481,85	16 154 837		16 154 837	15 901 396,45	-253 440,55	98,4	98,4
Sisäiset toimintatulot	19 048 188,42	19 010 401		19 010 401	18 830 607,01	-179 793,99	99,1	99,1
Keskinäiset toimintatulot	584 656,00	602 438		602 438	637 615,57	35 177,57	105,8	105,8
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	36 199 326,27	35 767 676		35 767 676	35 369 619,03	-398 056,97	98,9	98,9
Ulkoiset toimintamenot	27 115 766,30	24 806 131		24 806 131	25 059 079,84	-252 948,84	101,0	101,0
Sisäiset toimintamenot	3 738 750,26	4 106 723		4 106 723	4 028 811,81	77 911,19	98,1	98,1
Keskinäiset toimintamenot	629 239,52	655 910		655 910	690 060,91	-34 150,91	105,2	105,2
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	31 483 756,08	29 568 764		29 568 764	29 777 952,56	-209 188,56	100,7	100,7
TOIMINTAKATE	4 715 570,19	6 198 912		6 198 912	5 591 666,47	-607 245,53	90,2	90,2

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ
(pl. vesihuoltolaitos)

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
TOIMINTATULOT YHT.	30 124 792,36	29 904 075		29 904 075	29 436 420,05	-467 654,95	98,4	98,4
Myyntituotot	13 422 469,84	8 728 981		8 728 981	8 464 432,16	-264 548,84	97,0	97,0
Maksutuotot	908 981,55	860 200		860 200	723 057,62	-137 142,38	84,1	84,1
Tuet ja avustukset	74 858,93	30 800		30 800	62 457,60	-31 657,60	202,8	202,8
Vuokratuotot	15 145 219,68	19 503 794		19 503 794	19 740 440,57	236 646,57	101,2	101,2
Muut toimintatuotot	44 513,87	176 800		176 800	59 458,23	-117 341,77	33,6	33,6
Valmistus omaan käyttöön	528 748,49	603 500		603 500	386 573,87	-216 926,13	64,1	64,1
TOIMINTAMENOT YHT.	27 976 596,41	25 983 329	-21 200	25 962 129	26 212 217,40	-250 088,40	100,9	101,0
Henkilöstökulut	9 903 765,23	9 224 754		9 224 754	8 997 725,36	-227 028,64	97,5	97,5
Palvelujen ostot	8 941 495,32	8 252 377	-21 200	8 231 177	8 499 997,83	-268 820,83	103,0	103,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 305 263,16	5 080 815		5 080 815	5 076 115,54	-4 699,46	99,9	99,9
Avustukset	146 580,00	143 000		143 000	151 866,00	-8 866,00	106,2	106,2
Vuokratulot	3 634 749,16	3 265 873		3 265 873	3 436 201,15	-170 328,15	105,2	105,2
Muut toimintakulut	44 743,54	16 510		16 510	50 311,52	-33 801,52	304,7	304,7
TOIMINTAKATE	2 148 195,95	3 920 746	21 200	3 941 946	3 224 202,65	-717 743,35	82,2	81,8
Poistot ja arvonalentumiset	-11 747 989,01	-8 264 433		-8 264 433	-9 150 974,23	-886 541,23	110,7	110,7
Laskennalliset erät	-3 751 299,28	-3 893 999		-3 893 999	-4 235 786,11	-341 787,11	108,8	108,8
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-13 351 092,34	-8 237 686	21 200	-8 216 486	-10 162 557,69	-1 946 071,69	123,4	123,7

	TP2022	TA2023	MRM	TA2023+MRM	TOT2023	YLI/ALLE EUR	TOT % / TA	+MRM
Ulkoiset toimintatulot	10 731 001,14	10 538 836		10 538 836	10 212 575,47	-326 260,53	96,9	96,9
Sisäiset toimintatulot	19 054 438,42	19 010 401		19 010 401	18 837 087,01	-173 313,99	99,1	99,1
Keskinäiset toimintatulot	339 352,80	354 838		354 838	386 757,57	31 919,57	109,0	109,0
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	30 124 792,36	29 904 075		29 904 075	29 436 420,05	-467 654,95	98,4	98,4
Ulkoiset toimintamenot	23 820 287,96	21 457 108	-21 200	21 435 908	21 761 788,04	-325 880,04	101,4	101,5
Sisäiset toimintamenot	3 910 663,41	4 278 621		4 278 621	4 199 571,37	-79 049,63	98,2	98,2
Keskinäiset toimintamenot	245 645,04	247 600		247 600	250 857,99	-3 257,99	101,3	101,3
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	27 976 596,41	25 983 329	-21 200	25 962 129	26 212 217,40	-250 088,40	100,9	101,0
TOIMINTAKATE	2 148 195,95	3 920 746	21 200	3 941 946	3 224 202,65	-717 743,35	82,2	81,8